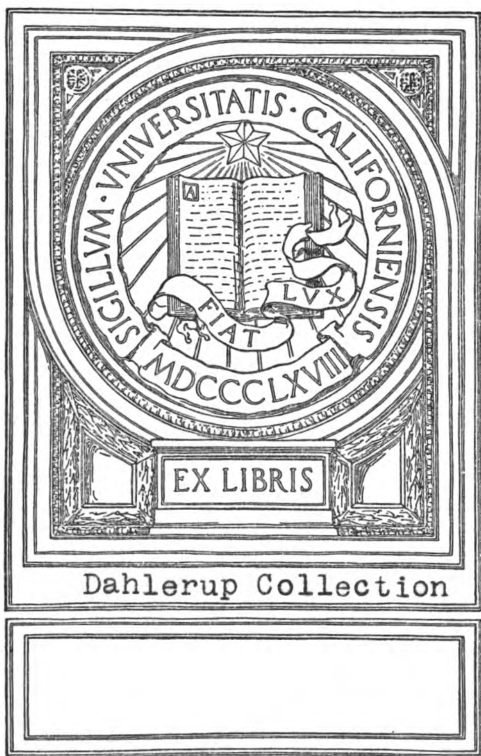

UC-NRLF
$B 304 072

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

Verner Dahle.

ROMANTISK DIGTNING

FRA

MIDDELALDEREN.

UDGIVEN

AF

C. J. BRANDT.

II.

4. Dvergekongen Lavrin.
5. Persenober og Konstantionobis.
6 Den kydske Dronning.
Tillæg og Anmærkninger.

KØBENHAVN.

Forlagt af Samfundet til den danske Literaturs Fremme.

Thieles Bogtrykkeri.

1870.

FORORD.

De tre i dette Bind meddelte rimede Ridderromaner, — om Dvergekongen Lavrins Bedrifter og Endeligt, om Junker Persenobers og Jomfru Konstantionobis Kærlighed, og om den kydske Dronning i Polen, hvis Uskyldighed vandt Sejr, — udgör Resten af det stokholmske Håndskrift (mærket K. 47), der tillige indeholder de tre såkaldte Evfemia-Viser, som er aftrykte i første Bind. I Sammenligning med sidstnævnte er disse ikke meget omfangsrige, og störste Delen af Bindet optages af et Tillæg, som gengiver to af de i første Bind trykte Digtninger, navnlig Ivan Løveridder og Flores og Blanseflor, i en noget anden Skikkelse end den, hvori de der er meddelte.

Den danske Ivan Løveridder har ikke för været trykt, men haves i to Afskrifter, der vistnok ikke i det væsenlige Indhold har anden Forskel, end at den ene er stærkt forkortende og den anden stundum noget udvidende, men som dog i Enkeltheder har så mange Afvigelser, at deres Slægtskab må have sin Rod adskillige Led tilbage i Tiden. Den udførligste er den i første

Bind meddelte, i Anmærkningerne betegnet med F, og hidrører ligesom hele Håndskriftet, der nu med sine sex Romaner er fuldstændig udgivet, fra en Jyde. Den kortere, der desuden har det Uheld at have mistet sin Slutning, måske et Par hundrede Vers, findes i et Foliohåndskrift på Papir, ligeledes i det kgl. Bibliothek i Stokholm, gl. Mærke K 4 i Antikvitets-Arkivets Fortegnelse. Den har omtrent 1000 færre Verslinier end den jydske Afskrift, er, som det synes, efter Skrifttræk og Sprogform at dömme, vel omtrent et halvt Århundrede ældre end denne, og sikkerlig skreven af en dansk Øbo, snarest af en Sællandsfar. I Anmærkningerne til denne Udgave er den betegnet ved E.

Selv om man vilde udgive den danske Ivan Løveridder alene, knnde der ikke være Tvivl om, at den jydske Redaktion måtte gives Fortrinet. Dels er den udførligere og er ikke bleven det ved vilkårlige Tilföjelser, men ved at optage af ældre Kilder, dels er den i det hele langt omhyggeligere behandlet, medens den sællandske lider af mange Skrøbeligheder. Og her, hvor de øvrige Romaner, hvortil det jydske Håndskrift er vor eneste Kilde, alle blev udgivne, burde Ivans-Digtet efter samme Kilde slet ikke fattes. Men på den anden Side er den sællandske Afskrift, navnlig i vor Fattigdom på Sprogminder fra Tiden förend Bogtrykkerkunsten blev anvendt, og især i denne Gren af Literaturen, af stor Interesse. For det første er den som sagt noget ældre end F, men derpå tör dog endda ikke lægges formegen Vægt, fordi en Del af dens ældre Former upåtvivlelig har deres Oprindelse af, at den

ligger den svenske Original meget nærmere og mange Gange gengiver denne med temmelig liden Omtanke, medens Jyden neppe nogensteds rammes af den Bebrejdelse, at han har nedskrevet andet end hvad han vedkendte sig som sit Modersmål og sin Mundart. Hvad der i denne Henseende er skrøbeligt hos Øboen, hindrer dog ikke, at det vil være af sproglig Interesse at kunne sammenligne de to Afskrifter hver i sin Mundart, og dette kan dog kun fyldestgörende ske ved at se dem sammen i deres Helhed. Men dertil kommer, at Afvigelserne ingenlunde indskrænker sig til Ord og Ordformer, men er såmange, större og mindre, at skulde der meddeles Varianter i nogenlunde Udførlighed, vilde de ikke optage stort mindre Plads end selve Digtet, og så vil endda enhver, der ønsker at anstille nöjagtigere Undersøgelser, let göre samme Erfaring som nærværende Udgiver har gjort ved den svenske Udgave, at selv udførlige Læsemåder afgiver et utilfredsstillende og temmelig usikkert Grundlag for Undersøgelserne. Et er, at man i de rigere Literaturer tidt må nöjes med den Fremgangsmåde, et andet, at de fattige i så Henseende har den Fordel, at de lettere kan rumme hvad de ejer. Det har derfor i de tyve År, jeg har kendt og syslet med disse Digtninger, stadig været min Bestemmelse, at når der frembød sig Lejlighed til at få dem udgivne, burde begge Afskrifter følges ad. Dette er nu sket, og jeg har i Anmærkningerne, som findes bag i dette andet Bind, kunnet indskrænke mig til, ved korte Henvisninger at göre opmærksom på de væsenligste Uoverensstemmelser.

Det har oprindelig ikke ligget i min Plan, at optage andet i denne Samling, end hvad der af Romantisk Digtning var bevaret i Håndskrifter ældre end Bogtrykkerkunstens Anvendelse. Når jeg i dette Bind dog er afvegen derfra og har medtaget Godfr. af Ghemens Aftryk af Flores og Blanseflor 1509, så er dette sket, fordi hans Aftryk, der jo ikke er stort yngre end det af mig benyttede Håndskrift, kun kendes i et eneste fuldstændigt Exemplar, så at Grændsen mellem trykt og utrykt derved bliver vilkårlig, medens Aftrykkets Forhold til det jydske Håndskrift i flere Måder er således, at de fleste af de Hensyn, der for mig har gjort sig gældende ved Meddelelsen af begge Texter til Ivan, også er tilstede her, og jeg håber, det skal ikke blive ufrugtbart, også ved dette Digt at have lettet Adgang til Sammenligning mellem de to Texter.

Rigtignok har denne Ændring i Planen under Udførelsen givet Anledning til en Uensartethed, som jeg sluttelig vil göre Undskyldning for. Hver af de tre Evfemia-Viser har nemlig en Lakun, Flores og Blanseflor endogså to, idet ialt fire Blade savnes i det jydske Håndskrift. Da jeg senere vilde meddele Ivan efter E, er Lakunen i F (1. Bind S. 18) bleven stående åben, og ellers mest den nærliggende svenske Text benyttet til i [ ] at gøre de fornødne Indskud. Ved Hertug Frederik kunde Hullet (1. Bind S. 231) ikke udfyldes hverken med trykt eller utrykt på Dansk, og jeg foretrak derfor, for idetmindste at give Tråden i Fortællingen, hertil at benytte den svenske Text, der med Lethed uden nogen Ordforandring lod sig gengive med dansk Retskrivning.

Men da det ved Flores oprindelig var min Agt at nöjes med Varianter af Ghemens Text, uden at optage denne hel, benyttede jeg den til, så godt det lader sig göre, at udfylde de to Lakuner, der i Håndskriftet findes i dette Digt (1. Bind S. 289-90 og 348-49). Nogen Skade volder denne forskellige Fremgangsmåde vistnok ikke, men det var jo bedre, om den ikke havde fundet Sted.

Rönnebæk i Oktober 1870.

C. J. Br.

DVERGEKONGEN LAVRIN.

---

1. Kong Didrik og hans Kæmper.

[Me]th lidh*et* spel acth*er* jech ath skriwe,
th*er* man maa tidh*en* m*edh* for driwe,
om nog*er* vndh*er* i fordom skieddæ,
i hwilken man th*et* lyst*er* ath wedhe.
For wor H*err*æ hans fødzelsa ar
fuld mange vndh*er* i werdh*en* war,
storæ mendh och mygh*et* sterke
bodhe blant lege men och saa klerkæ,
kiemp*er* som mygh*et* vndh*er* mon driwe,
hwilked jech kan ey heræ alt skriwe,
dog wil jech skriwe jet lidh*et* spil,
ee hwem som lyst*er* ath lyde til.
I Lwmbardy th*er* stand*er* jeth hws,
hwilked man kaller Berne clws,
nedh*en* th*et* hws jech sawdhe fra
jen stad som kalles Wirona,
th*et* hws otte jen ko*n*ni*n*g rig,
sterke **Dyderik** aff **Bærne** han kalled seg,
han skreff seg jen h*err*æ aff Berne,
for han wilde offte stride gierne,
han haffde och kiemp*er* m*edh* sægh theræ

som stridhæ wilde for frwer æræ,
for ingh*e*n mand the baræ faræ,
th*et* woldhe the wilde thier*is* liiff ey sparæ.
Blant th*e*m war jen mand fuld kiøn,
han kalled seg **Widrik Werlands*øn***,
ha*n* wilde och offte gierne stride,
for ingh*e*n mandh tha bar han qwidhe.
Jen a*n*nen kiempe war th*e*r i blant,
th*e*r man kalledh **Hillebrandh**,
ko*n*ni*n*g Dyderiks fad*e*rbrodh*e*r mon han weræ,
han stridhe och offte m*edh* mandoms æræ,
han war och jen mest*e*r wiis och klog,
the andræ æfft*e*r hans lerdom tog,
han war och ko*n*ni*n*gens høgestæ radh,
forthy tha wortæ han icki forsmodh,
the skullæ m*edh* ha*nu*m allæ radæ
om frome och skade bodæ,
ee hwad som the wil slaa appa,
om th*et* skullæ th*e*m til æræ gaa.
Fleræ kiemp*er* tha mon th*e*r wæræ,
som idelig wilde stridhæ m*edh* æræ,
the stride gierne aff thier*is* æffnæ,
jech kan th*e*m ey nw allæ neffnæ.
    Jen dag ko*n*ni*n*gh Dyderik sad ow*er* bord,
hans kiemp*er* taled ord fuld storæ,
sielff war han twctige fuld,
pa han[s] hielm han førde guld,
guld och th*e*r til dyræ stiene,
som war skieræ och mygh*et* renæ,
th*et* førde then h*e*rræ m*edh* mygel æræ,
for han mo*n* thier*is* koni*n*g wæræ.
Tha sawdhe Widrik Werland:

i werdhen wedh jech inghen mand,
ther wor konings lige kan weræ,
och sadan mandom kan giøræ m*edh* æræ,
som han haw*er* fuld offte giordh
och widæ ow*er* landh*et* spordh,
thy maa wi ha*num* wor ko*n*ni*n*g kallæ,
och willæ wi ha*num* prisæ for allæ.
Tha swarede mester Hillebrandh,
offte war hans tale sand:
»h*err*æ, jech wed jet stort bierigh,
ther i boor jen lidh*en* dwerigh,
han ær ey vdh*en* **iij** spa*n*ne langh
och mygh*et* høwsk i sin gangh,
han ær jen h*err*æ mygh*et* rig,
koni*n*g **Lawrin** han kalled segh,
han haw*er* borig och mygel lande,
som skatten førær til hans handhe,
the kall*er* ha*num* jen ko*n*ni*n*gh m*edh* æræ,
aff ridd*er* och swe*n*ne som han haw*er* thæræ,
han haw*er* m*edh* mange kiemp*er* stridh,
th*em* bodhe til sorigh och qwidh,
the mygh*et* war støræ æn hans tre,
han giordhæ th*em* bodhæ angest och we,
the waræ m*edh* ha*num* jlde belath,
han twang th*em* til ath giwe sæg skath,
och for mentte th*em* thier*is* egen lande.
H*err*æ, th*et* seyer jech edh*er* for sandhæ,
ha*num* seyes æn mieræ vnd*er* fra,
som jech will lade ed*er* forstaa,
han haw*er* och jen ørter gordh,
wint*er* och somer m*edh* roser stor,
th*er* foger ær och mygh*et* skiøne,

hwem som lyst*er*, han maa th*et* rønæ.
Th*en* ørth*er* gordh m*edh* sin frwct
hwn ær ey and*er* lwnde om lwct
æn m*edh* jen lidh*en* silky traa,
for gyld*en* porte th*er* heng*er* [aa],
ær giord aff dyræ stiene och guld,
och heng*er* m*edh* mange vndh*er* fuld,
ee hwilken mand sa dierff ær,
th*et* ath wowe och ko*m*me th*er*,
th*en* silky tro nedh*er* at brydhæ,
jech tror ha*num* skal th*et* sielff for tryde,
han maa alt sette ha*num* wesse pant,
høgræ fod och winster hand,
th*et* wil ha*n* ha*num* jckj for drawe,
ee hwilken mand som th*et* tør wowe
til th*en* rosens gord ath ko*m*me,
th*et* wordh*er* ha*num* myeræ til skade en frome,
ha*num* tymer th*er* storæ hierte qwale,
h*er*ræ, i skullæ ey wontro myn talæ.«
Thesse ord taled Hillebra[*n*]d,
som offte willæ seye sandh.
Tha swaredæ koni*n*gh Diderik,
som allæ tid war twctelig,
bode i gierni[*n*]ge och sa i swar,
han satte fra segh th*et* sølff kar,
th*er* han haffde pa sin handh,
och saffde til mest*er* Hillebrand:
»the ord, thu haw*er* nw fram førd,
th*em* haw*er* jech aldrig førræ hørd,
haffde the talæ weredh sande,
thu haffde mægh lengy side*n* lat forstande,
thy wil jech jckj tro thine ordh.«

Sa swared th*e*n h*err*æ ow*er* bordh.
Hillæbrand worte i howe*n* fuld horde,
for th*e*n h*err*æ ha*nu*m saa swardæ:
»h*err*æ, i tale mæg alt for næær,
och seyer myne ord ey sa*n*nen ær,
haffde th*et* giord jen a*n*nen myn ligæ,
jech skulde ha*nu*m aldrig fod fra wige,
føræ æn jech skulde swaræ th*er* til
och driwe m*edh* ha*nu*m jet wed*er* spil.
Jech acth*er* jckj for ed*er* ath lywæ,
th*et* pleyer ath giøræ skalke och tywe,
som lidh*et* sa*n*nen haw*er* wed at hettæ,
jech wil borigen for mæg sette,
och for the ord th*er* jech fra[*m*] førde,
som i nw allæ samel hørdhæ,
kan jech icki the talæ bewisæ,
tha giw*er* mæg hwerken ro hell*er* lisæ,
førræ i ladh*er* dræbæ mægh.«
Sa swaredhe Hellebrand for segh.
Koni*n*g Dyderik swarede snarligh:
»Hillebrand, th*et* seyer jech thik,
ath jech skal bryde the roser røde,
skulde jech th*er* om bliwe dødæ,
och hwge synd*er* th*e*n silki troo,
och lade sa gange hwræ th*et* maa!«
Tha swarede Widrik Werlandsøn,
som war jen ridd*er* mygh*et* kiøn:
»h*err*æ, jech skal ed*er* fyllige i nødh,
skulde jech th*er* om bliwe død.«
Hillebrand swarede effter saa:
»th*e*n rosens gord th*er* jech sawde fraa
thid wil jech ed*er* føræ,

for søger hwad i kw*n*ne giøræ,
æræ i sa fromæ som i ladhæ
och kome i bort vden skadhæ,
tha wil jech bliwe jen løwner here,
och aldrig føræ myt waben m*edh* æræ.«
Widerik swarede strax i sted:
»h*err*æ, wi wil jngh*en* hawæ m*edh*
vdh*en* i och jech wi jene too,
sa*n*neligh th*et* skal wæræ saa,
snarligh wil wi th*et* fræste
th*en* dwerig ko*n*ni*n*gh ath giestæ,
om sant ær som Hillæbrand sawdæ.«
    Snarlig the thier*is* harnske pa lawdhæ
och gylte sadelæ pa thier*is* hestæ,
jech tror the wilde alt ride the bæste.

2. Rosengården.

Fra th*et* hus och til th*et* bierig
[ther wdi bode then lidelæ dwerig]
th*en* wey war vii mylæ langh,
jen lidh*en* styy och mygh*et* trongh,
thy stygde pa [theris hestæ the] helled rigæ,
och myntæ ingh*en* kwnde weræ thier*is* lig,
thy rede i giøme*n* skowe oc grønee lw*n*de,
at ing*en* ma*n* th*em* fyllige kw*n*ne,
thy funde th*en* wey gantze wel,
th*er* Hellebrand haffdæ th*em* wist m*edh* skiel,
thy waræ how modig i thier*is* si*n*næ,
thy acte th*em* stor æræ ath wi*n*ne,
haffde thy west hwad foræ th*em* waræ,
the haffde ey redh*et* halff sa saræ.
Th*er* thy sa nær komen waræ,

at thy matte see obenbaræ
th*e*n rosens gord th*em* war aff sawd,
och th*e*n silki tra th*er* war om lawd,
tha war th*et* skick*et* i allæ madhæ
ligæ som Hellebrand th*em* sawdæ,
och hallæ kosteligh[*er*] war th*et* giord,
en the haffde hørd aff hans ord.
M*edh* mange vnd*er*lig tingh
war skycked the roser alt om kring,
m*edh* dyræ bar stie*n*ne och gieweste guld
war sat m*edh* mange vndh*er* fuld,
ath alt th*et* the i werdh*en* haffde lieth,
the haffde reth aldrig tølligh sieth,
och vndred the helled storligh,
th*et* nogh*en* h*err*æ kw*n*ne weræ sa righ,
th*er* tøllig for matte ath lade giør*æ*,
som the matte th*er* bodhe see och høræ.
    Widerik begiønde tha ath tale
til sin h*err*æ m*edh* myghe*t* qwalæ
och thwiffledh i sit hierte fast,
ath th*et* skulde worde th*em* til brast,
om the giorde the roser skadhe,
ath th*et* skullæ wordhæ th*em* til lidh*et* bodhæ,
och sawdhæ til sin h*err*æ saa:
»heræ maa wi see th*en* silki traa,
the gyldene porte he[*n*]ger i,
jech frycth*er* th*et* word*er* os til qwi,
giøræ wi th*en* dwerigh noge*n* last,
jech tror th*et* wordh*er* oss sielff til brast.«
Koni*n*g Dyderik swared m*edh* twct och æræ:
»thu matte sa gierne hie*m*me weræ,
som efft*er* mandom ath ridhe,

efft*er* thu bær i hierth*et* qwidhe.
Jech skal bryde the roser rødhe,
skulde jech th*er* om bliwe døde,
och huge synd*er* th*en* silky traa,
laad sa gange hwræ th*et* maa!«
och m*edh* th*et* sa*m*me i gordh*en* rendhe,
roser och liliær worte th*er* (alle) skiendhe.
The bwnde thier*is* hestæ wed liliæ rodh,
och trad' the roser vnd*er* fod,
sa lawdhe the th*em* nedh*er* ath hwilæ.
Til bierigh*et* war jen lidh*en* mylæ,
som ko*n*ni*n*g Lawrin han war i*n*næ,
och hans dro*n*ni*n*g m*edh* høwske qwi*n*ne.
M*edh* roser och liliær the strøddæ thier*is* h[estæ],
och acth*er* th*em* th*er* ingen giestæ,
som th*er* skulde giwe pa last hell*er* kieræ,
och mente the haffde wo*n*ned stor æræ.

3. Dvergekongen.

Om sidh*er* tha wortæ Widrik ware
jet blank skien i skowen faræ,
tha tenktæ han m*edh* seg jene,
ath th*et* war Gusz engel hin rene,
och giorde sin h*er*ræ th*er* pa wiss:
»nw ko*m*mer s*anc*te Mekel aff Paredis,
som ær Gusz engel hin klaræ,
for ha*nu*m tørff wi inth*et* faræ.«
Tha swared Diderik aff Berne:
»Gusz engel seer jech alt sa gierne!«
The weste ey a*n*neth æn saa mwn weræ,
for ha*nu*m fulde th*en* høwskæ æræ,
m*edh* mange dyræ stiene

war lawd i gieweste guld hin rene.
Th*en* ærlig man koni*n*g Diderik
han saa th*en* skien aff dwerige*n* gik,
tha bad han Widrik snarlig theræ:
»giord nw hesten, th*et* wil alt wæræ,
Hillebrandz ord wil gaa forsande,
dwerigen ko*m*mer och wil oss pa*n*næ,
om the*n*ne plane hørær ha*nu*m til,
tha ka*n* ha*n* giøred m*edh* fuld got skiel,
oss ath giøræ bode last och skade,
jech tror han wil th*et* icki ladhæ.«
Widrik wilde th*et* jckj høræ:
»hwad kan th*en* lidelæ dwerig giøræ?
om han wilde æn ful ilde,
hans dyræ stiene wil jech snart spillæ.«
Koni[*n*]gh Dyderik swared efft*er* saa:
»Widrik, wer th*er* wesse appa,
jech sier pa hans fagræ sedh,
ath han skal fa os a*n*ned ath wede,
han ko*m*mer och drawer oss til had,
jech tror ath her wil worde jet bad.«
Widrik swared ham igien
til hans ord, och war ey sien:
»hwad skiød*er* jech hans rige foræ
hell*er* hans for gyltæ sporæ!
jech tror pa myt gode swerd,
th*er* offte bødh*er* for myn ferdh.«
Dwerigen kam tha th*em* sa næær,
ath the matte giørligh see hans ferdh,
hwræ hans skickelse mwn weræ
m*edh* allæ tingh som ha*nu*m fulde thæræ,
tha haffde ha*n* jen lidh*en* hæst,

war strød m*edh* guld som han kwnde best,
hesten han war sne hwidh,
th*er* han satte mygh*et* til sin lidh,
foræ war han skapt som jen foss
och bag som jen dywr man kall*er* loss.
Hans biedzel war aff guld hin klaræ,
man matte th*et* see obenbaræ
jen wa[l]skæ mylæ i markæn langt,
sa wor th*et* sat m*edh* dyræ stiene blankt,
the skwo th*er* vnd*er* hesten laa
aff rødistæ guld som weræ maa,
sadelen war aff filsbien,
hwn war och sat m*edh* dyræ stien,
giord och stileger aff guld hin skieræ,
bøwelen mwn aff th*et* same wæræ.
Nw førde th*en* h*err*æ i sin hand
jet glawinde war lawd m*edh* guld bond,
th*et* war ey vdh*en* iii alne lang,
han giorde th*em* th*er* m*edh* stor for fong,
the som ha*nu*m wilde vskiel giøræ,
som jech for mod*er* i faa ath høræ.
Th*en* h*err*æ haffde i sin færd
wed sin side jeth fuld got swerdh,
th*et* war ey vdh*en* jen spa*n*ne langh,
bode blad och sa hand fong,
skullæ jech och seye forsandh,
th*et* war ey bedræ i try h*err*æ land.
Hans harnskæ war herdh i dragi blod,
th*er* for giorde han mange modh,
for ingen swerd kwnde th*er* aa biddæ.
Hans hest kw*n*ne han och fuld wel siddæ,
och lod seg i sit hierte saa tyckæ,

ath th*e*n skulde nyde gode lycke,
som ha*num* skullæ sidde jet stød,
om han kw*n*ne ha*num* rettelig mødh,
støtte han ha*num* jckj aff m*edh* allæ,
han wilde sægh aldrig ko*n*ni*n*gh kallæ.
Th*e*n krafft haffde han i sith beltæ,
th*et* ha*n* maon kiemp*er* fra hesten eltæ,
tolff mandz krafft war i belth*et* i*n*næ,
th*e*n h*err*æ kw*n*ne ingen ow*er* wi*n*næ,
medh*e*n ha*n* th*et* beltæ hawdhæ,
som iech til forne aff sawdhæ.
Hans hielm war och hord som stiene,
hw*n* war belagd m*edh* guld hin renæ,
aldrigh war th*et* swærd saa good,
vdh*e*n th*et* war herd i dragy blodh,
th*er* th*e*n hielm kw*n*ne skadæ giøræ,
i hwad kiempe som th*et* mwn føræ,
th*er* stod for gylte foglæ pa,
bodhe storæ och smaa,
lige m*edh* saa dan bæræ
som the matte lewind*is* weræ.
Hwem haw*er* nw hørd seye fra
jen h*err*æ th*er* myeræ rigdom aa,
æn the*n*ne dwerig mon m*edh* segh føræ,
som jech nw til fornæ rørdæ?
Idelig red th*e*n h*err*æ je*n*ne,
thy han fryete for ingen mend,
jech wil nw ladhæ th*et* sa staa
jen anen rey begiønt*is* tha.

4. Dvergen binder Vidrik Verlandsøn.

Then h*err*æ kam tha ridindæ thæræ
til th*e*n rosens gord m*edh* æræ,
thy hwn hørdhæ ha*num* m*edh* rætæ,
han frycte th*em* reth ey jen wette
och taled til th*em* sa hordeligh:
»i krodh*e*n esel, i seyer th*et* mægh,
hwem som ed*er* gaff th*et* radh,
ath i hawe mæg sa saræ for smodh,
och giord mæg tøllig v æræ?
i skullæ sa gierne hieme weræ,
i hawe brøt myn roser rødhæ,
th*et* skal worde ed*er* sielff til møde,
jech haw*er* th*em* hegned mange dage,
ath aldrig nogh*er* man torde th*et* wowe,
hid at ridæ m*edh* th*e*n acth
ath sette seg i mod myn makt,
føræ æn nw i mon th*et* gioræ.
The skullæ th*et* ow*er* landh*et* spøræ,
ath jech skal heffned m*edh* myn hand,
førræ i ko*m*me aff th*ett*e landh.
I hawe och strødh ed*er* heste her
med myne roser och lilier meer,
hwilkedh i skullæ dyrth kiøbæ,
i tørff jcki acte, i skullæ vndløbe,
i skullæ mægh snarlig sette pant,
høgræ fod och winst*ær* hand.«
Th*er* ko*n*ni*n*g Dyderik th*ett*e hørdhæ,
ath han sin talæ sa fram førdhæ,
twctelig mwn han ha*num* swaræ
och sawdhæ sa obenbaræ:
»hør thu th*et*, thu lidlæ mand,

est thu herræ ower thette land,
thu wend fra os thin wredhe,
thik skal aldiels weræ til redhæ
guld och sylff och rige gawe
aff thet giwestæ wi hawe,
thet giwer wi thik til skade bodh,
om wi hawe thik brøt i modh,
tha wil wi giwe thik medh æræ,
thu vnder os medh fred ath wæræ.«
Konning Dideryk bød sa til medh skiel,
for thy han for nam thet wel,
ath the worte jlde aff hanum kiøbe,
thy wilde dog ey fra hanum løbe.
    Tha swaredh Lawrin, then lidelæ mand:
»thet rigdom thu hawer i thit landh
thet acther jech [ey] wedh jen grese straa,
mieræ jech myster æn jech faar.
Jech wilde for gyllæ allæ thit land
och sielff beholde thet beste pand,
waræ allæ thin lande, borig och slotte
och all then ting thu hawer goth,
ther til bode stok och stienne,
waræ thet alt guld hin rene,
thu kunne mægh jckj giøræ skadhe bodh,
for thet thu hawer mægh broth i modh.«
    Ther Widrik thesse talæ for stod,
thet han jckj wilde hawe skade bod
aff guld och sylff hwadh the haffde,
tha han ey lenger tawde:
»herræ, redys i then lydlæ dwerigh,
ther kommen ær vd aff thet bierigh,
wel maa i for hanum wighe,

jech wil wæræ hans jaffne lige,
ware the oc e fleræ,
jech frycth*er* th*em* ey mieræ
en sa mange kattæ,
hell*er* och andre saa dan wette.«
Dwerigen swarede aff mygel wrede:
»jech wed wel, Widrik, ath thu est rede
medh allæ men ath stride,
thu mien jech tørff thik jckj bide,
storæ ord mon thu fram føræ,
som thu pleyer ydeligh ath giøræ,
est thu th*en* man thu ladh*er* thik wæræ,
och wilt thu føræ thin waben m*edh* æræ,
thu skalt mæg fyrst besto,
i hwilke lwnde som th*et* kan gaa.«
    Tha sprang Widrik Werlands*øn*,
han war jen ridd*er* mygh*et* kiøn
och rask, naar han skulde seg wende,
ee hwort hans h*err*æ wilde ha*nu*m sende,
han greb sit glawindhæ i same tidh
och war jckj mygh*et* i howen blydh,
pa sin hest han sprang,
hans hielm och harnske blank,
vdh*en* stiledh*er* ha*n* giordhe th*et*,
th*et* war Lawrin mygh*et* m*edh*,
snarlig i the sa*mm*e stwndhe
the thier*is* hielm ap bwnde
och rende til hobe i th*et* sa*mm*e,
Widrik kw*n*ne dweriger*n* jckj ra*mm*e,
Lawrin stak i Widriks skiold,
han størte aff heste*n* pa th*en* wold,
snarlig Lawrin aff hesten tren

och acte ath giø*rœ* ha*num* mygh*et* mien,
han wilde strax hawe th*et* pant,
høgre food och winst*er* hand.
I th*et* sa*m*me han drog sith swerdh,
tha kam Diderik m*edh* jen ferdh
och giorde th*et* aff stor nødh,
han sith swerd i mellom bødh:
»thu lidlæ man, thu lad thin wredhe,
Widrik, myn swend, skal weræ til rede
thik jen borigen ath sette heræ,
om thu wilt ha*num* fonge m*edh* æræ,
han ær myn swend och fulde mæg hid,
giør thu ha*num* angest och qwid,
thu hwgh*er* aff ha*num* hand och fod,
th*et* skal worde mæg saræ j modh,
och ær th*et* mægh jen stor skam,
hwar jech faar i landh*et* fram.«
Widrik satte borigen for seg:
»edlæ Lawrin, thu nadh*er* mæg!«
Han bant ha*num* bode hend*er* och bien
och hende ha*num* pa linde gren.

Han swarede ko*nin*g Dyderik strax aff wrede:
»jech kan wel tro, thu est och redhe
mod mægh ath stride,
thit liiff til angest och qwide,
thik borde ath giø*rœ* mæg a*n*nen bod,
æn bydhe mæg saa dan howmod
for th*e*n skade, thu giorde mægh.
Diderik, jech wil seye thik,
jech haw*er* fast hørd aff the Berne,
ath the willæ offte stride gierne,
sa mygh*et* hawer jech aff ed*er* for nomed,

th*et* ær mægh lefft, ath thu est ko*m*med,
thu skalt och sette mægh wesse pant,
høgre fod och winst*er* hand.«

5. Kong Didrik overvinder Lavrin ved Hildebrands Hjælp.

Tha worte Didrik wred i si*n*næ:
»thu lidlæ man, wilt thu mæg bindæ?
thu skalt førræ see thik thrøswer til bage,
och th*er* om skal thin halsbien knage,
førræ æn thu skalt fonge mægh,
wer wesse pa, jech seyer thik.«
Ko*n*ni*n*gh Diderik han wort wred i howe,
och ratte at sin sadel bowe,
han tog sin glawinde snart i hende,
raskelig han sit ørs om wendhe,
han satte seg ma*n*nelig til sin hest,
och acte th*en* lidel dwerig ath gieste.
Th*et* war Lawrin jnth*et* i mod,
hwad han wilde til hest hell*er* food,
och raskelig han pa hesten sprang,
the dyræ stiene i hielmen klang,
och andræ hans rige fooræ,
och saa hans for gylte sporæ.
I jen liden stwnd
the thier*is* hielm pa bwndhe
och skreff jen krendz pa th*en* sand,
tha kam mester Hillebrand
m*edh* fleræ aff ko*n*ni*n*g Didriks mend.
Dwerigen haffde ha*num* snarlig skiend,
haffde Hillebrand jckj komed th*er*,
som han[s] rette lycke mwn were,

han haffde ha*nu*m giord sa mygel wande,
ath th*et* haffde spord*is* ow*er* allæ lande.
Hillebrand ropte och sawde saa:
»h*err*æ, jech seyer ed*er* aa myn traa,
ath høræ i jckj myne leræ,
i skullæ tabe bode liiff och æræ,
jech kan ed*er* jckj bedræ radæ,
om th*et* skal weræ ed*er* vdh*en* skade,
och th*et* skal ed*er* til æræ gaa,
i skullæ ha*nu*m til fode bestaa,
skulde th*et* kostæ al werdsens wold,
han stinger ed*er* aff m*edh* skafft och skiold,
kie*n*ne i th*en* dwerig wel m*edh* lige,
i skulde ey halfft saa saræ fige,
som meg tyck*er* i giøræ,
th*et* ær ed*er* rad, i mæg hør*æ*.«
Ko*n*ni*n*g Didrik stigde aff hesten ned*er*,
hans harnskæ skinde i mod th*et* wed*er*,
th*et* mwn wel kostelig weræ,
som jen ko*n*ni*n*g matte føræ m*edh* æræ,
th*et* war Lawrin jckj i mod,
th*et* han wilde stride m*edh* ha*nu*m til fod,
han tog th*et* wel til take m*edh* æræ,
i hwilke lwnde som th*et* skulde weræ.
Lawrin th*en* kiøne mand
han støtte Didrik m*edh* glawinde i hand,
th*et* skiolden ned*er* pa jordh*en* laa,
han haffde och sielff ner størt appa.
Ko*n*ni*n*g Didrik wende seg brat:
»jech tror, ath thu wilt seye mæg set«,
och sawdhe saa æn mieræ:
»fong*er* jech sa dan kindhest fleræ,

th*et* word*er* mægh til angest och mødhe,
jech tror, jech skal thik efft*er* stødhe.«
The waræ bode sted til fode,
han slaa til ha*num* m*edh* swerdz klode,
snart ma dwerigen th*er* for wige,
han kw*n*ne ha*num* jckj rage m*edh* lige,
slo jen stien jen hwole vdi,
jen rom alne dypt och wij.
Th*en* lidel dwerig th*er* ath loo,
ath han ku*n*ne ha*num* skuffe saa.
Dydrik slo efft*er* dwerigen igien
och hytte ret aa the dyræ stien,
som owerste pa hielmen sad,
jech winth*er*, han loo th*er* inth*et* adh,
saa ath hielmen reffned och hoffd*et* skalff,
han fek til jorden saa vnt jet faldh
och laa th*er* lengy i dwalæ,
saa ath han kunde reth inth*et* tale,
och acte seg aldrig ap ath staa.
    Ko*n*ni*n*g Didrik stod och tenkte th*er* aa:
»jech winter, ath han ær nw død,
han giør meg aldrig meræ nød.«
I th*et* same tha sprang han ap,
han war ey vden jen lid*en* krop,
han wilde tha ey leng*er* bidhe,
sna[r]lig tog han til sin side
och satte sin dwerige hat appa,
ath Didrik ha*num* jckj saa.
I th*et* sa*m*me han til ha*num* lawde
m*edh* th*et* lidh*et* swerd han haffdæ,
tha fek ko*n*ni*n*g Didrik obenbaræ
mieræ æn xxx dybe saaræ.

Tha ropte Didrik Berne:
»th*e*n dwerig slo jech alt sa gierne,
han ær nw for myn øwen for swnde*n*,
aldrig fongh*er* jech th*et* for wondet.«
Widrig taled i linden tha
til sin h*err*æ och sawde sa:
»jech sa aldrig i myne dage
jeth lidh*et* barn, th*er* th*et* torde wowe,
ath stride m*edh* slig jen helled rig,
och wilde ha*num* inth*et* wige.«
Ko*n*ni*n*g Didryk swared snart i gien
til hans ord och war ey sien:
»thu kall*er* ha*num* jet barn ath weræ,
han haw*er* thik fongh*en* m*edh* mygel æræ
och haw*er* thik bwnd*en* bode hend*er* och food,
thu heng*er* i lindh*en* thik saræ i mod,
jech tror, thu kant thik jckj røræ,
føræ han wil nade m*edh* thik giøræ.«
Koni*n*g Dydrik war i hierth*et* vmyld,
hans ande war hiede som brenynde yld,
som han war won obenbaræ,
allæ tid nar th*e*n h*err*æ worte saræ.
Hillebrand ropte aff sorig fuld si*nn*æ:
»h*err*æ, jech kan th*et* aldrig for wi*nn*æ,
h*err*æ, wordh*er* i aff dwerigen slawen heræ,
jech kan th*et* aldrig fullelig kieræ,
lad*er* ed*er* ey tiden for lange,
om i skullæ nog*er* how swal fonge,
jech wed, i ha*num* ey see hell*er* høræ,
i ku*n*ne ha*num* for thy inth*et* giøræ,
skulle i m*edh* then dwerig til ord,
som gresed røress vd m*edh* th*e*n jord,

th*er* skulle i efft*er* faræ,
tag*er* ed*er* dog sielff til waræ,
th*et* han ey giøræ ed*er* miere skade,
i tørff ey wente ed*er* aff ha*nu*m bade,
kwne i, h*err*æ, th*e*n lycke faa,
at i ku*n*ne dwerigen fi*n*ne appa,
ladh*er* ed*er* jckj for tryde,
fuld snarlig i hans belte bryde,
th*er* m*edh* wi*n*ne i th*e*n lidlæ mand,
som ed*er* haw*er* ko*m*med th*e*n sorig aa hand.«
Ko*n*ni*n*gh Didrik tog segh wel til waræ,
for han bar for dwerigen faræ,
bodhe i sidhe och saa i laar
tha war th*e*n h*err*æ illæ saar.
Han lette th*er* som gresed randh,
och fand om sider th*e*n lidlæ mand,
th*er* ha*nu*m haffde giordhe th*e*n qwide:
»wed mend, nw skalt thu Didrik bidhe!«
Han greb ha*nu*m wed hals och gube
och mwn hanw*m* til jorden stwbe,
han skaget ha*nu*m bodhe lew*er* oc longe,
ath ha*nu*m skalff bode tand och twnge.
Snarlig mon han belth*et* bryde,
Hillebrand lod seg jckj for tryde
och sawde saa then same stwnd:
»e hwo mægh wilde giwe M pund,
han skullæ th*et* belte jckj faa,
førræ skulde jech ha*nu*m m*edh* jen kamp best[aa].«
Haffde Hillebrand jckj komed th*eræ*,
nepelig haffde Didrik fongh*et* th*e*n ære,
th*et* han haffde dwerigen ow*er* wo*n*ned.
Widrik och han haffde a*n*net befwndh*et*,

førræ the haffde ko*m*med aff hans land,
the haffde alt sat ha*nu*m wesse pant,
han haffde th*e*m hugh*et* aff hand och food,
for the haffde ha*nu*m brot i mood,
th*et* haffde wered th*e*m jen stor v æræ,
the matte saa gierne (hawe) hie*m*me weræd.

6. Dvergekongen får Fred.

Didrik, som war how mod,
han trad dwerigen vnd*er* sin fod
och wilde ha*nu*m strax slaa i hiel,
som han matte giøræ wel m*edh* skiel:
»thu haw*er* mægh giord sorig och qwid,
th*er* for skalt thu jckj myeræ stridh
i th*ett*e werdh*en* m*edh* nogen giest
anten til food hell*er* hest,
thu skalt och ey skatte nogh*en* mand
och ey huge aff th*e*m food hell*er* hand,
wil jech ey nw leng*er* bide,
thine tarme wil jech aff thik slide.»
Tha ropte th*e*n lidelæ Lawrin:
»Dydrik, jech ær nw fonge thin,
for thin æræ thu nad*er* mæg,
guld och sylff jech giw*er* thik,
om thu wilde nw giwe mægh liiff,
jech er nw armer æn jen wiff.«
Dydrik swared aff mygel harm:
»jech wil mæg jckj ow*er* thik for barm,
for thy thu est th*et* ickj werdh,
jech skal thik hugge m*edh* myt swerd,
ath thu skalt aldrig mieræ
fonge kiemp*er* flere.«

Ther war jen annen kiempe i blant,
her **Thieloff** Fandsteeræ sa hiede han,
dwerigen ropte hanum til:
»thin hielp jech gierne hawe wil!«
saa sawde then lidele Lawrin:
»jech hawer i bierighet syster thin,
i goor tog jech henne vden sorig
nedhen for thin faders borig,
kant thu nw vndsette mæg,
sannelig jech wil seye thik,
thu skalt hinnæ i frælsæ faa
och halfft thet rigdom, ther iech aa.«
Ther her Tiello thette hørde,
tha maa i høræ hwad han giorde:
»kieræ konning Dydrik, herræ myn,
giwer mæg [then] dwerig Lawrin,
wi wil giwæ edher rige gawe,
hwad som i wil sielff hawæ.«
Koning Didrik swared aff wrede:
»thu mentæ, at iec skal strax weræ til rede
och giwæ thik then mand,
ther mæg hawer førd slig sorig pa hand,
førræ skal jech hanum hoge saa smaa,
jet styky skal jckj jet annet naa.«
Her Tello worte wred, begynte at riste
och redys, han skulde sin syster mystæ:
»herræ, jech wil thet jckj for drawe,
then lidel dwerig wil jech hawe,
heller jech wower for hanum myt liiff.«
Snarlig the helled begynte jen kyff
och hoger hwer andræ angestelige,
then jene wilde ey for annen wige,

Hillebrand kam tha m*edh* jen ferd
och stak i mellom sit gode swerd:
»i mowe ed*er* ska*m*me bode til lige,
ath i willæ saa hin a*n*nen swige,
och ey for stor ed*er* bode
ath giøræ hwer a*n*nen tøllig skade.
Wil i lyde myt rad pa nyy,
jech wil th*et* halffwe bedræ fly,
i skullæ bode we*n*ne weræ,
dwerigen skal giwe seg fonge*n* m*edh* æræ
och giwæ ed*er*, h*er*ræ, orlig skat,
h*er* Thelloffs syst*er* aff bierigh*et* lat,
och Widrik skal løses aff fengzel heræ,
thet tøck*er* mæg hælwe bedre weræ,
end i hwgge hwer a*n*nen sa ska*m*melige,
the*n* je*n*ne wil ey for a*n*nen wige.«
The worte tha sa til radæ
Didrik och h*er* Thelloff bodhe,
at the wilde lyde Hillebrandh,
han war jen mygh*et* ærlig mand
bode i rad och sa i snillæ,
the ha*nu*m ey for tørne willæ,
ha*n* war jen mand bode wiss oc klog,
th*er* til war han fornwmstig nog,
haffde han jckj til Dydrik ko*m*med,
han haffde aff dwerigen a*n*net for no*m*meth.
Th*er* th*et* war taled saa m*edh* allæ,
dwerigen skulde Didrik sin h*er*ræ kallæ
och tiene ha*nu*m allæ sin dawe
och giwe ha*nu*m ther til rige gawe.
Han feld i kne m*edh* twkt och sinde,
han bød them allæ i bierig*et* i[*n*]ne,

han low*et* them pa tro och æræ,
th*et* skulde them vdhen skadhe wæræ,
the for lod them ther aa
och fulde ha*num*, the giorde saa.
Tha the kam i bierigh*et* theræ,
han hielsed them m*edh* mygel æræ
och vndfæk them blidelig,
han haffdæ dog i hierth*et* swig
och actæ them jckj mygh*et* got,
æn dog han haffde them wel vndfot.
Han satte them til bord allæ,
koni*n*g Didrik mon han sin h*er*ræ kallæ,
han stod for ha*num* och tientte th*er*[*æ*]
och skybede them aad och dryg m*edh* æræ.
Th*et* bord war aff c*ri*stalle stien
och fødern war aff fylsbien,
the sade och vndret ther appa
then storæ rigdom ther the saa,
the haffde reth aldrig tøllig siet,
alt th*et* the haffde i werdhen liet,
the saa och mange vnd*er*lig ting
vdh m*edh* wegiæn alt om kring.
Hwad kan jech ther mieræ seye fra,
men alle the tingh, ther the saa,
war giord aff gieweste guld hin rene
och war besat m*edh* dyræ stienæ,
then jomf*rw* rig m*edh* twct och si*n*næ
hwn sad alt lwct i fadbwr i*n*næ,
hi*n*nes brod*er*, ther jech saffde fra,
dwerigen bad ha*num* jnd til hi*n*næ gaa
och snackæ m*edh* hi*n*næ thæræ,
hwad them kw*n*ne bode til glede were.

7. Dvergens Svig og Fald.

Th*en* stwnd th*en* ridd*er* mon th*er* j*n*ne bliwe,
hwad mon the tha i stowen driwe?
han satte for th*em* guld kar,
fuld vnd*er*lig dryk i th*em* war.
Tha the h*err*ær haffde drwked allæ,
snarligh the mwnde ned*er* fallæ
och laa th*er* allæ som the ware døde,
han acte th*em* ath giøræ mieræ møde,
han lwcte th*en* døør m*edh* snillæ sine,
som jomfrwen m*edh* sin brod*er* war j*n*ne
och satte th*er* foræ jen stole sto*n*g,
[som war tilfulde stor och lang],
saa giorde han alt vdh*en* ga*m*mel,
han bant th*er* to och to til samel
m*edh* storæ och sterkæ jerne bond,
han bant th*em* bode fod och hand
och sawde saa m*edh* sielwer seg:
»i skulle ret ey skade mægh,
och ey myn roser nedh*er* at trede,
jech skal nw faa edh*er* a*n*ned ath wede,
førræ æn wi skylles at,
i skulle en hawe jeth a*n*ned bad.«
Siden tog han sin gylte lwd,
saa gik han aff bierigh*et* vd,
han bleste saa høfft ow*er* alle (hans) lande,
snarlig tha kam ha*num* til hande
hertuger, grew*er*, ridd*er* och swene,
alle the som ha*num* skulle tiene,
the kam til th*en* h*err*æ brat
och sporde ha*num* snarlig at,
hwad som ha*num* war ko*m*men til mien,

han swared th*e*m och war ey sien:
»myn rosens gord, i wedh jech haffde,
jech allæ tid stor wind pa lawdhe,
och hi*n*ne ath pryde m*edh* mygel eræ,
jech acte och hinde i fred ath weræ,
førræ æn the Berner mon hid rendæ,
roser och lilier the mæg skiendhe,
och haw*er* mæg sadan v æræ giord,
som i nw allæ haw*er* hørd.
The mwnde och m*edh* mæg ficte,
dog worte wi saa for lecte,
ath the fulde mæg i bierigh*et* ind
och acte th*e*m stor gawe at winde,
jech tror, the fek tog andræ lycke,
och gaff jech th*e*m dwale dryke,
sa ath the mwn nedh*er* fallæ
och lege som the war døde allæ.
Hwad rad i wil mæg giwe,
aldiels wil jech th*er* wed bliwe.«

The swarede thier*is* h*err*æ snarligh theræ,
ath the wilde fyllyge ha*nu*m m*edh* æræ,
m*edh* ha*nu*m bode gaa och staa,
ee hwad som han wilde slaa appa:
«I skullæ heræ allæ hos mæg bide,
jech acth*er* ath giøræ th*e*m sorig och qwide
och wil jech th*e*m pine saa saræ,
th*et* i skullæ see obenbaræ,
ath jech skal twinge th*e*m til døde,
for the brød myne roser røde,
jech skal giøræ th*e*m saa dan wande,
ath th*et* skal spøres ow*er* allæ lande.«
Dwerige swared ha*nu*m allæ wel:

»h*err*æ, i maa th*et* giøræ m*edh* fuld got skiel,
for th*en* vskiel the ed*er* giord,
som wy hawe nw allæ hørdh.«

Th*en* stwnd ha*n* mon thesse talæ røræ,
hwad mon the i bierigh*et* giøræ,
th*en* jomf*rw* kw*n*ne wel for staane,
hwad th*en* dwerig tog til ha*n*næ:
»høræ i th*et*, myn brodh*er* kieræ,
i skulle jckj leng*er* siddæ heræ,
fuld raskelig skullæ i ap staa
och ind til edh*er* stalbrød*er* gaa,
jech seyer ed*er* wesselig pa myne tro,
kan ha*n* th*et* nog*er* lwnde skibe saa,
han skal alt giør*æ* th*em* nød
och pine th*em* til th*er*is død.
Th*en* ridd*er* begiønte ath giøræ bong
och brød i synd*er* th*en* stolæ stong,
som sad for th*en* ka*m*mer dør,
han ku*n*ne ey kome i stowen før,
och taled til sin syst*er* theræ:
»mon th*er* jngen rad til weræ,
heræ ær sa mørt, jech kan jckj see,
th*et* giør meg i myt hierte wee.«
Hwn gaff ha*num* jen gwldering:
»nar i wende th*en* stien om kring,
tha maa i giørlig kie*n*ne,
hwræ th*et* ær skibed th*er* j*n*ne.«

Th*er* ha*n* kam i stowen ind,
tha matte ha*n* see i same sind,
hwræ the laa th*er* bwnden same*n*,
th*et* gik alt ha*num* vden game*n*
och fryctede saaræ, ath the war døde,

han fæk i hierth*et* sa mygel mødhe,
ath sin syst*er* mwn han kallæ,
hwn kam til ha*num* snart m*edh* allæ,
th*en* jomf*rw* hwn och fuld wel westæ,
snarlig hwn th*et* giorde m*edh* listæ,
ath the worte allæ qweg i gien
aff th*en* falskæ swigh och mien,
th*er* dwerige*n* th*em* giorde,
som i til forne hørde.
Hwad mon th*en* ridd*er* tage til hande?
brød i synder the jerne bonde,
som dwerigen th*em* i lawde,
han taled til th*em* och sawde:
»alle th*en* skade, wy kw*n*ne ha*num* giør*æ*,
th*et* skal then dwerig bode see och høræ.«
Snarlig the worte til rade saa,
ath allæ the beste klenodia,
som the kw*n*ne th*er* aa fi*n*næ,
th*em* wilde the hawe i sa*m*me si*n*næ,
th*er* til guld och dyræ stien,
the wilde ret jnth*et* lade i gien.
Sa brød the aff bierigh*et* vd,
som han stwdh m*edh* gylte lwd,
th*er* the dwerige th*ett*e saa,
the kw*n*ne ret inth*et* til rade faa,
the haffde fuld liden weræ,
ath staa i modh the kiemp*er* theræ.
Dwerigh*en* sloo the allæ i hiel,
hwilked the matte wel giør*æ* m*edh* fuld got skiel,
Lawrin th*en* lidle man
ko*n*ni*n*g Didrik tog ha*num* m*edh* sin hand,
och slo ha*num* mod jen stien,

ath synd*er* gik bode axel och bien:
»thu skalt och aldrig m*edh* thin snillæ
heræ efft*er* fleræ kiemp*er* spillæ!«
Sa red the til Berne hiem,
och haffde guld och dyræ stien,
the we*n*neste klenodia man ku*n*ne sporæ,
the haffde allæ nog at føræ.
Hwad the sid*e*n mwn slaa appa,
th*er* wil jech jnth*et* seye fra,
pa the*n*ne tid lade th*et* saa weræ.
Gud vnde os saa ath lewe heræ,
th*et* wi matte hemerigy faa allæ samen,
th*er* til seye wi allæ amen!

PERSENOBER OG KONSTANTIANOBIS,

SAT PÅ RIM

1 4 8 4.

3

1. Jomfru Konstantianobis søger sig en Brudgom.

Ieth ewentyr wil jech seye fra,
ee hwo som th*er* wil lydhe aa,
aff jen mectige ko*n*ni*n*g rig,
man fi*n*ner icke nw mange sligh.
Wed jen stad, hiede Constancia,
th*er* laa th*et* slot ha*n* bodhe appa,
tolff konger jech wil aff skriwe,
the matte ha*nu*m allæ skatten giwe
och skullæ ha*nu*m til tieniste wæræ.
Th*et* wil jech seye for sa*n*nen hæræ,
tha haffde Gud th*et* føw*et* saa,
hans dro*n*ni*n*g ku*n*ne ingen sø*n*ner faa,
dog haffde hu*n* mange døtt*er* och wene,
som war fow*er* och myghe*t* skiøne.
Th*en* yngeste datt*er*, om i wil wede,
Constancianobis mwn hwn hiedhe,
hwn war sa wen th*en* jomf*rw* rig,
ath ingen the andræ war hi[*n*]ne lig
bode i neme oc sa i konst*er*,
for allæ th*em* war hwn jet blomst*er*.
Tha hinde fad*er* th*et* for stod,

ath hwn war sa klog th*e*n jomf*rw* god,
til sorte skolæ lod han hi*n*næ føræ,
ath hwn skwlde wisdom see och høræ.
I try ar mwn hwn th*e*r weræ,
nam alle the konster the haffde theræ.
Th*e*r the try aar for gongen ware,
tha lod han bod efft*e*r hi*n*ne faræ,
ath hwn skulde afft*e*r ko*m*me hiem,
som hwn och giorde och war ey sien.
Th*e*r th*e*n jomf*rw* kam hiem til lande,
tha ku*n*ne hinde fad*e*r wel for stande,
at hwn war sa klog oc wiss
som nog*e*r mester i Paris,
och war th*e*n klogeste theræ,
som i alle hans land kw*n*ne weræ.
Tha th*e*r efft*e*r jet halfft aars modh
han worte tha syg, the*n* ko*n*ni*n*g god,
och acte seg ey at lewe m*edh* allæ,
han bad tha ridd*e*r och swe*n*ne kallæ
och lod th*e*m for stande theræ,
han kw*n*ne thier*is* h*err*æ ey leng*e*r weræ:
»thy rad*e*r jech ed*e*r, i h*err*ær allæ,
ath i myn datt*e*r dro*n*ni*n*g kallæ,
th*e*n yngest datt*e*r, om i wil wedhe,
Constancianobis tha mon hwn hiedhe,
och tage allæ tienest aff hi*n*næ,
tha seyer jech ed*e*r i th*ett*e si*n*ne,
ath ingen landz h*err*æ kan ed*e*r skade,
th*e*n stwnd hwn maa for landh*et* rade.«
The swared ha*nu*m som i maa høræ:
»h*err*æ, wy willæ th*et* gierne giøræ,

hwad i os bede och rade,
om th*et* kan weræ os vde*n* skade.«
Tha ha*n* war død th*e*n ko*nn*i*n*g rig,
th*et* seyer jec ed*er* sa*nn*elig,
stor werdugh*et* fulde ha*num* til grawe,
som jen landz h*err*æ bwrde at hawe.
Hans yngste datt*er* jech sawde fra,
hun lwdh tha snarlig giøræ saa,
ridd*er* och swe*nn*e lod hw*n* kalle,
the toge tieniste aff hi*nn*e allæ.
Tha jen moned for gonge*n* æræ,
hi*nn*es gode mend sawde til hi*nn*æ thæræ:
»kieræ jomfrw, om wi th*et* bede maa,
ath i willæ ed*er* jen ko*nn*i*n*g faa,
th*er* oss kw*n*ne for h*err*æ weræ,
th*et* rade wi ed*er* allæ same*n* heræ.«
Tha swarede th*em* th*en* jomfrw rig:
»jec seyer, i h*err*ær, th*et* sa*nn*elig,
ath jech ær ey nw sa redhe,
th*et* iech kan ed*er* antswar wede,
ladh*er* ed*er* dog jckj for longe,
i fuld got andswar skullæ fonge.«
Th*er* thesse ord war taled m*edh* allæ,
tha lod hwn snarlig for seg kallæ
xii the edleste ridd*er* hwn haffde,
hw*n* taled til th*em* och sawde:
»jech lad*er*, i gode me*n*d, nw for stande,
ath i skullæ faræ i fremede landæ,
th*er* at ledhe och spøræ
om allæ the h*err*æ børn, i ku*nn*e høræ,
hwræ thieræ skabni*n*g mwn weræ
och hwo the thieræ skat bæræ,

jnden jet halfft aar kan for gange,
tha skullæ i mæg th*et* ath wedhe fange,
aff the ipperste th*er* i kw*n*ne spøræ,
som i maa anten see hell*er* høræ.«
The h*er*ræer swarede som the stod,
at the willæ faræ m*edh* williæ god,
bodhe ath spør*æ* och ath lede,
»ath fonge ed*er* sandhied ath wede.«
The tolff ridd*er* mwnde aff landh*et* faræ,
ath jen wiste aldrig hwar a*n*nen waræ,
the lette och sporde aff all thier*is* effne
om alle the h*er*ræ børn, the kw*n*ne neffne,
hwad the h*er*ræer hørde och sporde,
th*et* wilde the skriwe, som the och giorde.
Th*er* the h*er*ræer haffdæ liet sa widhe,
tha wilde the efft*er* hiem at ride.
The xi ridd*er* kam hiem til lande
och fæk th*en* jomf*rw* skrefft i hande,
the erinde som hwn th*em* bad,
hw*n* løste brewe*n* tha i stad,
tha fand hwn jngen skrewen thæræ,
th*er* hi*n*næ lige mattæ wæræ,
hwn bad the h*er*ræer tha faræ hiem,
gaff th*em* guld och dyræ stien.
Tha feld th*et* sæg saa i law,
th*en* tolffte ridd*er* kam tridiæ dag,
hwn tog hans skrefft i he*n*ne
och læste th*et* breff til ændhe,
sist i brew*et* skrew*et* stod
aff jen mektwge jwnker god,
som war fower och dygdelige,
ko*n*ni*n*gens syst*er* søn aff Frankerige,

ee hwo hans naff*en* wil wedhe,
jwnker **P*er*cenober** mon han hiede,
ha*nu*m behawed hi*nn*æ alsom best
aff the jwnkær, hwn føræ haffde lest.

2. Junker Persenober føres til Konstantia.

Then jomfr*w* th*er* jech sawdhæ fra,
hwn skibedhe th*et* m*edh* kwnst saa,
th*en* sa*m*me afft*en* kam hwn thæræ,
som jwnck*er* P*er*cenober mon weræ,
hwn giør och m*edh* kwnst tha,
at jngen mand hi*nn*æ saa,
tha skwoddæ hw*n* th*en* jw*n*ck*er* good
pa golwed for kwngen th*er* han stod,
hi*nn*æ behawet ha*nu*m mygh*et* wel,
th*et* wil jech ed*er* seye m*edh* skiel,
tha hwn haffde th*en* jwncker siet,
som war the ærindæ hw*n* efft*er* liet,
hw*n* war tha jckj hallæ sien
och øwed sin kwnst snart igien,
th*et* wil jech ed*er* seye for sa*nn*æ,
th*en* sa*m*me nat kam hwn hiem til lande,
th*et* weste hwerken qwi*nn*e hell*er* mand,
hwad th*en* jomfrw tog til hande.
Tha th*er* efft*er* jen staked tide
th*en* ko*n*ni*n*g i Franckerig lystæ at ryde
i skowen ath jeye efft*er* hiorte oc hinde,
P*er*cenober fulde ha*nu*m th*et* same sinde.
Som ko*nn*i*n*gen mon i skowen faræ,
th*er* kam jen hiort løbinde sa saræ
och løb sa fast i skowen fram,
P*er*cenober red efft*er*, th*en* edelæ mand,

och fulde hiorten sa lengy thæræ,
han wiste ey, hwaræ hans h*er*ræ mon weræ.
Th*et* liddæ tha fast at afftens tid,
alt mon ha*n* efft*er* hiorten ridhe,
och red saa lengy th*en* edele mand,
ath han kam ned*er* til jen strand
och saa jet skyb tha for seg thæræ,
han westæ tha ey, hwaræ hiorten mon weræ.
Natten gik ha*nu*m fast pa hende,
han westæ ey, hwort han willæ seg wende,
tha tog han til ath tenkæ aa,
efft*er* th*et* ær nw føw*et* saa,
ath jech ær fraa myn h*er*ræ wilt,
th*et* giør mæg i myt hierte ilt,
medh*en* jech ær nw ko*m*me*n* hæræ,
i th*ett*e skyb tha wil jech wæræ
och th*er* i nat ath bliwæ,
tage slikt som Gud wil giwe.
Skibed, th*er* jech sawde fraa,
th*et* seyel som th*er* war appa
war wel beseyled m*edh* guld
och sat m*edh* dyræ stiene fuld,
towen war aff silky hin skiæræ
och mange vnd*er* mon th*er* wæræ,
masten war aff guld hin renæ,
hwn war och sat m*edh* dyræ stienæ.
Hwad skal jech mieræ seye th*er* fra?
han gik i skibed och giorde saa
och lod sin hæst och springe th*er* jnd,
han saa th*er* hwerken mand hell*er* qwind.
Tha han jnd kam, th*en* edelæ mand,
th*et* wil jech ed*er* seye for sand,

han fand tha for sæg thæræ
mad och win til rede wæræ,
foor och krøbe til sin hæst,
jen sæng giord som hwn ku*n*ne bæst,
och redh m*edh* dyræ kled*er* saa,
som jen ko*n*ni*n*g matte liggæ aa.
Orlig om morigen th*et* war dag,
th*en* jwnck*er* stod ap och giorde saa,
han sa tha vd i hawed sa wide,
tha worte han war i sa*m*me tide,
th*et* han war foræ jen mektige stad,
han war jckj mygh*et* i hierth*et* glad,
for th*et* war tha saa komed til handhæ,
ath han war th*er* i fræmedhæ landhæ.
Tha tenctæ han m*edh* sielwer sægh:
h*err*æ Gud, thu hielpæ mægh,
ath jech matte faa ath wedhe h*æ*ræ,
hwad mectuge stad th*ett*e mon wæræ!
Th*er* han haffde th*et* tenct, th*en* edlæ mand,
han lodh sin hæst tha springe i landh
och red saa strax i th*en* stadh,
han war jckj mygh*et* i hierth*et* glad,
for han kwndhe th*er* jnth*et* folk findhe,
hwærken mand hell*er* qwi*n*næ.
Tha ha*n* jnth*et* folk th*er* saa,
han tog tha afft*er* at tenke aa:
oo h*err* Gud, hwad mon thu mienæ,
medh*en* jech skal faræ h*æ*ræ saa jene?
Han red tha fram och giorde saa,
jen mectuge slot for staden laa,
tha tog han til ath qwide:
»hid wil jech giensten ride,

Gud han mon th*et* joo saa giøræ,
at jec maa folk antug see hell*er* høræ.«
Ther han kam for th*e*n slotz port,
th*er* ow*er* stod jet torn stort,
porten obned[*is*] i sa*m*me sind,
th*e*n jwnck*er* redh tha giensten jndh,
snarligh the hans hest bort førde,
dog saa han jckj hwem th*et* giørde,
sidh*e*n wortæ han fuld i stowen jnd,
han saa th*er* hwerken mand hell*er* qwind.
Hwidhe dwge pa borde*n* laa,
th*er* brendæ och lyws i hweriæ wraa,
stowen war lyws som cristallæ,
dog sa han jnth*et* folk m*edh* allæ.
Tha war han mygh*et* i hierth*et* wee,
for han th*er* jngen kunde høræ hell*er* see,
han tenctæ tha m*edh* sæg jene:
»oo h*er*ræ Gud, hwad mon thu nw miene!
jech ær joo skyldug at døø for thik,
thy ath thu tolde død for mæg,
saa gierne nw so*m* je*n* a*n*ne*n* tid,
tha ær for glømd allæ myn qwid.«

3. Persenober sættes på Prøve.

Han matte tha see i same sind,
th*er* kam mange blws i stowen jnd,
pibæ och harpe leg han hørdæ,
dog saa han jckj hwæm th*et* giørdæ.
Tha kwnde han tenke m*edh* sielw*er* seg,
ath th*er* kam jnd jen jomf*rw* rig,
som fuldis i stowen jnd til mad,
han bleff alt qwer th*er* so*m* ha*n* sad.

Siden kw*n*ne th*e*n jwnck*e*r kie*n*næ,
th*e*r kam om ha*num* mange hændæ,
och fulde ha*num* bort th*e*n edelæ mand,
m*edh* th*e*n jo*m*fr*w* at tage wand.
Siden worte han sat til bord,
jngen taled til ha*num* jet ord,
th*e*n jw*n*ck*e*r for nam som han sad,
th*et* ha*n* skulde edæ m*edh* hi*n*næ aff fad.
Th*e*r bleff han siddind, th*e*n edelæ mand,
th*et* wil jech ed*e*r seye for sand,
han war saa red som jen haræ,
for allæ ting bar th*e*n jwnck*e*r faræ.
Th*e*r kam och win i kostelig kar,
dog saa han jckj hwem th*e*m baar,
han ku*n*ne och kie*n*ne, th*e*n jwnck*e*r god,
jen biszer for th*e*n jomfr*w* stod
och skar jet stycky for hinde,
hwert a*n*ned for ha*num* i same sin[de].
Tha giorde han kors for seg:
»h*err*æ Gud, thu hielpæ nw mæg!
jech skal edæ aff the*n*ne mad,
th*e*r jech sier legge i th*ett*e fad,
och drickæ sidh*e*n hwad iec kan faa,
lad sa gonge hwræ th*et* maa!«
For ha*num* war allæ hande nadhe
til dryk och edinde bode,
th*et* giek ha*num* allæ miest til miene,
ath han skwlde sidde th*e*r saa je*n*ne.
Hwad kan jech th*e*r meræ seye fraa?
th*e*n afften bleff han sidindæ saa
och hørde mange fowræ tone,
bodhæ trompe och harpæ oc basone,

dog war ha*nu*m i hierth*et* wee,
for ha*n* ku*n*næ jngen man høræ hell*er* see.
Hwad mon the sidh*en* tage til hande?
th*er* kam mange blws for ha*nu*m ath stande,
tha tencte ha*n* m*edh* seg thæræ:
hwad rey mon th*ett*e wæræ?
och tencte tha sa j*n*nerlig,
han redis th*et* war ha*nu*m til swig.
Siden kwnde han efft*er* kie*n*ne,
th*er* kam om ha*nu*m mange hende
och fwldhe ha*nu*m aff stowe*n* theræ
til jen seng, war giord m*edh* æræ
och redh m*edh* dyræ kled*er* saa,
som jen ko*n*ni*n*g matte lege appa.
Th*er* bleff han ligind jen liden stwnd
och haffde sorig mange lwnd,
siden matte han see, th*en* jwnck*er* god,
at mange blws for sengen stod
och kw*n*ne tha efft*er* kie*n*ne,
ath jomfrwen war th*er* j*n*næ,
och tencte tha m*edh* sielwer seg:
mon hwn skullæ i seng til megh?
    The gingæ tha bort bode mør oc swe*n*ne,
th*en* jomf*rw* bleff for sengen je*n*ne,
siden sættis hwn i sengen ned,
P*er*cenober wendis til wegen wed
och tenctæ tha m*edh* sæg jene:
»hielp nw Maria th*en* renæ,
ath hwn wildhe nw sa for mæg rade,
th*et* jech skulde faa heræ jngh*en* skade!«
Th*en* jomf*rw* rørde wed ha*nu*m m*edh* listæ
och lod som hw*n* th*et* jckj wistæ,

ath th*e*n jwnck*e*r skulde i sengen wæræ
och sporde strax, hwræ han kam thæræ.
Hw*n* ropte høfft och sawde saa:
»thit howed skal thik hwges fra!«
»Myn kier*æ* jomf*rw*, for ed*e*r æræ,
jec wed ey sielff, hwr*æ* jech kam hæræ.«
Th*e*n jomf*rw* mon tha efft*e*r ledhe:
»thu skalt mæg seye, hwad thu hiede!«
och taled til ha*nu*m tha m*edh* listæ,
hans naffn hwn fuld wel westæ,
han laa tha redh som jen haræ,
th*e*n jomf*rw* torde ha*n* tha nepelig swaræ:
»giøræ*r* m*edh* mæg efft*e*r ed*e*r nadhe,
hwad som Gud giw*e*r ed*e*r til rade,
jen fattige swin hørde mon jech wæræ,
jech wed ey sielff, hwræ jech kam hæræ,
ee hwræ jech kam pa the*n*ne ferdh,
tha ær myt naffn jckj mygh*et* werdh.«
Th*e*n iomf*rw* swared och war ey sien
och sawdæ tha til th*e*n jwnck*e*r igien:
»myntæ thu, ath jech mon th*et* jckj wede,
ath thu P*er*cenober mon hiede,
jech seyer thik nw i th*ett*e si*n*næ,
ath thu skalt th*et* i sa*n*nen befi*n*næ,
om thu wilt giøræ som jech thik radæ,
tha skal thik aldiels jnth*et* skade.«
»Myn kieræ jomf*rw*, jech lyder ed*e*r,
fuld gierne ath giøræ hwad i mæg bed*e*r,
och skullæ i wede for sani*n*dæ hæræ,
ed*e*r fattuge tiener wil jech wæræ
och efft*e*r ed*e*r rad ath giøræ,
th*et* skullæ i wesselig see och høræ.«

Tha swared ha*nu*m th*e*n jomf*rw* righ:
»th*et* seyer jech ed*er* sa*n*nelig,
ath jech wil thik til h*err*æ hawæ
och aldrigh andræ i mynæ dawæ,
thu skalt hæræ jeth halfft aar wæræ
och hawæ hwær dagh mygel æræ,
ath th*et* skal jngen ath wedhæ faa,
vdh*e*n thu och jech wy je*n*ne too,
och jngen man skal see thik,
hwær nat skalt thu legge hooss mægh,
dog maa th*et* jckj a*n*ned wæræ,
æn thu skalt leggæ hooss mæg m*edh* æræ
och jngen vhøwske mæg ath bydhæ,
om thu wilt myt rad lydhæ.
Th*et* seyer jech thik sa*n*nelig,
jech wil om natten snakæ m*edh* thik,
hwad os kan bodhæ wæræ til glede,
th*et* skalt thw for sani*n*dæ wedhe,
lade thik dog jnth*et* longe,
ath thu skalt mæg ath see fonge.
Nar jet halfft aar kan for gaa,
tha skalt thw mæg ath see faa
m*edh* mygel glede och æræ,
och tha skal wort brøllop weræ.«
    Th*e*n jwnck*er* swared som i moo høræ:
»myn kier*æ* jomf*rw*, ed*er* willig ath giøræ
och lyde ed*er* rade i allæ madhæ,
th*et* wil jech jngh*e*n lwnde lade.«

4. Persenober hjælper sin Morbroder, og vender tro tilbage.

Hwad kan jech th*er* mieræ seye fra?
th*et* bleff tha jen moned saa,

at hwer nat laa han i hi*n*nes arm,
dog war th*et* hans miestæ harm,
th*et* han matte hende icke see,
th*et* giorde ha*num* miest i hierth*et* wee.
[J]en nat som th*en* jwnck*er* laa,
han swcked saræ oc giorde saa,
snarlig th*en* jomf*rw* mon ha*num* at spøræ:
»hwi swcked thu saa? th*et* wil jech høræ.«
Han swared hi*n*næ m*edh* listæ,
ath han th*et* jckj westæ.
Th*en* jomfrw mon ha*num* afft*er* swaræ:
»thu matte wel swckæ nw fuld saræ,
the hiedeni*n*g ær i thin mod*er* brod*er*s land
och wil winde th*et* fra hans hand,
vdh*en* thw ko*m*mer i same sinde,
tha mon the ha*num* hans land aff winde.«
Th*en* jwnck*er* swared, som i maa høræ:
»hwad i mæg rad*er*, th*et* wil jech giøræ.«
Th*en* jomfrw swared ha*num* tha
och sawde til th*en* jwnck*er* saa:
»i morigen orlig th*er* thu app stor,
tha find*er* thu thin hæst th*er*
pa th*et* sted, thu skildis wed ha*num*
th*en* sa*m*me affth*en* thu hid kam,
rid sa giensten til th*en* strand,
som thu kam fyrst heræ til land,
thu find*er* thit skib i samæ tid,
th*er* thw seyled m*edh* ow*er* wa*n*ned hid,
faar thidh hwad thw for maa,
som hiorten han thik wiltes fra,
fuld godh bør tha skalt thu faa,
th*et* skal alt efft*er* thin wiliæ gaa,

och nar thw ko*mm*er thid til land,
tha find*er* thu th*er* jen gamel mand,
guld och sylff haw*er* han m*edh* sæg,
fuld snarlig han th*et* bydh*er* thik,
och nar thw fongh*er* th*et* guld i hand,
ridh strax i thin mod*er* broders land,
och lad saa ow*er* landh*et* spøræ
øst*er* och west*er*, how th*et* wil høræ,
ath ee hwo som thik wil tiene,
th*em* giw*er* thu guld och sylff hin renæ.
Naar thu fong*er* tha folk i skaræ,
tha skalt thu i striden faræ
och seyer jech thik i th*ett*e si*nn*æ,
ath stridhen skalt thw wesselig winde,
och skal th*en* æræ thik kome til hand,
ath thu skalt frelsæ thin mod*er*brod*er*s land.
Naar thw haw*er* tha wo*n*nend th*en* strid,
skyfft guld och sylff i same tid
blant alt th*et* folk, thw haw*er* thæræ,
som thik haw*er* tient och fuld m*edh* æræ,
giiff th*em* orloff i same tidh
och kom sa strax afft*er* hidh,
och lad thin moderbrod*er* th*et* for stande,
ath th*et* war thik th*er* frælsed hans landhe.«
Th*en* jwnck*er* swared, som i moo høræ:
»myn kieræ jomf*rw*, fuld gierne ath giøræ,
hwad i mæg bedhe och rade,
th*et* wil jech jnge*n* lwnde ladhe.«
Orlig om morigen th*et* war dag,
th*en* jwnck*er* wilde tha app staa,
the toges i fagen i same stwnd,
thier*is* kierlighied war ■ lwnd.

Tha ha*n* app stod, th*e*n edlæ mand,
fuld snarlig han tha for seg fand
hest och skib til rede wǽræ,
th*e*n jwnck*e*r foor theden m*edh* mygel æræ
och gik th*et* ha*nu*m i allæ madhæ,
som th*e*n jomf*rw* ha*nu*m sawdhe.
Th*e*n jwnck*e*r seyled och giorde saa
thid som hiorthen wiltis ha*nu*m fra,
th*et* fyrste th*e*n jwnck*e*r tren paa land,
tha kam til ha*nu*m th*e*n gamlæ mandh
och han ey leng*e*r tawde,
giorde lige som jomfrwen sawdhe,
ha*n* haffde m*edh* sægh thæræ
mieræ æn firæ asen kwnde bæræ,
guld och sylff hin rene
och th*e*r til mange dyræ stiene.
Han fæk th*e*n jwnck*e*r th*et* i hende:
»thin kiereste gode wæn thik th*et* sænde,
th*e*r thu haw*e*r miest akt appa,
som thu skildis i morige*n* fra,
hwn bad thik giøred for thin æræ,
thw skalt jckj lengy fra hi*nn*æ wæræ.«
    Strax han fæk th*et* guld i hændhæ,
han red tha i sin mod*e*rbrod*e*rs lande
och lodh tha ow*e*r landh*et* fregne,
ath allæ the som ha*nu*m wil tiene,
th*e*m wil han giwæ sylff och guld,
til the hawe pwngen fuld.
Han fæk tha mygh*et* folk i skaræ,
sidhen mon han i striden faræ
och tieredh sæg saa th*e*n edlæ mand,
ath han frelsed sin mod*e*r brod*e*rs land,

och th*er* han haffde tha wo*n*net th*en* strid,
tha war glømd allæ hans qwidh.
Sidh*en* lodh han sin tiener kallæ
och gaff th*em* guld och sylff allæ
och skyffte th*et* strax i stadh,
lige som jomfrwen ha*nu*m bad,
och gaff th*em* orloff i sa*m*me stwnd.
Ha*n*s mod*er*brod*er* tackede ha*nu*m mange lwnde
for ha*n* haffde giord ha*nu*m th*en* æræ
och bad ha*nu*m hie*m*me hooss seg wæræ.
Th*en* jwnck*er* swared och sawde: »ney,
jech tenk*er*, frendæ, ath th*et* skier ey,
jech wil jen a*n*nen wey faræ,
Gud ed*er*s liiff och æræ bewaræ!«
    Th*er* wil jech ey mieræ seye fra,
ha*n* red til skibedh och giorde saa,
wanth ap seyel och war ey sien,
ka*m* til sin jomf*rw* snart igien
och worte tha th*er* vndfongen m*edh* æræ,
halffwe mieræ æn han kw*n*ne førræ wæræ.
Om afften th*er* han sad ow*er* bordh,
jngen taled til ha*nu*m jet ordh,
om natten th*er* the laa til sa*m*men,
the taled mant och giorde th*em* ga*m*m*en*.
Hwn tackede th*en* jwnck*er* thæræ,
for han haffde seg stelled m*edh* æræ
och sporde, hwræ ha*nu*m war gongen i hand,
sidh*en* han foer fra hinde aff landh.
Han sawde hinde m*edh* liste,
th*en* jomf*rw* th*et* fuld wel wistæ,
hwn atsporde jckj th*en* edlæ mand,
for hwn ey wested sa wel som hand.

Th*er* eff*te*r jen moned bleff han saa,
ath hwer nat i hi*n*nes arm [han] laa,
om dagen han jnth*et* folk kwnde see,
th*er* antig kwnde m*edh* ha*nu*m lege hell*er* lee,
th*er* aff hafde han mygh*e*n qwid,
om natten th*e*n jomf*rw* giorde ha*nu*m blid.
Jech wil nw ladhe th*et* sa wæræ,
th*e*n jwnck*er* haffde th*er* mygel æræ.

4. Persenober hjælper anden Gang sin Morbroder.

Jen nat han laa hooss hi*n*nes sidæ,
tha mon ha*n* efft*er* saræ qwidhe.
Th*e*n jomf*rw* swared ha*nu*m tha i gien,
hwad ha*nu*m war ko*m*men til mien.
»Myn kier*æ* jomf*rw*, efft*er* ed*er* nadhe,
jech wed ey sielff, hwad mæg mon skadæ,
dog kan jech th*et* wel merkæ,
ath myt hierte mon sorlig werkæ.«
Th*e*n jo*mfrw* swared ha*nu*m obenbaræ:
»thw matte wel swcke nw fuld saræ,
thy at hiedeni*n*gen ær affth*er* ko*m*me*n* i gien
och giøræ*r* thin mod*er*brodh*er* mygh*et* mien,
the gaa ha*nu*m sarlig pa hendhe
och wil hans land ap brendæ,
vdh*e*n thu ko*m*mer snarlig thidh,
tha fong*er* th*e*n h*err*æ sorig och qwid.«
Th*er* hwn sa taled, th*e*n jomfrw god,
tha wortæ han i sin hierte modh
och swared th*e*n jomf*rw* tha m*edh* æræ:
»i skullæ th*et* wede, myt hiertens kieræ,
ath jech wil giøræ i allæ made,
hwad som i mægh bedhe och radhe.«

Th*e*n jomf*rw* mon ha*nu*m effth*e*r swaræ
och sawdhe til th*e*n jwnck*e*r thæræ:
»i morige*n* aarlig skalt thw wedhe,
hest och skib skal wæræ til redhæ,
faar tha sidh*e*n, hwad thw for maa,
thid som hiorth*e*n wiltis thik fra,
tha find*e*r thw afft*e*r for thik thæræ
th*e*n gamle mand til redhe wæræ,
hwad som han hawer th*e*r m*edh* seg,
th*et* byd*e*r han thik snarlig,
tag th*et* strax i hendhæ
och faar siden i thin mod*e*rbrod*e*rs lande
och thier thik tha afft*e*r saa,
at allæ mend ma seye th*e*r fraa,
th*e*n strid skalt thw oc sa wi*n*næ,
th*et* seyer jech thik i th*ett*e si*n*næ,
nar thw haw*e*r striden wo*n*nen thæræ,
skyfft sa guld och sylff m*edh* æræ
blant th*et* folk, th*e*r tiener thik,
kom sa snarligh hidh til mægh,
och jnden jen moned kan for gonge,
tha skalt thw mæg ath see fonge
m*edh* alsom størstæ glede,
th*et* skalt thw for sa*n*nen wedhe.«
Th*e*r th*e*n jomf*rw* haffde taled saa,
th*e*n jwnck*e*r swared och sawdhæ tha:
»myn kieræ, efft*e*r ed*e*r nade
fuld gierne ath giøræ hwad i mæg rade!«
I sa*m*mæ stwnd och tid
tha worthe bodhe i hierth*et* blid,
han mynte tha hi*n*nes rosens mwnd,
thier*is* kierlighied war aff hiertens grwnd.

Sidhen mon th*e*n jwnck*e*r ap stande
och foor fra hi*nn*æ strax aff landæ,
thid som hiorth*e*n wiltis ha*nu*m fra.
Snarlig jech wil seye saa,
th*et* fyrste th*e*n jwnck*e*r pa landh*et* tren,
th*e*n gamlæ man gik ha*nu*m i gien
m*edh* mygh*et* guld och sylff i hendhe:
»thin kierest gode wen thik th*et* sende,
ther al thin act ær aa,
som thw skyldis i morigen fra.«
Tha han fæk th*et* guld i hand,
han red strax i sin moderbrod*e*rs land
oc lod tha springe sa wide,
ath allæ the til ha*nu*m wil ride,
som ha*nu*m wil m*edh* æræ tienæ,
th*e*m willæ han giwæ guld hin rene,
och red siden til kongens gord,
miødh och win for ha*nu*m vspard.
Hans modh*e*rbrod*e*r ha*nu*m vndfæk m*edh* æræ
och bad ha*nu*m Gud wilko*m*men weræ,
the vndfinge ha*nu*m och i same sinde
frwer och møør och høffske qwi*n*ne,
the giordhe ha*nu*m hied*e*r mange lwnde
och all th*e*n æræ som the kwnde.
Tha worte the saa til rade
kriste*n* och hiedni*n*g bode,
ath the wilde lade too fram gaa,
som for stridh*e*n skwlde staa,
thy ath th*et* war my*n*ne nød,
æn ther skwlde sa mange død.

Th*e*n hiedne ko*n*ni*n*g hawde m*edh* seg
jen kiempæ, war sterk och kostelig,

th*e*n cristene ko*nn*i*n*g haffde jngen mand,
for th*e*n hiedne kiempæ torde stand.
P*er*cenober sawde til ko*nn*i*n*gen tha:
»th*e*n hedne kiempæ tørff jech bestaa
och i mod ha*nu*m ath stridæ,
jech wil for ha*nu*m jen fod ey wige.«
Th*e*n hiedne kiempe giorde seg rødhe,
th*er* han fæk thesse tidind ath wede,
ath P*er*cenober wilde i mod ha*nu*m gaa
och wilde ha*nu*m allæ je*nn*e bestaa.
The skreff jen kresz pa th*e*n jord
och taled hwærken th*e*m jet ord,
the hwge hwer a*nn*en angelige,
th*e*n je*nn*e wilde ey for a*nn*en wige,
th*e*n hiedne kiempæ gik ha*nu*m saa næær,
th*et* wil jech seye for sane*n* her,
han haffde sæg næær giw*et* m*edh* allæ.
Tha mon han snarlig pa Gud kallæ,
han willæ ha*nu*m hielpæ ath th*ett*e si*nn*æ,
ath han matte th*e*n hiede*nn*i*n*g ow*er* wi*nn*æ.
Th*er* kam jen røst och taled tha
til P*er*cenober och sawde saa:
»tenk pa thin hiertens kieræ,
th*er* thik haw*er* giord sa mygel æræ!«
Tha worte han i sit hierte saa frii,
ath han for glømde bode sorig och qwid
och alle the saar th*er* han fæk,
snarlig the ha*nu*m aff howe gik.
P*er*cenober hio tha siden sa saræ,
ath hiedeni*n*g kwnde sæg jnth*et* waræ,
och hog hans howed aff m*edh* allæ,
ath guben th*e*n mon efft*er* fallæ.

Tha flyde hiedeni*n*gen hwad the kw[*n*]ne
och fingæ th*er* skade mange lwnde.
P*er*cenober red til sloth*et* i gien,
hans mod*er*brod*er* war jckj hallæ seen,
lod hintæ jen legy i samæ sinde,
som th*e*n jwnck*er* ha*n*s saar skwlde binde,
frwer och jomfrwer tentæ ha*nu*m tha,
al th*e*n stund som han th*er* laa.

6. Persenober fristes af sin Moder.

Droni*n*ge*n* haffde jen dott*er* thæræ,
koni*n*gens stibdatt*er* mon th*et* wæræ,
hwn fæk til ha*nu*m sa gode williæ,
ath hwn willæ seg all*er* fra ha*nu*m skilliæ
och acth*et* th*er* fuld stadelig aa,
at hwn skulle ha*nu*m til hosbwnde faa.
Th*er* kongen och droni*n*gen th*et* for stod,
tha sporde the th*e*n jwnck*er* godh,
om han wilde hie*m*mæ hoss them wæræ
och hawæ th*e*n sa*m*me jomf*rw* m*edh* æræ.
P*er*cenober swared tha snarlig
och sawdhe saa til th*e*n ko*n*ni*n*g rig:
»i skullæ th*et* wede for sanden hæræ,
ath jech wil hæræ jckj lenger wæræ,
och jngen qwi*n*næ tha wil jech lowæ,
førræ jech ko*m*mær til th*e*n stalte jomfrwe,
th*er* jech haw*er* i hierth*et* kier
for allæ the [quinnæ] i werdh*e*n ær.«
Th*er* kongen oc dro*n*ni*n*gen th*et* for stod,
ath han sa swared, th*e*n jwnck*er* god,
hans modh*er* bode jckj lankt th*er* fra,
the lod tha snarlig giøræ saa,

bodh effter he*nn*æ ath faræ
ridd*er* och swe*nn*æ i skaræ,
ath hwn skullæ snarlig til th*em* ko*mm*e,
och tencte, ath th*et* skwlde nogh*et* frome,
ath hwn skulde ha*num* th*et* samæ radæ,
som koni*n*gen och droni*n*ge*n* giorde bode.
    Th*er* hwn war ko*mm*en th*en* frwe,
tha kwnde hind*er* rad jckj hell*er* dwe,
ha*num* bad frwer och møør och høwske qwi*nn*æ,
th*et* halp tha ee leng*er* och my*n*ne,
ha*num* bad och ridd*er* och swe*nn*e,
th*et* kw*n*ne jckj hell*er* tiene.
P*er*cenober swared th*em* allæ thæræ,
ath han wilde th*er* jckj leng*er* wæræ,
och jngen møø tha will han lowe,
førræ han kam til th*en* staltæ jomfrwe,
»th*er* jech haw*er* lowed sa*n*nelig,
ath jech skal hende aldrig swige.«
Hans mod*er* tha ey leng*er* tawdæ,
hwn taled til ha*num* och sawdhe:
»jech bed*er* thik, myn søn kieræ,
seye mæg, hwad jomf*rw* th*et* mon wæræ,
th*er* thik haw*er* giord th*e*n mygel glede,
th*et* wil jech gansze gierne wede.«
Han sawde sin mod*er* snarlig,
hwo hw*n* war th*en* jomf*rw* rig,
och sawde: »jech kan hi*nn*æ jckj see,
th*et* giør mæg mest i hierth*et* wee,
dog haw*er* hwn giord mæg mygel æræ,
th*et* skal i, mod*er*, wedæ hæræ,
och lenges mæg gansze saræ efft*er* hindæ,
Gud gawe, jech matte hi*nn*æ snarlig finde!«

Th*er* moderen hørde ha*num* tale saa,
th*en* jwnck*er* swarede hwn snarlig tha:
»jech fryct*h*er th*et*, my*n* søn kieræ,
ath th*et* mon jen diewlæ wæræ,
th*er* thu haw*er* til sa mygel figh,
och fryct*h*er saræ, hwn skal thik swig.
Jech wil thik giwe jen gulderingh,
i naar thw wendh*er* th*en* stien om kringh,
tha matte thu klarligh see thæræ,
hwræ dan qwi*nn*æ hwn man wæræ.«
    Tha kongen och dro*nn*i*n*gen kw*n*ne th*et* kie*n*ne,
ath the kwnde hans how ey om wende,
sidhen th*en* jwnck*er* war gongen at sowe,
thy lawde hoss ha*num* th*en* sa*m*mæ jomf*rw*e,
och mynte han skwlde faa williæ til hi*nn*æ
och gløme th*en* a*n*nen i same si*n*næ.
Tha han wogned ap och han saa
th*en* jomf*rw* hoss ha*num* i sengen laa,
tha sprank ha*n* ap, th*en* ridd*er* godh,
och wortæ tha i sith hierte modh,
han kleddæ sægh, th*en* jwnck*er* righ,
sprang til sin hest snarligh
och redh sidh*en*, th*en* edlæ mand,
saa lenge han kam til th*en* strand,
som hans skib til redæ laa,
han want ap seyel och giorde saa
och foor saa til th*en* stalt jomf*rw*e,
th*er* han haffde jdeligest i howe.
Then jomfrw, th*er* jech nw sawde fra,
hwn fæk til ha*num* sa mygel traa,
th*et* hwn worte syg i same tidh
och bar for ha*num* sorig och qwidh.

Tha th*e*n jwnck*er* war ko*m*men thæræ,
som han haffde lengy tradh ath wæræ,
han worte vnd fongh*e*n m*edh* mygel glede,
th*et* skullæ i forsanden wedhæ,
halwe myeræ æn han til forne war,
th*et* seyer jech ed*er* obenbaræ.
Om afften th*er* thy sad ow*er* bordh,
jngen taledh til ha*nu*m jet ordh,
jckj saa han anth*e*n mand hell*er* qwi*n*ne,
th*et* giek th*e*n jwnck*er* nær i si*n*næ.

7. Persenober bryder sit Løfte og forskydes.

Th*e*n jomf*rw* ey lyste ath siddæ længy,
hwn lod sin jwnck*er* fylligæ i sengy,
fuld snarlig hwn sielff efft*e*r giek,
th*et* seyer jech edh*er* sa*n*nelig.
Tha the ka*m* i sengy samel,
the taled mant och giorde th*e*m ga*m*mel
och toges i fagen i same stwnd,
thier*is* glede war saa mange lw*n*d.
Hw*n* tackede th*e*n jwnck*er* thæræ,
for ha*n* haffdæ sæg stilled m*edh* æræ
och bad ha*nu*m jckj ladhæ segh lange:
»naar jen moned kan for gange,
tha skal wort brøllop wæræ,
och skalt thw mæg see m*edh* mygel æræ.«
The bloduge kled*er* togh hw*n* ha*nu*m fraa
och fæk ha*nu*m nyy kled*er* aa,
han haffde th*er* mygel æræ och glede,
allæ gode ting war ha*nu*m til redæ,
och mieræ æræ han fongh*et* haffde,
haffde han giord som jomfrwen sawde

och lyd fuldkommelig hinnes rad,
tha haffde han jckj wort for smod.

Then annen nat wil jech seye for sand,
som han laa, then edelæ mand,
och fornam, ath jomfrwen sow,
hans moders rad kam hanum i how,
som hwn hanum raddæ och bad,
then sistæ tid the skildis ath.
Then dyræ stien wænde han om kring,
som sad i then guldering,
hwn lystæ tha saa klarligh[e],
thet han matte giørlig kienne och see,
ath thet war then feyerstæ qwinnæ,
ther nogher i werdhen kwnne findæ.
Jen feyer jomfrw han aller saa,
heller nogher tidh haffdhæ hørd seye fraa,
hwn war saa wen i allæ made,
thet han jngen lwnde kwnne aff ladhe
ath skodhe then jomfrw reen,
thy wortæ thet hanum sielff til mien.
Then skien i hinnæs øwen stod,
ther aff wognedh then jomfrw godh,
tha hwn saa seg for radh ath wæræ,
ower hanum mon hwn sarlig kieræ,
och sawde til hanum tha:
»thin fulæ bowe! hwi giorde thu saa?
thu hawer mægh giordh bodhe falsk och swig,
thet skal jech kieræ daweligh.«

Hwn spranghaff sengen i same tid
och hawdhæ i hierthet sorigh och qwidh,
hwn satte seg for sengen tha,
sarligh hwn gred och giorde saa

och sørigh*et* ja*m*merligh saræ,
fuld ønckelig gredh och felde taræ.
Th*e*n jwnck*e*r th*e*r i seng*e*n laa,
han gredh och sørigh*et* och saa
och mon seg sorligh kieræ,
th*et* han i werdh*e*n skulde fød wæræ,
ath han skwlde giøræ hinde th*e*n swig
och for derwe saa sielw*e*r sægh.
Han badh th*e*n jomfrw snarlig tha:
»i ladh*e*r mægh howdh*et* hoge fraa,
thy ath jech wedh th*et* sielff wel,
ath jech giorde ed*e*r stor wskiel,
thy wil jech nw hell*e*r dødh,
æn lewe leng*e*r wed tøllig nød.
Jech giordhe som th*e*n vslestæ mand,
th*e*r i all werdh*e*n wæræ kan.«
Hwad skal jech th*e*r myeræ seye fra,
th*e*n lange nath the lodhæ saa,
sørigh*et* ja*m*merlig bodhæ
m*edh* grod och ønckeligh ladhe,
a*n*nen morigh*e*n dagen war lyss,
tha kame the vdh for th*et* hwss,
som jomfrwen hwn laa j[*n*]næ,
frwer och møer och tie*n*nestæ qwi*n*næ
och th*e*r til ridd*e*r och swæ*n*næ,
som th*e*n jomf*rw* skwllæ tiene,
m*edh* wandh och handklede til redhæ tha,
for th*et* war tidh hwn skulde ap staa.
Jech wil och seye for sa*n*nen hæræ,
ath hi*n*næs syst*e*r mon th*e*r m*edh* wæræ,
how hi*n*nes naffn wil wedhe,
jomf*rw* **Frage** mon hwn hiede,

hwn war dygdelig, th*e*n edelæ jo*m*fr*w*e,
th*et* matte jwnck*e*r P*er*cenober lowe,
haffde hwn jckj weredh, th*e*n edele qwi*n*ne,
han haffde myst liw*et* i same sindhæ.
Th*et* fyrstæ hwn sa th*e*n jwnck*e*r righ,
tha sawdhe th*e*n jomf*rw* snarlig:
»myn kieræ syst*er*, jech spør thik hæræ,
hwad man skal th*et* wæræ,
saa lønlig ær j*n*næ m*edh* thik,
th*et* wilt thu jckj seye mægh.«
Hwn swaredh tha som i maa høræ:
»jech tencktæ, han skuldhe th*et* jckj giøræ,
ath swige mæg i tro och lowæ,
som han giordhe, th*e*n fulæ bowe,
thy bedh*er* jech thik, myn syst*er* kieræ,
lad ha*nu*m jckj leng*er* wæræ hæræ
och ladh ha*nu*m hals hoge i same si*n*næ,
tha doræ*r* han aldrig fleræ qwi*n*næ.«
Th*er* jomf*rw* Frago th*et* for nam,
ath han war sa dygdelig jen mand,
tha tencte hwn pa dygd och æræ
och wildhe ha*nu*m ey for derwe thæræ,
hwn befaledh ha*nu*m jen skip*er* i hand,
han skulde ha*nu*m føræ m*edh* seg aff land
och ladæ ha*nu*m jet harnskæ giøræ,
som jen ridd*er* bwrdæ ath føræ.

8. Konstantianobis Sorg og Persenobers Vanvid.

Konstancianobis, th*e*n edelæ jomfrwe,
swk och sørig haffde hwn i howe,
och seyer jech edh*er* for sa*n*nen saa,
hw*n* wilde seg jngen h*err*æ faa,

for han giordhe hi*nn*æ then swig,
th*er* hwn wnte wel hierteligh.
Th*et* bleff sa standen i vij aar,
then jomf*rw* sorig i hierth*et* baar
och jngen ględhe kwnde hi*nn*æ hende,
førræ the vij aar war ath ændhæ.
Then skip*er*, th*er* jech sawde fraa,
han foor fra land och giorde saa
och haffde m*edh* seg then jwnck*er* god,
han war fuld sorlig i hierth*et* mod,
for th*et* war tha sa ko*mm*en til hand,
ath han skwlde wæræ jen skib mand.
Th*et* e*mm*ed ku*nn*e han jllæ bæræ,
for han haffde seg akt jen h*err*æ ath wæræ,
han sørigh*et* sa saræ for hindhæ,
ath han mystæ bode wedh och si*nn*æ
och worte galn i sa*mm*e tid,
for then storæ sorig och qwidh,
th*er* han for jomfrwen haffdhæ,
som jech til forne sawdhæ.
Tha then skip*er* th*et* befandh,
ath han war galn, then edlæ mand,
tha sawde han som i maa høræ:
»the*nn*e man [iech] wil til Franckerigi føræ,
droni*n*gen haw*er* jen datt*er* theræ,
koni*n*gens stibdatt*er* mon hwn wæræ,
hwn lig*er* syg, then jomf*rw* god,
hwn matte thiss snarære fonge bodh
aff hanss dorskab, han mon bedriwe,
och ladhæ ha*nu*m th*er* hoss hindæ bliwe.«
    Th*er* han war ko*mm*en til Franckerigy,
th*et* seyer jech ed*er* sa*nn*eligæ,

ath th*en* jomfr*w* snarlig for stod,
ath th*et* war P*er*cenober, th*en* jwnck*er* godh,
th*er* hwn sin syge for haffdæ,
som jech førræ i bogen sawde.
Th*en* jomfr*w* gik til ko*nn*i*n*gen tha
och lod ha*nu*m snarligh th*et* for staa:
»skullæ i, h*err*æ, wedhe for santh,
ath th*et* ær P*er*cenober, th*en* edlæ mand,
som ær ed*er* syst*er* søn,
han ær nw ko*m*men here igien,
han haw*er* myst bodhæ wed och si*nn*æ,
th*et* maa i i sand*en* findhæ.«
Th*er* P*er*cenober hørde hinde saa tale,
tha fæk hans hierte æn myeræ qwalæ
och worte æn mieræ galn i sinde,
for th*en* jomfr*w* mon ha*nu*m kie*n*ne
och løb snarligh aff sloth*et* borth,
aldrigh wistæ ha*n* sielff hworth.
Saa sarlig mon han øbæ,
han wistæ ey sielff, hwort ha*n* willæ løbe,
han foor tha i tøllig skaræ,
som jen galn man pleger ath faræ,
tha fæk han soræ i how,
ath han wilde løbæ i jen skow,
th*er* ath bliwe och wæræ
och ede slikt, som skowen wil bæræ,
som han och giorde, th*en* edelæ mand.
Th*et* wil jech edh*er* seye for sandh,
ath han war th*er* i syw aar
och brast tha ap allæ thy saar,
som han fæk th*en* sa*m*me tide,
th*er* han mon m*edh* th*en* hiedeni[*n*]g stride.

Jech wil ey ydermier th*er* aff skriwe,
thy syw aar mon han saa for driwe,
m*edh* sygdom och m*edh* hiertelig qwidh
for drøff han th*er* th*en* lange tid.

9. Jomfru Frago finder Persenober og helbreder ham.

Jen hiedeni*n*g koni*n*g aff fre*m*mede lande
fek ath wedhe och kwnde for stande,
ath Konstancianobis, th*en* jomf*rw* god,
hw*n*.war i sit hierte sa modh
och wilde sægh jngen h*er*ræ faa,
th*er* hendis la*n*dh kwndhe for staa,
tha mon han bod til hindhe sændhæ,
ath han wilde hindis land ap brænde,
vdh*en* hwn wilde segh i hans wolld giwe,
tha skulde han allæ hindis land for driwe.
Th*er* th*en* jomf*rw* th*et* for stodh,
tha worthe hwn æn mieræ i hierth*et* modh,
æn hwn mon til forne wæræ,
hwn bad sinæ godhe mæn kallæ thæræ
och lod th*em* th*et* for standhæ,
th*en* hiedni*n*ge ko*n*ni*n*g hindhe sændæ.
Thy h*er*ræer swaredh tha snarlig
och sawdhe tha til th*en* jomf*rw* righ:
»i skullæ th*et* wedhe, myn kieræ jomf*rw*e,
ath i haffwe for ha*num* lidh*en* mowe,
om han fongh*er* th*et* i si*nn*æ,
thy ath i ær ey vdh*en* jen qwi*nn*æ,
och wil wi ed*er* allæ radæ,
th*er* til wi skulle ey stande th*en* wodhæ,
ath i ed*er* til ha*num* giwe
och lade ed*er*s land ey sa for driwæ.«

Th*en* jomfrw swaredh tha snarlig:
»alt for swart ær th*et* mægh,
ath jech skal th*en* hiedeni*n*g hawæ,
th*et* maa mæg drøwæ allæ dawæ,
och mon mægh sarligh th*et* for tryde,
dog wordh*er* jech ed*er* rad ath lyde.«
Constancianobis, th*en* edlæ jomfrwe,
hwn fæk tha snarlig saa i howæ,
ath hwn wilde hinde syst*er* bort giøræ,
th*en* hiede*n*ni*n*gh ko*n*ni*n*gh antswar ath førræ,
hindhæ syst*er*, jech føræ sawdhe fra,
som hiedhe jomfrw Frago,
ath hwn skuldhe ha*num* th*et* wede,
naar thier*is* brøllop skulde wæræ til redæ.
Th*en* edelæ jomf*rw* Frago
lod tha snarligh giøræ saa,
hi*n*nes skib lod hwn redæ giøræ
och lodh sin tingh til strande føræ.
Th*en* jomfrw mon aff landh*et* faræ
m*edh* ridd*er* och swe*n*ne i skaræ
och seyled tha th*en* saltæ søø
vdh*en* mødhæ och alskiøns wee.
Th*en* fæmte dag kam [the] vndh*er* jen skow,
tha meltæ hwn th*en* stalte jomfrw
och sawdhe til sin skip*er* thæræ:
»jech wil mæg i landh*et* faræ,
myne møer m*edh* mægh ath gongæ,
os nog*er* tikord th*er* ath fange.«
Th*en* skip*er* swarede hi*n*næ brat:
»jomfrw, jech seyer ed*er* seth,
heræ æræ sa mangæ orme och dywr
och allæ hande creatwr,

jech rad*er* ed*er* ey th*er* ath ko*m*me,
thy th*et* word*er* ed*er* lidh*et* til fro*m*me«.
Jomfrwen mon tha snarlig swaræ:
»jech wil alt lige wæl i skowen faræ,
wor frwe skal ladhe sægh th*er* til sø*m*me,
mæg ath wocte och ath giø*m*mæ,
bode for orme och saa for dywr
och allæ vnde creatwr.«
Th*en* same skow, jech seyer fra,
war th*en* P*er*cenober laa appa,
han haffdæ th*er* weredh i vij aar
m*edh* hvng*er* och tyrst och blodige saar,
aff sorig och sygdom och mygh*et* qwale
kw*n*ne han tha fuld lidh*et* talæ.
Som th*en* jomfrw i skowen giek,
hvn snarligh ha*n*um ath see fæk,
tha tenktæ hwn m*edh* sægh thæræ,
hwad man mon th*ett*e wæræ,
hi*n*nes møør sawde til hinde tha:
»edlæ jomf*rw*, i giører saa,
ha*n*um jet karbad ath rede
och hielpe ha*n*um nogh*et* til klede,
tha skwllæ i sa*n*nelig røne,
ath Gudh skal ed*er* th*et* løne«.
Th*en* edlæ jomfrw Fraga
swaredæ th*em* och sawde saa:
»han lwct*er* saa illæ ow*er* allæ made,
dog wil jech giøræ som i mæg rade,
ha*n*um sine saar ath bindhe«,
swared th*em* th*en* edlæ qwi*n*ne.
Sidh*en* lod hwn tage th*en* saræ mand,
ha*n*um ath bæræ til th*en* strandh,

som hi*nn*æ skip foræ laa,
hwn lod tha snarligh giøræ saa,
ha*nu*m jeth bad ath redhe
och fæk ha*nu*m rene klede,
sidh*e*n bant th*e*n jomf*rw* hans saar,
lodh ha*nu*m rage och kieme hans haar.
Tha th*ett*e war giord m*edh* allæ,
hwn lodh sine skibmend snarlig kallæ
och lodh ha*nu*m til skibed føræ,
hans seng m*edh* dyræ kledh*er* giøræ,
hwn lecte hans saar snarlig,
th*et* giorde th*e*n edele jomfrw rig.
Sidh*e*n lodh hwn ha*nu*m kledh*er* skieræ,
som jen ridd*er* matte bæræ med æræ,
tha war han sa dygdelig jen mand,
th*et* wil jech edh*er* seye for sand,
som man kw*n*ne nogh*er* sted fi*nn*æ,
bodhe i twct och æræ och si*nn*æ.
The gleddæ ha*nu*m mange lwnde
m*edh* al th*e*n skiemt th*er* the kundhe.
Th*e*n edelæ jomf*rw* Frago
badh wi*n*næ ap seyel och seylæ tha
och foor tha siden snarligh
til th*e*n hiedne ko*nn*i*n*gs righ
och fæk ha*nu*m antswar ath wede,
nar hans brøllop skullæ wæræ redæ.

Th*e*n hiednæ ko*nn*i*n*gh war ey sien,
gaff hi*nn*æ guld och dyræ stien
och fulde hi*nn*æ sielff til strande,
saa foor th*e*n jomfrw hiem til lande.
Th*e*n stwndh the mon vnd*er* seyel faræ,
jomfrwen m*edh* sit folk i skaræ,

P*er*cenober och hwn the bode
the lecte skawtawel och waræ glade,
the lecte sa leng*e* m*edh* twct och si*n*næ,
ath jomf*rw* Fraga mon ha*num* kie*n*ne,
hwn sporde ha*num*, hwadh han mon hiede:
»ed*er*s naffn th*et* willæ jech gierne wedhe,
mæg tyck*er* i æræ th*en* jwnck*er* god,
myn syst*er* ær foræ i hierth*et* modh«.
Han swaredh hi*n*næ tha snarlig
och sawdhæ sa til th*en* jomf*rw* righ:
»myn kieræ jomf*rw*, om i wil wedhe,
P*er*cenob*er* mon jech heedhe,
jech haw*er* nw wered i vij aar
pa the*n*ne skow m*edh* blodige saar,
m*edh* sorig och m*edh* høwelig wodæ,
nw tack*er* jech Gud och ed*er* nodæ,
th*er* mægh haw*er* holppedh i th*ett*e si*n*næ.
Myn kieræ jomfrw, i skwllæ befi*n*næ,
jech wil edh*er* fattige tie*n*ner wæræ,
al th*en* stwndh jech lew*er* hæræ«.
Th*er* jomfrwen th*et* befandh,
ath han saa taled, th*en* edlæ mand,
tha worte hwn mygh*et* i hierth*et* glad
och swared ha*num* strax i stadh:
»myn kieræ jwnck*er*, ed*er* ey ath swige,
myn syst*er* och ed*er* wil jech for ligæ
och giøræ ed*er* we*n*ner bode,
ath hwn skal tage ed*er* til nadhe,
jech haw*er* jet slot hæræ lidh*et* fra,
som myn fadh*er* til forne aa,
thid wil jech edh*er* sendhæ,
saa lengy jech kan hindis how om wende,

och naar jech ed*er* breff til skriwe,
tha skullæ i th*er* ey leng*er* bliwe,
æn snarlig til mægh ko*m*mæ,
edh*er* sielff til mygh*et* fro*m*me.«
Th*er* thesse talæ the waræ ændh,
tha vdh wolde hwn aff sinæ mend,
som th*en* jwnck*er* skullæ m*edh* faræ,
hanwm ath tie*n*ne och tage til waræ
och ha*nu*m ath føræ til th*en* borigh,
som han skulde lewe for vdh*en* sorigh.

10. Jomfru Frago formilder sin Søster.

Th*en* edelæ jomf*rw* Fraga
kam til sin syst*er* och sawde saa:
»thu skalt th*et* wedhe, myn syst*er* kieræ,
th*en* hiednæ ko*n*ni*n*g wil thik æræ,
han ko*m*mær thik til hande
och wil swaræ for thine landhe,
dogh skalt thu wedhe th*et* for sande,
ath P*er*cenober, th*en* edlæ mandh,
haw*er* mygh*et* vnt told for thik,
om thu wilde nw høræ mægh,
tha wildhe jech thik sa*n*neligh seye
och jngen the sage for thik tyæ.«
Hwn sawdhe hi*n*næ, th*en* stalte jomf*rw*e,
hwræ hwn fand ha*nu*m i th*en* skow:
»han haw*er* ther wered i vij aar
m*edh* swk och sorigh och blodige saar,
thy wil jech thik th*et* radhæ,
ath thu tager ha*nu*m til nadhæ
och elske ha*nu*m aff hiertens grwnd
och tage ey wedh then hiednæ hwndh.«

Th*er* Konsta[*n*]cianobis th*ett*e hørde,
tha ma i høræ hwad hwn giorde,
hwn swaredh sin syst*er* snarligh tha,
som war jomf*rw* Frago,
och giorde seg wred i howe:
»P*er*cenober, th*en* fulæ bowe,
haw*er* illæ i modh mægh giord,
syst*er*, som thw haw*er* førræ hørd.«
Jomfrw Frago, th*en* edlæ qwi*n*næ,
giordæ sæg wred i si*n*næ
och swaredæ hi*n*næ brat i gien
til hines ord och war ey sien:
»syst*er*, thu wast th*et* aldrig wærd,
ath han skulde faræ tølligh fær,
sa mygh*et* vnth som han haw*er* told
for thine skyld sa mange foldh.«
Constancianobis, th*en* edlæ jomf*rw*e,
snarligh hwn om wende sin how
och swarede hinde blideligh:
»kieræ syst*er*, sey thu mægh,
hwadh sted han mon pa wæræ,
lad ha*nu*m snarligh ko*m*mæ hæræ.«
Jomf*rw* Fraga swaredæ hi*n*næ brat:
»kieræ syst*er*, jech seyer thik seth,
jech lodh ha*nu*m til mith slot faræ,
och fæk ha*nu*m swe*n*næ, pa ha*nu*m skullæ waræ,
nw wil jech ha*nu*m breff til skriwe,
ath ha*n* skal th*er* ey leng*er* bliwe,
æn snarlig ko*m*me til thik,
efft*er* the ordh thu swared mæg.«
Constancianobis mon hindhæ swaræ:
»kier*æ* syst*er*, willæ thu sielff faræ,

tha kam han thy rask*er* hidh,
mægh langis fast ath th*en* tid,
ath jec matte ha*nu*m ath see faa,
om sant ær thu sawdhe fraa.«
  Th*er* jomf*rw* Fragaa thy talæ for stodh,
hw*n* giorde seg rede, th*en* jomf*rw* godh,
effth*er* th*en* jwnck*er* ath faræ,
m*edh* sinæ møør i skaræ.
Th*er* jomf*rw* Fragaa hw*n* kam thæræ,
som hw*n* acte P*er*cenober ath wæræ,
snarligh the tidindhe for hindhe kam,
ath han war borte, th*en* edlæ mandh.
Th*et* fyrste hw*n* the tidindhe for stodh,
ath han war borte, th*en* ridd*er* godh,
snarligh begiønte hwn ath gredhe
och sa ja*m*merligh ath ladhe,
hwn foor til baghe, th*en* jomf*rw* righ,
och sawdhe sin syst*er* snarligh,
ath han [war] borte, th*en* ridd*er* godh,
hwn feld pa golwedh som hwn stodh,
saa sarligh mon hw*n* segh giwe,
ath jngh*en* acte hi*nn*æ ath lewe.
Tha effth*er* hwn besi*nn*eth sægh:
»kieræ syst*er*, hwi sawdhe thu mæg,
ath han skullæ ko*m*me hæræ,
mon th*en* ridd*er* joo borte wæræ,
th*et* maa mægh drøwe allæ stwnd,
th*et* jech skal hawe th*en* hiedne hwnd.«
Tha swarede hindhe Fraga:
»kieræ syst*er*, sørig ey saa,
thw west ey, hwadh lyckæ Gud thik and,
han maa æn ko*m*me, th*en* edlæ mand,

th*er* allæ thin akt ær appa
och løsæ allæ thin lange traa,
Gudh maa ha*num* æn hidh sendhe,
føræ thi*n*ne hoff fong*er* jen ændhæ.«

11. Persenober fanges og befris.

Tha pleyde P*er*cenober, th*en* jwnck*er* rig,
faræ pa wandh ath for lystæ sægh,
hell*er* och i skowen ath jeyæ,
th*en* sedh haffde han allæ dage,
saa mon han pa wa*n*nedh faræ,
th*er* kam jet wedh*er* och bleste sa saræ
och dreff ha*num* jndh for hiedne landh,
th*er* rendhe jen grewe pa hwidh*en* sand,
han greb P*er*cenober til sin fonge
och badh ha*num* i tornedh gange,
hwilkedh som han och giordhe,
for ha*n* jckj bedræ tordhe,
th*er* bleff han sidinde, th*en* edlæ mand,
saa lengy th*en* grewe war redh*en* aff land.
Th*en* same grewe, jech saffdhe fra,
han haffdhe och saa akt appa,
ath han wildæ til th*et* h*er*ræ hoff,
th*er* Constancianobis, th*en* edlæ jomfrwe,
skullæ m*edh* th*en* hiednæ [ko*n*ni*n*g] hawæ,
th*et* skullæ tha wæræ om **xiiij** daghe.
Grew*en* haffdhe jen edel fyrst j*n*næ,
hwn war dygdeligh i allæ sin si*n*næ
och war hwn *cri*stene th*en* frwe,
th*et* matte P*er*cenober lowe.
Tha grewen war aff landh*et* faren
m*edh* sith folk i skaræ,

th*en* frwe fæk tha saa i sindh,
giek til P*er*cenober i tornedh jndh,
jen ridd*er* haffdhe hwn och m*edh* seg,
som war høwsk och dygdelig,
ha*nu*m fulde twckt och æræ,
thy han mon och *cri*sten wæræ.
The talledh til P*er*cenobær, th*en* jwnck*er* god,
som sarlig war i howen modh,
och spordhe ha*nu*m thæræ,
hwræ han th*er* ko*m*men waræ.
Han swarede th*em* sa snarligh
och sawdhe til th*en* frwe righ:
»myn kieræ frwe, jech seyer ed*er* sande,
hwræ jech ær ko*m*men hid til lande,
jech pleyer allæ tidh th*en* sedh ath hawe
ath ridhe i skowen ath jeghe,
hell*er* ath faræ vdh pa wa*n*neth,
th*et* pleydhe jech mygh*et* ath tage til handh,
sa war jech oc saa nw vdh faren
och jngh*en* folk m*edh* mægh i skaræ,
th*er* kam jeth wedh*er* och blæstæ mægh hidh,
thy haw*er* jech bodhe sorigh och qwidh,
æn stor th*et* mægh sarligh i howe,
ath jech ær fra th*en* stalte jomfrwe,
som th*en* hiedne ko*nn*i*ng* skal nw hawe,
th*et* maa mægh treyæ allæ myne dage,
thy ath hwn ær myn fæstemøø,
fong*er* han hindhe, th*et* bliw*er* my*n* døø.«
Strax th*en* frwe th*ett*e hørdhe,
ath ha*n* sin talæ sa fram førde,
och han war jen *cri*sten mandh,
och war sa ko*m*men th*er* til land,

tha mon hw*n* ha*nu*m snarligh swaræ:
»jech wil nw gierne ladhe thik faræ,
om jech wiste for sa*n*ne,
ath nar myn h*err*æ ko*m*mer til landhe,
th*et* han skulde mæg ey th*er* for hadhæ,
vilt thu seye mægh vdh*en* skadhe,
tha skullæ jech ladhe thik ridhe,
om thu kwndhe frælses aff thin qwide.«
P*er*cenober swaredhe tha snarligh
och sawdhe til th*en* frwe righ:
»i skulle th*et* wedhe, myn frwe kieræ,
jech low*er* edh*er* pa myn æræ,
om i wil ladhæ mægh faræ,
jech skal th*et* sa*n*neligh saa bewaræ,
ath ed*er*s h*err*æ skal edh*er* jckj hadhe
for th*en* sag i nogh*er* madhe.«
Th*en* frwe gaff ha*nu*m harnskæ och hest,
som hwn vdwoldhe vdh aff thy beste,
och th*er* til xij swe*n*ne,
som ha*nu*m skulde tiene,
for vdh*en* guld och sylff hin rene
och th*er* til mange dyræ stiene.
Sidh*en* bad hwn ha*nu*m wel faræ,
Gud hans liiff och æræ bewaræ.
    Tha han mon aff sloth*et* ride,
allæ hans foræ waræ hwide,
han red blanth andræ som jen løwe
och redis tha for jngh*en* drøwe.
Tha th*en* jwnck*er* kam th*er* til lande,
som th*et* h*err*æ how skulde stande,
saa næær han saa th*en* same stad,
[da vaar han megit i hiertet glad].

Th*er* møtte ha*num* ien grewe god
m*edh* sortte foræ och howmodh,
han mon och sielff tolffte wæræ,
ha*n* wilde sith liiff ey sparæ for æræ.
Th*et* fyrste P*er*cenober ha*num* saa,
stak ha*num* fra hesten th*et* han laa,
siden stigde han aff sin hest,
wnd fæk ha*num* som han kwnde best
och bad han skwldæ ha*num* th*et* for giwe,
han sawdæ, han wilde hans stalbrod*er* bliwe
och staa m*edh* ha*num* i lyst och nøød,
dog th*et* skulde gialde hans død,
the jette hwer andræ til lige,
th*en* jene skwllæ th*en* a*n*nen allær swige.

12. Ridder Hvidrok og Ridder Sortrok.

Siden mon the thier*is* naffn om wende,
for jngen mand skulde th*em* kiende,
»ridd*er* Hwidrok« skwlde P*er*cenober hiede,
for jngen skwlde hans naffn wede,
grewen skwlde hiede »Sorte rok«,
the wilde bode veræ framerste i flok.
Tha stigde the pa hesten i gien,
thier*is* hielm war sath m*edh* dyræ stien,
och red m*edh* thier*is* folk i skaræ,
for jngh*en* h*er*rær bar the faræ,
the waræ too helled rige,
the red i stadh*en* til lige,
stadh*en* hiedhe Constancia,
som jech fyrst i bogen saffde fra,
the haffde th*em* ey sielff sa kieræ,
ath the wilde th*em* sparæ for frwer æræ.

Th*et* fyrste the kam i stadh*en* jndh,
th*er* stodh too ridd*er* pa the tindh,
besoo the h*err*ær bodhe
och skiøtte allæ thier*is* ladhæ,
tha feld th*et* segh saa i laff,
at the kam i stadh*en* th*en* same dag,
so*m* howet skwlde standhe,
snarligh the pa ba*n*nen rende
och stwnge aff firæ til lige,
the wilde for jngh*en* h*err*ær wige.
Ridd*er* Hwid rok sa tha for seg thæræ
th*en* same grewe i hoben weræ,
som ha*nu*m greb til forne,
han wilde ha*nu*m gierne for tørne
och tenkte th*et* seyels, han frwen sawde,
m*edh* th*et* sa*m*me han til ha*nu*m lawdhe
och stak ha*nu*m hwodh*et* fra,
sa langt th*et* i rindestienen laa.
Tha talede Hwidrok wedh sægh jene:
»thu skalt thin hosfrw ey for myene,
ath hwn lodh mægh aff tornedh gange,
hwn skal ey th*er* for væræ thin fonge.«
Tha worte the saa til radhe,
Hwidrok och sin stalbrodh*er* bodhe,
ath the wilde til herberigh*et* ridhe
och lewe dygdeligh vdh*en* qwide,
hwilked som the och giordhe
och worte ey, hwem th*et* sporde.
Th*en* a*n*nen dag mod meddagss tidh
tha mon the effth*er* pa banen ridhe,
och saa ridd*er* Hwidrok for seg thæræ
hans modh*er* brodh*er* war ko*m*men m*edh* æræ,

som war ko*n*ni*n*gh i Franckerigh,
man fandh tha jckj mange sligh,
th*en* hiedne ko*n*ni*n*g och han tha bode
the rændhe til samen vdh*en* nadhæ
och stwnge hwær a*n*nen angerlige,
ath kongh*en* aff Frankerige matte wige.
Th*er* ridd*er* Hwid rok th*ett*e saa,
ha*nu*m for trødh th*et* saa skullæ gaa,
han rendhe til sin modh*er* brodh*er* thaa,
vnd satte ha*nu*m, han giorde saa,
sidh*en* han sin hest om wende,
til th*en* hiednæ ko*n*ni*n*g han rendhe
och hogh aff ha*nu*m th*en* høgre arm,
th*et* worte th*en* skiewel mygh*et* til harm.
    Jomf*rw* Fragaa, jech førræ aff saffdhe,
hwn tha jckj lengh*er* tawde,
th*et* fyrste hwn the hoffwerk saa,
ath Hwid rok hog ha*nu*m armen fra,
tha sawdhe hwn til [sin] syst*er* thæræ,
som hiede Consta[*n*]cianobis m*edh* æræ:
»syst*er*, thw skalt wede for santh:
ath P*er*cenober, th*en* edlæ mand,
haw*er* wel for wo*n*neth sin qwide,
thu matte nw see ha*nu*m hissed ridæ
i hwith harnske for vdh*en* guld,
hans hielm aff dyræ stiene fuldh.«
Th*er* Constancianobiss th*ett*e hørdhe,
ath jomf*rw* Fragaa th*ett*e rørde,
tha badh hwn hi*n*ne giøred for æræ,
ath hwn skulde snarligh for søge thæræ
til hans herberigh strax ath gange
och skullæ hi*n*næ ath wedhe fanghe,

om P*er*cenober war thæræ,
som hwn haffdhe i hierth*et* kieræ.
Jomf*rw* Fragaa, th*e*n edelæ qwi*n*ne,
som war dygdeligh i sindhæ,
hw*n* forkledde sæg brath
och giek strax th*e*n same nath
thid, som hans hærberigh war,
jen korff fuld aff eblæ m*edh* sæg bar,
hwilket som hwn wilde sælæ,
hwo th*e*r lystæ aff ath wælæ,
th*et* giorde th*e*n edlæ qwi*n*næ,
for jngen mand skwlde hi*n*næ kie*n*ne.
Th*et* fyrstæ hw*n* i hwsed kam,
snarligh th*e*n jomfrw tha for nam
och kiende P*er*ce[no]ber som han sad,
tha worte hwn mygh*et* i hierth*et* glad,
tha hwn haffde ath wede fongh*et*
th*et* ærinde, som hwn war effth*e*r gongh*et*,
tha giek hwn effte*r* th*e*n same ledh
til sin syste*r* affte*r* i gien
och sa*n*neligh sawdhe hi*n*næ fra,
ath hwn jwncke*r* P*er*cenober saa.

13. Konstantianobis genkender Persenober.

[T]hen tridiæ dagh skulde how*et* och wæræ,
the h*err*ær samledes oc allæ thæræ,
wdh*e*n th*e*n hiedne ko*n*ni*n*gh th*e*n sterke,
han laa tha i ryge wærkæ
och haffde jckj m*edh* sægh mygh*et* lyst,
thy han haffde armen myst.
Hwo myest mandom kwndæ tha bedriwe,
han skulde hoss th*e*n jomf*rw* bliwe,

the dystereth ma*n*nelige,
saa wel the*n* arme som the*n* rige.
Hwadh skal jech the*r* mieræ seyæ fra?
the ta redh, the*n* trediæ la,
stor wndhe*r* mon the bedriwe,
the*r* wilde joo hwer hooss jomfrwe*n* bliwe.
Constancianobis sawdhe tha
til sin syst*er* Fragaa:
»syst*er*, mægh ær i hierth*et* wee,
vdhe*n* th*et* kwndhe saa skiee,
ath P*er*cenober myth hiertens kier*æ*
matte i afften hoss mægh wæræ.«
Jomf*rw* Fragaa mon hi*n*næ swaræ:
»myn kieræ syst*er*, th*et* skal sa wæræ,
ladh thik jckj langæ,
th*et* skal efft*er* thin williæ gange.«
Jen ga*m*mel ridd*er* war och thæræ,
som jomfrwens rade giw*er* skulle were,
Fragaa saffde til ha*nu*m tha:
»kieræ h*err*æ, skiber th*et* saa,
ath ridd*er* Hwidrok matte til myn syst*er* ko*m*me,
th*et* matte æn wordhe os allæ til frome,
bedh*er* hans stalbrodh*er* och m*edh* ha*nu*m gange,
thy hindæ mon sorlig effth*er* th*em* lange,
hwn haw*er* ridd*er* Hwidrok i hierth*et* kier
for allæ the h*err*ær i werdh*en* ær,
och haw*er* til ha*nu*m saa mygel traa,
hwn acther seg ha*nu*m til h*err*æ ath faa,
och skullæ i, h*err*æ, saa lønligh wede,
ath han mon P*er*cenober hiedhe,
han hawer mygh*et* wnt told for hinde,
hwilkedh i skullæ i sa*n*nen befynde,

nar jech fongh*er* stwndh*er* til,
fuld gierne jech edh*er* th*et* seye wil
aff th*en* storæ sorigh och qwidh,
som ha*n* haw*er* for hi*nn*æ lidh,
thy bør ha*nu*m bæst ath hawe hi*nn*æ
aff allæ the h[*er*]ræi, man kan fi*nn*æ,
och tøtte mægh radelikt wæræ,
ath han i afften matte ko*m*me hæræ,
om wi kwnde th*et* skybe saa,
ath hw*n* matte ha*nu*m til h*err*æ faa,
och skullæ i, h*err*æ, vede for sand,
ath han ær jen mygh*et* edlæ mandh.«
Th*en* gamlæ ridd*er* swaredhe saa
och sawde til jomf*rw* Fragaa:
»wedh*er* th*et*, myn jomf*rw* kieræ,
om th*et* ær santh i seyer hæræ,
tha wil jech strax til ha*nu*m gaa,
och wil wy wesseligh fly th*et* saa,
ath han skal m*edh* jomfrwen bliwe,
th*en* hiedne ko*nn*i*n*gh wil wy for driwe.«
Th*er* thisse talæ war ow*er* lawdh
j allæ made, som nw ær sawdh,
th*en* ridh*er* giek tha snarligh
thidh, som han war, th*en* jwnck*er* rig,
och hielsede ha*nu*m thæræ,
som han kundhe best m*edh* twct och æræ:
»myn jomf*rw* ladh*er* edh*er* bedhe,
i skullæ i affth*en* m*edh* hi*nn*æ edhe,
ed*er* stalbrodh*er* han skal och saa,
hwn wil ath i skulle snarligh gaa,
førræ æn the h[*er*]rær gaar til bord,
th*et* ær myn jomf*rw* hi*nn*es ordh.«

Ridd*er* Hwidhrok och hans stalbrod*er* bode
the worte tha saa til radhæ:
»wi willæ strax m*edh* ha*nu*m gange,
wy maa en th*er* ath wedhe fonge,
hwem th*er* skal tyme th*en* æræ,
th*er* jomfrwens h*err*æ skal wæræ.«
Th*et* fyrste Hwidrok i stowen tren,
the h*err*ær stodh ha*nu*m ap igien
och hielsede ha*nu*m thæræ,
vndfinge ha*nu*m m*edh* mygel æræ.
Th*et* fyrste jomfrwen ham saa,
aff reth glede hind*is* hierte loo,
for han war ko*m*men th*er*,
som hwn haffde i hierth*et* kier,
the toge wand och ginge til bord,
th*en* gamlæ ridd*er* talled jet ord
til ridd*er* Hwidrok, som ha*n* kwnde bæst:
»i skwllæ siddæ myn jomf*rw* nest
och giøræ som jech edh*er* bad,
edhe m*edh* hi*n*næ aff fadh
och skullæ i och saa wedhe,
edh*er* stalbrod*er* skal nest ed*er* siddæ.«
Sidh*en* mon han the h*err*ær fram kallæ
och satte th*em* til bordz allæ.
Ridd*er* Hwid rok tenkte stadelig aa:
»mon th*ett*e skal mæg til gode gaa,
ath jech ær ko*m*men saa høfft at sidde,
th*et* willæ jech gantze gierne wede.«
Th*en* gamlæ ridd*er*, jech sawde fra,
han stod hoss jomf*rw* Fragaa,
alle th*en* stwnd the sad ow*er* bord,
hwn sawdæ ha*nu*m ord fra ord

th*en* storæ sorig och qwid,
th*er* P*er*cenober haffde for hi*n*næ lidd.
Rideræn swarede hi*n*næ tha
och sawde til jomf*rw* Fraga:
»han ær jen ærlig man m*edh* allæ,
thy wil vi ha*nu*m wor ko*n*ni*n*gh kallæ,
th*en* naffn bør ha*nu*m bæst ath bæræ
och hawe th*en* edlæ jomf*rw* m*edh* æræ.«
Tha jnd war ko*m*men allæ rætte
och the h*er*rær waræ mette,
the taledhe ma[*n*]th och giorde th*em* game*n*,
th*en* stwnd th*er* the sadhæ samen.
The h*er*rær stodh tha allæ ap brath
och bødh the jomfrwer gode nat,
th*en* gamlæ ridd*er* hwiskede tha
til P*er*cenober och sawde saa:
»nar the h*er*rær ær gangen hiem,
tha skullæ i efft*er* ko*m*me igien
och snakæ m*edh* myn jomf*rw* hæræ,
hwad edh*er* bodhæ kan til glede wæræ.«

14. Persenober vinder sin Jomfru.

Ridd*er* Hwidrok giorde som han badh,
kam strax efft*er* i stadh,
hans stalbrodh*er* m*edh* ha*nu*m giek,
th*et* wil jech seye sa*n*neligh,
tha the h*er*rær ka*m*me thæræ,
th*em* timde mygel æræ,
ridd*er* Hwidrok och jomfrwen bode
the snakedhe ma*n*t och waræ glade
all th*en* afftens stwnde,
thier*is* kierligh*et* war twsind lwnde.

Th*et* liddæ fast modh dagen, tha
the h*er*ræ wilde til herberig gaa
och hielsede jomfrwen theræ,
som the kwnde best m*edh* twct oc æræ,
hwn bad th*em* wel faræ,
Gud thier*is* liiff och æræ bewaræ.
A*n*nen dag mod medags tidh
the h*er*ræ fwnd*is* och waræ blidh,
the radis tha wedh allæ,
hwem the skulde h*er*ræ kallæ.
The worte tha ow*er* je*n*ne,
bodhe ridd*er* och saa swe*n*ne,
och giwæ th*et* th*en* gamlæ ridd*er* i hand,
hwo h*er*ræ skullæ wæræ for th*et* land,
hwem som han wilde vnde th*et*
th*er* nøwedis th*em* allæ m*edh*.
    Tha th*en* gamlæ ridd*er* kam theræ,
the hielsede ha*nu*m allæ m*edh* æræ
och sawdhe, ath han skullæ th*er* for rade,
hwem som han wilde vnde th*en* nade,
th*er* ko*n*ni*n*gs naff*en* skullæ bæræ
och jomfrwe*n*s h*er*ræ skullæ weræ.
Snarligh han beraddæ sægh:
»efft*er* th*et* ær giw*et* pa mægh,
tha wedh jech jngh*en* h*æ*ræ wæræ,
som bedræ bør ath hawe th*en* æræ,
myn jomf*rw* och hi*n*nes lande for staa,
th*et* seyer och jomfrw Fraga,
æn P*er*cenober, man Hwidrok kallæ,
som ær jen edlæ ridd*er* m*edh* allæ
och myghe*t* vnth for cristendom told,

for jomfrwens skyld saa mange fold.«
Th*e*n edlæ jomfrw Fraga
stod jckj hollæ langt th*e*r fra,
hwad mon hwn m*edh* seg bæræ?
the blodige linkledh*e*r haffde hw*n* thæræ,
som P*er*cenober haffde the tide,
th*e*r han mon m*edh* th*e*n hiedne stride,
och swarede hwn efft*e*r thæræ,
at ha*nu*m borde ko*n*ni*n*g ath wæræ
for allæ the h*err*ær hwn wiste,
th*et* saffde th*e*n jomf*rw* m*edh* listæ.
Th*e*r ko*n*ni*n*gen aff Franckerigy th*et* for stod,
ath the neffnde P*er*cenober, th*e*n jwnck*e*r godh,
tha worte han mygh*et* i hierth*et* gladh,
och swaredhæ tha strax i stadh,
han ropte saa høfft ow*er* allæ,
ath P*er*cenob mon han kallæ:
»P*er*cenob, thu æst eræfuld,
som edlæ stiene ær lawd i guld,
thu est myn syst*e*r søn kieræ,
th*et* seyer jech obenbaræ hæræ,
ath thu løstæ mægh aff sorigh och wande,
th*e*r thu frælsed myn lande,
th*e*n tid thu slost th*e*n hiedni*n*gh i hiel,
th*et* wil jech sa*n*neligh seye m*edh* skiel,
thy wedh jech jngh*e*n h*err*æ wæræ,
som bedræ bør krone ath bæræ,
thy ath thu æst jen ærligh mand
och haw*e*r sielff borigh oc land.«
Th*e*r allæ the h*err*ær th*ett*e hørde,
tha moo i høræ hwad the giorde,

the ropte allæ ow*er* jene,
hertogh, grew*er*, ridd*er* oc swene,
ath P*er*cenob skullæ ko*n*ni*n*gh wæræ
och hawe Konstancianobis m*edh* æræ.
The gaff th*em* samen i same tid,
drwcke brøllop och waræ blidh.
    Tha the*n*næ høg tidh war ath ændhe,
tha begawedh han sinæ mend,
some gaff han sylff hin rænæ,
och so*m*me dyræ stiene,
ridd*er* Sorte rok, th*er* hans stalbrod*er* war,
ha*num* gaff han th*en* jomf*rw* klar,
th*er* jech føræ sawde fra,
som hiedhe jomf*rw* Fraga.
Th*en* gamlæ ridd*er* jech saffde fra
mwndhe och hans gawe vndfaa,
han gaff ha*num* i sa*m*me sinde
th*en* edlæ och ærligh grewe jnde,
som ha*num* lodh aff torneth gange,
th*er* han war greben for jen fonge,
giorde thier*is* brøllop i same stad,
the adhe och drwke och waræ glad.
Sidh*en* bleff th*en* edlæ mand
ko*n*ni*n*gh och h*err*æ ow*er* th*et* land,
the ende thier*is* liiff och finge roo
och mon m*edh* Gud i hemerigh boo.

The*n*ne bogh worte dikt i rym
aar efft*er* Gusz fødsels tim,
th*et* wil jech seye obenbaræ,
twsind oc **iiii hwndret** aar
firæ sind*is* **tywe** paa th*et* **fierde**, amen!

DEN KYDSKE DRONNING,

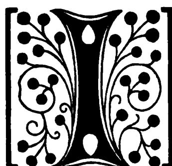
ET RIM AF

JEPPE JENSEN,

1483.

---

1. Kongerne af Polen og af Bømen.

naffn fadh*er* och søn och th*en* heligh and
vil jech nw tage mæg til hand
jet rim for ed*er* ath seye,
hwo th*er* til wil høræ och tye,
och maa seg ingh*en* fra mægh wende,
førræ æn bogen ær læst til ændhe.
I **Polen** war jen ko*nn*i*n*gh righ,
hans dro*nn*i*n*gh war mygh*et* dygdelig,
m*edh* twcth och æræ i allæ si*nn*æ
hwn war th*en* edlæ høwske qwinæ.
The leffde thier*is* liiff bodhe samen
m*edh* kierligh*et*, glede och gamen,
dogh haffde Gudh th*et* føwed saa,
ath the kundhe jngh*en* fost*er* faa.
Tha worte the saa ow*er* je*nn*e,
ath the wilde jet bwdh bort sende
til jen ko*nn*i*n*gh som war i **Bømen**,
han war høwsk och mygh*et* beqwem,
han haffde **xii** sø*nn*er thæræ,
som war han[s] egen børn m*edh* æræ,
om han wilde saa dygdelig giøræ

jen aff sinæ sø*n*ner th*e*m ath føræ,
tha wilde the giøræ th*e*n vnge mand
til konge och h*err*æ ow*e*r Polen landh,
ha*nu*m th*e*n æræ och wellæ ath hawæ,
efft*e*r hans tid och dawe.
Tha th*ett*e rad war rad m*edh* allæ,
ko*nn*i*n*ghe*n* lodh jen swendh jnd kallæ
och lod the brewe giøræ,
som swendh*e*n skulde hedh*e*n føræ.
Th*e*n swendh redh borth och war ey sien
och sparde ey sin hæstæ bien,
han redh m*edh* glede for vdh*e*n sorigh,
saa lenge han kam til th*e*n borigh,
som kongen aff Bemen bode appa,
han sad aff och giordhe saa,
fæk ha*n* kongen th*et* breff i hænde:
»myn h*err*æ edh*e*r th*et* sænde
och bad megh ey fra ed*e*r faræ,
føræ i wil mæg antswaræ.«
Th*e*r ko*nn*i*n*ghe*n* thesse brewe for stod,
tha takede han th*e*n h*err*æ god
och saa hans hiertens kieræ,
som hans søn wilde giøræ th*e*n æræ,
tha bad han strax jnd for sæg kallæ
hans ridd*e*r och swe*n*ne allæ
och lodh th*e*m the brewe for stande,
th*e*r ha*nu*m war send aff fremede lande,
och sporde th*e*m til rade,
om ha*n* skullæ th*et* giøræ hell*e*r lade.
Thy swarede ha*nu*m allæ m*edh* glede oc game*n*:
»th*et* rade wi ed*e*r, h*err*æ, allæ samen.«
Ko*nn*i*n*ge*n* swarede tha snarligh til:

»jech ed*e*r rad lydæ vil,
jech wil ha*nu*m thid ath sænde
m*edh* rige gawe i hændhe.«
Th*e*n swend han red tha efft*e*r hiem
och saffde sin h*er*ræ antswar i gien:
»och maa i, h*er*ræ, lidæ appa,
ath th*et* efft*e*r ed*e*r williæ gaa.«
Th*e*n h*er*ræ vdwolde aff sinæ søner tolff
th*e*n som ha*nu*m behawed wel
och sendhe ha*nu*m th*e*n ko*n*ni*n*gh i gien,
hans kled*e*r war sat m*edh* guld hint rene.
Tha han th*e*r kam, th*e*n vnge mand,
m*edh* glede the vndfinge ham
och giorde ha*nu*m sligh hied*e*r och æræ,
som han matte thier*is* ege*n* søn wæræ.
Th*e*n edlæ fyrst j*n*næ
hiedret ha*nu*m m*edh* twct och sinde
och wilde th*et* ey lade,
hwn elskede ha*nu*m i allæ made,
thy hwn vnt ha*nu*m i hierth*et* wel,
th*et* wil jech seye sa*n*nelig m*edh* skiel.
Jdeligh for ha*nu*m stod
ridd*e*r och swe*n*ne god
och tintæ ha*nu*m m*edh* æræ,
allæ th*e*n stwnd som han war thæræ.
Tha jen lidh*e*n stwndh war for gong*e*n,
th*e*n ko*n*ni*n*gh togh efft*e*r sin søn ath lange
och sende ha*nu*m jet bwd i gien,
ath han skulde efft*e*r faræ hiem,
thy hans andræ søner waræ allæ døde,
th*et* bodh han sende th*et* giorde ha*nu*m nød.
Tha kongen aff Polæn th*et* for stodh,

ath han skulde hiem, th*e*n jwnck*e*r godh,
tha for trødh ha*nu*m th*et* ganze saræ,
ath th*e*n jwnck*e*r matte th*e*r ey wæræ.
Th*e*n edlæ dro*n*ni*n*g war ey sien,
hwn gaff ha*nu*m guld och dyræ stien,
ko*n*ni*n*ge*n* fæk ha*nu*m ridd*e*r och swe*n*ne,
som ha*nu*m skulde fyllige hiem til lande.
Th*e*n jwnck*e*r foor theden m*edh* mygel æræ,
the mon th*e*m saræ effte*r* kieræ,
thy ath th*et* war sa ko*m*me*n* til hand,
ath han matte th*e*r ey wæræ, th*e*n edlæ mand.
Tha han kam til Bemen hiem,
hans fadh*e*r giek ha*nu*m sielff i gien
och kierde for ha*nu*m m*edh* gredinde taræ,
ath allæ hans brød*e*r døde waræ:
»thy bedh*e*r jech thik, myn søn kieræ,
ath thu skalt hæræ hie*m*me wæræ
och bliff ko*n*ni*n*g ow*e*r th*ett*e land,
thy ath jech ær jen gamel mand
och kan th*et* ey leng*e*r for staa,
thy rad*e*r jech thik, thu giøræ saa.«
Th*e*n wnge mand swarede so*m* han stod
och sawde saa, th*e*n jwnck*e*r god:
»myn kieræ fadh*e*r, jech lyd*e*r ed*e*r
fuld gierne ath giøræ, hwad i mæg bed*e*r.«
Han worte tha ko*n*ni*n*g ow*e*r Bemen land
och steledh sægh wæl, th*e*n edlæ mand,
ath ha*nu*m takede ridd*e*r och swe*n*ne
och allæ almowe, som ha*nu*m skulde tiene.

2. Skares bliver Statholder i Polen.

Th*en* koni[*n*]gh aff Polen jech sawde fra
han togh tha til ath tenkæ aa,
th*et* han wilde aff landh*et* faræ
til th*en* hellige graff m*edh* folk i skaræ,
thid ath faræ effter synde bod,
for th*et* han haffde broth Gud i mod
och lod sin dro*nn*i*n*g th*et* for stande,
th*et* han wilde vd aff lande.
Dro*nn*i*n*ge*n* tenkte ther giørlig aa,
hwad hwn skulde ha*nu*m til antswar faa:
»myn kieræ h*erræ*, ed*er* ey at radæ
a*n*neth æn ed*er* ær sielff til madhe,
och wed jech ey, hwaræ i skullæ faa
th*en* mand, ed*er* land kan for staa
och wocte th*em* for allæ mendh,
saa længy ath i ko*m*mer effth*er* i gien.«
Ko*nn*i*n*gen swarede hi*nn*æ m*edh* skiel:
»jech seyer thik th*et* for sa*n*nen wel,
ath jech haw*er* jen mand, ær klog och wiss,
for allæ myne ridd*er* tha bær han priss,
och seyer jech th*et* for sand,
ath **Scares** hied*er* th*en* edlæ mand,
han ær for nwmstig och kan wæl talæ,
thy wil jech ha*nu*m myt land befalæ,
jech wed, han mon th*et* ey lade
ath thiene thik i allæ made,
saa lengy jech ko*m*mer efft*er* her«,
swarede ko*nn*i*n*gen sin hiertens kier.

Ther thessæ ordh war taled m*edh* allæ,
ko*nn*i*n*gen lod Scares jnd for seg kallæ

och fæk ha*nu*m nyglæ i hand,
bad ha*nu*m rade for land:
»thu skalt myn dro*n*ni*n*g til tienistæ wæræ
m*edh* alt th*et*, thu kant hi*n*næ hied*er* och æræ.«
Scar*es* lowet sin h*er*ræ saa,
ath han skulde wæræ ha*nu*m hwld och troo
och sawde ha*nu*m pa sin æræ,
ath han skulde hans tro tiener wæræ,
hans dro*n*ni*n*g all*er* ath rade swig
anten obenbaræ hell*er* hie*m*melig.
Tha ko*n*ni*n*gen war aff landh*et* faren
m*edh* rid*er* och swene i skaræ,
tha tog Scar*es* ath tenkæ aa,
hwræ han matte sin williæ faa
och tenkte hie*m*meligh m*edh* sægh:
»h*er*ræ Gud, kunde th*et* hænde mæg,
ath jech kunde ko*m*me th*en* frwe sa nær,
tha bleff jech weldog ko*n*ni*n*g hær,
thy ath myn h*er*ræ ær jen gamel mand,
och snarth han ko*m*mer her aldrig til land.«
Tha han haffde tenkt m*edh* segh,
han kaste sín talæ vd hie*m*melig
til th*en* høwskæ frwe
och wilde see, om th*et* kwnde dwe,
fyrst jen tid och saa it aneth si*n*næ.
Tha swarede ha*nu*m th*en* stalte qwi*n*ne:
»Scar*es*, jech spøræ*r* thik,
hwi wilt thu saa for derwe mægh?
jech halp til ath drawe thik fram,
hwi wilt thu giør*æ* mægh th*en* skam?
ladh*er* thu jckj thin talæ faræ,
jech skal thik for myn h*er*ræ kieræ,

nar han ko*m*mer h*ær* til landh,
ath thu skalt bliwe jen vssel mand.«
Aff hi*n*nes talæ worte han tøst,
dogh tenkte han lønlegh i sit bryst,
hwræ han skulde th*e*n frwe swige,
for hwn wilde jckj wæræ hans ligæ
och hi*n*næ wed æræ ath skylliæ,
for hwn wilde ey giøræ han[s] williæ.
Tha lodh han brewe giøræ
til ridd*er* och swæne ath føræ,
ath the skulde snarligh til ha*n*u*m* ko*m*me
m*edh* ha*n*u*m* ath talæ om kongens fro*m*me.
Tha th*et* ridd*er*skab ka*m*me sa*m*mel,
the haffde bodhe glede och gamel,
the lod blæsæ i basonæ,
for th*et* slot slo the pawlonæ,
the bleff ligind*is* pa th*et* feldh
vnd*er* thier*is* silky tieldh,
th*er* laa the mieræ æn dage fæm,
førræ Scar*es* han wilde talæ m*edh* th*e*m,
sa hoff stalt war th*e*n godhe mand,
for ha*n*u*m* war ko*m*men th*e*n welde til hand.

3. Skares øver Svig imod Dronningen.

Nw lad*er* jech ed*er* høræ,
hwad Scar*es* han begyntæ ath giør*æ*.
Han kalled en leye dræng til sæg:
»wil thu th*et* giøræ, jech bed*er* thik,
jech skal thik fullelig lø*n*ne,
th*et* skalt thu for sa*n*nen røne,
i afften dro*n*ni*n*gen gaar ath sowe,
wilt thu fullelig haw*et* i howe.

om thu kan tha ko*m*me saa næær
vnd*er* hindis seng i nat ath wær,
saa ath jngen worder war wed,
jech skal thik giwæ gawe th*er* til.
Faar aff thinæ kled*er* thær*æ*,
thu skalt aldiels nagen wæræ
och ligh saa th*er* och bidh mægh,
til thisse jech ko*m*mer til thik,
och naar jech ko*m*mer i herberigh*et* jnd,
sey: »kier*æ* Skar*es*, h*err*æ myn,
i maa th*et* fullelig wollæ,
ladh*er* mægh myt liiff beholde.«
Th*en* leye dræng giorde som han bad,
han giek bort giensten i stad,
kam lønligh i herberigh*et* jnd
och fielde sægh wndh*er* the silky lind.
Th*er* bleff han standinde th*en* leye [drĕng],
saa lengy the haffde giordh hind*is* seng.
Th*er* dro*n*ni*n*gens mør giek vd i gien,
tha war han jckj hollæ sien,
lawde sægh vnd*er* sengh*en* brat,
som han haffde Skar*es* jet.
Arligh om morigen kam Scar*es* jnd,
han sprang ap vnder thy skarlagen skind:
»giøræ r for ed*er* mygel wold,
i ladh*er* mæg myt liiff behold!«
Scar*es* ba*n*neth th*en* leye drængh,
sloo ha*nu*m i hiel for dro*n*ni*n*gens seng,
ha*n* giorde seg wred i howe
och taled illæ til th*en* frwe:
»i swige myn h*err*æ i gode tro,
ed*er* bør jckj m*edh* ha*nu*m at boo,

jech seyer edh*er* th*et* for sa*n*næ,
edh*er* bwrde m*edh* rætte ath bre*n*ne.«
Dro*n*ni*n*gen swared: »th*et* ær ey saa,
thu wilt mæg lywe myn æræ fra.«
Skares swarede hinde effter tha:
»i skullæ wæræ th*er* wessæ appa,
ath nar myn h*err*æ ko*m*m*er* til lande,
tha skul i sa*n*neligh bre*n*ne,
for jec tog m*edh* ed*er* i sengh
th*en* som war jen leye dræng.«
Hwn sawde hordeligh ney th*en* frwe,
th*et* kunde hinde ræt jnth*et* dwe.
    Tha Scar*es* haffdæ taled saa,
han tog th*en* mand som død laa,
snarlig jech seyer edh*er*,
han kaste ha*nu*m aff wernen nedh*er*
och ropte til the h*err*ær tha,
som th*er* yde for sloth*et* laa:
»heræ tog jec jen leye dræng,
han laa m*edh* wor dro*n*ni*n*g i sæng.«
Th*er* dro*n*ni*n*gen saa the*n*ne falskhiet,
tha worte hwn bodhe rødh oc bleg,
sa ønkelig sorig th*er* hwn fæk,
ath allæ hind*is* si*n*næ nær for gik,
hw*n* sørigh*et* nat och dag fuld soræ
och felde dagelig gredinde taræ.
Tha Scar*es* haffde fuldkom*et* sin akt,
ha*n* giek til the h*err*ær brat
och sporde th*em* til rade:
»hwad skal jech giøræ wed tøllig wode?
wor dro*n*ni*n*gh haw*er* jllæ giord,
som i nw allæ haw*er* seth och hørd,

hwn sweg myn h*er*ræ i gode tro,
thy bøør edh*er* allæ ath giøræ saa,
mægh th*et* bæstæ ath radæ,
ath th*et* kunde wæræ mægh vdh*en* skade.«
Thy h*er*rær swaredhe ha*nu*m brath:
»jen død mand kastæ i aff wernen i nath,
th*er* for seye wi jckj ney,
hwar i ha*nu*m togh, th*et* wedh wy ey,
dogh wil wy edh*er* radhæ,
ath i giøræ hi*n*næ jngh*en* skade,
føræ wor ko*n*ni*n*gh ko*m*mer til lande,
hwad han wil tha tage til hande,
th*et* fonge wi tha ath høræ,
hwadh nadæ han wil m*edh* hi*n*næ giøræ.«
Tha Scar*es* th*et* for stod,
ath the saa swaredh, the h*er*rær godh,
tha badh han th*em* hiem ath faræ
m*edh* thier*is* folk i skaræ,
»thy ath wi kw*n*ne ey aneth radhe,
for heræ ær ko*m*men th*en* høwelig wode.«
Thy h*er*rær lodh blæsæ i bassonæ
och brød ap thier*is* pawlone,
thy foor tha allæ hiem
hwær til sin hosfrw i gien.
Offte giorde Scar*es* th*en* frwe good,
hwad han westæ hi*n*næ wæræ i mod,
och lodh hi*n*næ dageligh høræ
th*en* gierni*n*gh, hw*n* aldrig willæ giøræ,
han giorde hi*n*næ bodhe sorig och qwid,
for han sielffwe haffde lidh*en* dygd.

4. Dronningen anklages falskelig og forstødes.

Tha kam bod fra strandæ,
ath konghe*n* war kome*n* til lande.
Th*er* Scare*s* ha*n* th*et* sporde,
strax han segh redhe giorde
och red sin h*err*æ i mod
m*edh* the tidindæ, som ey war god,
och tenkte stadeligh aa,
hwræ han skullæ dro*n*ni*n*ghe*n* lywæ appa,
th*et* ko*n*ni*n*ghe*n* matte faa awinde til hinde,
ath driwe fra ha*num* the*n* edlæ qwi*n*næ.
Th*et* fyrstæ ko*n*ni*n*gen ha*num* saa,
ha*n* melte och sawdhæ tha:
»hwræ stand*er* th*et* i myne lande,
och hwræ gongh*er* th*et* myn hostrw i hande,
th*er* jech haw*er* i hierth*et* kier
for allæ the qwi*n*næ, i werdh*en* ær?«
Skare*s* swarede ha*num* brat:
»h*err*æ, jech seyer edh*er* sat,
edh*er* lande stand*er* wæl til made
och bedh*er* efft*er* edh*er* radhe,
dog seyer jech edh*er* for sand,
jech fand i sæ*ng* m*edh* hi*n*næ jen mand,
th*et* war ey a*n*neth æn je*n* leye dræng,
jech sloo ha*num* i hiel i hind*is* seng.
Sa*n*neligh, h*err*æ, jech giorde saa,
th*er* haw*er* jech gode windæ appa,
och skullæ i sa*n*ne*n*ligh befindhe,
ath hwn ær jen drawels qwi*n*næ,
hi*n*næ bør ey a*n*nen død ath hawe,
æn brænde i jeld och røde lowæ.«

Tha ko*nn*i*n*g*en* hørde ha*nu*m talæ saa,
hans si*nn*æ mon ha*nu*m næær for gaa,
han feld ned*er* til jord,
for sorig han gade ey taledh jet ord.
Tha han efft*er* besi*nn*edh segh:
»Scar*es*, ær th*et* sant, thu seyer mægh,
tha wil jech hell*er* weræ død,
æn lewe leng*er* wed tøllig nød,
thy jech vnth hi*nn*æ aff hierth*et* væl,
th*et* wil jech sa*nn*elig seye m*edh* skiel,
haw*er* hwn nw giord th*en* wæræ,
th*et* maa jech dagelig for Gudh kiæræ.«
Ko*nn*i*n*gen vilde ey leng*er* bide,
sad til sin hæst och willæ ridæ
och redh tha giensten til th*en* borig,
hans hierte war bespenth m*edh* sorigh.
Dro*nn*i*n*gen gik ha*nu*m strax i mod
och feld sin h*er*ræ tha til fod,
thy ath hwn war fuld wessæ th*er* aa,
ath Scar*es* haffde hi*nn*æ løw*et* appa.
Hwn feldh pa knæ for ha*nu*m th*er*
och bad ha*nu*m Gudh wælkomen wær.
Willæ i nw lyde och høræ,
tha wil jech seye, hwad ko*nn*i*n*gen mon giøræ.
Han taled m*edh* wrede tha til hi*nn*æ:
»gak bort, thw wslæ qwi*nn*æ,
thw haw*er* jllæ i mod mæg giord,
th*et* haw*er* jech for sa*nn*en spord.«
Th*en* edlæ qwi*nn*æ sawde ney,
th*et* halp hi*nn*æ dogh ey,
tha hw*n* for stod sin h*er*ræs had
och war aff ha*nu*m saa saaræ for smad,

tha giek hw*n* aff th*en* borigh
m*edh* hierteligy swk och sorigh.
Hwn giek tha borth all je*n*ne,
hw*n* haffde hwærken møør hell*er* swæ*n*ne,
tha hw*n* kam aff weyen hedh*en*,
hi*n*næ kam ganginde jen pilgrim i gien,
som war jen fattige qwi*n*næ.
Dro*n*ni*n*gen taledh tha til hi*n*næ:
»kier*æ* syst*er*, jech bedh*er* thik,
wilt thu skyffte kledh*er* wed mæg?«
Th*en* qwi*n*næ swarede hi*n*næ th*er* til:
»jech th*et* gierne giøræ vil.«
Dro*n*ni*n*gen droff aff skarlagen rød,
th*en* fattuge qwe*n*næ hwn th*et* bød
och togh the reffne kled*er* appa,
hwn giek dog borth och giorde saa
och foor i starkarls lige,
hwn willæ tha for allæ vige.
Tha tenkte hwn m*edh* selw*er* segh:
»h*er*ræ Gud, thu nadhe mægh,
ath jech skal faræ sa wsæl hæræ,
thy maa jech mægh saræ kier*æ*.«
Tha saa hwn th*er* jen lidh*en* stadh,
æn worte hwn i hierth*et* glad
och tog tha affth*er* ath tenkæ aa:
«efft*er* Gudh haw*er* nw føw*et* saa,
ath jech maa ey dro*n*ni*n*gh obenbaræ wæræ,
tha skal jech lønligh wæræ hæræ
j the*n*ne stad ath bliwe,
ath hænde slig som Gud wil giwæ,
oc aldrig heden ath faræ,
sa framt som jech maa sielff rade,

føræ æn Gud wil frælsæ mægh,
antugh død hell*er* qwegh.«

5. Dronningen får sendt Bud og Brev til Kongen af Bømen.

Tha hwn th*er* var jen lidh*e*n stwnd
och haffde for tred mange lwnd,
jen dag hwn i kirken laa,
th*er* laa jen qwi*nn*æ och hørde appa,
ath hw*n* sørigh*et* ja*m*merlig saræ
och felde dagelig gredinde taræ.
Th*e*n qwi*nn*æ taledh til dro*nn*i*n*gh*e*n tha:
»edlæ syst*er*, hwi sørige i saa?
i ladh*er* mægh th*et* for standhæ,
om jech wedh nogh*er* aff edh*er* wandh,
kan jech eth*er* nogh*er* godh radh kie*nn*e,
th*et* wil jech jngh*e*n lwndhe ladhe.«
Dro*nn*i*n*gh*e*n swarede tha hi*nn*æ
och sawdæ saa til th*e*n qwi*nn*æ:
»myn kieræ syst*er*, Gudh hielsæ thik,
thu tørst jckj ath sporæ mæg,
hwad mægh ær gangh*e*n i mod,
i kw*n*ne mæg jckj rade bod.«
Th*e*n hostrw swaredhe hi*nn*æ effth*er* saa:
»i skullæ wæræ th*er* wesse appa,
kan jech edh*er* hielpæ i nogh*er* made,
jech wil th*et* jngh*e*n lwnde for ladæ.«
Th*e*n hostrw wilde gierne trøstæ hi*nn*æ,
for hwn war th*er* jen fre*m*med qwi*nn*æ,
tha swarede hi*nn*æ th*e*n frwe:
»myn kier*æ* syst*er*, om th*et* maa dwe,
tha wil jech edh*er* sanden seye,
och jngen myn sorigh for ed*er* tyæ,

i hawæ bode hørd och spord
the tidindæ, som nw i landh*e*n ær førd,
ath ko*n*ni*n*gh*e*n dreff sin droni[*n*]g fra seg,
i skullæ vedhæ, ath th*et* war mægh,
jech kan ey fullæligh for edh*er* thie
th*e*n storæ vræth, mægh ær skie,
jech ær beløwen aff myn æræ,
th*et* skal jech dageligh for Gud kier*æ*!«
Tha th*e*n qwi*n*næ th*et* for stod,
ath th*et* war th*e*n dro*n*ni*n*gh godh,
tha ydmygh*et* hwn sæg for hi*n*næ,
th*et* giordhe th*e*n gamlæ qwi*n*næ.
Dro*n*ni*n*gen swaredæ hi*n*næ tha:
»i skullæ jckj giøræ saa,
ath ydmyge edh*er* for mægh,
thy ath i æræ saa god som jech.«
Th*e*n hostrw willæ th*et* ey ladæ,
hwn tente hi*n*næ i allæ madæ,
aarligh och silligh hwn giorde saa,
fulde hi*n*næ til kirky och fra,
och skybedhe hi*n*næ allæ nadhæ
til dryk och edindæ bodhe.
Jen dag fæk th*e*n qwi*n*næ i howæ
och sawdæ sa til th*e*n frwæ:
»wedhe i nogh*er* i wærdh*e*n til,
som i trøstæ edh*er* hielpæ wil,
th*er* i matte breff til skriwæ,
som edh*er* sorigh matte for driwæ?«
Th*e*n frwe swarede hi*n*næ m*edh* skiel:
»jech seyer thik th*et* for sa*n*nen vel,
ath jech wed jngh*e*n i werd*e*n til,
aff the*n*ne nød mæg hielpæ wil,

vd*en* al jenistæ jen mand,
han ær kongæ i Bemen land,
aff ha*nu*m fæk jech wel lisæ,
haffde jech bodh til ha*nu*m ath wisæ.«
Th*en* hostrw swaredæ hi*n*næ tha:
»myn kieræ frwæ, i giøræ saa,
snarlig jet breff ath giøræ,
til ha*nu*m wil jech th*et* føræ,
och faa ed*er* antswar i gien,
saa framt som jech komer lewind*is* hiem.«
Th*en* frwe tenktæ tha m*edh* sæg
och skreff jeth breff hie*m*meligh
och kierde sægh for th*en* edlæ mand,
som ko*n*ni*n*g war i Bemen landh.
Th*er* brew*et* war skrew*et* til ændhæ,
hwn fæk th*en* hostrw th*et* i hændhe,
hwn bad hi*n*næ for th*en* wollæ Gwd:
»jech wed nw jngh*en* i werdh*en* wæræ
myn sorig for ath thie,
th*et* giør*is* mæg i myt hierte wee,
medh*en* han giorde mæg swegh,
th*er* jech wnte wel hiertelig,
jech wil nw seye th*et* for sande,
ath jech skal tage mægh a*n*neth til hande,
wor frwe tiener dagelig ath wæræ,
allæ th*en* stwnd jech lew*er* hæræ,
til hi*n*næ standh*er* allæ myn tro,
hwn skal myn sorigh god ændæ faa,
anth*en* hissedh ell*er* heræ,
jech wil mæg ey for andræ kieræ.«
Th*en* hostrw willæ hi*n*næ ey swigæ,
hwn tentæ hi*n*næ dageligh

m*edh* all th*e*n æræ hwn kw*n*næ,
hwn willæ th*et* lade jng*e*n lwnde.
Wi willæ nw ladæ th*et* sa standhe
och tage nogh*et* *a*nneth til hande.

6. Kongen af Bømen kommer til Polen, forklædt som Legat

Willæ i nw efft*er* høræ,
hwadh ko*n*ngen aff Be*m*men han mo*n* giøræ?
Effth*er* th*et* breff han føræ saa,
tha tog ha*n* til ath tenkæ aa,
pa th*e*n æræ dro*n*ni*n*gen ha*nu*m giorde,
som i føræ i bogen hørde,
och tenkte hie*m*meligh m*edh* sægh,
th*e*n dro*n*ni*n*g war mygh*et* dygdeligh,
och mygh*et* æræ hwn meg giordhe,
tha myn fadh*er* mæg til Polen førde,
jech wil th*er* effth*er* ledhe,
och skal jech hawe sendh*e*n ath wedhe.
Ær hwn vskyldugh i th*e*n sagh,
tha wil jech hawæ for hi*n*næ vmagh,
kan jech i sa*n*nen befy*n*næ,
ath hwn ær jen drawels qwi*n*næ,
tha wil jech ey lengh*er* bidhæ,
en strax effth*er* hiem ath ridhæ.
Tha th*ett*e war tenkt hie*m*melig,
han kalled tha ridd*er* och swæ*n*ne til seg
och lod th*e*m tha for standæ,
th*et* han willæ aff landæ.
Han befaled jen drost i hand:
»thu skalt wocte myne land
och them ath weriæ for allæ mendh,
sa lengy jech ko*m*mer effth*er* i gien.«

Th*er* thessæ talæ war endh,
tha wd woldhæ ha*n* xij aff sinæ mendh
vd aff the fromestæ, th*er* han haffdæ,
han taled til th*e*m och sawde:
»jech lad*er* nw edh*er* for stande,
ath i skullæ fyllige mægh aff lande,
och giøræ*r* nw som jech edh*er* bed*er*,
i ladh*er* edh*er* skieræ mwnke kledh*er*,
jech seyer edh*er* nw sath,
jech wil mægh hollæ for jen legath,
i skullæ och for jngh*e*n obenbaræ,
efft*er* hwad erindæ jech wil faræ.«
The soor och low*et* ha*nu*m saa,
ath the skulde wæræ ha*nu*m hold och tro
och fyllige ha*nu*m i løst oc nød,
saa lengy som the willæ edhe hans brød.
Tha mwnke cledh*er* war allæ giord,
hans xii dyscipul th*er* i foor,
sin egne kled*er* lod ha*n* oc saa giør*æ*,
som jen cardenalæ bwrdhe ath føræ,
sidh*e*n vdwolde han harnske th*et* bæstæ
och th*er* til xii abild graa hestæ,
som hans xii mwnke skullæ ridæ appa,
hans egne hest war och graa,
thier*is* harnskæ lodh han fæstelig giøræ,
glawind och skiold som th*er* til hørde,
jen wogh*e*n lodh han och beslaa,
som han skullæ føræ th*et* harnskæ appa,
th*er* foræ giek och vi hæstæ,
the waræ alt aff the bæstæ.
Th*er* alt hans takel redhæ waræ,
tha mon then h*er*ræ aff landh*et* faræ,

han strax aff Bemen redh
jndh til Polæn th*en* gie*n*nistæ ledh,
ha*nu*m fulde hans xii mwnke,
thier*is* kledh*er* war jckj mygh*et* strwncke.
Tha legaten th*et* fæstæ saa,
som kongen af Bemen bodhe appa,
thydh haffdhe han akt ath faræ
m*edh* sin xii mwncke i skaræ.
Th*en* sa*m*me affth*en* kam han thæræ,
koni*n*gen ha*nu*m vndfæk m*edh* æræ
och sporde ha*nu*m brath,
om han war pawens legath.
Legath*en* swaredhe ha*nu*m tha:
»sa*n*nelig, h*err*æ, th*et* ær saa,
th*et* ær nw saa til ko*m*men,
ath hiedeni*n*g wil jndh til Rom
och wil os stadh*en* aff winde,
thy kam jech hidh ath th*ett*e si*n*næ
m*edh* nade och afflad, je(g) haw*er* til rede,
om i, h*err*æ, wil th*er* til stedhe,
m*edh* fred i edh*er* lande ath faræ,
saa at jngh*en* man skal mæg daræ.«
Ko*nn*i*n*g*en* swarede ha*nu*m wel
til hans ord m*edh* fuld got skiel:
sa*n*neligh th*et* skal wæræ saa,
ath i skal weræ th*er* wissæ appa,
jech skal th*et* sa bewaræ,
ath jngh*en* man skal edh*er* doræ,
och jngh*en* vfredh ath ko*m*me til hande,
meden i faræр i myne lande.«
Ther thy h*err*ær haffde taledh saa,
tha willæ the til bordh*et* gaa,

the taledhe ma[*n*]t och giorde th*em* game*n*,
th*en* affth*en* th*er* the sadhe same*n*.
Th*en* sa*m*me affth*en*, t*er* the sadh ow*er* bord,
legath*en* taledh tha nogh*er* ordh:
»h*err*æ, wy haw*er* th*et* spord sa*n*nelig,
i haw*er* for drewedh edh*er* droni*n*g rig
for løwe*n*, som hi*n*næ ær sawd appa,
sa*n*neligh jech tror th*er* jnth*et* aa,
ath hw*n* skal skylduge wæræ,
hell*er* hawe nog*er* w æræ,
wy hawe th*et* hørd mange si*n*næ,
ath hw*n* war jen edelæ qwi*n*næ,
thy tøkte mægh radelikt wæræ,
i lodh hi*n*næ effth*er* ko*m*me hæræ
och tage hi*n*næ i gien til nadhæ,
hell*er* th*et* stand*er* edh*er* seel til wode.«
Koni[*n*]gh*en* worte i howen bradh,
for han haffde til hindhe awinde oc had
och swaredæ tha th*en* edlæ mand:
»jech seyer edh*er*, h*err*æ, th*et* for sand,
ath hwn bedreff stor w æræ,
th*et* kan jech aldrigh fulleligh kieræ,
thy wil jech hi*n*næ aldrig hawe,
føræ skal jech je*n*ne lewæ allæ dawe.«
Tha legaten th*et* for stodh,
ath han sa swaredh, th*en* h*err*æ god,
tha lodh han th*et* at sa*m*me si*n*næ wæræ,
til ath han kam affth*er* thæræ.

7. Dronningen bevidner Legaten sin Uskyldighed.

A*n*nen morigen th*et* war dagh,
tha lodh han ko*n*ni*n*gh*en* th*et* for staa,

ath han wilde strax ridhe
och ey tha lengh*e*r bidhæ.
Ko*n*ni*n*gen bad ham wel faræ,
Gud hans liiff och æræ bewaræ
och halp ha*nu*m til sin hæst,
han redh sidh*e*n som han ku*n*ne mest,
tha wistæ han wel, hwaræ dro*n*ni*n*gen war,
som ha*n* hørde aff hin*n*de, th*e*r brew*et* bar.
Tha legath*e*n han kam thæræ
i th*e*n stad, som hwn mon wæræ,
tha gik han i kirken jndh,
ha*nu*m fulde effte*r* bodhe mand och qwindhe
och acte th*e*m afflad aff ha*nu*m ath faa,
the westæ jckj a*n*neth, æn th*et* war saa,
han badh sin præst hollæ mæssæ th*e*r,
hans xij mwnke the thintæ th*e*r nææ*r*,
th*e*m badh han allæ tidh stande i koor,
the kw*n*ne so*m*me jckj læsæ jeth ordh,
fuld sieldhen hiolt han sielff mæssæ,
thy han ku*n*ne jckj mygh*et* læsæ.
Tha messen war vdhe och folken foor hie*m*,
han bleff tha effte*r* i kirken i gien,
och worte han tha war i same tid,
hwar dro*n*ni*n*gen laa m*edh* sorigh och qwid,
han giek til ska*m*melen, hwn i laa:
»edlæ qwi*n*næ, hwy sørige i saa,
ladh*e*r mæg th*et* for standhæ,
tha seyer jech edh*e*r for sande,
ath kan jech edh*e*r radhe bod,
jech wil th*et* gioræ m*edh* williæ god.«
Dro*n*ni*n*g*e*n swarede ha*nu*m tha:
»edlæ man, hwi sporæ i saa,

jech wedh jckj, hwo i æræ,
jech tørff mægh jckj for ed*er* kier*æ*.«
Tha swarede han hi*n*næ brath:
»jech ær pawens legat,
wil i edh*er* skreffte maal giøræ,
tha wil jec edh*er* gierne høræ,
om i wil th*et* sa*n*nelig seye
och jngh*e*n syndhe for mæg ath tye,
tha low*er* jech edh*er* for sandh,
jech skal edh*er* frælsæ aff dieffwelsens bond.«
Hwn feldh aa knæ for ha*nu*m tha
och sawdhe sinæ synd*er*, hwn giorde saa.
»Kier*æ* syst*er*, jech spør ed*er* hæræ,
for hwadh sag i edh*er* saa kier*æ*,
jec kan th*et* fuld wæl mærke,
ath i haw*er* jen sorig i ed*er* hierte,
th*er* i wil ey obenbaræ,
th*et* skal dog th*et* sa*m*me weræ,
ladh*er* mægh æn nw for stande,
hwad sorigh edh*er* ær kome*n* til hande,
thy ath jech wedh th*et* sa*n*neligh,
ath the syndh*er*, som i sawde for mæg,
for th*e*m gredh*er* j jckj sa saræ,
th*et* kan jech merke obenbaræ.«
Tha swarede ha*nu*m th*e*n edlæ qwi*n*næ,
swk och sorigh haffde hwn i sinde:
»jech wil edh*er* for sa*n*nen seye
och jngh*e*n myn sorigh for edh*er* at thie,
i hawe wel bode hørd och spord,
th*et* ko*n*ni*n*ge*n* haw*er* for snimen giord,
han haw*er* drew*et* sin dro*n*ni*n*gh fra segh,
h*err*æ, i skulle vedhe, ath th*et* ær mægh,

thy bedh*er* jech ed*er* i th*ett*e si*n*næ,
ath i trøst*er* mægh wel, fatige qwi*n*næ.«
Th*er* ha*n* th*et* aff hi*n*næ hørde,
tha maa i høræ, hwad han giorde.
Han swarede hi*n*næ snarligh:
»kieræ frwe, for giw*er* mægh,
om jech taled ed*er* nogh*et* i mod,
jech wil th*er* gierne rade paa bood.«
Ha*n* ydmyged segh for hi*n*næ
och lod som han hi*n*næ ey kie*n*næ.
»Edlæ h*err*æ, hwi talæ i saa,
for mægh i ed*er* ey ydmyge maa,
thy jech ær jen fattuge qwi*n*næ,
som i maa nw i sa*n*nen befy*n*ne.«
»Kieræ frwe, maa jech edh*er* spøræ,
i skrefftemal wil jech th*et* høræ,
giøredh for edh*er* fattuge seel
och seyer mægh th*et* for sa*n*ni*n*dhe wel,
och for th*e*n Gud, i tror appa,
om i sannelig giorde saa,
th*et* i for brød edh*er* i th*e*n sagh,
som the seye paa edh*er* bagh,
jech haw*er* makt ath giøræ och lade,
ath frelse edh*er* fra dieffwelsens wode.«
Tha swarede ha*nu*m th*e*n sorigfuld frwe:
»løwen kan mægh jnth*et* dwe,
th*e*n wolduge Gud, som mæg haw*er* skapt,
lade mægh nw bliwe for tapt,
om jech th*e*n gierni*n*gh giorde,
som Skar*es* for myn h*err*æ førde.«
Legaten swaredæ th*e*n frwe god,
ther han sandh*et* aff hi*n*næ for stod:

»myn kieræ frwe, Gud frelsæ edh*er* wel,
for edh*er* ær giord th*e*n storæ wskiel,
jech low*er* edh*er* th*et* hæræ,
edh*er* capelan wil jech gierne wæræ,
for edh*er* ath bede myn mæssæ
och i myn tid*er*, jech dagelig læssæ,
myne b*øn*ner til Gud ath sende,
ath edh*er* sorigh skal faa godh ende.»
Han hielsede hi*nn*æ tha m*edh* skiel,
hwn swaredhæ th*e*n h*err*æ: »farer wel!»

8. Dronningen dömmes til Bålet.

Tha han haffde fongh*et* ath wede
the erindæ, som han mon efft*er* leede,
tha willæ han ey leng*er* bidæ,
sad til sin hæst och willæ ridæ,
hans dyscipull m*edh* ha*nu*m red
til ko*nn*i*n*gens gordh th*e*n gieniste leedh,
oc lod tha ko*nn*i*n*g*en* ey a*n*neth for stande,
æn han willæ strax hiem til lande,
»thy pawen haw*er* skrew*et* mæg breff i gien,
ath jech skal snarligh ko*m*me hiem,
for mærkeligh ærinde han haw*er* til mægh,
th*et* seyer jech edh*er* sa*n*nelig,
myn kier*æ* h*err*æ, maa jech edh*er* bede,
om i willæ mægh jen bøn vedæ,
for th*e*n Gud som edh*er* haw*er* skapt,
om i wille ey bliwe for tapt,
at i tage edh*er* dro*nn*i*n*g til nade
och giøræ edh*er* seel ey th*e*n wode.«
Ko*nn*i*n*g*en* swarede ha*nu*m brat:
»jech seyer edh*er*, h*err*æ, th*et* for sat,

jech wil the*t* jckj giøræ,
ladhe*r* mæg the*t* jckj høræ.«
Legaten swarede ha*nu*m igien
til hans ord och war ey sien:
«jech wil edhe*r* radhæ jet a*n*net rad,
om i wil ey wæræ for smadh
aff konge*r* oc andræ he*r*ræ*r* righe,
som ær edhe*r* jaffne lige,
tha skullæ i hintæ hiem the*n* qwi*n*næ,
och ladhe hi*nnæ* i bolen bre*n*ne,
sidhe*n* maa i edhe*r* gyffte i gien,
tha fonge i priss aff ridde*r* och swene,
the*t* maa i bedhe*r* for swaræ,
æn i driwer hi*n*næ bort sa saaræ.«
Ko*n*ni*n*gen swarede ha*nu*m tha:
»om jech willæ nw giøræ saa,
tha ær hw*n* langt kome*n* bort,
ath jech foor aldrig til hi*n*næ spord.«
Legaten swarede ha*nu*m tha:
»om tre dage mod jech hi*n*næ saa,
tha hørde jech hi*n*næ skrefftemaal,
the*t* seyer jech edhe*r* for sa*n*nen wel,
och kw*n*næ jech ey a*n*neth befi*n*næ,
æn hwn ær jen wskyldug qwi*n*næ.«
Ko*n*ni*n*ge*n* sporde, hwadh staden hiedhe:
»jech hawe*r* myn swænd nw til redhæ,
som skal hintæ mægh the*n* qwi*n*næ,
i morigen skal hwn bre*n*næ.»
Legathe*n* swarede the*n* koni[*n*]gh thæræ:
»i morigen wil jech ey hedhe*n* faræ,
jech wil the*t* for Gutz skyld giøræ,
hi*n*næs skrefftemaal æn jet si*n*næ høræ,

dog seyer jech eder for sande,
jech maa jckj see hinnæ brenne.«
Tha haffde legaten besteled saa,
ath i jen lwnd for slothet laa
ther skulde then wogen medh harnske weræ,
til thissæ ath han kam sielff theræ,
om harnske hanum behoff giøræ,
som i maa heræ effter høræ.
Konningen badh Scares hedhen faræ
och fæk hanum swenne, pa hanum skulde waræ,
ath bindhe then frwe och føræ til hanum,
som han och giorde, saa fæk han skam.
Ther konningen saa hinnæ kommen weræ,
och hwn war tha bwndhen saa saaræ,
tha lod han dømme then edlæ frwe
ath brenne i jeld och røde lowe.
Sidhen lodh konghen giøræ
jen jeld, som i maa høræ,
som then dronningh skulle brenne i,
ther for haffde hwn jnghen qwi,
thy at hwn willæ tha heller død,
æn lewe lenger wed tøllig nød.
Konningen lod tha sammen kallæ
ridder och swenne allæ,
tha willæ the nødug see appa,
ath thet skullæ then frwe saa gaa.
Then jeld hwn brænde saa saaræ,
och dronningen sad sa bwnden thæræ,
legathen giek tha effther til hinde
och fræstæ pa then edlæ qwinnæ:
»myn kieræ frwe, jech eder bedher
for then død, Gud tolde for edher,

om i ær sand i the*n*ne sag,
ath i th*et* jckj dyllæ for mægh.«
Tha swared hwn th*e*n edeligh mand:
»jech seyer ed*er*, h*err*æ, th*et* for sand,
Gud hielpæ my*n* siel saa sa*n*nelig,
som jech aldrig willæ myn h*err*æ swig
och aldrig jech fæk th*et* i howe,«
swarede ha*nu*m th*e*n sorig fuld frwe.
Han satte hi*n*næ bøner ath bedhe,
saa lang jen stwnd ha*n* kw*n*ne seg redhe,
th*et* war ey wdh*e*n jen klocke stwnd,
som han kw*n*næ gaa til th*e*n lwnd,
th*er* hans hestæ och harnske i waræ,
som th*e*n h*err*æ willæ tha i faræ.

9. Forræderen straffes og bekender.

Tha ha*n* sa*n*nelig for stod,
ath hwn war orsag, th*e*n frwe god,
tha tenckte han hie*m*melig m*edh* seg,
jech skal anth*e*n frælsæ thik
nw aff the*n*næ nød,
hell*er* och th*er* om bliwe død.
Legat*en* sawdhe til ko*n*ni*n*ge*n* tha:
»hi*n*nes lesni*n*g maa i ey tage hi*n*næ fra,
som hi*n*næ ær sat til synde bodh,
vdh*e*n i wil brydhe Gud i modh,
jech seyer edh*er* th*et* for sande,
giøræ r i th*et*, i ær i bande.«
Han badh the h*err*ær stande i fred:
»th*et* hawer jckj weredh myn sedh,
ath see wskylduge blod bræ*n*næ,
jckj giøræ r jech hell*er* i dag wed hi*n*næ!«

Han giek tha i jen lidh*e*n stwnd
fra the h*er*rær och til th*e*n lwnd,
hand fand tha for segh thæræ
hæst och harnske til redhe wær*æ*.
Legaten badh sinæ mwnke i gien:
»i drawe pa harnske, i wæræ ey sien!«
The giorde sa strax i stad,
som th*e*n h*er*ræ th*e*m badh,
the mw[*n*]cke kledh*er* tørtte the ey wedh,
ther the begynte th*e*n a*n*nen sedh.
Tha the waræ i harnskæ th*et* bæstæ,
the helled sprwnge til thier*is* hestæ
och tog thier*is* glawindhe i hændhe,
fuld snarlig the til bage rændhe.
Kongen aff Bemen, jech føræ neffnde,
han willæ tha sin williæ effnæ,
och willæ segh foræ th*e*n frwe ey sparæ,
och pawens legat ey leng*er* weræ.
The h*er*rær worte allæ i howen modh,
th*er* han kam reni*n*dæ, th*e*n ko*n*ni*n*g godh,
for han kam farindæ saa saræ,
och jngh*e*n wistæ, hwo han mon wæræ.
Hans harnske war for gylt som lowe,
th*er* han kam reni*n*de til th*e*n frwe,
han weste tha for sandh*e*n wel,
ath hi*n*næ war giordh stoor vskiel.
Gudh ha*nu*m snarligh fram sendhe,
førræ hi*n*nes løsni[*n*]gh war ath ende.
Han ropte til ko*n*ni*n*gen och sawde saa:
»hwi wil i edh*er* droni[*n*]gh saa saare for smaa,
ath i wil ladhe hi*n*næ bræ*n*ne
for løw*e*n och vsa*n*ne,

som th*en* skalk paa hi*nn*æ sawde
och hi*nn*æ vrangeligh til lawde?
wiste jech, hwar th*en* for redere mo*n* weræ,
som hi*nn*æ haw*er* beløwen aff sin æræ,
jech skullæ ha*nu*m vdh rætte saa,
th*et* skullæ han weræ fuld wessæ appa,
ath ha*n* skullæ aldrig mieræ
belywe godhe qwi*nn*ær fleræ.«
Tha Scar*es* hørde ha*nu*m talæ saa,
han rendhe til ha*nu*m och sawde tha:
»hwad, æst thu for thy ko*mm*en hæræ,
ath thu skalt talæ mæg sa nær?
jech seyer thik for sa*nn*en hæræ,
ath hw*n* bedreff stoor væræ,
hw*n* swegh my*n* h*err*æ i gode tro,
thy bøør hi*nn*æ jckj m*edh* ha*nu*m ath boo,
hi*nn*æ bøør i the*nn*e jeld ath bræ*nn*e,
thy hw*n* ær je*n* drawels qwi*nn*æ.«
Th*en* h*err*æ aff Beme*n* swared i gie*n*
til hans oordh och war ey sien:
»vdh velæ thik jen aff thessæ xii,
som strax for hi*nn*æ kæmpe skal,
ath weriæ hindh*er* hiedh*er* och æræ,
saa ath thu skalt jen løwner wæræ.»
Scar*es* swaridhe ha*nu*m th*er*:
»mægh tøk*er*, thu tal*er* mæg for næær,«
och swaredhe strax effth*er* saa:
»thu skalth wæræ th*er* wissæ appa,
ath wilt thu hi*nn*æ frælsæ m*edh* lempæ,
tha bør thik sielff for hi*nn*æ at kæmpe.«
Ko*nn*i*n*gh*en* sloo ap m*edh* sin hand:
»jech seyer thin tyff th*et* for sand,

ath jech willæ jckj for [redacted] pwnd
wæræ vnd tage*n* i the*n*ne stwnd,
ech skal gode willie for th*e*n frwe thie,
hi*n*næ ath frælsæ, th*et* skalt thu see,
och snarlig myn wiliæ ath effne,
skulle myt hierte och reffne.«
Folkedh vndredhe storligh appa,
hwi th*e*n h*er*ræ ha*n* taledh saa,
och wilde ey lengh*er* bidhe,
æn strax for hi*n*næ ath stride.
Dro*n*ni*n*gen worte bode rødh och bleg,
th*er* the begynte th*e*nne leegh,
och wiste ey hwem th*et* mwnde wæræ,
som for hi*n*næ wilde giøræ th*e*n æræ,
saa strax ath gaa i dødh*e*n for hi*n*næ,
føræ hw*n* skulde i th*e*n jeld bre*n*ne.
Th*er* the helledhe rændhe samen*n*,
tha giek th*et* th*e*m bodhe aff game*n*,
han stak ko*n*ni*n*gh*e*n giøme*n* høgræ arm,
tha fæk th*e*n h*er*ræ æn mieræ harm,
æn han førræ haffde,
fuld saare ha*n* efft*er* Scar*es* jaffde,
och stak th*e*n forredh*er* i gien,
ath glawindh stod vdh widh [hans] ryge bien
myeræ æn try alne langt,
th*et* seyer jech edh*er* for santh.
Th*er* Skar*es* feldh aff hesten nedh*er*,
han sawde til ko*n*ni*n*ge*n*: »jech bedh*er* ed*er*,
ath i for Gusz skyld wil mægh høræ,
myt skrefftemal wil jech abenbaræ giør*æ*,
jech seyer edh*er* nw i th*ett*e si*n*næ,
ath jech beløff th*e*n edlæ qwi*n*næ,

so*m* je*n* for redh*er* bwrdhe at giør*œ*,
th*et* ladh*er* jech ed*er* nw allæ høræ,
och willæ jech gierne stande th*et* bad,
til thissæ my*n* seel matte fonge Gusz nade,
i the*n*ne sa*m*me jeld ath bre*n*ne,
hw*n* ær for Gudh jen orsagh qwi*n*næ.«
Ko*n*ni*n*ge*n* aff Bemen øpte brath
til the h*er*ræ*r* och badh om reth,
ath the skulle dø*m*me th*e*n man ath bræ*n*ne
for sin løwen och vsande,
som ha*n* haffde hi*n*næ pa sawd
och hi*n*næ vreteligh til lawdh:
»seyer i nw, h*er*ræ*r* allæ,
om dro*n*ni*n*ge*n* bøør ey sith liiff ath holde.«
The h*er*ræ*r* swarede ha*nu*m thæræ:
»i haw*er* hi*n*næ frælsed m*edh* mygel æræ.»
Snarlig the h*er*ræ*r* giordhe saa,
the lodh strax dom ow*er* ha*nu*m gaa.
Th*er* Scar*es* ha*n* i jelde*n* kam,
tha ropte ha*n*, th*e*n vslæ mand,
och bad Gud storligh om sin nade,
ha*n* skullæ ha*nu*m frælsæ fra dieffwelsens wode
saa snarlig i th*ett*e si[*n*]næ,
so*m* han beløw th*e*n edlæ qwi*n*næ.

10. Dronningen kommer atter til Ære.

Tha th*e*n for redh*er* han war brænd
for sin løwen, han war bekiendh,
th*e*n h*er*ræ aff Beme*n* han taledhe tha
til ko*n*ni*n*gh*e*n aff Polen och sawde saa:
»jech seyer edh*er* for sa*n*nen sage,
i skulle edh*er* dro*n*ni*n*gh til nade tage

och snarligh ath fallæ hi*nn*æ til food,
forth*et* i haw*er* hi*nn*æ brot i modh,
och skal i strax nw weræ til redhæ
m*edh* ridd*er* och swe*nn*e hi*nn*æ wenskab at bede
for stoor vreth, i hawe hi*nn*æ giord,
som wi nw allæ haw*er* seth och hørdh.
Och hwaræ i jckj giøræ saa,
tha skullæ i wæræ th*er* wessæ appa,
ath jech skal edh*er* fi*nn*æ bliwæ
och snarligh edh*er* aff landh*et* driwe,
och skal mægh affth*er* tieræ saa,
ath th*et* skal spør*is*, men werdh*en* staa.«
Tha th*en* h*err*æ haffdhe taled saa,
th*en* ko*nn*i*n*gh aff Pole*n* swarede tha,
ha*n* swarede ha*nu*m mygh*et* wel
til hans ord m*edh* fuld goth skiel:
»jech ladh*er* edh*er* nw høræ,
hwad i mæg bedhe, th*et* wil jech giøræ,
mægh for trydh*er* th*et* obenbaræ,
ath i[ec] haw*er* hi*nn*æ for smadh sa saræ.«
Han togh tha ridd*er* och swe*nn*e m*edh* segh
och badh th*en* frwe saa j*n*nerligh,
han feldh pa knæ for hinde,
tha swarede ha*nu*m th*en* edelæ qwi*nn*e:
»j[ec] seyer ed*er*, herræ, obenbaræ,
i for dreff mægh vdh*en* skiel sa saare,
jech fæk th*et* aldrig i howe
ath swige edh*er* i tro och lowe,
dogh wil jech edh*er* for ladæ,
hwadh so*m* mæg kan wæræ til skade.«
Th*er* th*ett*e wenskab th*et* war giordh,
dro*nn*i*n*gh*en* taledh sidh*en* jet ordh

och saffdhe til the h*err*ær thæræ,
som hi*nn*æ haffde giord the*n* æræ,
the*r* hi*nn*æ frelsedh aff sorig oc harm
och bar for hi*nn*æ the*n* saræ arm,
the*n* edlæ høwske qwi*nn*æ
saffdæ tha saa m*edh* twct och si*nn*æ:
»kieræ h*err*æ, maa jech edh*er* spøræ,
edh*er* naffn th*et* willæ jech gierne høræ,
om th*et* ey war edh*er* imod,
tha wnte jech edh*er* gierne bod
for edh*er* saar och skadhe,
som i for myn skyld fongh*et* hawe.«
The*n* h*err*æ swaredhe hi*nn*æ i gien
til hind*is* ord och war ey sien:
»ath myt naffn tørff i jckj ledhe,
i fonge th*et* jckj ath wedhe,
giw*er* mægh the*n* særk, the*r* i i staar,
ath swøbe nw om th*ett*e saar,
i skullæ th*et* wedhe, myn frwe godh,
jech wil jckj aneth hawe til bodh.«
Then frwe drow aff th*et* silky lyn,
och strax foor hwn i skarloge*n* skind,
hwn fæk the*n* h*err*æ th*et* i hændhe,
fuld snarligh han segh fra hi*nn*æ wende
och swøpte th*et* silky om sin arm:
»nw ær for glømd al myn harm.«
Sidhe*n* han ath weyen rendhe,
jnghe*n* mand the*r* ha*nu*m kiende,
och redh ha*n* tha strax til landhæ,
hans mwnke lodh fast efft*er* standhe,
the fulde thier*is* h*err*æ m*edh* æræ,
i fult harnske mo*n* the veræ.

Dogh skal mwnke for sa*n*nen wedhe,
ath th*e*m bør jckj i harnske ath ridhæ,
the skulle th*et* och jckj hawe til sed,
vdh*e*n the tordhe th*et* thisz bedræ wedh.

11. Dronningen bliver Enke og søger en ny Husbond.

Tha han kam til lande hiem,
hans god mændh giek ha*nu*m i gien,
the vndfinge ha*nu*m me*dh* æræ
och badhe ha*nu*m Gudh welkome*n* wæræ,
for the vnthe ha*nu*m allæ wel,
th*et* wil jech seye sa*n*neligh m*edh* skiel.
Hwadh kan jech th*e*r mieræ seye fra,
jech wil nw ladhe th*et* saa staa,
tha th*e*r effth*er* jen stakedh tidh
th*e*n dro*n*ni*n*g fæk æn mieræ qwid,
sa*n*nelig jech wil seye saa,
hi*n*nes h*er*ræ dødhæ hi*n*næ fra,
hwn lodh tha sa*m*mel kallæ
ridd*e*r och swe*n*ne allæ,
lodh begrawe th*e*n edlæ mand,
th*et* wil jech ed*e*r seye for sand,
m*edh* all th*e*n werdugh*et* hw̃*n* kw*n*ne-fi*n*næ,
th*et* giorde hwn, th*e*n edlæ qwi*n*næ,
hw*n* sørigh*et* soræ, th*e*n frwe,
och haffde sin h*er*ræ jdeligh i howe,
hi*n*nes gode mend lodh hi*n*næ sidh*e*n for sta,
hwn skullæ segh effther je*n* a*n*ne*n* h*er*ræ faa,
th*e*r hi*n*næs lige matte weræ
och hi*n*nes lande kw*n*ne for sware.
Hwn swarede tha the edlæ mend:
»jech seyer i h*er*ræ*r* th*et* for sand,

ath jech aldrig mieræ gyfftes wil,
jech sey*er* edh*er* ney th*er* til.«
Hi*nn*æs godhe men mon hi*nn*e effth*er* sware:
»frwe, th*et* maa alt th*et* sa*m*me væræ,
thy ath h*err*ær haw*er* nw mygh*et* til sedh
ath giøræ hwær a*n*nen stoor vfredh,
thy maa wi alt jen ko*n*ningh hawe,
om wi skullæ hawe fredh i woræ dawe.«
Tha dro*nn*i*n*ge*n* th*et* for stod,
ath the willæ ey a*n*net the h*err*ær godh,
æn hw*n* skullæ sæg je*n* h*err*æ faa,
tha swarede hw*n* efft*er* och sawde saa:
»ku*n*ne i wisæ mæg th*e*n mand,
th*er* for myne lande radhe kand,
och ed*er* kan for h*err*æ weræ,
jech wil ha*num* hawe me*dh* æræ.«
The neffnde th*e*n h*err*æ aff Bemen land,
och mynte hi*nn*æ skulde behawe th*e*n mand,
th*er* swaredh hwn th*em* snarligh til:
»jech ha*num* aldrigh hawe wil,
førræ skal jech mæg i klost*er* giwe
och allæ myn dawe th*er* ath bliwe.«
Tha lodh the th*et* alt efft*er* th*e*n frwe staa,
the willæ jeth how giøræ saa,
och naar the h*err*ær kam same*n* theræ,
i th*e*n stadh som th*et* skullæ weræ,
hwo myest mandom ku*n*ne th*er* bedriwe,
ha*num* willæ the then frwe giwe.
Th*er* the h*err*ær haffde taledh saa,
tha sawde hwn th*em* allæ jaa,
ath th*et* skullæ bliwe saa och wæræ,
om hwn kw*n*ne for swared m*edh* æræ.

Sidh*e*n lodh the sa*m*mel steffne
alle the h*er*ræ*r*, the ku*n*ne neffne,
ath the skulde ko*m*me til th*e*n stad,
som the skulde wæræ i hierth*et* glad.
Tha the finge th*et* hoff ath wedhe,
the h*er*ræ*r* giordhe th*e*m snarlig redhe
och tenkte joo hwær m*edh* sægh:
h*er*ræ Gud, kunde th*et* hændæ mæg,
ath jech matte th*e*n frwe faa,
jech wil mæg gledhe och·giøræ saa!
The haffde allæ bodhe hørd och spord
th*e*n storæ wræt, som hi*n*næ war giord,
the haffde hi*n*næ allæ i hierth*et* kiere,
for hwn th*et* ow*er* kam m*edh* æræ.
Allæ kam the h*er*ræ*r* stærke,
for the willæ øwe tier*is* hoffwerke,
the kam m*edh* kostelig foræ,
m*edh* thier*is* for gylte sporæ.
Tha kam th*e*n h*er*ræ aff Be*m*men,
han war høwsk och mygh*et* beqwem,
och kam saa sterk och kosteligh,
ath allæ matte for ha*nu*m wige,
ha*n* ka*m* halwe kostelig*er* thæræ,
æn nogh*er* the h*er*ræ*r* th*er* ko*m*men varæ.
Tha gode mend kam til sa*m*mel,
the haffde bode glede oc ga*m*mel,
dro*n*ni*n*gen kam tha farinde thæræ
m*edh* mange frwer och møør i skaræ.
Th*e*n sa*m*me dagh hwn til kirky gaar,
ko*n*ni*n*ge*n* aff Be*m*men møtte hi*n*næ th*er*
och hielsedh tha th*e*n edlæ qwi*n*næ,
som han ku*n*ne best m*edh* twkt och si*n*næ.

Dro*nn*in*g*e*n* war tha wred vid ha*nu*m,
hwn willæ tha nepeligh swaræ thæn edlæ mand,
dog lod hwn ha*nu*m for stande
th*et* swar, han hi*nn*æ sendhe,
th*en* tidh hwn skreff ha*nu*m til i nød.
Th*en* h*er*ræ worte bodhe bleg och rød,
han giorde segh wred wedh hi*nn*æ i gien,
giek fra hi*nn*æ och war ey sien.
He*nn*e gode mend hooss hi*nn*e stood,
the worte tha allæ i howen mood,
och laste th*et* ath hi*nn*æ,
ath hwn ha*nu*m for tørned i sa*m*me si*nn*æ.

12. Kongen af Bømen bliver tillige Konge i Polen.

Th*en* a*nn*en dagh skullæ how*et* och stande,
hwad togh the h*er*rær tha til hande?
the ginge i silky och samette tha,
th*er* acte segh hwer th*en* frwe ath faa,
the dysteredh ma*nn*elige,
sa wel th*en* fattig som th*en* rige.
Th*en* dag hwn oc til kirky gaar,
hi*nn*es frwer och møør fulde hi*nn*e næær,
tha saa hwn efft*er* th*en* h*er*ræ godh,
som hw*n* haffdhe giord i howe*n* moodh,
hi*nn*es gode mendh saffdhe til hi*nn*æ tha:
»i ladh*er* bodh effth*er* ha*nu*m gaa
och bedh*er* ha*nu*m til edh*er* gaange,
tha skullæ i ha*nu*m bedræ v*n*dfonge,
æn i til forne giorde,
som wi th*er* allæ hørde.

Th*en* h*er*ræ kam tha ganginde til hinde
och hielsede hi*nn*æ tha a*nn*eth si*nn*æ:

»myn kier*æ* frwe, maa jech edh*er* bede,
ath i for ladhe edh*er* wredhe,
haw*er* jech broth i nog*er* si*n*næ,
jech wil th*et* bedræ th*et* skullæ i fy*n*ne.«
Tha haffde han om sin arm thær
th*en* serk, hwn swøpte om th*et* saar,
som ha*n* fæk for hi*n*næ
i th*et* sa*m*me si*n*næ,
th*er* han hi*n*næ frelsedh aff nød,
th*en* tidh hwn skullæ hawe blew*et* død.
Strax hwn fæk th*en* serk ath see,
tha worte hi*n*næ i hierth*et* wee
och for trødh tha obenbaræ,
ath hwn for tornedh ha*nu*m saa saaræ:
»ladh*er* mæg, h*er*ræ, th*et* for stande,
hwræ kam edh*er* th*en* serk til hande,
som i pa edh*er* arm mon føræ,
th*et* willæ jech gierne aff edh*er* høræ.«
Tha swarede hi*n*næ th*en* edlæ mand:
»frwe, th*et* seyer jech edh*er* for sand,
ath wand jech ey th*en* særk m*edh* æræ,
tha wil jech th*er* jen tyw for wæræ.«
Th*en* frwe swarede ha*nu*m tha:
»edlæ h*er*ræ, hwi talæ i saa,
jech sawde th*et* jckj for thy,
ath i skulde fonge th*er* aff qwi.«
Tha kw*n*ne hw*n* strax for stande,
ath th*et* war ha*nu*m, hi*n*næ frælsed aff vande,
hwn feld aa knæ for ha*nu*m tha:
»edlæ h*er*ræ, om jech th*et* bede maa,
ath i wil mæg ed*er* venskab giwe,
jech wil edh*er* tiene, men jech maa lewe,

och aldrig annen herræ ath hawe,
thet seyer jech eder for sannen sage,
och jngen skal os ath skyllyæ,
om i, herræ, saa willæ,
vden Gud allsom jenne
oc saa hans moder rene.«
Then herræ swarede hinnæ i gien
vdhen falsk och vdhen mien:
»jech seyer edher, frwe, i thette sinnæ
edher ath hawæ for allæ qwinnæ
och hawe edher i hierthet kier
for allæ the, i werdhen ær.«
The toges i fawn i same stwnd
medh kierlighet-aff hiertens grwnd.
Tha the herrær thet for fand,
at hwn willæ hawe then edlæ mand,
the ginge til hobe medh glede och gammen
och bar thieris rad allæ til sammen.
The worte tha saa ower jenne,
hertoger, grewe, ridder och swenne,
ath hanum borde best then frwe at hawe,
ther mwnde sit liiff for hinnæ wowe,
tha hinnæs herræ willæ hinnæ brænne,
ther Skares haffde beløwet hinnæ:
»wi maa thet see obenbaræ,
ath then herræ bææer jeth bloduge saar,
thy bør hanum bæst i thette sinnæ
ath hawe then edlæ fyrstinnæ.«
Tha the herrær haffde ower lawd
i allæ made, som nw ær sawd,
the gawe then herræ och frwe til samen
och drwke brøllop medh glede och gamen

strax i th*e*n sa*m*me stad,
føræ the h*er*ræ*r* skyld*is* ath.
Tha then høgtid for gongen war,
the h*er*rær mon tha allæ hiem far*æ*,
sidh*e*n bleff th*e*n edlæ mand
ko*n*ni*n*g ow*e*r Be*m*men och Polen land.
The leffde thier*is* liiff vdh*e*n mødhe
och foor til hemerig*is*, th*e*r the døde.
Nw haw*e*r jech edh*e*r sawdh fra,
hwræ the lode thier*is* leffnedh gaa.

Thenne bog worte dickt oc giord for snyme
oor efft*e*r Gusz fødelsæ tymæ
twsind firæ hwndret och firæ sind*is* tywe
pa th*et* **tridiæ,** jech wil ey lywe,
tha worte hwn fyrst skrew*et* och giord,
som i allæ haw*e*r seet och hørdh.
Hwo hans naffn wil wede,
Jep Jensen mon han hiedhæ,
th*e*n som bogen satte i ryme,
Gud v*n*dæ ha*nu*m roo ewi*n*nelig tyme,
roo och glede for vdh*e*n ende!
Gud han os sin nadæ sændhæ
och vnde os hær ath lewe saa,
th*et* wi maa frygd i he*m*merigi faa,
ewi*n*nelig th*e*r m*edh* Gud ath wæræ,
blant andræ hellige mend i skaræ!
Gud vnde os then gledhe allæ sa*m*me*n*!
th*e*r til seye wi allæ amen!

TILLÆG.

IVAN LØVERIDDER

(EFTER ET ÆLDRE HÅNDSKRIFT)

OG

FLORES OG BLANSEFLOR

(EFTER GOTFRED AF GHEMENS UDGAVE).

Ivan Løveridder.

Bl. 78 INaffn faderss ok søns oc th*e*n helliger andæ
Vill iegh taghe mek till handhæ
Fforom sagher fram at føræ
th*o*m till glæde th*e*r aa ville høræ
Aff the verdughe ko*n*ni*n*ger thoo
th*e*r noger ma*n* hørdæ at sighe aff
Karll magnus oc ko*n*ni*n*gh artus
till dygdh oc æræ tha vare the fwss
Artus var ko*n*ni*n*gh aff engelandh
ha*n* vaan rom m*æt* swærd oc brand
Ha*n* war th*e*r keysere m*æt* megel æræ
ha*n* frelstæ ok engelandh af horde kæræ
Th*e*n skat th*e*r forwm romere giorde
oc siden ha*nn*u*m* enge*n* kræffue tordæ
Anner var karll magnus ko*n*ni*n*g af frans
oc vill iech sige eth*e*r th*et* til saanss
Mæt hedne me*n* fore cristne at stride
oc enge*n* var fromere j the tiidæ
Bode the h*e*rræ iech sigh*e*r nw
the hadde theræ fre*m*ferd skepet soa
Offuer all v*e*rden tha gor theris loff
huar h*e*rrær oc førstæ the søgæ hoff
Ko*n*ni*n*ge sø*n*nær søctæ theræ heem
h*e*rtuge ok kemppe greffue tie*n*tæ th*o*m
Ridd*e*r*æ* sønner giorde ok soa

oc alle the th*er* vetær ku*n*ne noa
I th*e*nnæ v*er*duge ko*n*nin*g* artus dage
vare kempe stercke the*ræ* liff tho*ræ* voghe
Fforæ ridderskap oc frwær æræ
th*et* ær illæ the æræ nw færæ
Ffore fruer loff ville priis at vi*n*ne
ma*n* kan thom nw alt neppelig fynne
Eth effue*n*tyr th*er* iech vill af sighe
th*et* ær m*æt* th*et* iegh wil ey thie
Om en ridde*ræ* th*e*n erlixte ma*n*
th*er* noger j hans daghe fan
Th*e*n th*er* tiente ko*n*ning artus
daglige vppa karildoll ha*n*s eget hus
Ko*n*nin*g* artus so*m* i haue af hørth
ær høuesk offuer alle første giort
Ha*n* hauer nw j sin tymæ
holdet eth hoff forsnymen
m*æt* megel frygdh pintzdags tiidh
ffruer oc jomfruer the vare th*er* blidh
Ridde*ræ* och swene the giorde tho*m* ga*m*me*n*
m*æt* disth oc torney th*er* the ko*m*me sa*m*me*n*
tha ko*n*ni*n*gen var m*æt* j oben soll
Vppa siit huss i Karildoll
Th*er* the vare mætte the sadæ sa*m*men
ridde*ræ* oc fruer the giorde tho*m* ga*m*men
Kalsethema*n*gt[1] hwo slickt hau*er* woldeth
At meget vordær [iæt] oc lideth holdet
Aff alske*n*s kerligh*et* th*er* fruge*r* hafde vold
ha*n* moa vel være i hiærtet bold
th*er* the ville haue til tieneræ neræ
Och haue thom j the*r*iss hiartæ kæræ
Th*et* vill iec helst af eue*n*tyr sc*ri*ffue
huat ga*m*me*n* the mu*n*dæ fordom drifue
th*er* ko*n*ni*n*gen var m*æt* so*m* iec sagde

[1]) l. kalsethe mangt

Bl. 79 ha*n* ey talede vten sadh oc tagde
Huat ko*nnin*gen mu*n*dæ j sith hiarte mene
th*et* viste enge*n* vte*n* han enæ
Ha*n* stodh vpp oc gik at soffue
ffolket sath alt igen til hoffue
Th*er* vndrede ridde*ræ* och swene vppa
ha*n* war ey wan ath gøræ soa
Drotni*n*gen var m*æt* ha*n*nu*m* innæ
ffrug*er* och møør oc høueske q*ui*nnæ
The ridde*ræ* so*m* th*er* bodæ[1] standæ
huat euentyr kom tho*m* alt til handæ
Segremors oc th*en* valiwan
kalegriwa*n*s ok th*en* hær iwan
oc th*en* h*er* kæyæ quat sprak
th*er* alt talær illæ a ma*n*s bagh
Och andre ridderæ ma*n*ge fleræ
thi var alt scampna*n*[2] meræ
Een ridde*ræ* th*er* hedh kaleg*ri*wans
ha*n* burde sith eue*n*tiir oc sagde til sa*n*s
th*et* ha*n*nu*m* var mer*æ* last æn æræ
thi mu*n*dæ ha*n* sik soræ kære
Th*er* ha*n* siit æuentir sagde fram
at ha*n* holt sigh selff for skam
Drotni*n*gen mu*n*dæ th*er* nær goa
oc stodh th*er* selff oc lyde vppa
Enge*n* var vedh thætte bordh[3]
Vten kaleg*ri*wans at hu*n* tid goar
Th*en* edlæ riddere stolt ok godh
taghe*n* vp amod th*en* fruge stodh
H*er*ræ kæyæ gaf ha*n*nu*m* th*et* til saghe
ha*n* fek ey bædree til ord attaghe
Thu ene ær høueske*ræ* æn vy allæ
Fforti skullæ wy tek h*er*ræ kallæ
th*et* ma*n* ledær bodæ vtæ ock innæ

1) l. wdæ
2) l. scampt-an(?)
3) l. vordh

ma*n* ka*n* ey a*n*nen teligh ke*m*pe finnæ
Th*et* ticker my*n* fruge soa
j æræ ene fro*m*mere æn andre thoa
Huar skulle vy en a*n*nen telig foa
ther vy motte stadelige*ræ* lidæ vppa
Æn talede tha me*ræ* hær kæyæ
som iech vill nu eth*er* syæ
Till tuckt tha *ære* vy alle vsene
vte*n* h*er* kalegriwa*n*s all enee
Gode h*er* kæyæ j taler ey soa
h*er* var ræt engen førr*æ* spoa
Vy finge my*n* fruee vsendh at see
th*et* gør oss alle sa*m*men vee
Drotni*n*gen suarede h*er* kæyæ tha
th*et*[1] hiartæ mu*n*dæ nw sønd*er* goa
Hadhe tw [ey] teligt spoth oc giort
so*m* vy haue alle sa*m*me*n* hørt
Thu hau*er* alle m*æt* spoth vnfonghet
thi hau*er* tek offte illæ ganget
The ridder*æ* vare m*æt* bøn til redæ
my*n* fruge j skullę ey varæ vrede
Ha*n* tiener eth*er* ge*r*ne m*æt* allæ matæ
tha moa han ey sith spot forladhæ
H*er*ræ kaleg*ri*wans mæltæ th*et* sig*er* iec tek
h*er* kæyæ om thu vilt lydhe mek
Mek bør ey vedær tek at kiffue
soa megell vføghe ka*n* thu driffue Bl. 80
At thu mek driffuer for*æ* spot oc hod
ther aff estw selff forsmodh
Th*et* moa mek ey til skade ko*m*me
thu ka*n*t mek ok full lydet fro*m*me
Thu hau*er* alle men forsmodh
huar thu math oc drefuet for*æ* hodh
Thi vil iec gerne tacke tegh

1) l. thit

tw lost th*et* enctet brøstæ a mik
Mit æuen*t*yr vill iec ey le*n*ger syæ
iech bedær my*n* fruee lofuer mek at tiæ
Th*e*n hærr*e* kæyæ sadhe tha
my*n* ædlæ frugæ om j villæ soa
Oc listær edær nu th*e*r a at lydæ
oc th*e*nne gode ridder*æ* at bidæ
Sith eue*n*tir nw fra*m* at føræ
th*et* ær the ting vy g*er*ne høræ

Drotni*n*gen meltæ h*er*ræ kalegr*i*wander
acth*e*r alt ænctet huor*æ* th*et* ga*n*gær
J tørffue ey h*er*re kæyæ sæthæ
ha*n*s trow[1] th*et* actær alt encth*et* vætæ
Och tager eth*e*r th*et* ey til skam
foræ my*n* bøn sigh*e*r eue*n*tir fra*m*
Min frwæ mottæ th*et* a*n*net væræ
th*et* vare mek alt vtunct at bære
th*et* æue*n*tir at sighe hæræ
Fforæ eth*e*rs bøn skal th*et* tha væræ
bedær iech allæ th*e*rtil at lydhæ
huat myne ordh the haue at tyde
J tenckæ a m*æt* viid ok synnæ
riddere oc fruger oc stoltæ q*ui*nnee
Huat mek ær timet oc ænkæt drømd
m*æt* mek wor th*et* ey[2] aldrigh glømdh
Th*et* var forsnyme*n* oc ey langhæ
iech for oc vilde æue*n*tir fonghæ
vemptær væll til fodh oc hondæ
Jech lettæ om noger vilde mek besta*n*de
Jech fan en vey aa my*n* høgræ hande
th*e*r mek ledde af[3] fre*m*mede landh
th*e*nne vey var tyøk at ridee
mørck oc trangh m*æt* dybæ lidhæ

[1]) Sv. thrwgh
[2]) l. en
[3]) l. a

Ha*n* ledæ mek ge*m*men en vid mark
till en burgh hu*n* var full stark
Storæ graffue om he*n*ne ginghe
ath engen matte th*er* ow*er* springe
Offuer the graff th*er* gik en broo
Husbonden kom oc meltæ soa
Han bar en høgh aa syne hæ*n*de
Haffue han tak at ha*n* mek kende
J nath skulle j hær ændelig bliffue
ma*n* skal eth*er* alle nadæ giffue
Signet tha væræ the sødæ stu*n*dh
th*er* tek hær leddæ aa my*n* fwndh
Thu esth vell ko*m*me*n* gudh oc mek
sty bort aff och hwilæ tek
Th*et* var arlæ afftens oc dager liuss
th*er* iech kom ridende foræ th*et* huss
Mæt megell æræ vndfek ha*n* mek
oc lede mek vp m*æt* selffu*er* seck
Vten th*et* huss th*er* hengde eth bord
Af alskøns malm tha var th*et* giort
Een ha*m*mer nær th*et* bordit loa Bl. 81
th*er* h*er*ræn m*æt* ha*n*nu*m* a bordit sloa
tha toghe the ridde*ræ* af husæt løbæ
oc hwær ath sin stolbroder at øbæ
Vy skullæ allæ til hobe gangee
my*n* h*er*ris gæst mæt æræ vndfange
Riddere och swene the toge my*n* hæst
oc vndfingæ mek m*æt* æræ bæsth
Jech soa th*er* ok en stolt jomfruge
th*er* aldrigh gangær aff my*n* hugæ
Och aldrig aff mit hiartæ gor
J hwar jech j verden ær
Hu*n* bøth mek aff sin ædele dygd
oc hiarteligh aff værilsens frygd

En giordæ hun tha soa dyteligh
th*et* hu*n* selff aff vemptæ mek
Siden lodh hu*n* mek clæder skære
een ridder*æ* mottæ m*æt* æræ bæree
Aff brwn skarlagen m*æt* hwit skyn
th*er* brast oc enctæt af gullet fyn
The vare sath m*æt* dyræ stenee
th*et* gaff mek th*en* iomfru renæ
Hu*n* ledhe mek i en lønlig stadh
th*er* vaar rooss oc lilie bladh
Ok yrtær bodæ gull oc grøn
th*et* togh iech foræ værilsens løn
J the lucth listæ mek at wæræ
togh[1] th*er* iech soa a my*n* hiarte kær*æ*
Mattæ th*et* efftær my*n* villie gangæ
Aldrigh listær mek fra*n* eth*er* at langæ
Th*et* var mek tha mest til meen
husbonden kom oss tha ga*n*gende igen
Ha*n* badh oss til bordh at faræ
j mwæ h*er* nw ey lenger vare
Vy giorde ha*n*s villie oc lode ha*nnu*m radee
han skippæde oss ræt alle nodæ
Bodæ vilt oc tampt m*æt* ædle cost
ha*n* bar foræ oss bodæ win oc most
Husbo*n*den bath mek th*er* vy sadhæ
jech skulde gøræ oc icke ladhæ
Th*en* sa*m*me vey atth*er* ridhe
ha*n* sagde ha*n* vilde mek bidæ
Jech men th*et* mu*n*dæ for*æ* la*n*ge wær*æ*
at tellig ridder var ko*m*men hæræ
Soa[2] for efft*er* æffue*n*tir at ledæ
huat j biudæ th*et* scal iech wede
Jech stu*n*dede fast at veye*n* th*en* lange
jech tog orloff oc gik til sengæ

[1]) Sv. tokt.

[2]) Sv. ther swa

Th*et* førstæ dagen sith lyws tedæ
tha var mit gode ørss til redæ
Jech tackede tho*m* fore the*rœ* dygd
Jech redh tæden m*œt* glædæ oc frygd
Th*er* iech hadæ redet en liden stu*n*dh
Jech kom th*er* offuer aa my*n*æ fwndh
Vill nøt oc gru*m*me dywr fler
løyær biørne och panter
the bordes th*er* m*œt* megel gny
th*et* iech ræddis oc tog at fly
Och drogh jech mek fast til baghe
tha vor jec var veth vnderlig saghe
Een hyrde swortere æn en bloman
een snødere skapelsse iech ald*rig* fan Bl. 82
Han hadde j hænde en stangh
aff iern bodæ stoor oc langh
Ha*n* var alt full onder en knøss
ha*n*s hoffuit var stør*rœ* æn ørbæ[1] høss
Hans ledæ skabelsse ma*n*ge lundee
jech soa af ha*n*nu*m* j sa*m*me stu*n*de
Hans hor var skapt so*m* hiwbe*n*torn
hans næsæ krogæt so*m* eth boxhorn
Hans øghen vare gulæ so*m* topacius
af thom tha gik eth rædelict liws
Ha*n*s mu*n*dh var vith ha*n*s næse bloa
ha*n*s hage nedh a bristæt loa
Antletit var so*m* biørne skin
Vilbasse tender ok æbene[2] kin
Skegget var huast oc illæ flæth
riggen langh m*œt* knylær sath
Ha*n*s fødær bredæ m*œt* kortnegle la*n*ge
Hans fingre alsom ga*m*sklør vrongæ
Ha*n* støddæ sigh vith ene slegge
møy oc lange tha vare ha*n*s legge

[1]) l. ørsæ.
[2]) Sv. apina

Hans klæder vare ful vnderligh
Vten kost fult hadeligh
The rigestæ clædæ ha*n* hadæ ao
th*et* var nødæhudær two
Skorne illæ søndær i reme
th*om* soa jech om ha*n*nu*m* sø*m*me
Th*er* ha*n* soa mek til sig ride
jec ventet ha*n* torde mek icke bide
Han sprang a en ottæ alne stubbæ
oc stødde sigh veth sin egh*en* klubbæ
Ha*n* talede til mek enctet vætæ
jech vistæ ey huat th*et* hade at sætæ
Ha*n* soa til mek soa vredeligh
som ha*n* vilde kywseth mech
Jech tenctæ a ma*n*ge honde sake
huat jech skulde til rode taghe
Ath iech vare ey [1] so til redhæ
jech tørfftæ ey rædiss fo*ræ* ha*n*s vrede
Jech tenctæ ha*n* mu*n*dæ gale*n* være
at ha*n* ey taledæ mæde*n* iec var thæ*re*
Jech voptæ [2] derffuer fra*m* at ga*n*ghe
huat æue*n*tyr th*er* iech ku*n*ne fongæ

Jech talede til ha*n*nu*m* so*m* iec ku*n*ne best
sigh mek huatskø*n*s ma*n* thu est
Huat thu goder eller yllær ær
hwi thu hær soa slagen stær
Ha*n* swarede mek iech ær en ma*n*
j fæygre skabelsse mek enge*n* fan
Æn thu haue*r* mek hær nw seet
my*n* skipelsse haue*r* iec tek nw teth
Huat haue*r* thu kompa*n* h*er* atgøræ
my*n* san th*et* vill jec af tek høræ
th*et* haue*r* iech at gøræ daghe longee

[1]) *ey* udsl.
[2]) l. vortæ.

At gø*m*me the dywr tw ser h*er* ga*n*ge
Jech veth ey huor th*et* moa so væræ
at thu matæ gøme thom hæræ
Ville dyur oc [1] ødæ mark
Vte*n* the vare bw*n*ne full starck
Sa*n*nelige th*et* sig*er* iech tech
at the æræ alle soa ludyge mek Bl. 83
Jech hauer tho*m* alle m*æt* lyste*n* fongeth
at the gidhe icke fra*n* mech ganget
Nu maner jech tek a tinæ troo
sigh mek huore th*et* mo vær*æ* soa
Th*et* førstæ ther the høræ mek øbæ
tha tørff encte theræ løbæ
Th*er* iech foor eth dywr at holdæ
side*n* mo iech th*et* altith wolde
Jech tager th*et* j horn oc kast*er* nedær
oc alle hyne andre skelfue vedær
The løbæ til mek oc bediss nade
the følge allæ side*n* my*n*æ radhæ
Huilke*n* annen [2] giorde soa
ha*n* mottæ aff thom stor skade foa
Nu sig mek ærlig h*er*ræ kære
huat ær thin sislæ hwi ko*m*st tw hæ*re*
Jech ær en ridder*æ* iec faar oc ledær
efft*er* th*et* mit hiartæ redh*æ*r
Huar jech eue*n*tir mottæ fonge
the mik til æræ mottæ gange
Nu bedær jech godæ kempe tik
at thu mottæ berætæ mek
Huar jech mottæ my*n* ma*n*dom visæ
th*et* my*n* æræ mottæ rysæ
Jech kan for eth*er* eth æue*n*tir sighæ
oc wil for ether th*et* enctet tyæ
H*er* ligger en kelde lideth fra

[1]) l. aa

[2]) opr. annet

Jech vill eth*er* hærræ sighe soa
Llistær eth*er* nw tit ath ridhe
J ko*mm*e ey tæden forwten qwide
th*e*nne vey jech eth*er* theer
Han faller thit j lenger meer
The kelde th*er* iech hau*er* af sagt
ær alle vegne m*æt* rose*n* tagth
The godæ træ æræ satte m*æt* listæ
ffore vintærss twang the ey løff mistæ
Om kring the kelde ær skapt soa
At solæn kan hennie enctet noa
The sa*mm*e kelde hau*er* meræ priis
hu*n* ær koldh alt som en iis
Hooss kelden ær en mollug af gull
th*er* stor en stolpe aff vnder full
The lencker *ære* lo*n*gæ oc giorde soa
At molluge*n* moa til vatnet noa
Th*er* stoor en kappel lidet frao
th*e*n ve*nn*istæ ma*n* m*æt* øgen soa
Tag vatn aff th*e*n brøn tw seer
tek teess vell siden æffue*n*tir mer
Om thu th*et* vatn om stolpe*n* slaor
thu seer væll siden huo*re* th*et* goar
Tha ko*mm*er [winter] h*er* soa starck
at alle the fuglæ a the mark
Løyær biørne och alskøns dywr
rædiss foræ the horde skywr
Regen hagell frost och snee
en rægeligh [1]) eldh th*er* mugæ j see
Ko*mm*er th*er* och megel tordwn
ffor wtæn all nathe skwn [2]
Kant thu soa tæde*n* ko*mm*e bort
tegh vorder enctet til mene giort
Om gud tek the licken aan

[1]) l. rædelig
[2]) l. oc skwn(?)

tha æstw saligere æn anne*n* ma*n* Bl. 84
Hirden bat mek faree wæll
1) l. lef Jech swarede ha*n*nu*m* løf[1] hel oc sæll
th*er* iech hadde redæt en lide*n* stu*n*d
tha vort iech vaar th*e*n væniste lu*n*d
Th*er* noger ma*n* *mœt* øghe*n* soa
2) l sagde hoos th*e*n kelde hirde*n* sadh[2] aa
Jech vill th*et* sighe af ræt acth
mœt blomstær oc løff var hu*n* soa tact
Mek tottæ th*et* mottæ ey regnæ soa
at thæt mottæ th*er* j ge*m*men goa
J th*e*n lund tha vor jech vaar
en mollug af gull bodæ skær oc klar
Thi at ma*n* al v*er*den ledhæ skall
ma*n* fynner ey anner teligh fall
Th*et* mughe j for sa*n*nen troo
ath the keldæ wældær soa
Som th*e*n kædell ofu*er* elde*n* hængær
oc vellen alle vegne omganger
Th*er* ær en stolpæ aff smaragd giortd
th*e*n steen vor tit *mœt* listen førdh
Vnder ha*n*nu*m* stode oc firæ robin
soa rødæ oc skæræ som sole*n* skin
Nu af the vnder th*er* jech all soa
th*er* mo iech full væl sigæ i fra
Och vill iech enctæt th*er* af lywæ
Hwo tith far ha*n* moa th*et* rwæ
Jech togh the moldug th*er* he*n*gde af gull
oc fultæ af kelde*n* at hu*n* vor full
Th*et* anger mek jech giorde soa
at iech mu*n*dæ kelden soa nær goa
thi tha burdes bodæ storm oc gny
mwlnede he*m*mell oc swor[t]nede sky
Och togh soa ynckelig til at regne

eldh fløy th*er* allæ veignæ
Hagell oc frost mu*n*dæ th*er* ey trydæ
jech tenctæ th*et* scullæ alt neder bride
Jech feck aff rætzlæ soa megel nødh
iech fall neder som jæc var dødh
Haffde vorh*err*æ ey giort soa væll
tha hadde iech værit slagen j hiell
Af the træ th*er* fullæ nedær
Jech tacker g*er*ne vorh*err*æ oc beder
Th*et* ha*n* mek gø*m*dæ fra*n* alkøns vode
oc hialpe mek tæde*n* m*œt* sin nodæ
Th*er* iech hadde leyæt en stu*n*d j dwalæ
tha hørde iech att*er* the natergalæ
Och andre fuglæ m*œt* søde*n* røsth
mit hiartæ glædis oc fek en trøst
Ok soa dag ok solen skinnæ
tha glømde jech all angist myne
Siden var iech voar a*n*ner tynde
En vemptær ridd*erœ* ha*n* ko*m* tha ridende
Ha*n* rendæ fast oc war soa frij
Jech tenctæ the vare sa*m*me*n* thij
Th*er* iech soa at ha*n* var een
till møders[1] var iech ey seen
Jech sprang a bag oc rende af stædh
Oc var iech j mit hiart*œ* gladh
the æræ skulde mek ko*m*me til hande
Ath noger torde mek bestande

Then ridd*erœ* th*er* jec soa th*er* ridæ
Bl. 85 han øptæ fast och badh mek bide
Han var grwm oc illæ wredh
th*et* skalt thu gialde nw ær skedh
Hadde thu mek nog*er* skild at giffue
jech vilde j thine my*n*næ bliffue

[1]) l. mit øis

Mæden thu hau*er* giort mek imodh
thu skalt thæs aldrigh bidæ bodh
Man moa see a th*e*nne scogh
at iech hau*er* fanget skade nogh
Æn om j villæ mek nw hødæ
tha wil iech eth*er* soa hed*er*lige møde
Och meg foræ eth*er* engelu*n*de giffue
Vten anne*n* vore skal døtær bliffue
Fforæ th*e*n last j giorde mek hæræ
th*er* fore jech mek soræ kiæræ
Jech mottæ ey vare j mit huss
Fforæ hagell oc frost oc elde*n*s liwss

Frug*er* oc mør th*er* før vare glade
th*o*m haue j ko*m*met j drøuelsse oc vode
m*æt* snee storm oc hordæ skwræ
th*er* mottæ ey hielpe torn oc mwre
th*et* haue j giort th*et* j æræ bolde
ffør thu ko*m*mer bort thu scalt th*et* gielde
efft*er* thessæ ord ha*n* genest tagdæ
m*æt* sith glaffue*n* ha*n* til mik lagdæ
Ha*n*s ørss var springende so*m* en roa
een raskere riddere jech ald*rig*h soa
My*n* skiold iec tagen fore mek bød
iech motte mek væ*r*ie thes giorde mek nød
Woræ ørss the spru*n*ge til sa*m*me*n* fast
mit glaffue*n* j ha*n*s hielm brast
Siden vord ha*n* mek al for stærck
ha*n* stak mek nedær a th*e*n march
Ha*n* tog mit ørss och bort ha*n* redh
meræ skam iech aldrigh feek
Ha*n* vilde mek ey tha æræ thee
at han vilde siden til mek see
Vnderløst tha giorde ha*n* soa

ha*n* var æn sterkeræ æn two
Hwat skulde iech tha til radæ foa
th*e*r iech hadde enctet at ridæ vppa
Dagen ledh tha fast ath qwælde
iech gik igen alt til th*e*n kelde
Tha togh mek oc tæden langee
iech vistæ ey huort jech skulde ga*n*ge
Jech gik igen alt aa th*e*n skow
husbonde*n* my*n* mek kom j hw
Jech mu*n*dæ aff ha*n*nu*m* hielp ventæ
huat rodh iech mottæ af ha*n*nu*m* hæ*n*tæ
Jech gik blyær til husæt fram
fforæ th*e*n last oc foræ th*e*n skam
Th*e*r mek vort om dagen sketh
th*e*n samme morge*n* jech tæden redh
Tha iech my*n* husbonde fore mek fan
soa dytælige tha giorde han
Ha*n* gik mek glad oc blidh imodh
all my*n* sorgh tha radde han bodh
Thu esth vel gud ko*m*men oc mek
huat h*er* ær best th*et* biuder iec tek
Enctæt motte jech a*n*net fynnæ
Bl. 86 æn frwær oc mør oc høffueske q*ui*nnæ
The giorde mek so megel æræ
som førstæ timæ iech kom thæræ

Riddere oc fruær the giorde soa
thæt løne tho*m* gud th*er* alt formoa
Alt th*et* folk j huset mu*n*dæ være
vndrede dyerth huor*æ* iech ko*m* thæræ
At my*n* licke var soa gangen
th*et* iech bleff huerke*n* døt eller fangen
[1] The hadde aldrig sport ell*er* hørth
at noger kom tæden vte*n* døth

[1]) Vers 495—557 mangler i F (se 1. Bind S. 18).

Huat iec vedær th*e*n kelde soa
th*et* hau*er* jech eth*er* sagt j fraa
Och enctet ordh nw lagt th*er* till
lladæ th*et* th*e*n th*er* ey troo vill
Mæ*n*with sagde h*er* ywan
ffrende iech tegh illæ aan
At thu mek th*et* ey førræ tedæ
huat tek ved thæn kelde skede
Hadde thu tegh ræt om acth
tw haffde mek th*et* fore la*n*ge sagt
An mek gud bodæ liff oc æffnæ
Jech skal thin last ful ærlig hæffnæ
th*et* ha*n* skal ko*m*me j teligh nøt
ell*er* iech vill bliffue th*e*rom døth
Mit liff vill iech th*er* om voghæ
Ha*n*nu*m* skal th*et* angre allæ dage

THa meltæ oc h*er*ræ kæyæ
hør mek huat iec vill seyæ
Hær ywan roser af ma*n*don syn
Th*et*[1] volder fore hans houit ær fult af vin
huoa nw vill stride om sølff ell*er* gull
Ha*n* ha*n*nu*m* bestor mæn ha*n* ær full
h*er* [pærtæ fall oc tidich[2] fan berne
th*o*m bestode ha*n* nu bodee gernee
thy han j quældh vill diert trætte
th*et* hau*er* om morge*nn*e*n* ræt enctet at sætæ
Kære h*er*ræ nar ville j farææ
j sighe th*et* hær obenbare
Villæ i quær j nat at ligge
th*et* ær the bøn my*n* frue vil tigge
Eth*er* mo j nat vell soa drøne[3]
ati mughe th*et* for angest gløme
Villæ [i] i quældh ændelige ride

1) opr. th*er*
2) l. perceval oc didrich
3) l. drøme

vadion røthæ torff eth*er* ey bide
Ffor ha*n* th*et* spørie sandelig
Ati æræ nw soa gru*m*meligh
Vy muge æn alle th*er* vit ko*m*me
at helsse eth*er* morge*n* h*er* j to*m*me

Drotni*n*gen swarede h*err*æ kæye tha
tith hiartæ mu*n*dee nw sø*n*d*er* gao
Hadde tw telligh spot ey giort
So*m* vy haffue hær*e* nw allæ hørt
Mek ticker teg være en gale*n* frende
Huær ma*n* vilt thu m*æt* orde*n* skænde
Fforba*n*net vorde thin fulæ twnghe
hu*n* hau*er* tig skicket dagh*e*nne tw*n*ge
Thu kant aldrigh tith[1] forlade
thi ær tegh hwær ma*n* skildic athade
Vp stodh tha th*e*n hærræ iwan
gudwit fruge tha sagde han
Bl. 87 mech ticker alt enctet om kæye*n*s ordh
om ha*n* hau*er* nog*er* ma*n*dom giordh
Th*et* vill iech sighe sanneligh
ha*n* fynner th*et* vell m*æt* selfu*er* sigh
Syn twnge mo ha*n* ey stillæ
thi han vill daglige talæ illæ
Hofins[2] h*err*æ æræ vell acthæ
ha*n* skal sigh th*er* om gørlæ wacte
Gøme sinæ ordh oc væræ ey brad
tha vorder ha*n* enge*n* stadh forsmodh
Willæ h*er* kæye gøræ soa
tha motte ha*n* høgelic æræ foa
Thi vill iech sighe sa*n*nelig
om iech radeligh tencker m*æt* mek
Mek bør ey m*æt* teg at kiffue
soa megell vføyæ tha ka*n*t tw driffue

[1]) l. thet

[2]) l. ho sin, Sv. hwar sins.

Thine ordh haue alt enctet at sættæ
jech act*er* tek ræt alt enctæ vættæ
Th*er* the hadde sagt al th*e*nne nymær*æ*
tha kom ko*n*ninge*n* ga*n*gende thæræ
The genest vp modh ha*n*nu*m* stode
och ha*n*nu*m* there tieniste bodæ

KOnni*n*gen sættis hoss drotni*n*ge*n* neder
Gøræ*r* th*et* alle th*et* iech eth*er* bedær
Ridder*æ* oc swene mughe vell sidhæ
jech vill tessæ tidende videæ
Drotni*n*gen j sighæ thessæ nymær*æ*
th*er* h*err*æ kaleg*ri*wans førde hæræ
Drotni*n*ge*n* var bodæ høffuesk oc gladh
hu*n* sagde tagen fram j stadh
1) l. wande Kerde høgeligh ower hans lwnde[1]
oc lodh th*er* efftær enctæ standee
Acth*er* th*e*n ku*m*mer han hau*er* at kiæ*re*
2) l. hæuner hauer[2] th*e*n last han hauer at bære
Ffore th*e*n skild ati æræ viis
thess haffue j bodæ æræ oc priiss
Th*er* ko*n*ningen hadde th*ett*æ hørt
ville i høræ huat tha vort giort
han swor tha en høgeligh eth
Ffore th*e*n skildh at han vor vredh
Om vthar pandagrons ha*n*s fad*er*s siell
som han gerne vnthæ veell
3) l. siell om self[3] sin kære moder
Och om sin kiær*æ* brodher
At han skulde till the kelde fare
m*æt* ridderskap oc frwær skare
jnne*n* fiorte*n* fullæ næt*ter* fresth
4) l. vordhæ Oc vidhæ[4] vadions røthæ gest
Alle vegne the thiende foree

At ko*n*ninge*n* tit sik rede giorde
Bode ridde*ræ* oc stoltæ swene
Vten th*e*n hær jwan all enæ
thi han vilde g*er*ne th*e*n førstæ væ*re*
ffør nogen ridde*ræ* kom ha*n* thæ*re*
oc segh th*et* vnder wi*n*ne
the æue*n*tir m*æt* løcke at fynnæ

HÆr ywan gik tha vth al ene
som ha*n* fan syne høueske swene
han loth en lønligh til sigh kallæ
the andre bath han bidhe sik alle
Thu skalt my*n* gangere sadlæ j stadh
swe*n*ne*n* giorde som han ha*n*nu*m* badh
Jech vill fore j vegen ridhe
th*e*r vill iec tek lønligh bidhe
Bl. 88 mit ørss skalt thu mek efflerføre
m*æt* tik[1] oc all th*et* th*e*r til høræ*r*
Gangere*n* føræ*r* thu att*er* igen
Jech vill nu ridæ forwte*n* swen
Thu skalt for enge*n* th*et* obenbare
huort th*e*r iech vill hæden faræ
J haffue th*e*r enctet iæff vppa
jech vil oc g*er*ne gøræ ock soa
ha*n* sty aff[2] sin ganger*æ* ok red
Lønligh vey oc stacket ledh.
Swe*n*nen hiolt alt huat ha*n* jætte
at ko*m*me th*et* raskest ha*n* mottæ
Th*et* iech for soo lønligh bort
th*et* haue*r* mek h*e*r kæyæ giorth
Jech an ha*n*nu*m* ey th*et* æue*n*tir at fange
th*e*r mec tagh*e*r daglige eft*er* at langæ
Hærr*æ* valiwan och h*er*ræ kæye

[1]) l. mit tygh
[2]) l. a

jech vill ether for sa*nni*ngen syghe
huilke*n* ther*æ* ther hade ombedeth

KO*n*ning artus hadde ha*nn*u*m* tak[1] giuet
tha ha*n* vempter var ha*n* tæde*n* redh
krancker vey och mørcken leedh
Høghæ biergh ok dybæ daalæ
han foor ther offuer m*æt* megel quale
Th*e*n veyg var mørck oc enctæt liws
ther ha*nn*u*m* ledhe til th*et* huss
Th*er* han the ædle jomfru soa
ther j før haue hørt sighe aa
Han[2] kan th*et* ey fulsige hæræ
aff all the æræ som ha*n* fik thæræ
Af the stoltæ iomfru claree
ther sin tuckt kan vell beware
Huat han før j verden leth
sa*n*nelige[3] hadhe han aldrig seth
Till tucht oc æræ j allen stadh
ha*n* mottæ see at gud vor gladh
Oc blidh forwte*n* modhæ[4]
ther ha*n* lodh hennæ j v*er*den fødæ
Goth hærberge hadde ha*n* the nat
om morge*nn*e*n* redh ha*n* tæde*n* bradht
En veyg ther bodæ var lide*n* och smaa
ther han the ville*n* dyre*n* soa
ther ha*n* th*e*n rædelige hyrde fan
ther ligeræ war til troll æn ma*n*
Han signede sig ha*n*s hiarte skalf
ha*n* tencte at th*et* var deffuelle*n* self
ha*n* sporde veyg til the kelde
J muge ther h*er*ræ ko*m*me at qvelde

1) l. thet
2) l. iech
3) l. hennæ lige
4) l. mødhæ

HAn redh alt fast tith var ha*n*s act
ha*n* fan th*er* alt huat ha*nnu*m var sact
Han fultæ the moll*u*g oc giorde soa
oc vatnet siden a stolpen sloa
tha fial soa meget mørck vppa
ha*n* vistæ ey huort ha*n* vilde goa
Ffrost oc snee haull oc iis
tha vor ha*n* th*et* æue*n*tir viiss
tha mørc forgik oc ha*n* soa liwss
Tha kom th*er* ridende aff th*et* huss
en ridder aff th*en* rosen gord
til siit liff en hellede hordh
Soa gry*m*melige tha øptæ han
jech tenctæ han var en galen ma*n*
Soa hederlige[1] the sa*m*men rende
th*et* huærtere a*n*nerss glauen kende
Bl. 89 æn th*et* tørre[2] skafft vore tu*n*ge oc stark
the ginge tha søndær a th*en* marck
Oc engen tere stak a*nn*e*n* neth
th*er* var tha ont ath sidæ veth
Vadion røthæ hade th*et* for hath
ath h*er* Ywan fore ha*nn*u*m* sadh
telligh last haue*r* iech ey før*æ* hafft
at noge*r* skulde sidhe for*æ* mit skaft
The toge til there gode swærdh
som ma*n*ge pe*nn*i*n*ge vare verdh
Huærte*re* sloa a*nn*en soa fast
at elde*n* aff the*re* hielme brast
Ther*æ* mandom tedess th*er* m*æt* æræ
huat huærthe*re* vilde gøræ for*æ* sin k*æ*r*æ*[3]
The hiogge the*ræ* skiolde all j sticke
huær vilde hin a*nn*e*n* nedertricke
the*ræ* swerdh soa fastelige bidhæ

¹) l. hordelige

²) ɔ: theræ

³) I Randen: *Artus.*

brønier oc hielme the sø*n*der slide
Jech hau*er* ey hørt aff meræ wonde
at en striid mottæ so lenge stande

The vare bodæ stoltæ oc righe
enge*n* vilde foor anne*n* vighe
The slogess som the mottæ mesth
oc engen ther*æ* hiog a*n*ners hæsth
H*er* jwan gik tha vell j lagh
ha*n* gaff vadion tha eth slagh
At hielme*n* oc hoffuedet sønd*er* gik
aff th*et* slagh th*er* han tha fek
Hans brønie var aff blodet rødh
oc flidæ tha m*æt* støræ nødh
Thi ha*n* hadde fanget døtelige soar
h*er* ywan actede th*et* ey eth har
Han vende raskelige om sin hest
oc flidæ vnden som ha*n* motte mest
th*et* vndrede thom aa ffestedh varæ
hui ha*n* soa bradelige mu*n*dæ faree
oc soa flittælige mu*n*dæ rændhæ
ffør æn the ha*nn*u*m* finge at kende
Th*et* førstæ the kendæ h*er* vadion
tha lothæ the geniste*n* ha*nn*u*m* in

Hær ywan hadde tha th*er* til villie
ha*n* vilde sig ey vet*er* ha*nn*u*m* skillie
Vten ha*n* finge soa høgeligh æræ
som hans frende kaleg*ri*uans meste tære
H*er* vadion hadde inckeligh ladhæ
ther han flydæ aff thee stadhæ
H*er* ywan fastelighe efft*er* rændhæ
ha*n* haffde ther huerke*n* ven eller fre*n*de
Ther han mottæ trøstæ a th*et* same sin

Ha*n* flidæ [1] h*er* vadion j huseth in
The portæ vare bodæ smoa oc tra*n*ge
two matte th*er* ey til sa*m*me*n* ingange
Th*er* var vpp vndh*er* [2] th*en* fallæ porth
m*œt* mesterscap ful vnderligh giort
Soa vadeligh som porten hengde
h*er* jwan han sigh in tre*n*gdæ
Vadeligh mwndæ ha*n* gøræ tha
ha*n* vilde sith liiff forgifue saa
th*en* fallæ porth th*er* nidh*er* skøt
h*er* ywan fech tha engen [3] nøth
Ha*nnum* sporderne af ha*n*s føder sloa
th*et* var vodelight th*et* muæ j troo
Bl. 90 hans godæ ørss th*et* sloos th*er* soa
Ath huær ledh fra*n* a*n*nen loa
Och fall han selffuer nider a jordh
gudh frelstæ ha*n*nu*m* af th*et* onde mordh
At porten skulde ha*nnum* enctet taghe
th*et* hans liiff mottæ noget skade
Hær vadion rændæ fra*n* ha*n*nu*m* bort
oc in j ge*m*men th*en* ædlæ porth
Th*er* ha*n* syne ridd*eræ* soa
tha meltæ ha*n* oc sagde soa
Jech moa saræ foræ eth*er* kære
en ridd*er* filg*er* mek efft*er* hæree
Ha*n* hau*er* mek soa swarlige skændh
At mit liff ær nw bradelige ændh

Ther the hadde soa talis veth*er*
tha stirtæ ha*n* døtær aff hæste*n* neder
thy giik h*er* ywan tha aff ladær
the lucthæ forbest pa*n*ther [4] atth*er*
Melliom [5] the portæ mu*n*dæ ha*n* stande
tha var han stædh j høgelic vande

[1]) l. fuldæ
[2]) ɔ: vundhen
[3]) en?
[4]) l. fordest (?) porthen.
[5]) l. mellwm

Och actedæ sik ey tæden at ko*m*me
Ha*n* størstede[1] tha storlig a sin fro*m*me
Een iomfru kom tha gangend*is* ther
Godh ridde*r* hwi standæ [i] hær
J haffue my*n* hærre slaget j hiell
Fforti æræ j ey ko*m*pne væll
J gøræ oss alle megell nøth
Jech ve*n*ther j bliffue nw h*er* for døth
My*n* fruge haffu*er* fonget so megel sorg
Oc alt th*et* folk aa th*e*nne borgh
effth*er* th*e*n h*err*æ oss hadæ at wolde
Oc all vor æræ skulde wæl holde
[ha*n* hau*er* eth*er*s[2] hærre ey tha forglømd
vy vidæ th*et* vell j æræ hær gømdh

Tha swaredæ tha ha*n*[3] hær ywan
gud veth iomfru sagdæ han
J skullæ alt see th*et* vnderlig ga*n*ge
før iech lader mek hær soa fangæ
Jomfrue*n* suaredæ h*er* ywan soa
Jech vill eth*er* hielpe huat iech moa
Eth*er*t hiartæ mwn ey soræ skælffue
J æræ en ma*n* alt aff eth*er* selffue
jech ær eth*er* skildug til tienistæ at wær*æ*
Fore the tucth ock foræ the æræ
j giorde vith mek en fatig q*ui*nne
tha iech vor[4] for ko*n*nin*g*h art*us* at fynne
my*n* frug*is* butscap soa he*m*meligh
the æræ j tha beuisde with mek
Th*et* skulle j sa*n*nelige nw vel røne
Jech vill th*et* my*n*nes oc eth*er* løne
Jech fan th*er* enge*n* soa høueske*n* ma*n*
th*er* mech tuct visde a my*n* san
Vten [i] ene jech eth*er*t naffn ey ka*n* skøn

[1] l. trøstede.
[2] l. man h. ether.
[3] l. hennæ.
[4] *vor* udsl.

jech troær j hedæ h*er* j [1] ywa*n* ko*nn*i*n*g vria*n*s søn
Nu vor teg gladh j hiartæ och hugee
my*n* hielp hu*n* skal tegh ful vell dwæ
Oc vilt thu lydæ a mynæ raodæ
tegh skal tha enctæ vordæ at skade

Th*e*n iomfru var m*œt* dyden full
hu*n* gaff h*er* ywan eth fingerne af gull
Och sættæ aa h*er* ywans handh
th*e*n sten vor ko*m*men af indiæ landh
Ha*n* hadde soa ma*n*gen dygd oc æræ
Bl. 91 huosom ha*nn*u*m* vil a sik bæræ
J lucth handh iech vill eth*er* thee
Ath encte øghe moa eth*er* see
Tha th*e*nne angest forga*n*ger eth*er*
tha skullæ j gøræ th*et* iec eth*er* bed*er*
Th*e*nne sa*m*me mik ath*er* fao
Om eth*er* selffuer lister soa
Gudh løne eth*er* fore rige gaffue
Jech hau*er* nw th*et* ther iech vil haue
Moa iech helbreide j verden bliffue
iech skal th*et* fortiæne om iech mo leffue
Jomfruge*n* mæltæ till h*er* ywan tha
Vy skullæ raskelige hæden goa
J ge*m*men thættæ storæ huss
Som thu seer bre*nn*e i megel liws
Ther hoos j en lønligh stadh
ha*n* giorde strax so*m* hu*n* ha*nn*u*m* badh
Hu*n* ledde ha*nn*u*m* i en lønlic kawæ
thu skalt h*er* hwile oc ligge [oc] sowæ
Och hwile tek i th*e*nne sa*m*me sengh
och [2] liden stu*n*dh och icke langh
th*e*n sengh hu*n* var effræt righ
aff dyre clæder och costeligh

[1]) j udsl.

[2]) l. en

Ligger h*er* oc soffuer j modæ [1]
Eth*er* skall alt enctet skade
Mæden iech lader made*n* redæ
j tørffue ey rædiss teræ vredæ
Th*er* ha*n* haffde leyæt en lide*n* stu*n*dh
tha kom th*en* iomfru j ha*ns* fwndh
Hu*n* haffde m*œt* sig øffrit coasth
mødh och win och ædlæ mosth
Hu*n* badh ha*nn*u*m* gange til bord i stad
ædæ och dricke oc gøre sigh glad
Th*en* dødis tiene*rœ* angrede the*re* skade
the lethæ huseth j allæ stadhæ
Bodæ wthæ oc soa jnnæ
the mottæ ey h*er* ywan finne
th*en* h*er* vadion hade slaget i hiell
the ku*nn*e*n* ey fynnæ th*et*. ær wæll

Tha meltæ oc th*en* iomfru clare
h*er*ræ iech vill eth*er* vell forware
Wrder aldrig huar the løbæ
ell*er* huar the vthæ eller innæ øbe
the gøræ ey soa megel gny
at j skullæ af sengen fly
h*er* mwæ j nw bradelige see
j th*ettæ* huss redæ [2] allæ thee
Bodæ ridd*erœ* och soa swene
th*er* edh*er* h*er* m*œt* skade mene
the venes oc soa ønckelige lade
och ther*r*æ kæræ h*er*ræ the grade
Hans ligh the om huset bæræ
oc tencke eth*er* at fynne thæræ
J haffue en scampth*en* j se th*er* aa
huore galne the om husæt goa
Th*er* the haffue at eth*er* leeth

1) l. nadæ
2) ɔ: ret.

the foa eth*er* tha alt enctæ seet
Jech moa ey leng*er* nær eth*er* væ*ræ*[1]
jech vil eth*er* gerne gud befale
Jech tacker eth*er* meget ærlige kæ*ræ*
ffore eth*er*s æ*ræ* j giorde mek thæræ
th*et* iech hau*er* eth*er* fu*n*nit hæræ
Thy mo iech eth*er* til tienistæ være
Bl. 92 Th*er* hu*n* var ha*n*nu*m* gange*n* fraa
tha mottæ ha*n* genisten høræ vppa
Aff draghe*n* swærdh oc megel bangh
So*m*me hadde bwe oc so*m*me stangh
the ko*m*me th*er* allæ soa starcke aa
Oc tenctæ ha*n*nu*m* th*er* geniste*n* at foa
Som the løffuer th*er* gru*m*mest æræ
th*er* see the dywr them efftær faræ
The bare th*er* angist soa ma*n*ge folde
huat telligh vlicke hau*er* atwoldhæ
Ath ha*n* ær hæden soa ko*m*me*n* bort
ma*n* haffuer slict vnder eý førr*e* sport
Offuer tesse høghæ thinnæ
mæde*n* vy mwæ ha*n*nu*m* ey fynnæ
The toghe hwær at a*n*ne*n* at kalle
mek ticker vy æræ galne alle
Vten han vare fugel oc hade vingæ
ha*n* mottæ the*n* mwr ey offu*er* springe
Mæden portennæ allæ lesdæ æræ
thi ticker oss th*et* vnder væræ
Vten th*et* vare aff deffuelse*n*s mact
then ma*n* hau*er* sweget oss m*æt* v*n*d*er*lig craft
The lethæ th*et* huss j alle vroo
Och om then sengh h*er* ywan j loa
Soa tith oc offtæ the rørde ha*m*
the soghe ey the*n* ædlæ man
Th*er* the sowæ th*et* mottæ ey dwæ

[1]) l. duæle

tha kom th*er* ga*n*gende th*en* stoltæ fruee
ynckeligh tha var he*n*ne ladh
Ffor sorg jæmber oc megel gradh
th*et* førstæ hu*n* a ligeth soa
till rigge hu*n* fiæll oc nedh*er* loa
The fruær henne stode næræ
the lodæ tha vatn a hennæ bæ*rœ*
Th*en* frughe ey forsy*n*nede segh
hu*n* reff sith hor soa ie*m*merligh

Riddere oc swene he*n*næ bathæ
vy ville th*et* alle eth*er* radhæ
Ffruger oc mør oc høueske q*ui*nnæ
j lade eth*er* gradh ath thætte sinnæ
Sendh*er* budh klærcke ga*m*le oc vnge
och lader fore ha*n*s siell heller siwnge
mit a gulff sætte the hans bare
th*er* fruær bar foræ hiartæ sore
mæde*n* klærcke sywnge fo*rœ* th*en* døtæ
tha togh ligeth till ath bløde
Och blodet langt aa gulfuit ran
tha viste the th*et* alle fore san
Ath th*er* var inne th*en* sa*m*me ma*n*
th*er* vadion røthæ owerwan
Huat the mæltæ oc huat the giorde
h*er* ywan th*et* soa gørlæ hørde
The toghæ tha aff ny at ladhe[1]
h*er* ywa*n* mu*n*dæ tha af angist swetæ
the løfftæ ha*n*nu*m* bodæ vpp oc nedær
thill tess the selffue lediss vedær
The mottæ tha ey ha*n*nu*m* fynnæ
ha*n* tackede gud oc the ædlæ q*ui*nnæ
huat deffuelscap mu*n*dæ th*ett*æ væ*rœ*
Vy ha*n*nu*m* ey see at ha*n* ær hæræ

[1] l. ledhe

Moá th*et* noger drage till my*n*ne
at blind ær giord bode ma*n* oc q*ui*nnæ
O h*err*æ ihesu j hi*m*merigh
Bl. 93 telligen harm jech aldrig feck
Th*et* iech skal ey foa ha*n*nu*m* at see
th*er* mek hau*er* giort j hiartet vee
Jech vet th*et* vell m*æt* alle my*n*e sinnæ
th*et* ha*n* ær hær j huset innæ

Hadde ha*n* ey sweget th*en* ædle ma*n*
Aldrig hadde ha*n* dræpit ha*m*
Een fro*m*mere ridde*ræ* ald*ri*gh vordh
til ridd*er*skap var han vspordh
m*æt* anger oc harm the mu*n*dæ haue
the toghe th*et* ligh oc bare til graue
The lagdæ ligeth j iorde*n* nedhær
then fruge gaff sigh illæ vedh*er*[1]
Th*er* ligger my*n* h*err*æ mek kær var
telligh anner iech aldrig foar
tha th*er* woo[2] sagdæ siælæ tídhæ
the fruge gik bort m*æt* megel quide
The iomfru sin tugt ey forglømdæ
gik til som hu*n* h*er* ywan gømde
Høræ j nw my*n* hiarte*n*s kær
oc j soghæ oc alt th*et* folk h*er* var
th*er* icke mottæ finne tek
thess tacke Gudh oc icke mech
Guduith jomfru th*et* sigh*er* iec eth*er*
jech var fast redder oc ke*n*nis vet*er*
Th*er* iech vordh frelst af th*en* vodæ
Jech hau*er* th*et* aff gud oc eth*er* nodæ
Jech bedes thess gerne o*m* th*et* ka*n* skee
At iech motte the fruge see

[1]) eller: vidher

[2]) l. wor

ther thættæ huss oc festæ ær[1] aa
Om i th*et* mugæ føyæ soa

JOmfruen suarede so*m* j mughe høre
Jech vill th*et* storlige gerne gøræ
Vy skulle til eth vindwe gange
th*et* muæ j see th*er* eth*er* at longe
The th*er* sedær j skarlage*n* skin
th*et* ær stoltæ fruge myn
Hær ywan gørlæ at henne gø*m*de
the frwe sin husbo*n*de encte glømde
Och tog sig tha a ny at kære
een telligh ridder*æ* vet iec ey til wæ*re*
So*m* then he*r*ræ som iech hau*er* misth
thess nadæ mek gud ih*es*u c*ri*st
Th*er* hu*n* hadde mælt oc grædit soa
hu*n* fiall til rigge*n* och lengæ loa
H*er* ywa*n* stodh oc soa tidh fram
hielp*er* iech ey th*et* ær my*n* skam
Ha*n* vilde fra*m* til he*n*ne løbæ
the iomfru togh til ha*n*nu*m* at øbæ
Och talede til ha*n*nu*m* soa hordeligh
J skullæ nu h*er*ræ lidæ mek
Af th*ett*æ stadh skullæ j ey ga*n*ge
vtæ*n* j ville skadæ fange
J skulle h*er* gøre efft*er* mit rod
Och icke væræ alt vbradh
Arlæ oc sillæ tha mugee j see
Alle the æffue*n*tir h*er* mo skee
th*et* moa engen leffue*n*de fynne
ath the[2] æræ h*er* soa lønlige innæ
Om thu vilt m*æt* rade leffue
thu skalt tith liff ey so forgiffue
Ath thine vuenner for ower tik vold

1) *ær* udsl.
2) l. i el. thu

Bl. 94 th*er* tegh ville hade soa ma*n*ge foldh
Myn*n*es gørlæ huat iec hau*er* sagt
oc tencker th*er* aa m*æt* stadelic act
J skulle enctæ hæden gange
ffør æn j visse budh af mek fange
Jech moa h*er* ey leng*er* wæræ
Gud gøme bodæ eth*er*s lif oc æræ
Jech rædiss my*n* fruæ mo th*et* fynne
antegen selff ell*er* andre qui*n*ne
Noger the skipelsse fynne a mek
Jech soa lenge hau*er* værit nær tegh
H*er* ywan sad th*er* attær æen
th*er* gik ha*n*nu*m* alder mest igen
Om th*et* skall soa illæ gange
At iech mo visselic hæden fare[1]

Tha mo mech atter h*er* kæye dare
oc driffue mek til howe spot
th*et* ticker mek ey vare goth
Och kan iech th*et* [ey] beuisæ m*æt* skæll
At iech vadion slogh i hiell
Ffrugen hu*n* loa en stu*n*d j dwale
Alt til hun fick igen at talee
He*n*nis lade ware soa vnderligh
Oc stu*n*dom vilde hu*n* dræbe segh
Och stu*n*dom bat hu*n* fore ha*n*s siell
At gudh skulde ha*n*nu*m* gøme vell
h*er* ywan offtæ til henne soa
Ha*n* hugde m*æt* segh oc talde soa
tagh*en* han soa he*n*nis hwide kin
Gaue th*et* gudh thu vare myn
Motte jech the fruge veldug væræ
Jech toge th*et* foræ al værildz æræ
huat tencker iech th*en* sælige man

[1]) To Linier er smeltet sammen og Stedet blevet menigsløst.

At iech henne soa hiærteligh andh
Jech hau*er* henne giort soa megit imod
Hu*n* tencker sigh aldrigh at fange bod
th*er* iec drap th*en* he*n*ne vntæ vell
hu*n* hader mek ey for vth*en* skeell
th*et* iech star meget at he*n*nis my*n*næ
jech gør th*et* togh a folskæ synnæ
Jech veth th*et* vell forwte*n* swigh
hu*n* seer mek helder døt æn quigh
Jech tørff ey tale soa vnderligh
huoa veth huat gud vil *gøræ mæt* mek
Ha*n* mo vell henne hiartæ wendæ
Och henne mek til godæ sendæ
Han sadh soa lenge oc tenctæ vppa
till frue*n* mu*n*dæ tæden goa
At ha*n* fik henne ey le*nger* at see
th*et* giorde ha*n*nu*m* i sith hiartæ vee
togh ha*n* motte vell tæde*n* ridæ
Ha*n* var tha ey for wten qwidæ
Vten ha*n* for [1] the glædæ før [1]
th*er* hans hiartæ efftær stoar
Ha*n* var vredh oc huxede soa
ath h*er*ræ kæye vilde ey troo
At iech hauer vtræth [2] *mæt* my*n æræ*
th*en* last my*n* frænde hadæ at kæ*ræ*

Før han vilde skillies vet the frw
At the ey fynnes lønligh tw
Han vilde helder døth*er* bliffue
Æn ha*n* sigh fonge*n* i he*n*nis vold giue
The iomfru th*er* ha*m* haffde kær Bl. 95
hu*n* ko*m* tha atter gange*n*de thær
Oc soa h*er* ywa*n* soa fast at surgæ
tha vilde hu*n* ha*n*nu*m* th*er* at spørie

1) l. før - foar
2) l. wræcth

Huat ær nw eth*er* till qwide
ffor hwj æræ j nw soa vblidæ
Hær ywan swarede the io*m*fru righ
th*et* sigh*er* iech eth*er* sandeligh
Th*et* førstæ th*er* iech eth*er* seer
my*n* sorgh forgoor mit hiartæ leer
tha meltæ oc th*e*n iomfru skønæ
j skullæ enctæ fore mek lønæ
Ær th*et* noget eth*er* gør vee
th*et* mwæ j mek he*m*melige thee
Skal iech th*et* sigee forvte*n* spoth
tha tottæ mek th*et* waræ goth
Matte iech the stoltæ iomfrue[1] foa
th*er* iech h*er* snyme*n* fore mek soa
Tha swarede mek[2] the stoltæ renæ
jech forstor vell huath j menæ
Ædh*er* oc dricker oc gøræр eth*er* glade
Eth*er* skal enctæt vorde at skadæ
mæden j sidhæ h*er* vedh*er* bordh
Jech vill forstoa my*n* frug*is* ord
jech sig*er* eth*er* th*er* iec til eth*er* goar
huat andswar jech aff he*n*ne foar

LVneta fore sin fruge gik tha
Hu*n* fiall a knæ oc sagde soa
My*n* kær*æ* frugee lader eth*er* qwide
Och eth*er* harm oc værær blidhe
Th*et* j villæ at vadion longhæ
J muge ha*n*nu*m* aldrig eth*er*[3] fongæ
Jech veth th*et* vell at th*et* ær soa
At iech kan hannu*m* ald*ri*g foa
Jech vntæ hannu*m* tha j hiartet vell
fforti vill iech mek sørghe i hiell
Myn frwæ lader eth*er*s ang*er* faræ

[1]) l. frue
[2]) l. hannum
[3]) l. ather

Oc fællær ey mer foræ ha*nn*u*m* thoræ
Gudh moa eth*er* vel giue en a*nn*en*n* ma*n*
soa kiøn til ridd*er*skap som ha*n*
Huxær th*er* aa om j æræ viiss
th*er* aa foa j bodæ æræ oc priiss
Tha swaredæ henne the ædlæ frwæ
Hwi taler thu tellict oc hau*er* j hugæ
Jech hørde aldrig føør aff tegh
Ath thu vilde soa swige mek
th*et* a*n*ner ær telligh j v*er*den en ma*n*
Ney twar th*et* moa iech sige *mæt* san
Luneta swarede the fruge tha
Jech veth en fro*mm*er*æ* æn hans two
Gud my*n* frugæ lath th*et* so ga*n*ge
J mottæ ha*nn*u*m* til husbonde fonge
Thigh qwær thin onde snødæ vættæ
Jech vil thin ordh ey vit eth hor sætæ
th*et* ma*n* al v*er*den lethæ vell[1]
Ma*n* fynner enge*n* hans lige till

The jomfru meltæ oc sagde soa
myn kiær*æ* fruæ j huxæ th*er* aa
Om ko*n*ni*n*gh artus vill hit faræ
mæt ridderskap oc frug*er* skaree
Han vill eth*er*t landh af eth*er* hæriæ
huo skal tha th*et* fore ha*nn*u*m* værie
Aff alt eth*er*t folk mughe i th*et*[2] fynne
th*en* ridder*æ* sigh tore th*er* vnd*er* vinnæ Bl. 96
Eth*er*t landh soa voctæ oc gø*m*me
som eth*er* tilbør well at sø*m*mee
tag*her* eth*er*[3] til nagh*en* qui*n*ne
hun hau*er* th*er* till ey mact oc sy*n*ne
tha at qui*n*næ til kelden ridæ
the orkæ veth enge*n* ke*m*pe at st*ri*de

1) l. vill
2) l. ey
3) l. i ther

Nu tencker th*er* a my*n* kæ*ræ* frwe
th*et* iech eth*er* roder m*æt* hiarte oc huæ
Om j mottæ nog*er* th*e*n ridd*eræ* foa
th*er* thættæ effue*n*tir tho*ræ* bestoa
J ælsker ha*n*nu*m* oc hau*er* ha*n*nu*m* kæ*ræ*
tha holde j bodæ landh oc æræ
The fruee huxede tha m*æt* segh
Th*et* ær alt sant thu sigh*er* mek
Huat hielp*er* mek th*er* foræ at swærie
th*et* skall tha ee th*et* sa*m*me væree
Hu*n* ville th*et* ey lade a sik fynne
gak thu bort thu godæ qui*n*ne
thine ordh the haue soa v*n*derlic grene
Jech veth ey gørle huat tw mon mene

Myn kære fruge j taler ey soa
huat iech hau*er* talet i gør*æ* th*et* tha
J ku*n*ne ey eth*er*t hiartæ vende
ffør æn j haue mer skade j hende
The iomfru tha eth[1] a*n*net swar fik
thi stodh hu*n* vp oc tæden gik
Jgen tha sadh the stoltæ renæ
hu*n* tencker lønligh vet*er* sig enæ
Huat ridd*eræ* moa soa godær væræ
th*er* hun gaf telligh priis oc æræ
Th*et* tottæ the fruge vare høgelig vonde
At the iomfru skulde th*et* forstande
at hu*n* sculde siden th*et* gøræ
som hu*n* vilde før icke høræ
Luneta kom tha attær thære
llader bort eth*er*s sorgh th*et* scal væ*re*
huat hielp*er* eth*er* th*er* efftær at longeæ
th*et* j mwæ aldrigh atter fonghe
mek tøcker th*et* vare megel vsnillæ

[1]) l. ey

ati ville eth*e*rt liff soa spillee
th*et* voræ vell tit alt af at ladhæ
Jember oc sorgh oc storæ gradæ
tencke j ey af eth*e*r troo
At all verdenss pris m*æt* ha*n*nu*m* loa
ney th*et* ær alt meglæ my*n*ne
ma*n* mo telligh ma*n*ge fynne
the haue bædræ æræ æn han
tha vor han en goder man
Videe me*n* thu sig*er* icke sath
neffn mik en th*e*n om thu moth
llader thu mek gøre th*e*r skæl till
jech th*et* gerne høræ vell[1]
Om iech ha*n*nu*m* neffner th*et* ær et*er* imod
th*e*r alt eth*e*rt angist moa rode bodh
Villæ i myn fruæ ey vær*æ* vblidæ
jech vill th*et* gøræ som j mek bedæ

The fruge hu*n* swor so høg*æ*lige*n* eth
th*et* hu*n* skulde enctet være vredh
Ja th*et* mo eth*e*r til licke goa
my*n* fruge om j villæ gøræ soa
th*et* giffue gudh j hi*m*merige
th*e*n ridderæ motte eth*e*r vel lighe
Mæden vy *ære* soa he*m*melige nw
soa at h*er* høræer engen vten wy tw Bl. 97
tha vill iech gerne for eth*e*r føræ
alt th*et* iech vet eth*e*r lister at høræ
huar thwo ridder*æ* skulle stridæ
Oc hwær there villæ hin a*n*ne*n* bide
siær th*et* for thi ati ære viiss
huilke*n* ther*æ* giffue j priiss
th*e*n anne*n* sloar j hiel oc gør ha*n*nu*m* nøt
ell*e*r oc th*e*n th*e*r bliffuer døt

[1] l. vill

Jech tencker ha*nn*u*m* priis vel bestaor
th*er* sigh*er* ower hin anne*n* faar
Mec ticker tik være th*er* til lighe
m*æt* kloge ordh vilt thu mec swige
Myn fruge iech ke*n*nis ey th*er* veth*er*
th*et* ær tha sant iech siger eth*er*
een fro*m*mere ridd*eræ* ær tha han
th*er* vadion drap æn selfu*er* han
the fruge bøt he*n*ne bort at gange
tw skalt mit venskap aldrig fonge
thi thu esth bodæ galen oc øræ
ladh mik th*et* ald*ri*g af teg høræ
Deffuelle*n* hau*er* kent teg the rodh
at thu hau*er* mec soa sore forsmod
At thu vilt nw mik ko*m*me th*er* till
at elske th*e*n ma*n* th*er* iech ey vill

MY*n*nes my*n* fruæ j sagde soa
Och swore th*et* aa ethre troo
th*er* j bade [mek] th*e*n ridd*eræ* neffnæ
J skulle th*et* aldrigh a mek heffne
Jech hau*er* th*et* giort fore eth*er* bøn
Och venter iec mek alt bædre løn
The Jomfru mu*n*dæ tæden goa
til th*et* huss h*er* ywan j loa
hu*n* hadde ha*nn*u*m* enge*n* tide*n*de at bær*æ*
th*er* ha*nn*u*m* mu*n*de nogen glæde j væræ
Awi meltæ the fruge tha
mech ticker th*et* illæ wære soa
Jech skulde so illæ til he*n*ne talæ
th*er* alt mit angest ku*n*ne swale
Æn kom igen luneta tha
Och letæ at th*et* hu*n* eft*er* mu*n*dæ trao

hu*n* vilde ey foræ sin fruge sky
oc burde sin talæ vp aff ny

Tha swarede he*n*ne the stolte fruæ
Jech hau*er* nw j all myn hugæ
Huat iech hau*er* bradelige talet til tegh
Sennelige th*et* anger nw mek
Om th*e*n ridder*æ* tw hau*er* soa keær
1) l. slect aff huat slot[1] han ko*m*men ær
Jech vet tw vilt mik icke swige
Sig om ha*n* mo wær*e* myne lighe
Offu*er* landh oc godzs tha scal ha*n* volde
Och vill iech ha*n*nu*m* foræ h*er*ræ holde
tha wil iech g*er*ne th*et* beuare
Ath th*et* ey sigiss oppenbare
At th*e*n ma*n* skulde mek veldug vær*e*
th*e*r før haffde dræpt mit hiarte kær*e*
The iomfru swarede henne tha
my*n* kiær*e* fruge th*et* ær ey soa
j tørffue th*e*r foræ ey a*n*gest bær*e*
Af ha*n*nu*m* sker eth*e*r en høgelig ær*e*
jech veth ha*n* ær soa høuesk*e*n ma*n*
digd oc æræ han voctæ kan Bl. 98
2) l. tucthelig tucthæt[2] m*æ*t fagræ synnæ
ma*n* kan hans ligæ ey nu fynne

Gudh m*æ*t sin hellige nadæ
3) l. y giffue at vy[3] sa*m*me*n* ko*m*me bode
The frwæ sagde til sin tærne
huat thu mek rader th*et* gør iech gerne
Hans nafn vil iec nw vorde viis
th*e*n tw giffuer soa megell priis
Luneta swarede so*m* hu*n* vell kan
Th*e*n stoltæ riddere heder ywan

Th*en* fruge gath ey leng*er* tacth
aff ha*n*nu*m* ær mek offtæ sagth
Jech hau*er* th*et* soa offtelige hørt
ha*n* hau*er* stor mandom giort
En fro*m*mere ridde*rœ* engen væ*re* kan
Æn h*er* ywan ko*n*ni*n*g vria*n*s søn
Engen sa*n*nere th*et* sighe moa
my*n* kiæ*re* frugæ at th*et* ær soa
Nar ku*n*ne tw th*et* føwæ soa
at iech ku*n*ne th*en* ridde*rœ* at se foa

Lvneta tog tha hemelige at lee
j fem dage frest mo th*et* ey skee
Awy miyn alder hiarte*n*s kiæræ
vsent tha tøcker mek th*et* wæræ
Matte ha*n* j morge*n* ko*m*me til mech
m*œt* æræ skulde iech løne tegh
Tha swarede he*n*ne the stoltæ iomfrue
en rasker fugell moa tit ey flwæ
a enskøns dagh iec siger soa
so langt ær tit th*et* mwæ j troo
Tha hauer iech een soa rasken swen
th*er* iech wil ha*n*nu*m* sende igeen
Och lathe ha*n*nu*m* th*et* ku*n*nuct wæ*re*
at a tredie dag tha ko*m*me ha*n* hæ*re*
Lader sa*m*me*n*ko*m*me th*et* wil iech rathæ
edree ridde*rœ* ok swene baathæ
j th*e*nne tyme tha mwæ j fynne
Om noger sigh thess tørff ou*er*winne
Om ko*n*ning artus wil eth*er* hæriee
huoa landæt tørff foræ ha*n*nu*m* værie
Jech veth th*et* wæl m*œt* ræt oc skæll
at engen af th*o*m tørff tage th*er* till
Thi tørff th*er* engen vndre vppa

my*n* frughe at j ville gøræ soa
Eth*er* th*en* ma*n* til hærræ at actæ
th*er* eth*er*s rigæ tørff gø*m*me oc voctæ
Oc selff ær telligen edlæ man
Som ko*n*ni*n*g vria*n*s søn hær ywan
Ladær frændær oc ve*n*ner th*et* af eth*er* høre
Ati ville th*et* m*æt* theris radh gøræ

The frwæ swarede the tærne kæ*re*
Aa myne troo th*et* skal soa væ*re*
Myne ord vill iech th*er* m*æt* ændæ
lladær rast budh efft*er* ha*n*nu*m* sændæ
The frwæ sender budskap brath
biwdh*er* menlig ko*m*me sa*m*me*n* sit rat
The iomfru intil hær ywan gik
m*æt* megell lywfhet hu*n* ha*n*nu*m* vntfik
J skullæ nw væræ j hiartæt gladæ
Gud hau*er* eth*er* giort so høgelic nade
Th*er* eth*er*s hiarte efftær stoar
Th*et* alt nu effter eth*er*s villie goar Bl. 99
The iomfru lod eth karbat gøræ
h*er* ywa*n* mu*n*dæ hu*n* th*er* j føræ
Myn h*er*ræ j skullæ h*er* j faræ
till all tienistæ vil iech eth*er* vare
m*æt* sin hondh thwo hu*n* ha*n*s bagh
oc skippede ha*n*nu*m* th*er* alskøns mag
hu*n* kempde ha*n*s hofuit oc self hu*n* two
hu*n* ontæ ha*n*nu*m* vell oc giorde soa
Th*er* ha*n* skulde gange vtaf th*et* badh
eth rigd badelagen ko*m* th*er* j stadh
Hu*n* castet offu*er* ha*n*nu*m* soa innerligh
my*n* hærræ lig hær oc hwil tegh
Hu*n* lodh ha*n*nu*m* rigee clæd*er* skære
een ridder matte m*æt* æ*re* bæræ

Aff rødh samith m*æt* righæ lath
en righ brazæ hu*n* hæntæ bath
Th*er* han the klædær hadæ aa
een venne*ræ* ridde*ræ* iek ald*r*igh soa
J skullæ h*er* bidæ th*et* moa eth*er* dwæ
en stu*n*d mæde*n* iech gor til my*n* frwæ

LVneta gik foræ the fruæ tha
hu*n* fiall aa knæ oc sagdæ soa
H*ær* ær nw ko*m*men igen th*e*n sween
Som j sende hær ywan igeen
ha*n* hau*er* syst alt th*et* j badhæ
Ochført ha*nn*u*m* hiit a eth*er*s nadæ
Nu lath ha*nn*u*m* geniste*n* til mek fare
ath engen leffuendis vorder th*et* vare
Vten ha*n* jech oc tw vy tree
th*e*n fiarde vill iech ickæ see
Luneta tha til h*er* ywan gik
Soa vnderlige hu*n* til ordee fik
my*n* frwæ thess viis nw worde*n* ær
Ati soa lønligh haue værit hær
Och giffuer mek th*er* foræ megel skild
At iech hau*er* eth*er* soa lønlig duld
Jech ventær tha nadæ eth*er* at fange
j skulle nw til my*n* frwæ gange
oc rædis ræt alt enctæ vættæ
j vidhe ey slict huat th*et* hau*er* at sætæ
Vill hu*n* eth*er* for fonghæ soa [1]
lladcr thess [2] efftær henne villie goa
Gudwet iomfru th*et* skullæ i høræ
jech vil th*et* storlige gerne gøræ
mech fore henne fonge*n* giffue
Och effth*er* he*nn*e villie g*er*ne bliffue
Th*et* moa eth*er* væll till æræ goa

1) l. foa
2) l. thet

Om j villæ hær gøræ soa
J mwæ vell vten angest wæ*ræ*
A mynæ troo eth*er* sker h*er* æræ

HVn tog th*e*n riddere af fre*m*mede la*n*d
liufflige j sin hwide handh
Och ginge sa*m*me*n* lønlige two
thith the fwnnæ the stoltæ frw
Jech sigher tegh m*æt* rættæ saan
een lønligh angest hadde han
tha the mu*n*dæ indforæ [the h*er*ræ[1] goa
the frwæ till th*e*n ridde*ræ* soa
Soa innerlige hu*n* at ha*n*nu*m* gømde
Ath hu*n* sin tuct th*er* m*æt* forglømde
Th*et* hu*n* m*æt* ordh ha*nnu*m ey vndfick
th*er* m*æt* forglømde hu*n* selffuer sigh Bl. 100
h*er* ywan stodh henne langt i fraa
oc tencktæ th*er* soa stadelige soa
At han sin ordh mattæ so fra*m*føræ
at the stoltæ frwæ vilde tho*m* høræ

JOmfru luneta hu*n* meltæ tha
till sin frwæ hu*n* sagde soa
Eth*er*t hoffmodh th*et* moa edh*er* swige
ati ladæ engen vare eth*er*s lighe
Ædlæ ridde*ræ* hwi standæ i soa
ku*n*ne i huerke*n* ney ell*er* ja
Taler mæden j æræ ko*m*pnæ hæ*ræ*
th*et* ticker mek eth vnder wæræ
Luneta kaller h*er* ywan tha
j skullæ nw til my*n* fruæ goa
Och he*m*melige hoos he*n*ne sidæ
Alt he*n*nis radh tha skulle i vidæ
J tørffue enctæ angest bæræ

[1]) l. hennæ

j æræ fuluell ko*m*pne hæræ
At hoos my*n* kiæ*rœ* frwæ bliue
hu*n* vill eth*er* alting skild[1] forgifue
Om th*en* ridde*rœ* vadion røthæ
Ati ha*nnum* sloghe altil[2] døtæ
H*er* yuan oc luneta the tw
Fullæ a knæ alt fore the frw
Jech ær ko*mm*en a eth*er*s nadæ
Offuer liiff oc godzs tha skullæ j rade

The frwæ swarede so*m* j mwæ høræ
ma*n* skal ether enctæ vold h*er* gøræ
Om gud will at iech mo leffue
J skulle hooss mek m*œt* æræ bliffuee
myn kiære frwæ jech taler soa
ath iech loffuer th*et* aa my*n* troo
Jech veth mek haue giort eth*er* imod
thi biuder jech eth*er* telligh bodh
Eth*er* kan ey hende soa megel nøth
jech vill eth*er* værie eller blifue døt
h*er* ywan iech th*et* spør aff eth*er*
Om j th*er* selffue ke*nn*is veth*er*
ati giorde mek eth høyt vskæll
tha j my*n* h*er*ræ sloghe j hiell
My*n* frwæ om iech mo siæ soa
Soa hardelige ha*n* mek th*er* sloo
j tørffue [ey] vndre jech vilde mek væ*r*ie
jech var ey van at lade mek bærie
Jech var th*er* stadh j høgeligh wonde
Om j th*et* rættelige*n* forstande
Jech skulde ha*nnum* ænte*n* døte*n* giffue
ell*er* ska*mm*elige fongen bliffue
Hwi mu*n*dæ iech oc tale slict
th*et* ær frwæ icke vnderligt

[1]) *skild* ell. *alting* udsl.
[2]) ɔ: al til

Jech veth ther till soa ma*n*ge døme
sith egeth liiff vil huær ma*n* gø*m*me

Jech [hau*er* tith oc[1] optæ hørth
huat i haue h*err*æ imodh [mek] giort
Th*et* ær ether alt forgiffuit hæræ
nw sith hoos mek mit hiarte kær*æ*
Oc sigh mek th*et* m*æt* rætte skell
huor th*et* ær ether soa ko*m*met till
th*et* i m*æt* hiarte oc m*æt* synnæ
elsker mek foræ allæ qui*n*ne
Th*et* vill iech ge*r*ne sighe ether
Och ke*n*nis ther oppenbare vether
Ether fæyrindh hau*er* mit hiarte so spænt Bl. 101
at mit liff th*et* ær brat ænth
Vte*n* iech aff ether moa nade foa
my*n* kær*æ* fruæ ther tencker vppa
Sigh mek th*et* a thinæ troo
om th*et* ey[2] kan væræ soa
At ko*n*ningh artus vilde mek hæ*r*ie
tørffue j mit landh for*æ* ha*n*nu*m* væ*r*ie
th*et* skulle j frwæ spørie oc høræ
Jech trøst*er* mek th*et* ful uell at gøræ
Ethert landh beware soa
Ath ther skal engen bedes aa
Ffrugen glædis ther geniste*n* vether
oc sættis ther geniste*n* ther bodæ neder
Th*et* skal alt væræ effter ethers villie
Oss mo ey vte*n* døten atskillie
Ffruen meltæ til h*er* ywan tha
Vy skulle geniste*n* hæde*n* goa
I th*et* huss nw h*er* stoor hooss
So*m* ridder*æ* oc swene bide oss

[1]) l. ether dygd sa
[2]) l. en

Th*et* skal iech ku*n*nuct gør*æ* tek
Huat the haue alle rodæt mek

Nv haue*r* luneta fremt al sin villie
thi rad*er* iech alle th*er* lønlige gillie
The haue th*er* stadelige acth vppa
Huat luneta giorde [ha*n* gør[1] oc soa
Och liwdæ radh aff stoltæ q*ui*nnæ
tha mughe j eue*n*tyr stu*n*dom fy*n*ne
Hær ywan oc frwe*n* ginge tha
Soa liffligh ginge the sa*m*me*n* two
J eth stort huss ræt bode sa*m*men
th*er* var ræt bodæ glæde oc ga*m*men
Huær meltæ til hin a*n*nen tha
en stolteræ ridder*æ* ma*n* aldrigh soa
Signed worde the godæ stundh
th*er* han kom hit aa vore fwndh
Vy mwæ vell loffue[2] forwte*n* kære
Skal telligh hærr*e* wor forma*n* wær*e*
Sæll ær my*n* frwæ om th*et* gor soa
th*et* hu*n* skal ha*n*nu*m* til husbonde foa
Skulde hu*n* krone j rom bæræ
Hu*n* ku*n*ne ey fonge høgræ æræ
The sættis th*er* alle sa*m*me*n* ned*er*
Huær efft*er* ann*en* so*m* tha var sedh*er*
Vpstodh droseden oc sagde soa
J skullæ h*er* alle lydæ vppao
En stundh oc sidhe ok thie
Och høræ huat iech vil eth*er* siæ
Th*et* mu*n*dæ eth*er* vell ku*n*nuct væræ
Huilke*n* skade vy finge hæræ
Tha vor forma*n* fiall oss fraa
Th*er* all vor æræ stodh oppaa
Ko*n*nin*g* artus biwder synæ færdh

[1]) l. the gøræ
[2]) l. leffue

Huær dagh hith m*æt* skiold oc swærdh
Vill vort righe alt vnd*er* sigh bridæ
Vy mughæ vort godzs fo*ræ* ha*nnu*m ey nyde
Vte*n* full mact modh ha*n*nu*m* stoar
Ha*n* ko*m*mer jnne*n* **xiiij** næt*er* hær
Vy tørffue væll veth en god forman
my*n* frugis righæ th*er* værie kan
aa frwær ligger lidh*en* værie hæ*ræ*
thy the ku*n*ne icke vapen bæræ
thi spør myn fruæ eth*er*´til rodæ Bl. 102
Om th*et* moa væ*ræ* foruten skade
om th*et* skulde till gifftæ goa
at th*er* laa enge*n* last vppaa
Th*et* hu*n* vilde nw gøræ soa
mæde*n* h*er* vadion soa slage*n* loa

Ridde*ræ* oc swene swarede tha
th*er*til sighæ vy allæ ja
Och ticker oss th*et* væ*ræ* ræteligt
ath hu*n* soa bradeligh gifft*er* sigh
at alle oss om[1] h*er*ræ ath foa
th*er* he*n*nis rigæ radæ ok styre moa
Ath th*en* høghe priis ey so forgar
th*er* h*er* hau*er* [wæret] væll j hundret aor
the fiællæ [a knæ] th*er* foræ the fruæ
Vy bedæ th*et* g*er*ne om th*et* mo dwæ
Och æ*ræ* thæss alle sa*m*me*n* gladh
Om j ville gifftis ræt nw j stadh
ok skillie oss vet*er* th*en* høgelig vonde
th*er* oss nw daglige stander til honde
The frwæ lodh som hu*n* vilde ey hø*ræ*
Hu*n* vilde tog th*et* fulg*er*ne gøræ
Hu*n* lader sigh lenge bedæ till
Før æn hu*n* thom noget sware vill

[1]) l. en

Tho ath the hadde alle sagt ney
Hu*n* hadde th*et* tha forladeth ey

The frwe swarede so*m* i mw hør*æ*
jech vill g*er*ne eff*ter* ethre rod gør*æ*
Th*en* ridder*æ* th*er* h*ær* nw sedh*er*
ha*n* ær bodæ høuesk och vidh*er*
Ha*n* hau*er* tog lenge bedet mek
til ærlig ting oc hederligh
Ha*n* ær en ko*n*ni*n*gs søn viis ock from
Jech mo ha*nn*u*m* vel haffue vte*n* skam
Vpstodh the frwæ soa tuctæligh [1]
j eth*er*s wold tha giffuer iec megh
Och beboth*er* iech eth*er* radh alle j san
th*et* i geniste*n* vorde hans man
Swarede ridder*æ* swene oc tærne
th*et* j biwdæn th*et* gøræ vy gerne
Ja i haffue th*et* so offtæ hørth
huat ma*n*dom han hauer giort
Ko*n*ning vrians søn h*er* ywan
en fro*mm*er*æ* ridder*æ* ma*n* ald*r*ig fan
mek ticker th*et* vær*æ* en vnd*er*lig ær*æ*
at duuælie th*et* th*er* ee skall væræ
Wort brellup th*et* skal nw vær*æ* j stadh
thess vær*æ* the ridder*æ* oc swene gladh
The tackede the fruge soa innerligh
ath hu*n* soa vilde ytmuge sigh
The høfding*er* [2] redde [3] th*er* m*æ*t priis
thi th*er* [4] h*er* ywan han var viis
Huoa tith var ko*mm*e*n* eft*er* [gotz] oc haue
Ha*n* for tæde*n* m*æ*t rigæ gaffuer
The viit om verden haffde leeth
Rigere hoff haffde the ey seeth

1) opr. tectæligh
2) l. høghtid
3) l. reddes(?)
4) l. ath

Aff the glæde th*e*r man soa
ær mek sent ath [sighæ] i fra

Hær ywan mo vell vær*æ* gladh
oc frøyde sigh i allen stadh
Ha*n* [ær en] hærtogh oc[1] veldogh nw
[haue*r* ha*n*nu*m*[2] mans land oc husfru
th*e*n døtæ ær all forglømdh
h*er* ywan haue*r* bodæ æræ oc sønd[3]
Af al th*et* folk i landeth ær Bl. 103
the haffue ha*n*nu*m* alle sa*m*me*n* kiær
The ville hellder hoos ha*n*nu*m* bliue
æn nær vadion tho ath ha*n* motæ leue
Th*e*r the høgtith hun forgik
ko*n*ningh artus ey forsømer sik
Oc før hær aff britania
oc i th*et* land h*er* ywa*n* nw ær[4]
the vare alle a ther*æ* liiff vspore
the vilde alle i æuentir fare
Th*et* var mitso*m*mers dag at quælde
the ko*m*me farende til the kelde
Och hærbergede th*e*r om same nat
ko*n*ni*n*g artus hadde th*et* førr*æ* jæt
ath ha*n* vilde th*et* engelede[5] see
huat eue*n*tir motte ha*n*nu*m* th*e*r ske

Ther the h*e*rræ sadee offue*r* radh
tha meltæ h*er* kæye thi ha*n* var brad
Huar mu*n*dæ h*er* ywan nw væræ
mæde*n* ha*n* ær icke ko*m*me*n* hæræ
Ha*n* rosede th*e*r ha*n* drucke*n* var
th*et* han skulde h*er* ko*m*me til swar
Soso*m* vinet ha*n*nu*m* tha kendee
at heffne h*er* sin kiær*æ* frendæ

[1]) *oc* udsl.
[2]) l. ouer annær
[3]) l. sømd
[4]) l. aa
[5]) Sv. eenkannarlika

Mek ticker som jech hau*er* hørt
At han hau*er* th*et* alt icke giort
ha*n* wil held*er* til buddell ridæ
Æn ha*n* tørff vet*er* kelden stride
derffu*er* war ha*n* j the sa*m*me stu*n*dh
Han rosede af sigh soa ma*n*gelu*n*d
Han sagde th*et* for*æ* ridder*æ* oc swene
han vilde ræth søghæ th*et* al ene
Th*et* æbentir taghe oss j fra
och engenuoræ mottæ th*et* foa
Vy tørffue hans ordh encte sætte
thi drucken ma*n* vill delæ ok trætte
Th*en* ma*n* ær verdeligh[1] til hoffue
th*er* sigh vill gerne selffuer loffue
th*er* kæyæ hadde taleth soa
h*er* gauian ha*n*nu*m* swarede tha
tho' at h*er* ywan ær icke hær
huoa veth huat ha*n*nu*m* m*æt* ær
Ha*n*nu*m* moa ma*n*ge ting vare skedh
Siden ha*n* aff britania reedh
Sa*n*nelige iech th*et* sighe vill
h*er* kæyæ j vidæ th*er* lidæt till

Th*et* sigh*er* iech eth*er* a myne troo
At h*er* ywan nøtugh giorde soa
Th*et* vidæ allæ dande mæn
ha*n* flidæ fore ridder*æ*[2] aldr*ig* æn
Hær gauian sagde til[3] h*er*ræ kæye
jech vill foræ eth*er* nu g*er*ne thie
Jech actær eth*er*[4] ey veth en bøn
my*n* ordh mwæ æn ko*m*me til røn
Jech sigh*er* th*et* ræt h*er* oppenbare
h*er* ywan skildis fra*n* howe so*m* dar*æ*
Siden the hadde taleth soa

[1]) Sv. vordhin litidh
[2]) l. retsel
[3]) *til* udsl.
[4]) l. thet

ko*nn*i*ngen* va*n*tnit a stolpen slo
Th*et* togh innerligh at r*e*gnæ
1) l. eld ther fløgh al[1] op alle vegnæ
Oc alle the vnder ma*n* hau*er* hørt
2) l. worther Vræth*er*[2] alle aff nye giort Bl. 104
Fførstæ h*er* ywan th*ett*æ soa
Raskeligh drogh ha*n* sin tygh oppao
och sættis aa th*e*n gode hæsth
Th*e*r h*er* vadion ottæ bæsth
ha*n* hiogh sith ørss poa bodæ sidæ
oc dweldis ey til kelde*n* at riidæ
Fførstæ h*er* kæyæ vor thess vaar
at en ridder*æ* kom ridende th*e*r
Ha*n* tha fore ko*nn*i*n*gen gik i stadh
Och ha*n* ha*nn*u*m* soa hiertelige bath
Villæ j [mek] h*err*æ th*et* eue*n*tir giffue
Jech vill th*et* fortiæne mæ*n* iec mo leue

Ko*nn*inge*n* swarede ha*nn*u*m* i stadh
oc gaf ha*nn*u*m* th*et* æue*n*tir th*er* ha*n* ombat
Gudh løne eth*e*r h*err*æ foræ edre gaffue
Jech hau*er* nw fanget th*et* iech vil hafue
3) l. skudest Ha*n* vempte th*et* skidest[3] seg ha*n* moa
oc redh som ha*n* h*er* ywan soa
Gittær h*er* ywan vreth the sagh
th*er* h*er* kæyæ talede po ha*n*s bagh
Om gud ha*nn*u*m* the æræ aan
hannu*m* afstinge tha ær han man
Th*et* førstæ h*er* ywan kæyæ kendæ
Soa hiartelige ha*n* imodh ha*nn*u*m* rændæ
Och trycthe*n* effth*e*r sin hierthe løsth
sinæ storæ stingh foræ ha*n*s bristh
Han var j siit hiartæ froo
at verden haffdæ sigh føgith soa

Ath the skulde ther fynnis bodhæ
Oc vtrættæ[1] ther sin høghe śkade
Ther herræ kæyæ hadde hannum giort
som i haffue alle førræ hørth
The hellethæ foræ soa hordelige sammen
thet gik tha herræ kæyæ aff gammen
Hær ywan stak then the ridderæ tha
Soa ath ørss oc man aa iorden loa
hans giltæ hielm var tact mæt leer
Ther loa kæyæ och mottæ ey mer
Han mundæ hannum ey mer gøræ
hans ørss mundæ han tæden føræ
Thy thet var tha thet førstæ ridh
ath the ware sammen kompne mæt strid
Tha sagdæ manningen goder man
herræ gudh tha signee ham
then stoltæ ridderæ tek neder stak
Serder[2] ær han soa megen tach
Af manningh man som thu hauer skænt
Han hauer teg nw en legh kenth
Ath thu æst her skammelige forsmodh
Och ligger hær nw fore spot oc hod

HÆr ywan redh sig tæden tha
tith ther han thet herscap soa
Ffordæ hans ørss i sin handh
Engen man hannum ther tha kende
Jech [wil] thettæ ørss ey hæden føræ
Jech ær thet ey skyldug at gøræ
Enge the haffue jech haue vill
konning artus holdingh[3] oc hørær til
Nu llather thettæ ørs vell beware
Bl. 105 Jech vill myn vegh nw hæden fare
konningh artus swarede hannum tha

1) l. wræckæ
2) l. Verder
3) l. høfding (?)

Hwo estw h*er* taler soa
Jech vill eth*er* g*er*ne spørie hæræ
eth*er*t naffn ræt huore th*et* ær
Tha swarede ha*n*nu*m* th*en* ædle ma*n*
¹) l. mith h*err*æ meth ¹ th*et* kallis ywan
Ha*n* øptæ th*et* openbare thær
Fforæ alt th*et* folk th*er* ko*m*mit ær
Ath h*err*æ ywan ær ko*m*me*n* hæræ
Ha*n* var vndfongen th*er* m*œt* æræ
Ko*n*ni*n*gen selff at kæye loo
m*œt* alt hans folk oc sagde soa
h*er* [kæye] mottæ helder hieme bliffue
æn bedæ sigh nogit eue*n*tir giue
Vy th*et* alle sa*m*me*n* haffue seth
ha*n* fec nw th*et* ha*n* haue*r* le*n*ge at let

Ko*nn*i*n*g artus h*er* y.wa*n* tha bath
J skulle mek ræt siæ j stath
Huat edh*er* ær sked i th*en*ne tidæ
Side*n* snymist j fra*n* hofuit redæ
²) l. gøræ Th*et* vill iech g*er*ne h*err*e høræ ²
³) l. høræ om ether løstær th*et* at gøræ ³
Jech hauer wu*n*nit thætte landh
Side*n* jech for bort til my*n* handh
Och the sa*m*me fruæ hu*n* ær nu my*n*
th*er* førræ ottæ h*er* vadioin
Ha*n* sagde som ha*n*nu*m* var ko*m*mit til ha*n*de
och lodh th*er* efftær enctet standee
Myn h*err*æ iec vill eth*er* th*et* bedæ
⁴) l. mæt m. h. ridæ at j ville [mech hiem filgæ ⁴
m*œt* alt th*et* folk i haffue hær
J sa*n*ni*n*gen th*et* skal soa væræ
Jech wil hær ey lenger bidæ
Morgen villæ vy m*œt* eth*er* ridæ

h*er* ywan redh tha geniste*n* hiem
loth th*et* sigæ allæ thom
Ath ko*n*ni*n*gh artus ko*m*mer thær*æ*
och skal ther ottæ daghe væræ
Th*et* førstæ fruen th*et*tæ froa
tha meltæ hu*n* oc sagde soa
J skulle alle imodh ha*n*nu*m* fare
Ridder*æ* oc swene m*æt* frug*er* skare
Vndfonge ha*n*nu*m* hiarteligh
Beden gud velko*m*me*n* oc megh
Arlæ om morge*n*ne*n* dage*n* var liuss
Ko*n*ningh artus redh tha for*æ* til[1] huss
Tha kom ha*n*nu*m* farende igen
aff th*et* huss bode ridder oc swen
Ther helsser huær a*n*ner so*m* ha*n* ka*n* best
Oc sættis tha hwær aff sin hæsth
J æræ gud vel ko*m*me*n* hæræ
Och alle h*er*ræ m*æt* ether æræ
My*n* frwæ lader ether sin tieniste biude
Och alle the til henne liwde
Th*et* huss var alle vegne omkringh
m*æt* blia[l]d balde kynd oc r*i*gæ tingh
Ther solen a the skiolde skin
ma*n* mottæ ther neppelig see igen
Till ko*n*ni*n*gs h*er*bergge var veye*n* strødh
Bl. 106 m*æt* goth clædæ grønt oc røth
Guluit tact m*æt* bolde sky*n*ne[2]
th*et* rigeste ther ma*n* ku*n*ne fynne

Tha kom the fruæ tho*m* igen
oc henne fulde ridder*æ* oc swen
Stolt j he*n*nis skarlagen skin
oc fulde ko*n*ni*n*gen i huss indh
En krone aff gull var offu*er* he*n*nis hor

1) l. thet
1) l. kynne

Dyre stene j hennæ vaor
The*n* fiære*n*de[1] ma*n* [a] henne soa
Ær mek senth ath siæ i fraa
Nu leffuer enge*n* meste*ræ* so viis
the*n* sighæ kan af all the*n* priis
Tha meltis och the stoltæ claræ
bath ko*n*ning artus velko*m*me*n* vare
Soa sigh*er* my*n* h*er*ræ oc wy bodhæ
Offuer landh oc godz tha skullæ i rode
Ko*n*ni*n*g art*us* swarede m*æt* megel frygd
Gud løne eth*er* fore eth*er* dygdh
Jech vill siæ och vare ey bradh
thi[2] solen oc mone*n* gø*ræ* [the*n* madh[3]
Jech bedær alle ridde*ræ* och swene
fforsta*n*den gørlæ huat jek mon mene
Som solen ær foræ stierner claar
om morge*n*s tith th*er* hu*n* opgor
Llius ok skær ath see vppa
h*er* ywan henne vell lignes moa
Fforæ alle ridde*ræ* nw ær till
The*n* priis jech ha*n*nu*m* gifue vill
Som mone*n* liwser the*n* mørke nat
m*æt* mulen skyær owær tacht
Soa ær luneta bland andre q*ui*nnæ
m*æt* høuesk tuct och ædlæ synnæ
Luneta togh h*er* gawian vare
huar han foor j theris skaree
Fførstæ h*er* gawian henne soa
tha meltæ ha*n* och sagdæ soa
J skullæ væræ my*n* hiartæ kiæ*ræ*
Fforæ alle the j verden æræ
Jech vill foræ eth*er* bodæ [ladæ oc gø*ræ*[4]
huar[5] eth*er* kan ko*m*me til maghe[5]
J frelste my*n* fre*n*de i høgelig vande[6]

1) l. fæirende
2) l. hware
3) l. theræ radh
4) l. gøræ oc ladæ
5) l. huat — madhe
6) l. vade

ther ha*n* var ko*m*men foræ eth*er* nadæ
The iomfru sagdæ h*er* gawian
Alt huore hu*n* hafde frelssit ha*m*
aff th*e*n meglæ høgeligh vondæ
th*er* ha*n*nu*m* var ko*m*me*n* th*er* til hande

HÆr gawian swarede jec eth*er* beder
Om j en ridder*œ* tørffue vedær
Om noger ka*n* eth*er* skild at giue
th*et* vill iech værie æll*er* døth*er* liggæ [1]
Ko*n*ni*n*gen bleff th*er* en stundh
och hadde th*er* glædæ ma*n*ge lundh
the skempte sech the la*n*ghe daghe
stu*n*dom rede the j march at jaghæ
The ottæ daghe skøt forginge
af al the glædæ the th*er* fynge
J th*e*n tidh var ko*n*ni*n*gen viis
Huilke*n* æræ oc huilken priis
Bl. 107 h*er* ywan hadde wu*n*nit hæræ
Oc huilken hærr*e* ha*n* nu ær
Side*n* lodh ko*n*ni*n*gen th*o*m forsta*n*de
at ha*n* vilde fare hie*m* til landæ
Han kallær h*er* ywa*n* he*m*meligh
Jech vill ath thu skalt fylge mek
Th*et* ville vy eth*er* roadæ
thin frende [oc h*er* gawia*n* [2] wy bode
thu skalt th*er* stadelige lidæ vppa
Oc lade thin priis ey so forgoa
Th*er* thu hau*er* haft j thine daghe
Nu skalt tw først lif oc godz vagæ
Ffore fruers priis ock ther*œ* loff
tha skalt thu søke ma*n*gtit hoff
Och ladh enge*n* leffue*n*d*is* fynne
Ath thu ligger hieme hoos en q*ui*nne

[1]) l. bliffue

[2]) l. her gawian oc

oc thoruen[1] enge*n* angist giffue
Jech vil daglige hoos eth*er* bliffue
Bodæ j løst ok soa j nøth
oss at skillie enge*n* vte*n* døth

Hær ywa*n* swarede ha*n*nu*m* tha
Jech vil och *ger*ne gøræ oc soa
Ffor iech orloff af my*n* fruge kæ*rœ*
jech vil eth*er* filgæ th*et* skal væ*rœ*
H*er* ywa*n* gik tha fore the fruæ
en bøn jech aff eth*er* bedess nw
Aff eth*er* th*er* all my*n* glæde til star
J æræ my*n* fruæ ee huar jech ær
llower mek om [then timæ[2] wæræ
Een stu*n*d efft*er* eue*n*tyr ath faræ
the fruee forstodh ey sech th*er* oppa
Ath ha*n* vilde th*er* om gøræ soa
Sek soa brat veth*er* he*n*ne skillie
hu*n* giorde tha hær ywans villie
Oc gaf ha*n*nu*m* orloff th*er* i stadh
h*er* ywan var tha hiertæ gladh
Th*et* hu*n* louedæ ha*n*nu*m* m*œt* ko*n*ni*n*gh ritæ
Om ha*n* vilde th*et* æn[3] held*er* hieme bliue
J fare[4] nw hæde*n* m*œt* eth*er*t rodh
thi vill iech nødugh vare forsmodh

The fruge swarede ha*n*nu*m* vell
J skulle bortfare m*œt* eth forskæll
At th*er* eth*er*[5] forganget ær
tha skullæ j atth*er* ko*m*me hær
th*et* skulle j loffue a eth*er*s troo
Ati skullæ hær*r*æ gøræ soa
Jech sigh*er* eth*er* h*er*ræ sa*n*neligh
lladæ j th*et* tha mistæ j mek

1) Sv. thoruin
2) l. thet ma
3) l. æy
4) l. jec far
5) l. eth ar

Och all the æræ j haffue hær
j huor th*et* tha siden goor
Jech vill th*et* ey foræ eth*er* lønæ
th*et* vorder eth*er* sant th*et* sculæ j rønæ
h*er* ywa*n* stodh oc huxæt oppa
ha*n* fructede soræ och meltæ soa
Fforbiwde th*et* gud my*n* hiarte kær*æ*
mek soa lengæ fra*n* eth*er* væræ
Jech hau*er* th*er* til bode hugh oc synnæ
th*et* skudeste jech mo eth*er* atter fy*n*ne
Bl. 108 Ma*n* rider optæ so af goræ
ha*n* annet huxer oc a*n*n*et* ka*n* va*ræ*
mek vnder j ville ey vnderskillie
om iech vorder fonge*n* imod my*n* villie
ell*er* mek ka*n* ko*m*me so til hondæ
At iech ær ey før at ridæ til landæ

Tha swarede ha*n*nu*m* ha*n*s hiarte kær*æ*
j tørffue ey angest th*er*om bæræ
Huær tith j tencke a mek
engen vglæde moa skade tech
ey soth ey strid th*et* scullæ j vidæ
th*er* mwæ j h*er*ræ vell alydhæ
Jech giffuer eth*er* eth fing*er*ne af gull
j ær en sten af dyden full
huoa ha*n*nu*m* bær a sin handh
ha*n* for ey skade a vatn ell*er* landh
Och ey i eldh brænnæ̀
ey blodh til skade rynnæ
the dygd skal ma*n* af ha*n*nu*m* fynnæ
Om han forglømer ey kæræ synæ
Tha ær tha eth vnd*er*licht moall
ha*n* gør [ma*n*dom løth[1] jemfhært so*m* stoll
Ma*n* leffu*er* ey nw j v*er*den till

[1]) l. mandz køth

ther iech then sten ræt vnnæ vill
Fforwte*n* ether my*n* hiarte kæræ
Me*n* gøme eth*er* gud j huar j æræ
H*er* ywan togh j sa*m*me stu*n*dh
oc myntæ then fruæ af hiarte*n*s gru*n*d
ther var bodæ glæde oc gradh
ffrue*n* oc h*er*ræn skild*is* ath
H*er* ywan fulde ko*n*ni*n*g art*us* nw
ha*n*s hiartæ var hieme hoss ha*n*s frw
Mech rædis [thet] mwn h*er* ywan swige
ha*n* moa for meget a eue*n*tii*r* figæ
Ee me*n* h*er* gawian ha*n* mo volde
tha vil ha*n* ha*n*nu*m* til hobe[1] holde
Nu haue i hørt huo*ræ* th*et* vor giort
the togæ orlof och fore borth
h*er* gawian oc h*er* ywan fuldis bodæ
Oc lyder huær te*r*iss a*n*ners radhæ
Th*et* var begg*is* theris løsth
At søghe bodæ torney oc dyst
j huar the ko*m*me bodæ thoo
ther sadee bode swene oc ridd*er*e fro
At frome*ræ* ridde*ræ* mottæ ey væræ
thess haffde [the] bodæ priis oc æræ
Af megell æræ vare the soa kat
At the gaffue ey gøm ther ath
Fførr æn forga*n*get var th*et* aor
Och lidæt po eth a*n*net vor
ko*n*ni*n*gh artus hadæ ladeth tha
Ridde*ræ* oc swene th*et* forstoa
At the skulde alle til howe ride
til karildoshet oc ha*n*nu*m* ther bidæ
Ther vor bodæ glæde oc ga*m*men
the h*er*ræ oc førstæ ther ko*m*me sa*m*men
then queldh ther howet sculde wæ*ræ*

1) l. howe

Bl. 109 tha kom h*er* ywa*n* ridende thæ*ræ*
Oc h*er* gawian ha*n*s kæ*ræ* frende
Soa at enge*n* ma*n* thom th*er* kende
the lagdes a*n*nen veg a the hedæ
oc ladhe theriss cost m*æt* æru*m*[1] rede
Ma*n* loth th*er* fore the h*er*ræ sloo
the rigeste vildh ma*n* fynne moa
kodhzær jerl melte til ko*n*ni*n*gh tha
huat ridde*ræ* æræ tesse two
ko*n*ni*n*g artus swarede førwte*n* dwall
mech tickis jech tho*m* ke*n*ne scall
Th*er* ær engen a*n*nen ma*n*
Vte*n* my*n* frende h*er* ywan
Ko*n*ni*n*gen melte til ridde*ræ* oc swene
j skullæ ey wæ*ræ* nw senee
Vy alle intill tho*m* ridhæ
Och enge*n* skal h*er* hieme bliffue
The swarede alle so*m* j mwæ høræ
Vy villæ th*et* allæ gøræ
Th*er* var skæmpte*n* oc fag*er* ladæ
Tha the h*er*ræ gingæ at ædhæ
the sættis veth th*et* ru*n*ne bort
h*er* ywan tenctæ poa the ordh
Oc ko*m* ha*n*nu*m* tha først j hugæ
huat ha*n* jætæ sin frughæ
At th*en*[2] enthe vor seeth
so*m* han haffde he*n*ne jæth
Nu ko*m* en jomfru ride*n*de th*er*
ffra the frue ha*n*nu*m* var kær
Hu*n* var bode høuisk oc boldh
Och lagde sin skin forvten the tield
Hu*n* ywerløss foræ the h*er*ræ ingik
Soa vnderligh hu*n* til ordæ fich
Hu*n* taler til ko*n*ni*n*gh artus j stadh

[1]) Sv. ærom

[2]) l. thet

my*n* fruge mek eth*er* helsse badh
Sin tienistæ ma*n*gfolleligh
Th*er* i h*err*æ ower woldhæ
oc alle tesse ridder*æ* oc swenee
Fforwten h*er* ywan all enæ
Th*et* jech ha*nnu*m h*er* sighæ vill
Ath telligen liwer*æ* ær ey till
Man finder enge*n* stadh ha*n*s lighe
Th*er* soa kan stoltæ fruger swige
1) l. mek ledh Han ær swigligh[1] och ey liwff
thi ath ha*n* ær verr*æ* æn en tiwff
Mintzs ywa*n* thu sagdæ soa
th*er* thu my*n* frugee lofuede troo
At thu skulde igenko*m*me thær
2) l. or Fførstæ eth er[2] forga*n*get ær
Jech vill tech th*er* til gøræ skæll
thu haffu*er* th*et* liwet th*et* vest tu vell
Thu skalt th*et* openbare kennæ
Ath thu for enctæ mer aff he*n*ne
Hu*n* vorder tegh aldrig mere hull
thu sent igen sith fing*er*næ aff gull
Jech kræffu*er* th*et* openbare hæræ
thu scalt th*et* icke lengær bæræ
h*er* ywan sadh oc tagdæ Bl. 110
mæden iomfrue*n* th*ett*æ sagde
Och togh af ha*nnu*m bode vidh oc sy*n*ne
3) l. andsuar at ha*n* ku*n*ne enctæ andtuar[3] fynnæ
the iomfru løb tha bradelige fram
hu*n* giorde h*er* ywan tha een skam
Och togh th*et* fingerne af ha*n*s hande
Sith nw qwær hin ondee tek skænde

HÆrræ j skullæ meg orlof giffue
Jech [ma] hær ey lenger bliffue

Gudh gøme eth*er* allæ the th*er* iec vill
Hær ywan iech th*er* vthen skill
The iomfru bradeligh tædæn redh
He*r* ywan j hans hiarte swedh
Th*en* ridder*æ* holt seg inckeligh
tha[1] voræ tha helder døt æn quegh
Han hau*er* nw tabet all sin æræ
Th*er* han j v*er*den skulde bæræ
Oc th*er*til bodæ wit ock synnæ
Slict foor ma*n* fore stoltæ q*ui*nnæ
He*r* ywan sprangh vp foræ th*et* bortd
Ha*n* meltæ til enge*n* ma*n* eth ordh
Ha*n* løb th*om* allæ soa langt j fra
Ath engente*ræ* mattæ ha*n*nu*m* naa
Llwuicht[2] hiartæ soa fordreff
Ath alle syne clædær ha*n* af sich reff
Och bardæ sigh m*æt* torne qwistæ
Thi at han enctæt vistæ
Ha*n* løb [a] marc oc vilden hedh
Ha*n*s licke ær ha*n*nu*m* vorden vredh
Effter ha*n*nu*m* letæ bode [my*n*ne oc meræ[3]
the mu*n*de ha*n*nu*m* j enge*n* stadh fynnæ
Th*er* ledær hwær som han kan besth
ha*n* løbær [ey wten[4] som ha*n* mo mest
Th*er* han hadde lubet een lang stu*n*dh
tha fan ha*n* j een grønen lundh
En swen th*er* hadde bwæ j handæ
Han icke meget til ha*n*nu*m* kendæ
Och vistæ enctet ve*ter* ha*n*nu*m* talæ
Vte*n* tog fra*n* ha*n*nu*m* bodæ bwe oc strole
Om iech th*er* mer sighe om skall
Ha*n* løb th*er* bodhæ bierg ok dall
Och skøt th*er* dyr til sin fødæ
Ha*n* fech [thom] ey tha wten mødhæ

[1]) l. han
[2]) l. Wwidh hans
[3]) l. meræ oc mynnæ
[4]) l. tha wnden

Ha*n* oth thom roa alt so*m* een høgh
ha*n* haddæ ey yrter och ey løgh
Ha*n* leffdæ the*r* lengæ forwte*n* brødh
han toldæ bodhe hu*n*gær ok nødh
Eth lidæt huss ha*n* the*r* omsyær fan
th*et* ottæ een arm fatigh man
Ermedet vndredæ hær vppa
Hwi han mu*n*dæ so nøgen goa
Ha*n* huxær m*æt* sigh th*et* bestæ ha*n* kan
mek' ticker th*et* ær en galæn man
He*r* ywan tha enctæ af ha*n*nu*m* kræfdæ
ermedet tha a*n*gest for*æ* ha*nnu*m haffdæ

Iech vill tegh *ger*ne fore gudskild giue
slict jech haue*r* selfu*er* m*æt* at leffue
1) Sv. sadhokt Sokud[1] brød oc vatn side*n* scalt thu ga*n*ge
Thu mot h*er* encte a*n*net fangee
2) Sv. sadhoga Th*et* sucknæ[2] brøt ha*n* sødelige aoth Bl. 111
som th*et* vare th*en* beste madh
th*et* var besth [oc] hart so*m* barck
th*er* aff vort ha*n* lideth starck
h*er* ywan odh e mæ*n* ha*n* mottæ
till ermedet enctæ brødh ottæ
Nu th*et* førstæ ha*n* mættær ær
ha*n* dweldis icke lengær thær
Ha*n* løbær tæden so*m* ha*n* var stark
3) l. wede At wærie[3] the dywr j ødæ mark
4) l. se Fførste ærmedet ath sigh[4] fik
ath h*er* ywa*n* tæden gik
Ha*n* badh til gud j hi*m*merigh
Aff hiartæ och hug soa innerlig
Ath ha*n* mottæ ha*nnu*m the nade the
th*et* ha*n* skulde ha*n*nu*m* ey offt*ere* see
thi ha*n* engen skippelsæ a ha*n*nu*m* fan

æn ha*n* war een galæn man
tho at h*er* ywan vistæ ey væll
Ha*n* giòrde ey tha forwten skæll
ee mæde*n* ha*n* j skoffue*n* var
eth dywr huær dagh ha*n* ermedet bar
th*et* giorde ha*n* siden oc ickæ før
Och lagdæ th*et* foræ ermete*n*s dør
Ermedet togh th*et* till sin
Oc køptæ ha*nn*u*m* bodæ miød oc vin
ha*n* ha*nn*u*m*[1] bodæ stectæ oc sødh
oc ha*nn*u*m* ge*m*me*n* vinduet bødh
Gaff ha*nn*u*m* bodæ heet oc kalt
Tha haffde ha*n* huærke*n* pipær æll*er* salt
Ha*n* tenctæ[2] ha*nn*u*m* til alle modæ
och torde ha*nn*u*m* ey intil sech ladæ
Ville j høræ jech siær eth*er* j fra
huar h*er* ywan soffuende loa
Vnder een lind hoos veyen stodh[3]

Tha kom en frwe ride*n*de th*er*
m*æt* he*n*ne rede jomfruer thre
the vænistæ ma*n* vilde see
Th*en* ene aff sin ga*n*gere stodh
oc vilde th*er* see en[4] ridd*er**æ* godh
Hu*n* var af th*en* fruge skaræ
th*er* ha*n* mu*n*dæ før*æ* h*er*ræ ow*er* waræ
Hu*n* skudde a ha*nn*u*m* bodee hals oc æ*nn*æ
Och totte so*m* hu*n* skulde ha*nn*u*m* kennæ
Ha*n*s hofuit[5] var suort th*et* siær iec tek
thi var ha*n* ga*n*tze wkenneligh
Th*er* ha*n* nøghe*n* foræ he*n*ne loa
the jomfru gørlæ aa ha*nn*u*m* soa
Hu*n* vor var j sa*m*me tith
eth aar so*m* ha*n* haffde fonget j st*r*idh

1) l. samæ
2) l. tientæ
3) l. stoar
4) l. then
5) l. hudh

Och ke*n*de tafue*n* geniste*n* ham
Ath th*et* mottæ vær*æ* h*er* ywan
th*et* tottæ henne vnder væræ
hwi ha*n* soa naghe*n* ligger thær*æ*
Hu*n* giorde so*m* en ful viis q*ui*nnæ
Hu*n* voctæ[1] ha*nn*u*m* ey at th*et* synne
The jomfru sættis a sin hæsth
hu*n* ridær tæde*n* so*m* hu*n* moa mest
tith som hu*n* sin frughe fan
oc sagde henne af th*e*n gode ma*n*
Myn kiær*æ* fruge jech siger soa
. . . [mangler et Blad med v. 2085—2139] . . .
hu*n* vilde ge*r*ne hielpe af nøth Bl. 112
thi glømde hu*n* th*et* he*nn*is frue bøt
Th*et* budkenne hafde værit thij
hu*n* hade th*er* enctæ ladeth var*æ* vti
The jomfru togh th*e*n ridd*er**æ* en
oc lagde ha*nn*u*m* tidh so*m* sole*n* skin
Th*er* ha*n* varme af solen fich
All ha*n*s galscap ha*nn*u*m* forgick
Hu*n* lagdæ ha*n*s klæd*er* nider th*er*
Och siden bort j skoge*n* goor
Stor th*er* nær och seer th*er* till
huat nade gud ha*nn*u*m* gifue vill
tha een liden stu*n*dh th*et* forgik
alt siit viit han th*er*[2] fich
Han vogner tha oc hux*er* aa
hwi han th*er* soa nøghen loa
Och blydess meget th*e*n ædlæ ma*n*
O h*er*ræ gudh tha sagdæ han
Huat vnder mek tilko*m*met ær
Hwi jech hær soa nagen stær
ha*n* soa sigh allæ veigne omkri*n*g
och toth*et* vare en vnderligh ti*n*gh

[1] l. vactæ

[2] l. ather

the rigestæ clædær ther motte væræ
the loghe tha hoos hannum thæræ
Han togh the klæder och drog oppa
oc seg alle vegne om marken soa
Om ther var ænten man eller quinnæ
Som hannum mundæ hielpe thet synnæ
Hans sorgh[1] hadde giort hannum so megel vondæ 1) l. soth
At han var ey før vp at standhæ
Ther then iomfru thætte soa
thet han hadde sinæ clæder vppa
hun vilde ey lengær lønæ sigh
æn tagen genisten til hannum gik
Hun lodh sig thet vkinth varæ
at hun før hafdæ værit thæræ
Ther han henne soa tha var han gladh
Och bedes af henne hielp i stadh
Ærligh iomfru for ethers æræ
Hielper mech imen j æræ hæræ
myn mact ær mek soa gangen fran
At iech mek seluer ey hielpe kan
the iomfru mod hannum tawde
ok loth ey høræ huat hun[2] sagdæ 2) l. han
Jomfru jech bedes af ether æn
Gørær thet bodæ for gud oc mæn
Hielper mek jech tørff vether
thet ær then bøn jech ether bedær
Hun hiolt two gangere j sinæ hændæ
Och lodh som hun hannum icke kende
Hun taledæ til hannum soa dyteligh
huat villæ i kære hærre mek
Jech kan mek ey for ether kiæræ
huore ynckelige jech ligger hæræ
Om i villæ soa ærlige gøræ
then gangeræ ther j leduge føræ

Villæ j mek ha*n*nu*m* nw giffue
Jech scal th*et* fortiæne nw mæ*n* jec mo leffue
Dydeligh mu*n*dæ the jomfru swaŕe
Jech vill ha*n*nu*m* ey *mœt* eth*er* sparee Bl. 113
th*et* skal effter eth*er*s villie varæ
Om j ville hæde*n* *mœt* mek faræ
Nu bedær iech eth*er* iomfru *ger*næ [1]
j siæ mek huo*rœ* th*et* skal varee

The jomfru swarede ha*nnu*m tha
til en liden borg h*er* lidet j fra
Thit skullæ vij ridæ oc icke ga*n*gæ
th*er* mwæ j glæde ok ga*m*me*n* fongæ
Kiæ*rœ* iomfru jech spør nw tech
tørffue j noger tienistæ af mek
The jomfru swarede ha*n*nu*m* ja
sa*n*nelige h*er*ræ th*et* ær ræth soa
Jech veth th*et* *mœt* rætte*n* san
Ati æ*rœ* een fro*m*mer maan
J langæ stu*n*dh ka*n* th*et* ey wæ*rœ*
Ati voræ før vape*n* at bæræ
Nu stiger aa hest wy mugæ ey bidæ
Nu [2] skulle nu geniste*n* til husæt ridæ
The rede bort och giorde soa
the ko*m*me farende til en broo
Th*er* vnd*er* løb een ful stoor aa
The jomfru togh the budke two
Och kastede j th*en* stercke strøm
h*er* ywa*n* gaff thess icke gøm
Hu*n* vilde ther *mœt* sin orsage gøræ
Om fruge*n* vilde at budke*n* spør*r*ie
The redæ fast mæ*n* dage*n* var liws
The ko*m*me raskelige til th*et* huss
the fruge selfu*er* imodh ha*n*nu*m* gik
mœt megel æ*rœ* hu*n* ha*n*nu*m* vndfich

1) l. kæræ
2) l. wy

The fruge til th*en* iomfru soa
Oc bath henne he*m*melige til sick goa
sich nw my*n* kæ*ræ* hær til mek
huar ær budke*n* th*er* iech fek tech

Min kæ*ræ* frwæ th*et* skullæ j troa
myn gange*ræ* scrydæ aa the broa
Mech bars ey bæder ath*er*[1] æn soa
budken v[n]t fiæll mek vth j th*en* aa
the frwæ vor vredh nw po the q*ui*nnæ
Jech vedh vy ald*ri*gh ha*n*nu*m* fynnæ
Thu hau*er* mek giort en stor skadæ
my*n* fruæ th*et* stor til ethre nadæ
Jech hw[x]dæ mek th*et* til hielp væ*ræ*
ath thenne ridde*ræ* ær ko*m*mæ*n* hæ*ræ*
Jech feck th*er* me*ræ* skade amodh
Jech ve*n*tær thæs ald*ri*g bidæ bodh
Nu ladh*er* th*e*nnæ skadæ faræ
th*et* skal tha ey[2] th*et* sa*m*me varæ
Oc gak nw tith til h*er* ywan
thienæ ha*n*nu*m* th*et* bestæ thu kant
Min frwæ th*et* skullæ j see oc hø*ræ*
jech skal eth*er*s villie gerne gøræ
Th*er* mwæ j well tencke vppa
een liden skadæ ær bætræ æn two
Th*et* ær giort lader eth*er* ey langhe
j mwæ th*en* budk aldrig fangæ
Th*et* ær nw ey langt at siæ j fra
Bl. 114 Jomfrue*n* mu*n*dæ til h*er* ywa*n* goa
Hu*n* giorde som j mwæ allæ hø*ræ*
hu*n* lodh ha*n*nu*m* ludh oc karbat gø*ræ*
Hu*n* skipede ha*n*nu*m* alle maghæ
hu*n* skar ha*n*s hoor oc lod ha*n*nu*m* raghe
Nu var ha*n* ther soa la*n*ge*n* tith

1) l. ath
2) l. en ell. ee

th*et* ha*n* wor attær [foræ th*e*n[1] stridh
Een dagh fingee the en nymære
th*et* erland jerl var ko*m*me*n* thæræ
badæ m*æt* swerdh och soa m*æt* brandh
Oc stride poa tesse fruers landh
ha*n* hadde th*o*m the laster giorth
Ha*n* brende eth huss fore ther*æ* port
Aa th*et* huss bodæ ridder*æ* oc swene
Vemptæ th*o*m och vare ey senæ
Th*et* tottæ th*o*m varæ en høgelic ska*m*
Huilke*n* ther*æ* senest th*e*r kom fra*m*
So*m*me til ørss och so*m*me til fodh
soa fore the jerfmis[2] h*er* imodh
jerland lundæ[3] tha [gioræ the[4] st*ri*de
ha*n* torde och vell aa marke*n* bidæ
h*er* ywa*n* var tha attær stark
ha*n* raskelige render a th*e*n mark

Thæn førstæ ridder*æ* ha*n*nu*m* møtæ
hordelige m*æt* sin glaffue*n* støtæ
Oc stak ha*n*nu*m* nedær a the jordh
At ha*n* aldrig talede eth ordh
h*er* ywa*n* ge*m*me*n* theris h*ær* nw redh
Reedh[5] som the løye th*e*r ær word*e*n vredh
ha*n* fælder folk a badæ hændær
ha*n* spordæ huærke*n* veen ell*e*r fræ*n*der
Th*et* vill engen leffue*n*dæ troo
huor meget folk ha*n* nedær sloo
huat ma*n* sigh*e*r nw om rolandh
ha*n* giorde æn mer*æ* m*æt* sin handh
The ridder*æ* och swene m*æt* ha*n*nu*m* ko*m*me
the derffuedes allæ af ha*n*s fro*m*mæ
Och kaller huær at anner tha
Vy muge dierfueligh fra*m* at gao

1) l. før til
2) l. jerlands
3) willæ
4) l. gerne
5) l. ræth

The skulle h*er* ænte*n* døthæ bliffue
ell*er* vy skullæ th*o*m af landet d*ri*ffue
H*er* ywan oc th*e*n the*rœ* bane*rœ* fø*r*dæ
the two sek vmaghe rørdæ
The hugge th*o*m en vegh soa· bredh
th*et* h*œ*ren gladeligh effte*r* redh
The fruger ok the høfuiske q*ui*nnæ
Gingæ allæ vppa the thinnæ
Huær hooss hin a*n*nen stodhæ
Och soæ poa the ridde*rœ* godæ

Hær ywærs[1] hielm the gørlæ ke*n*de — 1) l. ywans
huar a*n*ne*n*[2] sech a marke*n* ve*n*de — 2) l. han
Th*et* loffuedæ tha the f*r*vær allæ
ath the soæ theræ vuenner fallæ
H*er* ywan var een ridde*rœ* thær
Som en folk[3] bland fuglæ ær — 3) l. falk
huoa sech ey fo*n*gen vilde giffue
ha*n* skulde the*r* foræ ha*n*nu*m* døtær bliffue
Hærr*e* gudh tha signe then man
Bl. 115 the*r* sith swerd soa røræ kan
J muge th*et* see bodæ ridde*rœ* oc swene
the derffuis allæ af ha*n*nu*m* enæ
Nu soæ[4] the af hůsæth varæ — 4) l. sadæ
huoa haffu*er* seet en ridde*rœ* so faræ
En ridder stark kom snarlige*n* tha
Han var j siit hiartæ froo
Soa fastelig ha*n* h*er* ywan sloo
th*et* ha*n* the*r* ey eth stickæ loa
Ha*n*s skioldh gik søndær al i sticke
h*er* ywan nøth tha godh lickeæ
At ha*n* hwerke*n* leam[5] ell*er* soar — 5) l. war lam
Och ha*n*nu*m* skadde ræt ey eth hoar
Hær ywa*n* hau*er* sin skiold nw mist

han togh sigh nw ey anner listh
Thoch siit glaffuen j sin handh
och stak then ridderæ aff fremmede landh
So ath ørss ok man stirtæ nedher
Ther var ey goth at sidhæ vether
Huat han hadde før her ywan giort
han hauer nw hannum thet ather førth

Then ædlæ ridderæ bodæ stolt oc god
1) l. modh — han kunne icke vorde omodh[1]
Och tog tha til sith godæ swerdh
ther offtæ bøthæ foræ hans færdh
hugger tha som han voræ oodh
Alth thet nedher foræ hannum stodh
Hans vapen var alth aff blodet røth
thi at mangen bleff foræ hannum døth
Om han hafde hagt andre two ther
sligh som han thær selffuær ær
the haddæ værit ther een liden ridh
2) tølligh (?) — Och raskelig ændeth en talet[1] stridh
Striden børiess atter aa ny
the ey æræ døthæ the worde at fly
3) l. vnden — huar som mest ma vnder[2] faræ
4) l. ywan — her ywær[3] filgær effter mæt sin skare
5) l. jerlsæns — her ywan jerløsæns[4] vapen han[5] vell kende
6) han udsl. — Huar han vnden hannum rændæ
Jech will tek filge om iech moa
thu skalt mek icke skillies j fraa
thw vort enten døther at bliffue
eller tegh fongen fore mek giffue
Jerlen hadde fonget bodæ anger oc sorgh
han vilde tha gerne til sin borgh
Eth fult høgt bergh var aa hans ledh
then vegh han til husæt redh

Var han ey leng*er* før at ridhæ
th*et* ha*n* ey vilde tha skulde ha*n* bidæ
Enge*n* ha*n*s ma*n* var ha*nnum* tha nær
h*er* ywa*n* ko*m* tha ridende th*er*
m*æt* draget swerdh oc ha*nnu*m sloo
my*n* kære h*er*ræ j gøræ ey soa
Offuer landh oc huss tha muge j volde
J gudz naffn lader mek liffuit holde
Om jech skal gøræ m*æt* teg soa væll
tha vordær th*et* m*æt* eth forskæll
Bl. 116 Huat iech mo th*et* skal iech gøræ
Jech vill teg foræ my*n* frugee føræ
Thæt stor til henne oc ey til mek
huat nade hu*n* vill gøræ m*æt* tegh
Th*et* loffuer iech a myne troo
At iech vill gerne gøræ soa
Bodæ alt efftær he*n*nis villie
Soa at oss skal enctet at skillie

Hær ywan ha*n*s vape*n* tha af togh
thæt giorde ha*n* ty ha*n* var blot[1]
Och førdin geniste*n* tæden borth
ffongen m*æt* segh [foræ] th*e*n frugiss porth
The fruge redh ha*nnum* selffu*er* igeen
m*æt* fruær mør ridd*eræ* och sween
Ffførdæ ha*nnum* ind m*æt* megel æræ
Och bath ha*nnum* velko*mm*e*n* thæræ
mæt telligh priis tha stoor ha*n*s loff
ee huar som h*er*ræ søghæ hooff
H*er* ywan til the frugee gik
Och jerlen henne j ha*n*den fik
Offuer ha*n*s lif oc ow*er* ha*n*s godz muæ j rode
Han bedess gernee af ethers[2] nade
Ha*n* ke*n*nis ha*n* hau*er* eth*e*r giort imodh

[1]) l. klogh

[2]) l. ether

Thi biwder han ether telligh bodh
penninge och godzs men han mo lestæ
Oc vordæ ethers man thet ær thet bestæ
Han vill ether alle vissæ foa
at ether selffuer nøgær aa
Ath han skal thætte aldrigh bridæ
om han [ma] ethers nade nydæ
Ville i thet gøræ fore myne saghæ
telligh foreffningh[1] af hannum taghe
Thet ær the bøn ther iech ether beder
oc alle tessæ riddæræ ethær

Fruen swaredæ som j mughe høræ
huat i mek radæ thet vil iech gøræ
her ywan sagde jech vill orloff haffue
Gudh lønee ether foræ ethers gaffue
Jech mo ey lenger dwellies hær
thy lenger vegh alt foræ mek stær
The frugæ kæræer thet soa soræ
at han vill bradelig tæden faræ
Och mælær hwær til anner tha
Awy ath han hær ey væræ moa
Mæt myn frughe bliffuer[2] hæræ
thet mwæ vy alle soræ kære
her ywan tog orloff oc tæden redh
Jgen vppa then samme leedh
Thet han hadde førræ redet tith
aa engen man haddæ han alidh
Ther han hadde redet en liden stundh
tha hørde han j een grønen lundh
Megell bang oc ynckelig ladhæ
han viste ey huat thet hadde at satæ
Een orm och en løye the bordes bode
Oc hwær vilde huær anner skade

[1] Sv. (B) foræmning

[2] l. bliffue

Ha*n* redh th*er* nær ha*n* soa th*er* aa
huor*æ* orme*n* hiolt th*en* løye tha
At hu*n* sigh icke mottæ røræ
Och enge*n* skade ku*n*ne gøræ
Bl. 117 ha*n* huxær th*et* [mæt] rætte snildh
huilke*n* teræ ha*n* hielpe vildh

Hær ywan steg tha af sin hæst
oc bant ha*nn*u*m* so*m* ha*n* ku*n*ne best
Ffiern th*en* orm oc icke nærr
ffor th*et* effth*er*[1] ha*nn*u*m* gærr
Th*er* han stodh i th*en* skow
maglege han siit swerd vtdrogh
Oc raskelighe troder ha*n* orme*n* til
m*æt* skiolden ha*n* sig væriæ will
Ffor eth*er* och hield[1] oc a*n*nen meen
th*en* orm skiwder ha*nn*u*m* igen
H*er* ywan sloa ha*n* orme*n* nw
m*æt* førstæ hugh alt sønd*er* i tw
Th*et* førstæ løyen th*ett*æ soa
at dragen døtær a marke*n* loa
Tha gik løyen for*æ* h*er* ywa*n* at ligge
so*m* th*et* vilde nade*n* af ha*nn*u*m* tigge
Och fagner h*er* ywær[3] th*et* beste th*et* moa
ræt som th*et* vilde syæ soa
Jech lader eth*er* myn h*err*æ høræ
huat j mech biwde th*et* scal iec gør*æ*
Ha*n* strøgh siit swerdh oc stack th*et* in
oc red syn vegh th*et* sa*m*me syn
Huat hær ywan fore rider
løyen følg*er* effte*r* th*et* siger jech eth*er*
Och vill vith ha*nn*u*m* ald*r*igh skillie
j lyst æll*er* nøt m*æt* sin villie
Tha dreff løyen hungær till

[1]) l. ether af
[2]) l. eld
[3]) l. ywan

at th*et* sech nær*æ* och ædæ will
Bradelig løp løyen j dale*n* nedær
thi th*et* giorde ge*r*ne huat h*er* ywan beder
Th*en* førstæ hiort foræ løyen stodh
hw*n* casten nedær oc søw ha*n*s blodh
Och vildæ være sin h*er*ræ trøgh
kaste hiorten a sin røgh
Oc dwaldis icke lenger th*er*
vte*n* geniste*n* foræ sin h*er*ræ bær
Th*et* mu*n*dæ fast adh qwælde*n* lidæ
h*er* ywan viste ey huort ha*n* skulde ridæ
vy wordæ thenne nat h*er* at bliffue
Veth th*en* nade gudh vill oss giffue
h*er* ywa*n* slo eldh oc redæ sigh madh
Och bleff th*er* om the sa*m*me nath
En stoar stegh ha*n* af hiorte*n* skær
Oc side*n* fram a elden bær
1) l. ten Ha*n* sættæ aa en storen sten[1]
Stegtæ th*er* bodæ kiøt oc been
Ha*n* hadde th*er* ey vin ey brødh
2) l. ham ha*n* drach th*er* vatn thes giorde ha*n*s[2] nøt
Mæde*n* h*er* ywan sath veth bordh
ffore ha*n*s fødær aa sa*m*me jordh
Lløyæn alt hooss ha*nn*u*m* loa
oc vilde icke tæden goa
tha ha*n* hadde ædæt mæde*n* ha*n* vill
tha togh ha*n* alt so*m* th*er* var till
My*n*ne och meræ huat th*er* var
Oc alsa*m*me*n* foræ sin løyæ bar
Ha*n* lagdess nidær a the mwll
Och huiltæ seg veth*er* sin skiol
til thess the nat forga*n*gen ær Bl. 118
lløyen stodh ha*nn*u*m* soa nær
lloth segh th*er* till vare vspord

the nat offu*er* ha*n*nu*m* at holde vord
Huat wil iech meræ sige j fra
th*et* førstæ th*et* han dagen soa
tha redh ha*n* tæde*n* i the tidæ
oc [loffuede gud[1] j th*e*n time
Veth tellige dywr so*m* løyæ*n* fich
till fiorte*n* næte[2] næth*er* th*et* forgik
th*e*n fæ*m*tende dag at qwældæ
Tha ko*m* ha*n* ridende til th*e*n kelde
th*er* j aff førræ hawe sak[3] hørth
huat vnder vet he*n*ne var giort

Ther h*er* ywa*n* kelden soa
tha meltæ ha*n* oc sagdæ soa
All my*n* glædæ hau*er* iec h*er* mist
huat skal mec længh*er* lefnis[4] frest
The æræ jech h*er* førræ fech
m*æt* sorgh hu*n* mek forgik
Af anger fek ha*n* so megel qwade[5]
ha*n* fiall a hoffuit[6] oc loa j dwale
Ha*n*s swerdh skøt sig af slide*n* tha
Och skar ha*n*s brønie sø*n*dær j tw
j hans axel fech [han] eth vapn soar
Oc j ha*n*s brist eth a*n*net war
th*er* løyen th*et*tæ [see*n* a[7] fech
At blodet ge*m*me*n* ha*n*s brønie gik
tha lod hu*n* ønkelig oc soræ skalff
Och hugede ha*n* vilde dræpe sig selff
th*e*n løyæ fræm at jorde*n* skredh
før æn th*et* mottæ goa thes a ledh
at taghe th*et* swerd m*æt* sin taan
Oc drogh th*et* fran th*e*n ædlæ ma*n*
Och lagdet langt bort a en steen
ath th*et* motte ha*n*nu*m* ey gøræ men

[1]) l. leffuede
[2]) *næte* udsl.
[3]) l. sagt
[4]) l. liffuis (?)
[5]) l. qwale
[6]) l. i owit
[7]) l. see

Th*en* løyæ hadde fonget so megel va*n*dæ
th*et* motte hu*er*ken ligge ell*er* stande
Th*er* h*er* ywa*n* hadde leyet en lide*n* stu*n*d j dwale
tha fek ha*n* [til oc meltæ at[1] thalæ
th*et* førstæ løyæn th*e*nne syn a fek
tha hu*n* geniste*n* til ha*n*nu*m* gik
Tha var ha*n* huill oc ha*n* opstodh
hans hiartæ var af anger modh
Tha kom ha*n*nu*m* atter j hughe
ha*n* hattæ ey holdet vet sin frughe
th*et* ha*n* haffde hennæ jæth
oc hadde th*et* brudet [ræt oc skæll[2]

Th*et* ær nw my*n* meste kiære
At løyen mwn for*æ* mec sorg bæ*re*
Jech vilde hældær være døth
æn see a løyen telligh nøth
Oppenbare jech th*et* theer
Jech vil ey th*er* til sighe meer
Jech vilde mek nw selffu*er* derffue[3]
Skulde ey deffuelle*n* siæle*n* ærffue
En jomfru var th*er* lidet j fra
Hu*n* sath th*er* nær och lidæ vppa
J th*e*n cappell hoos kelden stoodh
hu*n* sagde til th*e*n riddere godh Bl. 119
Hu*n* bat ha*n*nu*m* fore tuct til sig goa
at hu*n* motte ha*n*s talæ foa
En tha hær ywan ey var gladh
ha*n* gik til henne tafue*n* i stadh
H*er* ywan til th*e*n cappel goar
Sigh hwo tw esth h*er* innee ær
Jech vill th*et* gerne eth*er* sighæ
th*er* om mo jech ey lengg*er* tye
Jech ær the vslæ[4] q*ui*nne een

[1]) l. wid oc mattæ
[2]) l. alt slæt
[3]) forderffue(?)
[4]) l. vslæstæ

fforæ alle the th*er* sole*n* a skin
tw mot vell tiæ oc talæ ey soa
my*n* harm ær me*rœ* æn tinæ two
Godær ma*n* hwi talæ j soa
Th*et* mo enge*n* leffue*n*de troo
Thi j æræ frelssæ bort at ridæ
Æn jech ær[1] fongen h*er* i*n*næ blifue[2]
The ville mech morge*n* bre*n*ne j ball
Soa nade gudh offuer my*n* siæll
Moa jech iomfru spørie th*er* till
Om thu th*et* mek siæ vill
Huat haffue the tegh at ke*n*ne
Ffor hwi ville the tegh bre*n*ne
Soa skiwd*er* iech til gud mit moll
soa hielpe oc gud my*n* siæll
Jech brød och aldrigh til th*en* sagh
th*er* the nw sighe a my*n* bagh
The sighe jech skulde my*n* fruge forrode
Droseden oc ha*n*s brødre bodhæ
Mit liiff iech ey løsæ moa
Wte*n* jech th*en* ridde*rœ* ku*n*ne foa
Th*en* enæ th*er* the tre bestande
oc løsæ soa th*er* al myn wandæ
Jech nw først th*er* a forstander
th*et* my*n* sorgh mer æn thin ær
Thi tw kant raskelig hielpe*n* fonghe
æn my*n* sorg mwn mek seent forgange
Jech veth th*en* ey j værilden till
Th*er* mek hæd*en* hielpe will

Tha hobær jech æn til ridde*rœ* two
Aa h*err*æ gud motte jech tho*m* noa
Kiære jomfru lader mek høræ
Huo th*et* vilde fore eth*er* skild gøræ

[1]) l. vordær
[2]) l. bidæ

Th*er* sig tordæ taghe telicth a hendær
bestande tre ridder*œ* j sendær
Th*et* sigh*er* iech eth*er* sa*n*neligh
For vte*n* falsk for vte*n* swigh
Th*et* h*er*[1] my*n* h*err*æ gawian
Och vrians søn h*er* ywan
Th*ett*æ hau*er* iech foræ h*er* ywans saghe
at jech skal døte*n* morge*n* vettaghæ
Sigh*er* thu mek th*et* sæluge møø
tw skalt for saghe h*er* ywans døø
Ja vitme*n* th*et* gor mech soa
th*er* foor jech sa*n*nelige røn vppa
Nu hørær jech th*et* j sighæ hæræ
Om gud vill th*et* skal ey wæræ
Thi iech ær th*e*n th*er* eth*er*[2] soa
Jech skal tegh hielpæ huat jech moa
Æn i æræ th*e*n mech hulpæ tha
Th*er* iech melli*om* porte*n* loa
Huat i tha giorde veter mek
tha vil iech nw giælde th*et* tek Bl. 120
Sigh mek iomfru huat tek ær skedth
siden jech fra*n* eth*er* reedh
Jech vil tegh gerne siæ i fra
Om j villæ th*er* nw lidæ vppa
Jech ke*n*nis th*er* veth*er* at iec hialp eth*er*
th*er* j mek tha tørffte vedh*er*
J vorden oc ower enæ bathæ
my*n* frugæ och [i] m*œt* my*n*e radhæ
Th*et* veth gudh j hi*m*merigh
th*et* fro*m*medæ he*n*ne mer æn mek
Jech trøster mek æn at gøræ soa
Om jech hæden leffue*n*de ko*m*me mo
jech fan[3] ath*er* j stacket frest
my*n* frugee ok alt th*et* hu*n*[4] hau*er* mest

[1]) l. ær
[2]) l. hether
[3]) l. j
[4]) l. i

tha th*et* areth alt forganget[1]
Ath hu*n* ey budh af eth*er* fick
tha vittæ th*et* my*n* fruge mek
Jech spatæ[2] radæt he*n*ne swig
fførstæ iech th*en* skadæ beth
At my*n* frwæ var mek vredh
Och drosede*n* th*et* gørlæ forstodh
ha*n* var mech illær oc icke godh
Tha røntæ jech th*et* sa*n*neligh
th*en* affuendh ha*n* hafde før til mek
Ha*n* kerde po mek soa openbare
At enge*n* torde fore mek sware
Ha*n* bath mek tha th*en* ridde*ræ* foa
th*er* the tree brødræ tordæ forstoa[3]
J fiorte*n* næt*er* frest sculde jech ha*n*nu*m* fo*n*ge
ell*er* skulde th*et* mek til døten gange
Siden søctæ jech ma*n*gtit hoff
Om noger vilde gøræ foræ fruger loff
mit ærende toghe sigh til hondæ
Oc frelste mek af thenne vandhe
Jech redh til ko*n*ni*n*gh artus
a karildoss heth vppa ha*n*s huss
Jech sporde th*er* efft*er* h*er* ywan oc h*er* gawia*n*
Och huærke*n*te*ræ* jech th*er* faan
Tha sporde jech th*ære* nymæræ
At en ridde*ræ* hadde værit thære
Ha*n* var stolt i hiærtet boldh
ha*n* togh [th]en drotni*n*gh bort m*æt* voldh
han raskelige bort m*æt* hennæ ræ*n*dæ
Oc enge*n* ma*n* th*en* ridder kende
Ko*n*ning art*us* sagde tha til h*er*ræ kæyæ
th*et* vill iech eth*er* bathwn[4] siæ
h*er*ræ gawia*n* och soa tw
J skullæ væræ til redæ nw

[1]) l. forgick
[2]) l. haddæ
[3]) l. bestoa
[4]) l. badæ, Sv. badom

Och sparæ ey ethre ørss at re*n*næ
Ati mw atth*er* fongæ hennæ
Mæth thi tha redh iech tæde*n* bort
Oc fingæ [the] enctet til he*n*ne sporth
Th*er* fan jech enge*n* segh torde til taghe
Værie mek for telligh saghe
Och ey en a*n*nen stadh motte jech fynne
thi ær jech fongen h*er* innæ
Nu hafuer jech sagt mit sc*ri*fftemoll
ffor th*et* jech j morgen døyæ skall
En thoch i ville mek hielpe*n* the
j mughe ey bæriess veth*er* three
Tha swarede th*et* hær ywan
Jech [loffuer] tegh aa myne saan Bl. 121
Th*et* iech scal morgen ko*m*me h*er*
Fføt æn do*m*me*n* offuer teg gor
Och ænte*n* dødær bliffue skall
ell*er* værie tegh foræ th*ett*æ moal
Ee huore th*et* mek gange moa
thu skalt th*et* enctæ siæ j fra
Om noger vil th*er* eft*er* ledeæ
huat mit nafn ær æll*er* huat iec mw*n* hede

Tha swarede ha*n*nu*m* the høueske mø
Jech vill helder førræ døø
Ell*er*[1] jech skulde th*et* nog*er* sighe
Th*er* j badhe mek om thiæ
En tha at the sloæ eth*er* i hiell
Jech vndko*m*mer th*o*m ey th*et* vet iech vell
Th*et* førstæ the hafue dræpit tech
tha gor th*et* siden offuer mek
Mech ticker th*et* vare vnd*er*light
godæ jomfru hwi talæ j slight
Th*et* the vare tij so*m* the æræ thre

[1] l. æn

th*et* skullæ j morge*n* h*er* see
Jech tør th*o*m væll j tender sloa
Th*et* gang*er* siden huore th*et* moa
Jech finner at j tess jæff[1] æræ
at jech ko*m*me icke morge*n* hæ*ræ*
Th*et* [vedh vell[2] gudh j hi*m*me*ri*ge
th*et* iech skulde eth*er* so illæ swige
Thi iech haffu*er* eth*er* so vel rønt
Jech gider th*et* tegh ald*ri*gh ful lønt
Jech vill nw hæde*n* ridæ bort[3]
Gudh giffue eth*er* jomfru gode nath
J th*e*n mark for jech at bedæ[4]
jech jek for my*n* hest at ledæ[5]
Gud gøme eth*er* hærræ j huar j faree
bodæ lønligh och openbare
H*er* ywa*n* tha ge*m*me*n* skoffue*n* redh
tranga*n* veygh oc mørcken leedh
hans løyæ alt m*æt* ha*n*nu*m* goar
Och [wil] ha*n*nu*m* gerne væræ nær
Tha soa han j the ødæ march
Eth torn som var bodæ høgt oc starkt
Muræn th*er* om tornet stodh
Han var bodæ høgh oc godh
llandet vnder husæth loa
th*er* var engen byggæ vppa
Th*et* var alt soa soræ høgt[6]
Ath enge*n* gat sik thær fødh
Th*er* h*er* ywan th*et*tæ soa
Ha*n* redh th*e*n vegh til huset loa
The aff husæt om mod ha*n*nu*m* ginge
m*æt* blide ordh ha*n*nu*m* vndfingee
The lodhæ ok the vindebro neth
h*er* ywan var tha glader veth
Fførstæ h*er* ywan gik vp mot the broo

[1]) Sv. iæwugha
[2]) l. vill ey
[3]) l. brat
[4]) l. ledæ
[5]) De to Linier er i Uorden i alle de sv. Hdskr. Rettest læses vist: hwaræ iek far min hest at bedæ
[6]) l. ødh

tha badhæ the ha*nn*u*m* oc sagde soa
j ladæ the løyæ bindæ hæræ
At th*et* oss ey til skade wæræ
H*er* ywan swarede b*or*gende*n*[1] tha
th*et* mo icke væræ soa
Th*et* haffue wy hwær andær jæth
Ath vy muge icke skillies soa slæth
Wy skulle entige*n* bodæ indh
ell*er* bodæ vthæ stoo ath th*ett*æ sindh Bl. 122
Jech loffuer th*et* h*er* foræ oos bodhæ
Ath th*et* skal enge*n* vare til skade
th*er* mwæ j selfuer offu*er* radæ

Tha swarede ridd*er*æ oc swene bodhe
Th*er* ha*n* kom fram j th*ett*æ huss
th*er* møttæ ha*nn*u*m* fruger m*æt* ma*n*ge liuss
badhæ the swene taghe hans hest
oc g*ø*m*m*e ha*nn*u*m* so*m* the ku*n*ne bæsth
The fruger mu*n*dæ hans vape*n* aftaghe
oc skibedæ ha*nn*u*m* allæ maghee
Och sagde siden til ha*nn*u*m* tha
J skulle til my*n* h*err*æ goa
Ha*nn*u*m* tickes at wær*æ* en glædelic stu*n*d
Athi æræ kompnæ j hans fundh
Ffruger oc jomfrug*er* toghæ ha*nn*u*m* th*er*
Och ledde ha*nn*u*m* tith so*m* ther*æ* h*err*æ var
Husbonden tagh*en* modh ha*nn*u*m* gik
Oc sættæ ha*nn*u*m* neder hoss selu*er* sek
All the glædæ ma*n* hau*er* hørth
th*et* var thom til scæmpte*n* giørth
Th*er* sagdæ[2] allæ soa kath
Soa fingee the so vnderlige lath
Badæ karlæ och soa quinnæ
och hwær th*et* barn som th*er* var innæ

[1]) Sv. the borghara
[2]) l. the sadhæ

Gradee soa jæ*m*merlighe tha
Ath th*et* var inck at see vppa
En liden stundh tha vare the kadæ
Oc anne*n* stu*n*dh tha mu*n*dæ the grade

HÆr ywan sporde husbonden ath
ther the sadhe offu*er* there madh
kiære husbonde sigh th*et* mek
Om jech th*et* mo spørie af tek
Hwi grædæ j stu*n*dom alle sa*m*men
Oc stu*n*dom haue j soa meget ga*m*me*n*
Jech sagde eth*er* th*et* g*er*ne hærr*æ*
Om th*et* motte eth*er* til scæmpte*n* vær*æ*
Th*et* førstæ j th*et* at widæ foa
tha ticker eth*er* th*et* vare tu*n*ct at tencke poa
Thi vill iech th*er* nw om thiee
æn eth*er* mer th*er* aff sighee
Sigh th*et* mech mæde*n* wy h*er* sidhæ
Jech vil th*et* meget g*er*næ vidhæ
Huat hau*er* iech nw annet till
mæth*en* thu th*et* alt vidhe vill
Een jætte gør mek so høgelig skade
Jech mo mit landh for*æ* ha*n*nu*m* ey radæ
Han daglígh h*er* foræ husæt ganger
Oc gør mek bode sorgh och anger
Mit godz hau*er* ha*n* mek taget fra
Ha*n* beddis my*n* dotter th*er* offnæ aa
Jech ottæ sex sønner righe oc koth
oc for mech full vell mæth*en* ath
the vare ridder*æ* raske och klog
th*en*ne jættæ thom af migh togh
ffieldræ[1] the ha*n*nu*m* neffnde[2]
Gud mo mek offu*er* ha*n*nu*m* heffne[3]
Ha*n* hau*er* myne sø*n*ner dræpet two

[1] l. fiæld-skræpperæ
[2] l. neffne
[3] opr. heffnd

Ath iech th*er* selffu*er* soa vppa
Ha*n* vil j morgen æn soa gøræ
the efft*er* leffue oc hæde*n* føræ
Ha*n* dræpær th*o*m ath vy th*et* see Bl. 123
th*et* gør mek j mit hiartæ vee
Om jech giffu*er* ha*n*nu*m* dotter my*n*
ha*n* vil henne ey selfu*er* haue til sin
Vte*n* gifue he*n*ne stigge*ræ* swene
the snødestæ æræ och vreneæ
Th*er* ha*n* hau*er* j sin gardh
th*o*m lader ha*n* henne væ*ræ* vspordh
At the skulde he*n*ne skade soa
ath ha*n* forsmor he*n*ne side*n* at foa
Jech ottæ huss och storæ by
bodæ gamlæ och soa ny
Aff th*o*m tha hau*er* iech icke mer
Æn th*ettæ* enæ huss j hæ*ræ* seer
Ha*n* hau*er* mech taget af hus oc la*n*dh
Sompt m*æt* swærdh oc sompt m*æt* bra*n*dh
th*e*n ondæ fiældskræppere

Hær ywan swarede bonde*n* thæ*ræ*
mek ticker th*et* eth vnder wæ*ræ*
Hwy thu sendh*er* ey budh til ko*n*g art*us*
thu fynder ma*n*ghe j hans huss
th*er* ha*n*nu*m* vilde bestandæ
Och eth*er* frelsse aff th*e*nne vande
thy huar th*er* lyder at telig saghe
ha*n* finder th*er* vell syne maghe
Tho at th*e*n deffuel sterker ær
han finner vell th*e*n ha*n*nu*m* bestær
Huat skal iech th*er* me*ræ* om talæ
longæ va*ræ* løsth al my*n* quale
Om jech hadhe fu*n*nit h*er* gawian

thi ath my*n* husfru oc soa han
the æræ bode susken tw
th*et* vil iech eth*er* sighe nw
Megell skade iech tha beeth
th*er* ha*n* efftær drotni*n*gen redh
Thi han ær soa langt ko*m*men borth
Ath vy fange enctet til ha*n*nu*m* sport
Vistæ ha*n* th*e*n høgeligh sorgh
th*e*n vy hafue daglige aa th*e*nne borgh
Och sine søst*er*sønners døth
tha skindæ ha*n* segh genisten hem
Ath hielpe bodæ mek och thom
Th*er* h*er* ywan hørdæ the ordh
Som husbonde*n* mæltæ vit sith bordh
tha sagdæ [han] oc sucket soaræ
Sa*n*nelige th*et* skal ey soa vare
Om th*e*n jætte ko*m*mer hæræ
Morge*n* før iech hæde*n* faar
Tha vill iech ha*n*nu*m* ge*r*næ bestao
ee huoræ mek siden ga*n*ge moa
Tha skal iech arlæ j morge*n* ride
Jech ma ey lengee a dagen blifue
Th*et* iech hau*er* loffuit veth*er* my*n* troo
At iech skal endelig gøræ soa
Een kemppæ bestoa foræ en jomfru
th*er* fongh*e*n liggær a liffuit nw
Och foræ middax tiid at ko*m*me th*er*æ
ell*er* th*et* vorder mek til skade æll*er* *æræ*
Husbonden swarede h*er* ywær[1] tha
th*et* løner[2] eth*er* gudh th*er* alt formoa
Och huært th*et* barn var jnnæ
Bl. 124 tackede ha*n*nu*m* ath th*ett*e sinnee
sith*e*n soa ma*n* for h*er* ywan i*n*gao
the venistæ iomfru ma*n* a soa

[1]) l. ywan
[2]) l. løne

he*n*ne moder gik m*æt* he*n*ne in
the skiulde theræ andlate m*æt* the*ræ* skin
the vilde ey openbare th*o*m [thie]
oc skulde th*o*m enge*n* græde*n*de see
Tha husbonde*n* vor thess war
at the frug*er* feldee thoræ
tha sagde ha*n* j tørfue ey græde
Oc soa ynckelige skullæ j ey lade
Gudh hau*er* oss sent th*e*nne ædle ma*n*
Edert angist væl løse kan

The fruger glædis alle th*e*r veth*er*
och fiællæ ha*n*nu*m* til fodæ nith*er*
Ha*n* bath th*o*m geniste*n* oppsto allæ
J skulle mech ey til fodæ fallæ
Th*e*n ædlæ ridde*ræ* stolt oc godh
ha*n* moth the frug*er* opstodh
Jech vill th*et* icke haffue af tegh
Ath i skullæ stande j knæ for*æ* mek
Jech vill thæt eth*er* allæ radhæ
Ffrug*er* oc soa jomfrug*er* bodæ
j vare gladæ oc gøræ*r* soa
till morge*n* j th*er* see vppa
Om gud vill mek th*e*n nade*n* sende
ha*n* bliffuer døth foræ myne hænde
Th*et* skal tha morgen arlæ vær*æ*
thi jech moa ey leng*er* duællies hær*æ*
J skullæ æn th*et* spørie och høræ
huat iech hauer morge*n* at gøræ
Jech kan ey iættæ mer æn soa
jech vill eth*er* hielpe huat iech moa
The trøstæ aa h*er* ywa*n* thaa
Och aa th*e*n løyæ hoos ha*n*nu*m* lao
Th*er* sigh rørde ey eth hoor

Vtæn loa ,all qwær so*m* eth foar
till thæs h*er* ywa*n* tæde*n* gik
Tha stodh hu*n* vp och rørde sigh
H*er* ywan oc løyen the bodæ
Huilt*is* the nat och haffdæ nadee
Alt til thess dage*n* var liuss
tha kom p*re*sten til th*et* huss
Ha*n* klappet a dør m*æt* finger sin
Oc bath h*er* ywan ladhe sigh in
Nu ær th*er* væl time till
Om nw [1] messæ høræ vill
H*er* ywan tagh*en* p*re*sten bath
Ath ha*n* skulde klædiss i stadh
ha*n* hør[dh]æ messæ a th*en* helliæ ondee
Oc ve*m*ptæ sig til fodh oc honde
Ha*n* kaller husbonde*n* tha til sigh
th*et* beder jech eth*er* my*n* kæ*ræ* ven
Ath i ville th*et* m*æt* mek ombæ*ræ*
jech mo ey leng*er* dwællies hæ*ræ*
Nu veth th*et* gudh j hi*m*merigh
Huore g*er*ne jech h*er* voræ hoos tegh
Ha*n* togh orloff och vilde goa
tha the iomfru hørde at ha*n* lend*is* soa
Aff angist he*n*nis hiartæ skalff
Bl. 125 hu*n* gik sig foræ h*er* ywan selff
My*n* fader oc my*n* moder bodæ
h*er*ræ vy lidæ aa ethre nadhæ
The hadde ha*n*nu*m* g*er*ne fallit til fodæ
hadde th*et* h*er* ywan ey varit imodhe
The biwde ha*n*nu*m* gull oc godz th*er* til
Om ha*n* hoos thom dwællies vill
Gudh forbiwde j alle saghee
At iech skulde godzs foræ æræ tage
Ney jech vill ey en gøræ soa

[1]) l. thw

The jomfru suckede harlæ soræ
Och bath ha*nn*u*m* tha m*æt* grædi*n*de toræ
j gøræ fore hi*mm*er*i*gh drotni*n*gs æræ
Een liden stu*n*dh dwellies hæræ
Ffore eth*er*s frende skildh h*er* gawian
ærlig ridder*æ* j tencke aa ham
Och ladh*er* mek th*et* nydæ nw
Ath ha*n*s søstær ær myn frw

Hær ywan stodh oc tenctæ vppa
ha*n* ku*n*ne ey til andswar foa
ha*nn*u*m* var jomfrue*n*s skade ledh
Och soræ j hans hiartæ swedh
Jech toghæ th*er* ey al v*er*den till
Ath jech myne ordh ey holde vill
Huat jech haffuer luneta jæth
th*et* skal ændelige varæ sæth
Om jech he*n*ne ey lefue*n*de fynnær
th*et* ær th*e*n anger jech ald*ri*g forwi*n*ner
Jech vill mek [gud] j voldh giffue
een liden stu*n*d h*er* qwær bliffue
th*er* the jomfru hafde fonget swar
tha vorde the th*e*n iættæ var
han kom soa galen farende th*er*
ha*n* vilde alt dræbe fore ha*nn*u*m* ær
Ha*n* var bodæ stor och langh
aa sin axell bar ha*n* en stangh
hu*n* var stoor och stærch
Huar ha*n* he*n*ne lagde a the mark
ville nog*er* he*n*ne af ha*nn*u*m* stiælæ
hu*n* vare ey ful god ath fiælæ
tho ath thij kemppe ko*m*me thær*æ*
the mottæ he*n*ne ey af stæde*n* bær*æ*
Ha*n* hau*er* the ridder*æ* m*æt* sigh førdh

th*e*r j førr*æ* aff haffue hørth
Bu*n*deth th*o*m bodæ hender och fødh*e*r
The wentæ th*o*m ald*ri*gh fangæ bædh*er*[1]
Thwert om sadelle*n* och hoffuidet nith*e*r
Sligh ær ondæ ma*n*ne sèdhær
Enge*n* teræ war soa righ
En hiel skiortæ hadde om sigh
Th*e*n jættæ hadde vti sin handh
En lislæ[2] m*æt* try landh[3]
Storæ knudær vare th*e*r aa
Soa hordelige mu*n*dæ ha*n* th*o*m sloa
The nøghne ridde*ræ* thi ha*n* var vredh
ma*n* mottæ høræ soa la*n*gen leedh
The hæstæ the ridde*ræ* redæ vppa
Vare soa swolne[4] the ku*n*ne ey goa
The vare bodæ trættæ och mødhæ
bach soaræ och illæ schøtæ
En dwerff dreff theræ hestæ fraa[5]
Ha*n* var bodæ halt och lam
ha*n* sloa the ridde*ræ* ow*er* hofuit oc hals
th*et* røntis thom th*et* var ey falsk
Alt th*et* tidestæ th*e*r han moa
ath th*et* var sorgh at see vppa
Mæt the lislee[6] ha*n* hadde j ha*n*de
ath blodeth rand a the*ræ* lændhæ
Sorgh oc anger motte th*e*r ey scortæ
soa dreff ha*n* fræm foræ the*ræ* portæ

Thæn jættæ tag*er* tha høgt at kallæ
huar æ*ræ* nw thine sønner allæ
Thu vorder thin dottær nw vt at giffue
ell*er* skulle thine sø*n*ner ey le*n*ger lefue
En tha tegh tøcker he*n*ne wæ*r*re boldh
hu*n* skal tha j mynæ fantæ voldh

[1] l. bødher
[2] gislæ
[3] l. bandh
[4] l. swoltne
[5] l. fram
[6] gisle

Th*et* skal he*n*ne fadh*er* selffu*er* høræ
Jech vill henne til almøssæ [1] kone gøræ
h*er* ywa*n* swarede tha th*er* till
Sa*n*nelige iech th*et* sighe vill
Jech hørde aldrigh før th*e*n ma*n*
th*er* soa vføgeligh tale kan
Gud ladæ th*et* ald*ri*gh ga*n*ge soa
th*et* thu skulde [oss ow*er* hefne [2] fao
h*er* ywær [3] siit ørs tha kraffdæ
Och alt siit vape*n* ha*n* aflagdæ
lladh*er* nw neder the vindebro
Jech vill ha*n*nu*m* [til] a mine troo
Om gud mech th*e*n licken an
th*et* jech vill ow*er* ko*m*me ham
Nu gøme eth*er* gud bode karlle oc q*ui*nne
Jech vill nw hæde*n* poa th*et*tæ synnæ
The badhæ alle som soæ oppao
At gud mattæ gøræ soa
Fforæ theræ bøn m*æt* sin nade
ffrælssæ h*er* ywan af alskæns vadee
Ath ha*n* motte th*er* sigh*er* foa
th*e*n storæ pughæ ned*er*sloa
Th*er* jætte*n* soa h*er* ywær [3] ridæ
ha*n* øptæ fasth och badh ha*n*nu*m* bidæ
Jech sigh*er* tegh th*et* sa*n*neligh
ha*n* redh*er* tek badæ falsk oc swigh
Ha*n* vorder ey godær veen thin
som tek visde hiem til myn
Mæde*n* thu esth ko*m*me*n* mek imodh
th*et* ær th*e*n skade tw ald*ri*g for bodh

Hær ywær [3] swarede ha*n*nu*m* tha
Goder ma*n* hwi taler thu soa
jech wil ey dert m*æt* tek trættæ

1) Sv. almænningx
2) l. vold ower hende
3) l. ywan

jech actær tegh enctæt vættæ
Gør nw huat tegh mwn lighæ
jech vill en fodh ey foræ teg wighe
Th*et* førstæ h*er* ywa*n* hadde talet soa
sith ørss m*æt* spore*n* fasth ha*n* sloa
Och re*n*de til ha*nn*u*m* th*et* sa*m*me sin
Stak ha*nn*u*m* a hals[1] biørne skin
Th*er* ha*n* forpladæ hadde vppa
At blodeth geniste*n* mu*n*dæ vtgoa
Och randh for*æ* ha*nn*u*m* som en strøm
Jætte*n* gaff thess icke gøm
Th*et* førstæ th*er* ha*n* saræt kænde
Ha*n* greff the stangh ha*n* hadde i he*n*de
Och sloa h*er* ywan tha soa fasth
th*et* skiolden al i sticke brast
Bl. 127 H*er* ywan vort vith th*ett*æ vredh
ha*n* swor th*en* iætte en høgelic eth
thu skalt th*ett*æ illæ gialde
Om iech moa æn liffuit holde
Ha*n* drogh tha vth sith gode swærdh
th*et* offtæ bøtæ foræ hans færdh
H*er* ywa*n* hiogh j hans ænnæ tha
thi ha*n* hadde ey hielm vppa
ha*n* hiog th*er* af eth stort sticke
Th*et* gik fælskræpper alt af legh
So ath alle[2] ell*er* flere
Gath ey ethet iamel[3] me*re*
Ha*n* trøste sigh soa stercker vær*æ*
Ath ha*n* forsmode vapen at bæræ
Tha fialskrepper huggit fik
tha skrænde ha*n* soa rædeligh
Th*et* skal jech soa gialde tegh
Ath thu skalt ald*ri*gh luntæ[4] til mek
Ha*n* slogh h*er* ywan m*æt* sin sta*n*gh

1) l. hans
2) l. twa ulfwæ
3) l. i et mal
4) Sv. langa

Ath ha*n* mu*n*de nith*er* af sadelle*n* ga*n*ge
tha hialp gudh h*er* ywan vell
Ath hugget sloa ey ha*nn*u*m* j hiell
hadde th*et* starckelige tagh*et* ha*nn*u*m*
tha vare døth bodæ ørss oc ma*n*
Th*et* førstæ løyæn th*ett*æ soa
Ath jætte*n* tordæ h*er* ywa*n* sloo
Soa raskeligh sprang th*e*n løyæ fra*m*
Och giorde jætte*n* en høgelig skam
th*e*n jætte*n* bodæ riwæ oc bidæ
Alt hans biørne skin af ha*nn*u*m* riwæ[1]
Huat løyen ractæ m*æt* sin kloo
tha[2] gik alt foræ th*et* mwæ j troo
Soa jæmerligh løyen jætte*n* beeth
bodæ sener och kiøt aff ha*nn*u*m* sleth
Ffran ha*n*s hals och til hans lændæ
llløyæn vilde ey atter vendhæ
Ha*n* for th*e*n lægæ ey j aor
th*e*r ha*nn*u*m* lægær thessæ soar
m*æt* the størthæ[3] nøth ma*n* soa
Ffielskrepper sleth sech løye*n* j fra
Och øptæ tha m*æt* høghæ kiær*æ*
Awi at jech ær ko*m*men hæræ
Ha*n* løptæ tha vp sin jernstangh
th*e*r stoar var bodæ tych och langh
Och huxede løyen tage*n* at sloa
Th*e*n løyen sprangh geniste*n* j fra
th*et* hugh kom neder melliō*m* tho*m* bode
Oc wor tha hw*er*ken tho*m* til skadæ
Vell ottæ alne j iorde*n* nider
Soa hørde jech sagt so sigh*e*r jech eth*e*r
Fførstæ h*er* ywan th*ett*æ soa
Ath stangen fast j iorde*n* loa
Tha sprangh ha*n* fra*m* oc fast ha*n* sloo

1) l. slidæ
2) l. thet
3) l. størstæ

Ffielskræpp*er* galt th*et* tha a my*n*e troo
Ath arm oc axel aff ha*nnum* gik
aff the hugh ha*n* tha fick
Eth a*n*net slagh ha*n* ha*nnum* gaff
Ha*n* ræddis tha enctet for*æ* ha*n*s slagh[1]
Gø*m*me*n* ha*n*s hoffuit oc ha*n*s bristh
th*en* pughe wort tha raskelige tysth
At i hans hiartæ nam th*et* stadh
Bl. 128 tha var h*er* ywær[2] j hiarteth gladh
Ha*n* reddis tha enctæ ha*nnum* m*æt* alle
tagen ha*n* soa jætte*n* fallæ
Ffare[3] sin ha*n*[d] vppa the iord so modh
tha løb hwær th*en* a husæt stodh
Alle tith so*m* iætte*n* loa
the tackede alle h*er* ywa*n* oc sagde soa
Nu haffue j frelsset oss af nøthæ
Gudh løne ethert[4] h*er*ræ foræ eth*er*s mødæ

Tha meltæ the frughe oc husbonde*n* bode
Vy bedee h*er*re om th*et* moa dwæ
Mæn i mwæ ey m*æt* oss indh
j ko*m*me h*er* atter eth a*n*net syn
h*er* ywan swarede husbonde*n* tha
J ladhe ethre sønner gøræ soa
Thagæ then dwær och bort ha*nnum* føræ
thit som [i] h*er* gawia*n* spørie ell*er* høræ
The skullæ th*er* om oc enctæ talee
huoa thom haffu*er* løst af ther*æ* qwale
The swarede the vilde th*et* g*er*ne gøræ
th*et* ha*n* thom biwd*er* oc tha fra*m* føræ
Hans loff ær h*er* och i allæ stadhæ
thi ha*n* hialp thom af alle wadhæ
Ther vy finnæ h*er* gawian
Om hans[5] os spørie kan

[1]) l. staff
[2]) l. ywan
[3]) ɔ: fore
[4]) l. ether
[5]) l. han

Huat ridderæ ther j napnis wære
huat skulle vy tha hannum sware
J mwæ hannum væll thet sighe
At løyens ridderæ fore hans saghæ
Ffrelstæ ether aff alt vmaghee
Jech rædiss at mek thet til skade gær
Ath jech soa lengee hauer værit hær
the ridderæ mundæ [sware hannum[1]
villæ i hærre ath vy mæt ether faree
Oc wærie ethers æræ mæn vy mw lefue
eller døther hoos ether bliffue
Thet i ville mek soa høgeligh æræ
thet moa ath thætte sind ey wæræ
Gudh hielpe ether alle sammen æn
Ffruær oc jomfruær oc høueske mæn

Han ridær nw tæden thet mestæ han mo
then geniste vey til cappellen loa
thet var mitdagh eller meræ
The hadde tageth the sælige quinne
Som ther loa fangen j cappellen inne
Och bunde henne mæt stercke bondh
bode om fodh och soo om hondh
Soa skamelig vppa en flaghæ
thet giorde the henne for wten saghe
Tha the henne til bolith baræ
tha kom her ywan rennende thæræ
Han øptæ fast och bath thom bidæ
huat gøræ j nw thre ondæ væthæ
Thet veth gud j himmerigh
ey skal hun døø foræ ethert swigh
Hans hiartæ hadde til gud en trøst
Ath hennis angest vorde løsth
Han raskelig fram til elden rendæ

1) l. hannum sware

Ha*n* vilde ey lade ath hielpe hennæ
Tha sagde[1] h*er* ywan oc sagde soa
huar ær*œ* the nw he*n*ne talæ vppa
Jech vill he*n*ne værie om jech moo
lladh*er* tho*m* fra*m* mek ville bestoa

Bl. 129 HÆr ywan sek alle vegne omsoa
tha vor ha*n* vor alt huar ha*n*[2] loa
A knæ oc giorde sith sc*ri*ftemoll
Gaf gud i voldh bode liiff oc siæll
hu*n* hadde th*er* ey clæder till
Ffler*œ* æn iech nw siæ vill
Een reffue*n* serck vppa sith liff
Soa stodh hu*n* th*er* th*en* sælige viiff
The andre q*ui*nne th*er* ko*m*pne vare
sorlig fielde foræ he*n*ne thoree
Och sagde th*et* mwæ wy soræ kære
hu*n* ær forlwen aff sin æræ
H*er* ywan fram til he*n*ne gik
m*œt* blide ordh ha*n* he*n*ne vndfick
My*n* hiartæ [kiæræ] nw sigh th*et* mek
hwar ær*œ* nw the th*er* lywæ po tech
Jech vill h*er* værie foræ thine saghe
ell*er* the skulle ther*œ* ord til rigge drage
Æll*er* h*er* ok døtæ bliffuæ
So frempt gud vill at iech mo lefue
Th*er* luneta h*er* ywa*n* soa
tha meltæ hu*n* oc sagdæ soa
j være gud vel ko*m*me*n* j hi*m*me*r*igh
Mech ær vell at jech seer tegh
Mech hobes nw a ethre trøst
at mit angerr vorder løsth
The tre æræ nw til ræthæ
ther mek volde thenne vredæ

[1]) l. øptæ
[2]) l. hun

Gud stircke ether i dag nw hæ*ræ*
Som veth mek sageløss væræ
Droseden ok ha*n*s brødre two
the hørde ha*nnum*[1] nw tale swao
The øptæ høgt ok bade ha*nnum*[1] tiee
tro ey th*et* hu*n* vill sighe
Oss ticker tegh væræ en gale*n* ma*n*
Om thu vilt døø fore he*n*nis vsan
Tech so[2] ær sact[3] bort ath ridhæ
En ene foræ he*n*ne [modh] thre at stride

Hær ywan swarede th*er* omodh
jech [wil] for eth*er* ey fly eth har[4]
Jech haue*r* ey h*er* ve*n*ner ell*er* fre*n*der
jech trøst*er* a gudh oc myne hæ*n*der
Jech vill derffueligh ridhæ igeen
togh j æræ tree och iech ær een
Mæde*n* iech ær heell oc icke soar
Jech acter ethre tree[5] ræt ey eth hoar
Jech veth th*et* soa sa*n*neligh
Hu*n* rodde sin fruge ald*ri*gh swigh
thi vil iech værie he*n*ne moll
jech trøst*er* poa gud mek hielpe skal
Th*er* alt ræthuiss och sa*n*den ær
men iech for sa*n*ne*n*de at[6] st*ri*de h*er*
Aff megel hoffmodh the swarede tha
Och [badh] ha*nnum* syn løyæ fra*n* sigh sloa
Mæde*n* thu vilt ey hæden faræ
Vy skulle ey døte*n* veth tek sparee
h*er* ywan swarede th*er* han stoær
jech ær th*er* til ko*m*men hær
At iech vill eth*er* ene besta*n*de
ka*n* och th*et* soa ko*m*me til hande
Ath then løye vil eth*er* skadee

1) l. hennæ
2) *so* er halvt udkradset
3) Sv. betra
4) l. en fodh (Sv. ithart hoot)
5) l. trw
6) l. wil(?)

j værie eth*er* vell th*et* vil iec eth*er* rade
Huat løyen gør vil iech [æy] sware
Bl. 130 Th*et* sigh*er* iech hær oppenbare
llath thin løye bunden vare
Om tegh listær stridæ hæræ
Æll*er* mot thu vell hæde*n* ridæ
vy mwæ ey moth eth*er* bodæ stridæ
Tha swaredæ thom h*er* ywan
O h*err*æ gud tha sagdæ han
Jech skal h*er* frelssæ th*e*nne møø
ell*er* iech skal th*er* oc om døø
h*er* ywan til syn løyæ soa
Och bath th*et* geniste*n* tæde*n* goa
Thu skalt nw gøræ th*et* iech teg bed*er*
Och gak tegh borth oc sæth tegh nedær
Løyæn gik tagh*e*n borth i staadh
och giorde som h*er* ywan bath
Hær ywan hadde eth glafue*n* j hænde
ha*n* raskelige imodh the ridd*eræ* re*n*de

Droseden och hans brødre bodæ
Ffare nw h*er* och villæ ha*n*nu*m* skade
Soa hordelige the til h*er* ywa*n* rendæ
m*æt* the starcke skaft the hadde j hæ*n*de
Soa hordelige stu*n*ghe the j ha*n*s skioldh
ha*n* gik all j sticke a the mwldh
h*er* ywan giorde so*m* j mwæ høræ
ha*n* vilde sith glaffu*en* [ey] brat forgøræ
ha*n* togh soa droseten gørlæ varæ
Huar ha*n* foor j th*e*n skaræææ
Och stak ha*n*nu*m* soa th*et* sigh*er* iech eth*er*
Ath ha*n* fial tha til iorden neder
Han lengge th*er* j swyme loa
th*et* ha*n* huærke*n* hørde ell*er* soa

The ructæ the*ræ* swærdh sa*m*men
th*et* gik th*o*m alle af ga*m*men
the sloæ h*er* ywan soa inckeligh
ha*n* vilde tha gerne værie sigh
Th*et* the vare two oc ha*n* var enæ
Ha*n* var tha rask ok icke seen
Th*et* teræ hugh vare ma*n*ge oc smoa
hans eth vare støræ æn theræ two
[1]) l. forsinnet Ther droseden hadde forswinet[1] sek
ha*n* sprang vp soa raskeligh
Nu ær h*er* ywan stædh j vondæ
tesse tre legge ha*n*nu*m* nw til ha*n*dæ
The giorde ha*n*nu*m* soa megel nøth
ath ha*n* hadde angest fore sin døth

Th*et* førstæ løyæn th*ett*æ soa
hu*n* sprang vp oc ey leng*er* loa
ther ha*n* tørftæ he*n*nis hielp veth*er*
hu*n* ructæ drosede*n* geniste*n* neder
hu*n* reff so smoa ha*n*s brønie ringh[e]
[2]) l. springhe Ath hwær mu*n*dæ fra hw*er* a*n*ne*n* goa[2]
Skal iech ther aff sighe meer
Huat th*et* var pladæ eller pantzer
th*et* løyæn ractæ m*æt* sin tan
th*et* reff hu*n* af th*e*n vslæ ma*n*
Badæ køt och sener af ha*n*s sidæ
ha*n* var ey før tha mer at stridæ
Ha*n*s leffuer lu*n*gæ oc hiarte rodh
drogh løyæn vth alt m*æt* sin fodh
ha*n* fiall tha nedær a the iordh
Och talede siden ald*ri*gh eth ordh
Allæ the ther soæ vppa
loffuede gud oc sagde soa
Gudh m*æt* sin v*er*duge nadee Bl. 131

frelsse th*en* ridde*rœ* af th*en* vadee
Droseden liggær oc ær nw døth
h*er* ywan ær tha ey vten nøth
Hans brødre two th*er* efft*er* leffue
Store slagh the ha*n*nu*m* th*er* giffue
Th*er* hans løyæ the*tt*æ soa
at the ha*n*nu*m* soa nærlige goa
Hu*n* vilde ey tha lenger bidhæ
me*n* løb tha fræm j sa*m*me tidæ
Och kastæ j [1] hwær a*n*nen j fra
tha fech th*en* løye j sa*m*me stu*n*dh
j kroppet eth jæ*m*m*er*lich lu*n*dh [2]
Th*et* nær he*n*ne til døtæn gik
aff th*et* hugh th*er* løyæn fik
Ther h*er* ywan vor th*et* voar
ath ha*n*s løyæ hu*n* var soar
Tha var ha*n* soa je*m*merlige vredh
ha*n* hordelige modh the ridde*rœ* redh
ha*n* twang th*o*m om the vilde leffue
At the skulde th*o*m fange giffue
Huat the luneta hafde talet till
Sa*n*nelig jech th*et* siæ vill
The fingee siden th*en* sa*m*me ræth
So*m* the hadde luneta jæth
The vorde bodæ brende j booll
Nu sigh*er* [3] h*er* ywa*n* huar ha*n* far
Fforæ the soar ha*n*s løyæ baar
Sin eigne saor ha*n* tha ey kende
Foræ th*en* sorgh ha*n* bar fore he*n*næ
Ffræls ær worde*n* luneta nw

Siden for hun venscap af sin frw
hu*n* lodh sich so*m* hu*n* h*er* ywa*n* icke kende

[1] *j* udsl.
[2] l. wndh
[3] l. syrgher

Hu*n* tacker ha*nn*u*m* at ha*n* hialp henne
Engen kende h*er* ywan th*er*
oc ey hans eghen hiarte kær
hu*n* bøth tha ha*nn*u*m* in m*æt* sig faree
Oc soa ha*n*s løye me*n* the æræ soræ
j hwiles h*er* och haffuer nodæ
til thess j vordee til su*n*dee bodæ
Gud løne eth*er* foræ eth*er* æræ
At th*et*tæ sin moa th*et* ey væræ
thi jech nw icke kan vorde gladh
huerke*n* hær ell*er* anne*n* stadh
Ffør jech for venskap af my*n* frw
th*er* jech daglige hau*er* j hughæ
Th*et* ticker mek va*ræ* illæ giort
th*et* j faræ soa bradelige borth
The fruge tencker ey ræt vppa
telligen ridde*ræ* vill forsmoa
My*n* frwe mek ticker th*et* ful well
huat i tale ræth oc skæll
thi moa jech eth*er* ey th*et* sighe
Jech hau*er* brodeth thi mo jech thie
The fruge mæltæ soa innerligh
Ærligh ridde*ræ* thæt sigh*e*n mek
Vitæ th*et* ey fle*ræ* æn j two
huat i hafue brodet m*æt* th*e*n fru
Ja my*n* fruge jech ke*n*nis th*er* veth*er*
j æræ th*e*n trædie th*et* sigh*er* jec eth*er*
Lader mek nw h*er*ræ th*et* forstoa
huore th*et* mottæ vare soa Bl. 132
Eth*er*t naffn oc huat j hedæ
th*et* ær the bøn th*er* iec efftær letæ
Jech vil th*et* gøræ fore eth*er* bøn
mit naffn foræ eth*er* ey le*n*ge lønæ
Th*et* vil iech nw sighe fore tegh

løyens ridd*er* ma*n* kallis[1] mek
a*n*neligh[2] iech th*et* sīæ vill
at ha*n* ær ey j v*er*den till
Huærken ridd*eræ* ell*er* swen
th*er* soa heder som iech een

Iech vil eth*er* spørie om jec moa
hwy listær eth*er* at hedæ soa
jech ald*ri*gh førræ sagt hørdæ
Aff løyens ridd*eræ* huat ha*n* giorde
Th*et* mwæ j frugee forsta*n*dæ hær
At iech icke [fricktær hæræ[3]
thi hafde jech giort j morge*n*[4] ridh
J torney dyst ell*er* nogh*er* stridh
Ridd*er*skap m*œt* myne hændær
tha vorder jech bædræ m*œt* f*ru*ær kender
En wil jech h*erræ* biwt*æ* tek
J dwellies h*er* [i] nat m*œt* mek
Ney th*et* mo ether icke dwæ
ffør æn iech sidh*er*[5] veth mi*n* fruæ
Gud ladæ ether h*er*ræ fare væll
Och leffue bodee hell oc sæll
[Gud ladæ ether then æræ fao]
Th*er* j soa meget efft*er* troo
Gud høræ ffruæ eth*er*s bøn
at iech mattæ fa*n*ge th*er*aff røn
Ha*n* lønligh meltæ vet*er* sigh enæ
th*et* veth vel gudh huat iech mon mene
Ath the fruee hær hoos mek stoor
hu*n* nylich[6] til mit hiartæ bar
Luneta m*œt* ha*n*nu*m* j veghen rider
hu*n* tacker ha*n*nu*m* th*et* sigh*er* iech eth*er*
Han bedær henne huat han moa
ath hu*n* skall encth*et* siæ j fraa
Huat riddere th*er* han skulde være

1) kaller
2) l. sanneligh
3) Sv. frægher ær
4) l. nogher
5) Sv. ær sater
6) Sv. nykil

ther henne mu*n*dæ frelssæ thæræ
My*n* he*rr*æ jech vill thæt siæ tegh
th*et* skal engen spørie aff megh
Nu æn iech ethær bedhæ will
ther j [siæn thæn[1] thimæ till
J gløme ey thæt j haffue [i] hughe
Ath gøræ mek sathæ m*æt* my*n* fruæ
Jech will th*et* gantzsæ gerne gøræ
th*et* skullæ j bodæ spørie och høræ
Nu ville vy ey[2] sighæ j fraa
Hans løyæ ær ey før ath goa
Och gidær [ey] m*æt* ha*n*nu*m* ganget
Ffore the soar som hu*n* haue*r* fanget
Ha*n* gik i stowen[3] th*er* ha*n* fan
th*et* blødæ mwss tha hæntæ han
En liden sengh ha*n* ther aff giorde
A syn skiold løyen m*æt* sigh førdæ
Och løfftæ he*n*ne siden po*n*ne sin hest
ok førdæ henne siden so*m* ha*n* ku*n*ne best
Stu*n*dom ha*n* løyen selffu*er* baar
ther til om sidær han vord vaar
En mwre*n*de gor foræ ha*n*nu*m* stodh
han var tha bode træth oc modh Bl. 133
han sloar vppa then stercke porth
ha*n* vilde ey ridæ tæden borth
thi th*et* var langt at nathæ tha
Hans ørss var træt oc mottæ ey goa
Th*en* portener ko*m* gangende th*er*
han sporde huoa ther vtæ stær
llader mek ind tess beder jech eth*er*
Jech tørff nw vell h*er*berge veth*er*

Tha swarede ha*n*nu*m* th*en* gode ma*n*
j æræ væll ko*mm*e*n* sagde han

[1] Sv. seen ther
[2] *ey* udsl.
[3] l. scowen

Han løwer fram so*m* han vo[r] odh
Och porte*n* vp foræ ha*nnum* lodh
Ridder*œ* och swene modh ha*nnum* ginge
h*er* ywan the storlige vell vnfinghe
Tha kom husbonde*n* gorden otæ
Ffangnede ha*nnum* th*et* bestæ ha*n* motæ
Hans sønner oc hans døttær two
hans gode husfru giorde oc soa
Hans løye the ha*nnum* efftær bare
Och sorlighe the thess skade vær*œ*[1]
Th*et* gør th*o*m alle sa*m*men vee
the jæ*m*mer th*er* the aa løyen see
Husbonden sagde til h*er* ywan
thi han var een godær man
J skullæ nw h*erre* dwællies hæræ
soa lengee j bodhæ til ræge æræ
Eth*er* løye och j bodhæ
husbondens dottær m*œt* gudz nadæ
Och ha*n* the bestæ lægæ [varæ] bodæ
Th*er* ma*n* vistæ j th*et* landh
the bundhe theræ soar m*œt* hwide*n* handh
Och gaffue th*o*m dricke j ma*n*ge lundh
at the vare helæ j stacket stundh
Th*en* sa*m*me tit th*er* han loa thæræ
tha finge the ath spørie en nymæræ
Ath en ridder*œ* th*er* lidæt j fraa
siugær j sin gordh loa
Af the soth tha bleff han døth
th*et* tottæ hans wennær vare nøth
Efftær ha*nnum* leffde døttær two
the vænistæ man m*œt* øghen soa
The toghæ ath trætte om arf ther*œ*
badæ om my*n*dræ och soa om meræ
The ælstæ søstær meltæ soa

[1]) l. kæræ

the vnge søster skulde enctet foa
Aff th*et* godzs ey eth hor thæræ
Før vill hu*n* ther om til hoffue faræ
Ath fange sech en th*en* man
So*m* th*et* foræ hennæ værie kan
Tha the ingree th*et* forstodh
At he*n*ne søster var soa homoth
hu*n* tencte m*æt* sigh th*et* sa*m*me sy*n*ne
Ath hu*n* skulle ko*n*ni*n*gh art*us* fynne
All sin nøth foræ ha*n*nu*m* kiære
ffør æn he*n*nis søst*er* ko*m*me thæræ
Hu*n* segh[1] a hæst oc tæde*n* redh
til karildoss huss the geniste ledh
Ath kiæ*ræ* th*er* sin nøthæ
hu*n* taber nw th*er* sinæ mødæ
Thi før th*en* yngeræ ko*m* thær
The ældre systær foræ he*n*ne ær
oc hau*er* sith mol til hoffue førth Bl. 134
at ridde*ræ* oc swene haue hørth
h*er* gawian hau*er* th*en* ælstæ jæth
Han vill henne værie om ha*n*[2] hau*er* ræt
Och [biwdær] henne tho th*er* om tiæ
Och engen ma*n* th*er* mer af siæ
Om iech skal nw foræ tek stride
ok løsæ allæ thine qwidæ
Hu*n* swarede ha*n*nu*m* th*et* vil iech gøræ
af mek tha skal th*et* enge*n* høræ
Effth*er* th*et* kom fare*n*dæ thæræ
the ingræ sister oc vilde sig kæ*ræ*
Hu*n* hathæ en stacket ma*n*tel aa
aff brunt skarlagen jech sig*er* soa
Ffodrit vnder m*æt* huith skindh
Soa gik hu*n* foræ ko*n*ni*n*gen in

[1] l. stegh
[2] l. hun

Then samme dagh man thet forstær
the ingræ sister var kommen ther
Och fiælskræpper var slaghen j hiell
thet tøctæ thom allæ væræ wæll
Her gauianss søstersønnær two
mangæ tiænde the sagde i fra
Och helsædæ her gawian oc andre tiennæ[1]
Aff ærligh ridderæ løyens viengnæ
The sagde j then same tith
huar han løsdæ allæ theræ qwidh
Jomfruen theræ søstær var
hun helsedæ her gawian openbar
Moderrbrodher thet thet[2] siær jech tegh
Ath løyens ridderæ frelsseth mek
thet giordæ han fore ethre saghe
han frælstæ oss aff all vmaghe
han ether megel helsne sændhæ
han sagdæ ati hannum gørlæ kændæ
Hærræ gauian swarede the jomfrv tha
then løyenss ridderæ jech aldrig soa
Och iech haffuer [aldrig] aff hannum hørth
ffør æn nw huat han haffuer giort
The jomfru jæch før sagdæ j fra
hun stodh ther nær ok liwdæ oppa
Oc kerde sigh soræ the sælige møø[3]
ath hun mottæ engen then ridderæ fynne
Fore hennis skildh vilde iech[4] gøræ soa
ath then kamp sech taghe vppa
Hun bath her gauian mæt grædende toræ
myn herræ om thet moa væræ
Gørær thet foræ fruær æræ
j værier mith moll men jech ær hæræ

1) Sv. thæyghna
2) thet udsl.
3) l. quinne
4) iech udsl.

Tha swarede he*n*ne h*er* gawian
jech giorde gærne sagdæ han
hadde jech ey en kamp taget til he*n*ne
th*en* skal jech ændeligh th*er* bestande
thy vordæ j th*er* nw ath bydæ
th*et* sigher iech eth*er* th*et* skullæ j vidæ
Tha the iomfru th*et* forstodh
hu*n* motte ey fore[1] th*en* ridd*er* godh
Tha gik hu*n* foræ ko*n*ni*n*gh art*us* at stande
Oc kerde th*er* aff ny sin vandhæ
meck ticker th*et* væræ vnderlicht
jech hørde ald*ri*gh førræ slicth
th*et* ma*n* skall engen th*en* fynnee
th*er* segh tørff hær vnder vindæ
Wærie mit moal me*n* jech hau*er* ræth Bl. 135
mæth*en* vy gytæ ey sælffue sæth
Jech vilde my*n* søster æn g*er*ne rodæ
Ath hu*n* lodæ mek æn varæ m*æt* nadæ
Efft*er* my*n* fader me*n*[2] ræth*en* skel
Och lade mek haffue th*et* mec bør [til]
Th*et* ær the bøn th*er* jech eth*er* bedær
ok my*n* søst*er* h*er* mæt ethær
Æn tha at iech th*er*· enge*n* hielp foar
me*n* iech ær ko*m*men hæræ

Th*et* skullæ j fregne om iek mo leffue
jech vil my*n* ræt ey offu*er*giffue
Ko*n*ning artus swarede the godæ jomfru
Som en viis q*ui*nnæ talæ j nw
ha*n* lodh he*n*nis søster fore sich kalle
Jech vill nw høræ eth*e*re ære*n*de alle
Och ladæ th*et* høræ ridde*ræ* och swene
Jech vill ether g*er*ne gøræ offuer enæ

[1] l. foa
[2] l. mæt

jach beth*er* oc biwdær th*et* iech moa
lladh*er* eth*er*s søster thæt hun ao
The ældre sister swaredæ thaa
th*et* veth gudh jech [giør] ey soa
Ey for thren[1] ok ey for bøn
th*er* aff skal hu*n* fynne sa*n*ne*n* røn
Th*et* hu*n* skulde tuse*n*de vint*er* leffue
jech vill he*n*nè ey en pe*n*ni*n*g giffue
Vth*en* hu*n* kan th*en* ridde*ræ* foa
th*er* my*n* ridde*ræ* thor læstæ[2]
Ko*n*ni*n*g artus swarede tha
jomfru i tage ey ræt vppa
tho at eth*er*s twnge faller slæth
j biwdæ eth*er*s søster yckæ ræth
Hu*n* haffuer æn trætten dage till
Ath ledæ efftær th*en* he*n*ne hielpe vill
Th*en* doom mo y[3] j engelu*n*d brydæ
Om hu*n* moa logh oc ræt nydæ
The yngræ sistær fore ko*n*ni*n*gen stodh
hu*n* foor borth tæden j stadh
Hu*n* tenctæ vppa m*æt* alle synnæ
huar hu*n* mottæ løyens ridde*ræ* fynnæ
til ha*n*nu*m* var he*n*nis mest alidh
Ath gudh mottæ henne visæ tith
Hu*n* sporde hwær th*en* ma*n* hu*n* faan
Om h*er* ær nog*er* mek visæ kaan
Th*en* jech efftærfar at ledhæ
lløyenss ridde*ræ* mon han hedæ
The swarede he*n*ne och sagdæ ney
Jomfru th*en* ridde*ræ* kennæ vy ey
Hu*n* fich th*er* aff soa megel qwidæ
Hu*n* vor før neppeligh ath ridhæ
Hu*n* var th*er* aff harlæ blydh
ath var hu*n* ko*m*me*n* j so*m*me[4] ridh

[1]) l. thrw
[2]) l. bestoa
[3]) *moy* er rettet til *mo y*, men der er glemt at udsl. det følgende j.
[4]) l. samme

1) Sv. thiit — Till[1] he*n*næ frændæ foræ ær
Och henne vennær som he*n*ne haue kær
The mottæ th*et* wæll a hennæ see
Ath he*n*næ var j hiartæt vee

En mø lodh hun sigh kallæ tha
Som hu*n* trøstedæ besth vppa
my*n* kæræ huath iech tegh bedær
Om thu th*er* vilt taghe vethær
ffare mit ærindæ thætte synnæ
huar thu mat løyenss riddere fynnæ Bl. 136
The iomfru redæ segh geniste*n* till
Och sigh*er* hu*n* gerne th*et* gøræ vill
Jech skal aldrigh ko*m*me hær
ffør æn ha*m* jech finnæ kaan
2) l. redh swa — The jomfru swarede[2] vatheligh
3) *Ath* udsl. — ath[3] hun hadde enge*n* swe*n* m*œt* sigh
Thæt mestæ hesten ha*n* formoa
th*er* til daghe[n] mu*n*dhæ forgoa
4) l. Och — Ath[4] nath*en* trædæ[5] he*n*ne th*er* till
5) l. tradæ — hu*n* veth ey gørlæ huort hu*n* vill
Ath hu*n* veth sigh enctæ til rodæ
Vth*en* bedær gudh om sin nadæ
At ha*n* vildæ th*et* skibæ soa
ath hu*n* mottæ the nath*er*bærge foa
Effth*er* th*et* een lidæn riidh
lløsdiss en dell aff he*n*nis qwidh
Een borgh loa th*er* lidæt fraa
Vectærnæ blæsdæ th*er* fast vppa
6) l. hornæt — Hu*n* geniste*n* efftær hordæt[6] redh
tith hu*n* thæt hørdæ geniste ledh
Th*en* vegh var bodæ godh oc slæth
Hu*n* ke*n*dis veth*er* ath hu*n* hadæ ræth
Hu*n* redh th*en* vegh foræ he*n*ne loa

till th*et* huss hu*n* fore sigh soa
Om husæt gingæ grafuer tree
[the væneste ther man vilde see]

Th*er* offu*er* gik longæ[1] spa*n*ghæ
the ware bodhæ ny[2] och langæ
Ther jomfrue*n* gik sigh tæde*n* borth
ow*er* the graff ock til then spangh[3]
Hu*n* mondæ brat aa the vect*er* kallæ
huat vogæ j ællær soffue allæ
Tha meltæ en ma*n* a burge*n* stodh
J æræ velko*m*men jomfru godh
Mæde*n* j æræ ko*m*men ower the spange
J skullæ h*er* got hærberge fonghe
Han leddæ he*n*ne j varme*n* stwæ
h*er* scullæ j iomfru innæ soffue
ha*n* skipedæ he*n*ne ræt alt magh[4]
Soa til drich och ædæ bodæ
och bøth he*n*ne siden godæ nath
Er ether jomfru h*er* nogeth fath
th*et* ær the bøn jech bedæ vell
Ath i ladhæ sighe till

Arlæ om morge*n*nen dage*n* var liuss
jomfruæn var til hæsten fuss
Husbonden taler til he*n*ne tha
Jech spør ether gerne om iec moa
sigh*er* mek th*et* om th*et* [ma] væræ
hwi villæ j soa arlæ ridæ[5]
Jech vil th*et* storlige g*er*ne gøræ
Om ether lister th*et* at høræ
En h*er*ræ jech far effter at ledæ
lløyens ridder mon ha*n* hedæ
Jech haffu*er* aff ha*n*nu*m* hørth
Huat ridderskap ha*n* hau*er* giort

1) l. lønligæ
2) l. miø
3) l. port
4) allæ nadæ
5) l. faræ

Mek hober moa jech ha*n*nu*m* fy*n*næ
Jech skal my*n* nøth al forwinnæ
Husbonden swarede henne tha
th*et* veth vell gudh om th*et* ær soa
Widær th*et* my*n* hiarte*n*[s] kiæræ
th*et* ær ey lenge th*et* ha*n* war hæræ Bl. 137
Ha*n* frelste mek af megel nøth
th*et* løne ha*n*nu*m* gudh th*er* al v*er*de*n* bøth
Han sloa h*er* fielskræpper i hiell
Meget giordæ ha*n* tha væll
Th*er* j rydæ hæden borth
tha mwæ j see h*er* foræ vor port
huar ha*n* ligger jech siger i fra
Een støræ fiende jech ald*ri*gh soa
Edlæ ridde*ræ* ponne ethre troo
ffor eth*er* dygdh tha gøræ*r* soa
Och foræ allæ frugær æræ
ssigher mek huar ha*n* mon væ*ræ*
Wide th*et* gudh jech ka*n* th*et* ey vidhæ
tha fare j effth*er* ha*n*nu*m* at ledhæ
Jech viser eth*er* gerne po*n*ne th*e*n ledh
Th*er* th*e*n ridder hæden redh
Han fulde he*n*ne offu*er* the vinde bro
J skullæ ride po*n*ne th*e*n skow soa froo
Th*e*n vegh a edhre høgræ handh
ha*n* leder eth*er* j fre*m*mede landh
Hu*n* redh nw th*et* mestæ hu*n* moa
til tess hu*n* kelde*n* fore sigh soa

Eth ædlæ fæstæ hu*n* fore sich fan
ther sporde hu*n* efft*er* th*e*n ædlæ ma*n*
huer th*e*n he*n*ne møtæ ok hu*n* soa
Om noger there ha*n*nu*m* kende moa
Th*e*n hu*n* atledær och hafu*er* kiær

och løyens ridd*er* neffnder ær
The swarede he*n*ne j sa*m*me tith [1]
Vy sowe ha*nnum* j stacket tith
Ha*n* ene bestandede the ridder tre
och giorde th*om* alle sa*m*me*n* vee
Jech bedær eth*er* g*er*ne fore eth*er*s æræ
Sig*er* mek huar ha*n* mon væræ
The swarede alle sa*m*me*n* oc sagde ney
huar ha*n* nw ær thæt vidhæ vy ey
Om eth*er* lister j ville ha*nnum* finnæ
tha visæ vy eth*er* the sa*m*me q*ui*nnæ
th*er* sist aff oss th*e*n ridde*ræ* soa
Th*er* i soa meget efft*er* troo
Tha the so hadde taletz veth*er*
Luneta kom tha farende nith*er*
Aff th*e*n cappellæ th*er* nitræ stodh
oc helssæthæ tha the jomfru god

Vidhe j huar løyens ridde*ræ* ær
j vise mek ha*nnum* m*æt* [2] iec ær h*er*
Luneta swarede tha th*er* till
Ath hu*n* th*et* g*er*ne gøræ vill
Jech vill eth*er* følgæ a my*n* san
tidh iech sist skildis veth*er* ha*n*
Luneta sagde the iomfru tha
Huo*ræ* løyens ridde*ræ* hialp he*n*ne fra
th*e*n hede eldh och store ball
oc vorde maglig henne mall
tha the hadde lenge taletz veth*er*
Luneta tha the jomfru bedh*er*
Th*e*nne veigh tha skulle j fare
och taghæ ha*nnum* gørlæ waree
Th*er* till j finne nogher en ma*n*
Bl. 138 th*er* eth*er* af ha*nnum* siæ kan

[1]) l. rith

[2]) ɔ: mæden

mæden thu hau*er* ræt adh delæ
Gud latæ tek ha*nn*u*m* fynnæ helæ
Och raskelig ha*nn*u*m* at fynnæ
at eth*er*s anger worder my*n*ne
Nu far ræt my*n* hiartæ kiæræ
jech mo ey lenger dwellies hære
Jomfru lader mek th*et* fræ*n*gnæ
ath j helse ha*nn*u*m* a myne vegne
Luneta for sik attær igen
the iomfru redh sigh tæden æn
Th*e*n sa*m*me veig hu*n* henne bath
ha*n* ledde he*n*ne j th*e*n sa*m*me stadh
th*er* h*er* ywan och hans løye bodæ
huiltis om nath och haffde nade
och worde th*er* heell aff the*rœ* soar
for enctæ [1] mu*n*dæ tæden fare

Hvsbonden gik he*n*ne selff igen
han kalledæ raskelige sin swen
Och bath ha*nn*u*m* tagæ he*n*nis hæsth
Gøme ha*nn*u*m* som ha*n* ku*n*ne besth
Wille i thæn nath h*er* bidhæ
ell*er* sigh*er* mech huort j skulle ride
Jech for th*e*n h*err*æ efft*er* at ledhæ
th*er* løyenss ridde*rœ* nw mon hethæ
Och beder jech eth*er* foræ eth*er*s æræ
Siger mek huar han mon væræ
th*et* vith men tha sagde han
Jech vill eth*er* visæ th*e*n ædlæ ma*n*
Vilt thu ey dwellies at th*et*tæ synnee
thu math ha*nn*u*m* j affth*e*n væl fynnæ
Thi ha*n* redh hæden nw j stadh
tha var th*e*n iomfru ga*n*tzæ gladh
Skint tegh effth*er* huat thu formoa

[1] l. før en the

th*et* roder jech tek at thu gør soa
Gudh helsse eth*er* nw oc alle tidæ
lløsæ ether angær oc soa eth*er*s qwide
Gudh hør h*er* ponnæ eth*er* bøn
oc ladh mek th*er* aff finne røn
M*æt* ha*n*nu*m* moa j mest j woldæ
om jech skal my*n* æræ beholde
Hærre ville j mek høræ oc mo th*et* vær*e*
jech hau*er* lideth foræ eth*er* at kære
Dagh oc nat hau*er* jech rænt
Siden jech vordh til ethær sændh

Een jomfru bodæ høuesk oc righ
hau*er* mek h*err*æ sent til tigh
Ædlæ h*err*æ j tencke m*æt* eth*er*
Och gøræ th*et* my*n* jomfru bedær
Mange*n* dag hu*n* effte*r* eth*er* redh
Offuer bierg oc dale soa ma*n*geledh
Alt til hu*n* ladess j sothæ sengh
Och var ey før at ride æll*er* gange
togh vill hu*n* eth*er* tienæ gerne
hu*n* visde mek til eth*er* [th*er* he*n*ne ene [2] t*er*næ
He*n*nis godz ær he*n*næ taget fra
th*et* hu*n* fore gudh och verde*n* aa
Th*et* hau*er* he*n*nis søst*er* giort
Jech troær th*et* i haue ey førr*æ* hørth
Ville i th*et* gøræ foræ he*n*ne bøn
Bl. 139 oc tage aff gud oc he*n*ne løn

Hær ywan mu*n*dæ th*er*til sware
mech dwær ey m*æt* mag at fare
Tørff thin iomfru my*n* tienistæ vedær
tha wil iech g*er*ne følge eth*er*
thi ha*n* for siælde*n* loff til hoffue

2) l. henne egen

ther [a vil iek[1] ydælige hemme sowe
Jech vill henne hielpe huat iec moa
for huar then man ther talær aa
The iomfru var tha glad oc froo
hun hørdæ then ridderæ thalæ soa
Och mæltæ til hannum blidelige tha
thet løne ether gudh ther alt formao
Tha the hadde lenge talætz vether
tha komme [the] ther fræm omsidher
Ther han eth richt huss foræ sig soa
pyne borgh man kaller soa
thet vort fræm om daxens tidæ
the voræ ey føræ lenger at ridæ
Tha meltæ the a husæt waræ
tha the soffue her ywan faræ
Jllæ vorder thu kommen hæræ
Och deffuellen selffuer stor tu nær
Han sende tek til krancken lith
ther teg til hærbergx visde hith
Mæden thu esth kommen hit til vor
Bode sorgh oc angest thu her for
Om thu hauer tik ey skøt hæden bort
Hæden fran vor adel port
Hær ywan swarede tha vten gammen
Ether vorder vee ræt allæ sammen
Nar brødh iech veth noger ether
ther thu soa illæ fore mek beder
Rider ey nw thu hæden brath
tha finner thu thet før annen nath
och kommer thu j husæt fram
thet skalt thu røne thu for ther skam
her ywan vilde ey ridæ borth
han rendæ tagen fore there port
Och øptæ fast thet samme sin

[1]) l. vil

Och bath sek genisten lade in
Huat th*et* vorder mek til skade ell*er* fro*m*me
Jech vil h*er* in om jech kan ko*m*mee
Kwren øptæ aa sin thynnæ
Goder ma*n* huat viltu h*er* innæ
Slig ær meget jæ*m*mers nøth
thu vilt tegh skinde til thin døth
Thu foar h*er* last oc enge*n* æræ
thi matte thu helder vtæ vær*æ*

Hær ywan talede til th*o*m æn
hwi ladhæ j soa j sælige mæn
Soa ma*n*ge lund so*m* jech hau*er* hørt[1]
Soa vhøueske folk hau*er* iec icke seth
Th*er* h*er* ywan hadde talet soa
En fruge mu*n*dæ imod ha*n*nu*m* gao
Hu*n* var een ga*m*mel høuesk q*ui*nnæ
Hu*n* helsede ha*n*nu*m* m*æt* blide synnæ
j tørffue ey hær væræ vredh
ell*er* eth*er* mødæ noger ledh
Sa*n*nelige jech th*et* siæ vill
the varede eth*er* ath th*ett*e sin
Ati skulde ey j huset in
the torde ey anerlundh vare eth*er*
Bl. 140 Æn m*æt* onde ordh vndfinge the eth*er*
Th*et* ær ther*æ* seet at gøræ soa
m*æt* ondæ ordh alle mæ*n* vnd fao
thy the vilde nødugt see
at nog*er* ma*n* skulde h*er* skee vee
Th*et* vidhæ vy h*er* forebo
oss [ær] veth*er* liiff oc bodeth soa
At aldrig ær th*et* soa gode*n* ma*n*
th*et* vy hærberge tørffue ha*n*
Nu hau*er* iech sacth sitwone var

[1]) l. leet

huoræ th*et* hær aa husæt staor
Jech vil eth*er* ey mene h*er* in at ridæ
th*et* rader jech eth*er* ell*er*[1] vtæ bliffue

Hær ywan swarede he*n*ne tha
th*et* ær nw noget at tencke vppa
Æn th*et* iech hæden ridær brat
huar skal iech tha ligge j nath
The frugæ swarede ha*n*nu*m* th*er* til
gør nw selffu*er* huore thu vil
Ko*m*mer thu hæde*n* forwte*n* skade
tacke gudh oc ha*n*s signede nade
Gud lade mek th*en* glæde skee
Jech motte eth*er* eæn leffue*nd*is see
Gudh [lade] eth*er* vel fare h*er*ræ
ha*n* swarede he*n*ne lef hell oc sell
Och tagh*en* geniste*n* riden[2] bort
fra*m* foræ th*en* adell port
ha*n*s løye alt *mæt* ha*n*nu*m* gik
Oc soa the jomfru th*et* sig*er* jech tek
han kaller a th*en* porteneer
oc soa hans andre [flere ko*m*pane[3]
llat nw porte*n* vp fore mek
Jech vil hær in ræt ændeligh
Tha swarede ha*n*nu*m* th*en* portener
huat skal jech eth*er* sighe mer
Skinde tek hæden om thu vilt
thu for enctet vten ilth
The lodæ tha nedær the vindebroo
Rider nu in om thu vilt soa
Mæde*n* thu soa meget efft*er* troær
actæ th*et* selffu*er* huore th*et* goær
Ha*n* redh th*er* in til thom allæ
ha*n* wrder ey huat the ha*n*nu*m* kallæ

1) l. heller
2) l. rider
3) l. kompane flere

Èth storth huss vor ha*n* th*er* var
mit j burge*n* huar th*et* star
Fforæ th*et* huss th*er* var en slætæ
ha*n* vistæ ey huat th*et* hadde at sætæ
th*er* om tha gik eth hagel verk
badæ høgt dybt oc starckt
th*er* var j gorde*n* innæ
thry hu*n*drede mør oc stoltæ q*wi*nnæ
the spu*n*ne gull oc volde[1] lath
enge*n* aff th*o*m tha th*er* var gladh
the mu*n*dæ allæ surgende væræ
Af th*e*n harm the hadde at bæræ
pæll och kosteligh boldekinæ
the beste th*er* ma*n* motte fynne
Alle hadde[2] costeligh tingh
llao th*er* alle veigne omkring
th*er* ma*n* aff gull oc silkæ gøræ
th*et* mugæ j h*er* j bogh*e*n høræ
The arme fruær som th*er* sadæ
Soa inckelig var there ladhæ
Engente*ræ* var soa righ
Bl. 141 at helen kiortell hadde om sigh
there farge var bode gul oc blek
th*et* var af hu*n*gær oc ey af legh
Af[3] thet*ræ* klæder [war] ma*n*gh*e*n both
fra*n* theræ hals oc til the*ræ* fodh
ee huar en klut veth a*n*nen sad
h*er* ywa*n* gadeth[4] th*er* illæ ath
Th*er* nest toghæ the allæ at græde
och soa inckelige ath ladhæ
Th*er* ha*n* hatæ lenge hørt the*ræ* gradh
Oc the*ræ* horde inckelige ladh
Ha*n* vende sig aa en a*n*nen leedh
Och geniste*n* att*er* til porte*n* redh

[1]) Sv. vafuo
[2]) l. hande
[3]) l. a
[4]) Sv. gaz

the*n* portener modh ha*n*nu*m* gik
Soa vnd*er*ligh ha*n* til ordz fik
tek dwær ey nw bort at faræ
kompa*n* thu skalt h*er* innæ vare
Thu losth tek nw th*er*efft*er* la*n*ge
th*er* thu kant enge*n* æræ affange
Vte*n* skam oc skade bodæ
thu vilde ey lydæ voræ rade
kompa*n* jech spør tegh a*n*dre saghe
th*er* my*n*e hærie[1] gøræ vmaghe
hwæde*n* *æræ* tesse q*ui*nne
th*et*[2] th*er* so*m* gullet spi*n*ne innæ
Och aff hungær *æræ* pintæ soa
At the æræ neppelige føræ at goa
Th*et* veth gudh th*et* swarer jech till[3]
Th*et* for thu ald*ri*gh at wide af mek
lletæ tek nw een a*n*nen man
th*er* tek th*et* æue*n*tir sighe kan
ha*n* red til gorden nw som før
han vor tha var een liden dør
Ha*n* stegh aff bagh oc bant sin hæst
Veder gorden som ha*n* ku*n*ne best
Och side*n* in fore the frug*er* gik
m*æt* dytelighet the ha*n*nu*m* vnt fik
Gud helsse eth*er* bodæ gamle oc vnge
lløsæ eth*er* a*n*ger ok soa eth*er* qwide[4]
Vende eth*er*s sorg aff th*e*nne vadæ
eth*er* allæ til glæde m*æt* sin node

Tha swarede ha*n*nu*m* en ga*m*mel f*r*væ
Gud høræ eth*er* [bøn] oc lade he*n*ne dwæ
Mech ticker j æræ soa kende hæræ
Ati vell vidæ hwo wy æræ
Th*et* vy skullæ ey løne fore tik

1) Sv. mit hiærta
2) l. the
3) l. tik
4) l. twnge

mæde*n* thu helsser oss soa innerligh
th*et* vilde iech gernæ forstande
Huo*ræ* ether kom th*e*nne nøt til hande
Th*et* var en ko*n*ni*n*gh rig oc koth
een stu*n*dh for ha*n*nu*m* vell ath
till torney oc dyst var ha*n* en ma*n*
ma*n*ge landh tha sattæ[1] han
Effue*n*tir tha vilde ha*n* fynnæ
Tha kom han fare*n*dæ ensynnæ
j th*et*tæ sorghæ huss tha ko*m* ha*n* hæ*ræ*
th*et* mwæ vy alle sa*m*men kæræ
Alt foræ hans dorscaps saghæ
tollæ vy pynæ oc stoor vmage
mek ræd*is* h*e*rræ th*et* mon so goa
Thu mon thin dell oc th*e*r af fao
Bl. 142 Thu vorder hans dorscap nw at gialde
thi at thu mottæ th*et* enctet j voldhæ
Vten gudh mæt sin nadæ
ffrelsse eth*e*r aff sorgh och vodæ
huoa mo telligh vquæmelig monæ
a*n*ner æn[2] fødder aff een konee
Anne*r* theræ aff eth faor
Th*et* sigh*e*r iech tegh h*er* oppenbar
Th*e*r th*e*n kong hadde leyæt h*er* en nat
tha kom ha*n*nu*m* ey annerledh ath
Æn stridæ omodh thom bodæ
Æller sigh fange*n* giue i the*ræ* nade
Th*e*n vnge ko*n*ni*n*g som th*e*n h*e*rræ var
ha*n* var ey ful thiwæ ar
Ha*n* var ey før modh thom at stride
thi skulde ha*n* sigh fange*n* giffue
Och j theræ my*n*næ ændelig bliffue
Soa fræmpt so*m* ha*n* skulde th*e*r leffue
Ha*n* tingede th*e*r fore liffuit soa

[1]) l. sottæ
[2]) l. ær

Ath han skulde hw*er* theræ foa
halfft a*n*net hu*n*drede mør
Och tagh*e*n nogen the*ræ* dør
Soa ma*n*ghe skal ha*n* sænde h*æræ*
At the skulde icke søm*ær*[1] væ*ræ*
ee mæden tessæ diefflæ leffue
tha skal han th*e*n skat vtgiffue
Th*e*rtil gud vil gøræ soæ vell
At noger ma*n* sloar th*o*m i hiel
tha æræ vy løsæ af th*e*nne qwide
oc mwæ vy siden m*æt* nade bliwe
Vy nydæ[2] tha m*æt* ræt oc skæll
at th*e*n ma*n* hittes ey nw til
th*er* th*o*m mo enæ bestande
thi node oss gud fore tellig vonde
Vy worde h*er* bide th*e*n horde døth
af hu*n*gær oc tørst vit vatn oc brød
oc th*e*rtil soa nøgneæ at goa
At th*et* ær skam at se vppa
Ald*rig* gidæ vy soa megæt tient
at th*et* vorder ey alt af oss rænt
huat vy aflæ meer ell*er* mynnæ
th*et* nydæ vy ey sælighæ q*ui*nnee
oc tho æræ helder æn[3] een
Alt til sin g*er*ningh ær so seen
At hu*n* gøræ om siw nætter my*n*ne æn soa
At xx skilli[n]ge gialde moa
th*er* aff foa vy enctet meer
eæn firæ pe*n*ni*n*ge giordæ aff eer
th*er* aff skullæ vy at lydæ
bodæ til fødæ och soa til slidæ
Een ridde*ræ* mottæ th*er* aff rigær vordæ
Skulde ha*n* tellig skat vppebæræ
Som tessæ defflæ aff oss faa

1) Sv. færre
2) l. wydæ
3) l. æy

th*er* oss soa ønckelige oss[1] forsmoa
The twinge oss och soræ trwæ
meræ at gøræ æn vy formwæ
Om th*et* ka*n* væræ noger synne soa
Ath vy arme q*ui*nne haffue roa
Tha hødæ [the] oss badæ at stegæ oc siwdæ
Om vy ey gøræ som the oss biwdæ
th*et* ved vel gud al v*er*den bøth
Bl. 143 Jech ka*n* ey sighæ aff all vor nødh
th*er* the oss gøræ soa ma*n*ge lundæ
At wy æræ trælæ j alle stu*n*dæ
Th*et* gør oss mest til menæ
vy see h*er* daglige ridd*eræ* oc swene
the hit alle at æue*n*tir ko*m*me
miste bode there liiff oc fro*m*me
fforæ tesse defflæ sønnær two
At wy th*er* daglige see vppa
Jech rædiss th*et* gor h*er* ower tek
th*et* vedh [vel gud] th*et* angær mek
At thu skalt omod thom stride
ffør æn thu moth hæden ridæ

ha swarede he*n*ne h*er* ywan
gud frelsse eth*er* allæ sagde han
Oc giffue mek th*er* til nadæ
at iech mottæ dræbæ thom badæ
til gud ær my*n* høgistæ alith
Jech vil nw hæden gangæ tith
Eth stort huss h*er* standæ[r] næræ
Gud gøme eth*er* fruær j huar i *æræ*
h*er* ko*m*me ha*n*nu*m* nw ga*n*ge*n*de igen
Høueske me*n* bodæ ridd*eræ* oc swen
tagæ hans ørss m*æt* sadel oc tømee
oc lade th*et* ful vell ko*m*me til gøme

1) l. mon

Ok th*e*n go*n*gæræ th*er* jomfrue*n* a red
the giorde vet och sa*m*meledh
Nu skullæ j høræ oc h*er* forsta*n*de
huat the h*er* nw togæ til hondæ
the th*er* voræ fore ha*n*nu*m* innæ
The spru*n*ge vp alle th*et* sa*m*me synnee
bade ha*n*nu*m* gud vel ko*m*men vare
af alle the th*er* inne varææ
Jech kan ey th*et* sighæ for san
af huilke hiartæ the helssede ham[1]
hwat the giorde ha*n*nu*m* til spoth
ell*er* the vilde ha*n*nu*m* th*er* goth
Han var vell vnt fongen th*er*
Een stolt iomfru til ha*n*nu*m* gor
Ock tiæner ha*n*nu*m* væll til føyæ
At ha*n*nu*m* selffuer mottæ m*æt* nøyæ
henne tottæ alt vligt væræ
huat hu*n* mottæ gøræ til æræ
Skal iech eth*er* meræ siæ i fra
Een mø och the frugæ bodæ two
vilde ey fra*n* ha*n*nu*m* gongæ
fførræ the fuldæ ha*n*nu*m* til sengæ
Ha*n*s løyæ veth ha*n*s fodæ loa
thi at hu*n* var van ath gøræ soa

Th*et* førstæ dagen vordæ liwss
h*er* ywan clædiss j th*et* huss
Tha kom th*er* attær the stoltæ jomfru
Och ledæ h*er* ywan tæden nw
j en lidel cappel so*m* th*er* var nær
en p*re*st th*er* tha til redæ var
ha*n* sagde messæ tagen j stadh
Af th*e*n hellig*er* and so*m* jomf*r*væn badh
th*er* messæn var vtæ oc allæ tidæ

[1]) opr. han

ha*n* togh orloff oc vildæ ridæ
Bl. 144 Husbonden var th*er* selffu*er* til sware
oc sagde ha*n* mottæ ey tæde*n* faræ
my*n* kær*æ* ven h*er* ær en seedh
ha*n* hau*er* værit soa lange*n* redh
Enctæ moa iech th*er* j voldæ
at iech skal ha*n*nu*m* noget vppahalde
at huilke*n* ma*n* h*er* geniste*n* for fra
ha*n* skal stride m*æt* defflæ two
Jech skal the pugær ladæ h*er* jn
tha vorder teg værræ at th*et*tæ sin
Tho at h*er* ywan var ey gladh
ha*n* vemptæ sigh tagen i stadh
Tha melt*is* [1] om th*e*n gamlæ man
Sa*n*nelige tha sagde han
Om gud vil gøræ m*æt* tek so væll
At thu th*om* bodæ slaar i hiell
tha skalt thu h*er* en h*er*ræ væræ
offu*er* alle the fruær thu seer hær*æ*
ow*er* land oc borgh skalt thu rodæ
oc stor side*n* alt til thin nodæ
the alder venestæ dotter myn
hu*n* skal tha væræ kereste thin

Hær ywa*n* swarede ha*n*nu*m* till
Sa*n*nelige ieck th*et* sigæ vill
Gud giffue jech ku*n*ne e huat iek moa
thin dotter vil iech ey købæ soa
Th*et* veth iech vell sa*n*neligh
At keysere*n* af rom ær ower mek
So*m* æræ oc krone skal th*e*r væræ [2]
ha*n* motte henne haffue m*æt* æræ
Husbonden meltæ til h*er* ywan
om gud tek the æræ aan

[1]) l. meltæ
[2]) l. bæræ

at thu mot th*o*m owerko*m*me
m*œt* thin krafft oc m*œt* thi*n* fro*m*me
thu skalt my*n* dottær foa
gud ladæ mek th*et* see go*n*ge soa
Nu skullæ j h*er*ræ tage eth*er* til va*rœ*
the ville nw raskelige ko*m*me hæræ
thu skalt th*o*m ændelige ene besta*n*de
Gud giffue tek goa væl til handæ

Hær ywa*n* swaredæ ha*n*nu*m* th*er* till
jech th*o*m gerne bestande vill
Th*et* yech vilde nw sighæ ney
mek ticker th*et* moa mek dwæ ey
mæde*n* th*et* skal ee ændelige wæræ
tha ladee the defflæ ko*m*me hæræ
two defflæ sønner ko*m*me th*er* fram
gud giffue th*o*m bodæ last oc skam
the vare bodæ ondæ oc leedh
th*e*n fare søn han var soa vredh
huar theræ hadde en stangh
af abeldæ træ badæ starck oc langh
Een kølwæ sath th*er* awæn aa
Soa huassæ pygæ mu*n*dæ af he*n*ne goa
Af stoll giort efft*er* theris sedh
th*er* mottæ enctet stande veth
huar ha*n* m*œt* the kølffue slaor
th*er* gor alt foræ so*m* enctæt ær
tæssæ defflæ sønner two
haffdæ storæ pantze*rœ* vppa
Till stride*n* vare the vseen
blodh vare the*rœ* hofuit oc fodh Bl. 145
tha the ginge h*er* ywan imodh
een skioldh a arme hadde hw*er* te*rœ*
Och siden engne vapen meræ

ther løyen var thess var vetær
tha græ*n*net hu*n* oc ledess vether
Oc [trykte] segh sa*m*me*n* j en boldh
Ok skalff som eth æspe løff[1]
thi hu*n* var vredh oc icke gladh
oc bardæ jorde*n* m*œt* sin halæ
hu*n* rædiss fore h*er* ywa*n*s qwale
Tha meltæ the defflæ two
thu skalt thin løyæ fra*n* tek sloa
Vy ville he*n*ne ey haue hæræ
ell*er* sig at thu esth fonge*n* hær*œ*
llath bindæ the*n* løyæ so fasteligh
At hu*n* mo oss ey gøræ swigh
oc nw til hielpe ko*m*me tek
lløster tek side*n* ko*m*me til mek
tha kom vppa the*n* woll
Jech skal teg giffue eth th*et* fall
at thu th*et* ald*ri*g bodæ foa[r]
mæde*n* thu leffu*er* j v*er*de*n* hær

Tha swarede ha*n*nu*m* h*er* ywan
thu trwær mek fastelig god ko*m*pan
Mek ticker i ethre ordh soa
j rædiss løyen bodæ two
Vill the eth*er* noger tieniste tee
mik listær ther full a see
the*n* deffue*n*[2] ther var af en far
ha*n* var soa bradeligh til andswar
thu ledh thin løye geniste*n* bort
thu skulde th*et* lengæ haffue giort
thi hu*n* mo ickæ væræ nær
aa the*n*ne mark ey stridæ h*er*
thi thu mot hielp af løyen foa
Huore tek mo*n* siden goa

[1]) l. blad
[2]) l. deffuel

tha vare i two omoth oss two
och th*et* mo ickæ væræ soa
Huar skal iech tha løyen ladhe
at th*et* vorder eth*er* vell til modhæ
the visde ha*n*nu*m* en liden stædh[1]
llath he*n*ne h*er* in at ligge oc sowæ
læss side*n* dørræ*n* att*er* igeen
At hu*n* mo oss ey gøræ meen
Th*et* skal iech gøræ poa my*n* tro
æn mo gud mek hielpe tha
Ha*n* togh th*en* løyæ j sa*m*me syn
oc ledde he*n*ne geniste*n* j kawe*n* in
Oc læsdæ kawen th*et* bestæ ha*n* ka*n*
togh side*n* løgelle*n* oc kastæ th*om*[2]
J andlade*n* a th*en* andræ frændæ[3]
gøm ha*n*nu*m* nw th*et* gud tek skænde
ma*n* lodh ha*n*s ørss til ha*n*nu*m* ledæ
th*et* sadlith var oc væll til redæ
Ha*n* sprang a bagh thi ha*n* var vred
och tagh*en* amodh the deffle redh
oc stak th*en* a*n*ne*n* tagh*en* nedhær
Soa at ha*n* loa oc stu*n*de vethær
Ha*n* sprang vp oc resde sigh
huat thu hau*er* ko*m*pant[4] bæriet mek
th*et* vill iech tek soræ giældhæ
om iech mo mit liff beholde Bl. 146
the slo h*er* ywan bodæ j sæm[5]
the onde deffle oc ickæ men
So at ha*n* nær a iorden gik
af the slagh th*er* ha*n* th*er* fik
h*er* ywan fek en horde*n* legh
do*m*[6] ma*n* pleg*er* at værie segh[7]
Ann*er* til oc a*n*ner fraa
Soa fastelige mu*n*dæ the ha*n*nu*m* sloa

1) l. kowæ
2) l. then
3) l. fiændæ
4) l. kompan
5) l. sæn
6) l. som
7) l. stegh

At hielme*n* bugner so*m* eth lædær
Skiolde*n* spra*n*g vp j th*et* vædær

Hær ywan ær nw stæd j vondæ
huat hannu*m* var førr*æ* stæd til ho*n*dæ
Af bordage oc st*ri*deligh nøth
ath ha*n* soa optæ soa sin døth
Th*et* ticthæ ha*n*nu*m* alt enctet vær*æ*
fforæ the slagh th*er* ha*n* fik thæræ
Hær ywan vor sig huat ha*n* mo
fforæ the defflæ sønner two
Och hugger fast a bodæ hænder
th*e*n foræ so*m*[1] foræ h*er* ywan sta*n*dær
H*er* ywan galt ha*n*nu*m* th*e*n vmaghe
th*er* ha*n* hadde toldh foræ ther*æ* saghæ
m*æt* hug bodæ storæ oc starckæ
th*et* ha*n* fiall nedær a the marke
The storæ kølffue ha*n* hadde j hænde
ha*n* enctæ siden til arme kende
mattæ hans løye ha*n*nu*m* tha hielp gør*æ*
tha lader bogh*e*n eth*er* th*et* høræ ·
Och sigh*er* jech th*et* sa*n*neligh
th*et* torde h*er* ywan nw vel veth
Huat giorde løyen th*er* hu*n* loa
hu*n* tænctæ soa ma*n*ge lundh
huor*æ* h*er* ywan hialp i th*e*n stu*n*dh
huor*æ* orme*n* vilde dræbe henne
th*et* leder side*n* alle veignæ
Om th*er* var noget mwæ[2] vppa
th*er* løyen motte j ge*m*me*n* goa
Th*er* faller nedær foræ the døør
tha vor hu*n* var en liden booræ
Vnder silwen baræ[3] loa
lløyen grawer side*n* huat hu*n* moa

[1]) l. son
[2]) Sv. smwgha
[3]) l. ther hun(?)

th*er* til grawe*n* var soa stor
At løyen strax th*er* ge*m*men for

Hær ywan var oc mot om syær
1) l. han — af the starcke deffle [om syær oc[1] bordes vet*er*
Ha*n* skirmede fast a badæ hænder
huær ther*œ* skioldh var*œ* ful vel kæ*n*d*er*
thi ha*n* var starch so*m* noget stoll
th*et* var eth megel ønckelict moll
The store hugh h*er* ywan sloar
th*et* skadde the defflæ ey eth har
Ffore telligh offu*er*vætiss nøth
h*er* ywan reddis foræ sin døth
thi hw*er*ke*n* teræ hafde fa*n*get soar
2) l. lamber — vten anners ther*œ* arm bæ*m*b*er*[2] vaar
Hær ywan hadde ma*n*ghe vnder
the blødæ fast j sa*m*me stu*n*dær
Th*et* gik ha*n*nu*m* soa mødeligh
Ath ha*n* hadde ful nær gifuit segh
Ha*n*s løyæ ko*m* tha j th*e*n ridh
hu*n* lesde en dell af ha*n*s qwidh Bl. 147
tha løb hans løye raskelighe fra*m*
oc greb tha ha*n*nu*m* th*er* ey var lam
Kaste ha*n*nu*m* neder til iorde
At ha*n* [sigh] rørde icke tordæ
huært th*et* barn so*m* ko*m*mit var thær*œ*
badee my*n*ne oc soa meræ
3) l. the — Tha tackede tha[3] løyen alle
th*er* the soæ defuelle*n* fallæ
4) l. annen — Th*e*n onde[4] defuel tog høgt at øbæ
oc vilde til sin kompan løbæ
thi ha*n* a jorde*n* fallæn loa
ha*n* vilde the løye fra*n* ha*n*nu*m* sloa

Th*et* førstæ h*er* ywan th*ett*æ soa
At deffuelle*n* ve*n*dis ha*nn*u*m* j fra
Ha*n* raskelige efft*er* ha*nn*u*m* rændæ
m*œt* th*et* swerdh ha*n* hadde j hændæ
ha*n* hiog a [hans] hals som ha*n* var stark
Ha*n*s hoffuit for vth po*n*ne th*e*n mark
Oc bughen[1] stritæ foræ ha*nn*u*m* neder
H*er* ywan [sigh aff glæde[2] vethær
Jech hau*er* meget bruth*et* mot eth*er*
Och modh andree fleræ
thi ær my*n* sorgh nw halfue me*rœ*
Jech bedess af eth*er* nadæ
Lader mek ey [fa] me*rœ* skade
mæden jech mek selfu*er* [ey] værie mo
Jech mo*n* two[3] ald*rig* hæde*n* goa
H*er* ywan swarede ha*nn*u*m* th*er* til
Om mek løster oc om jech vill
Tha sigh*er* iech th*et* oppenbare
Fore th*e*nne meglæ frwæ skare
Oc alle the h*er* siæ vppa
At thu icke meræ moa
tha [kam] løbende falket thære
Oc huært th*et* barn i husæt ær
Husbonde*n* selfu*er* husæt ottæ
tackede h*er* ywa*n* huat ha*n* motte
Oc kiste ha*nn*u*m* soa innerligh
th*et* vil iec lowe gudh oc tek
At thu skalt h*er* my*n* dotter foa
Oc alt th*et* godz th*er* iec formoo
Var h*er* en h*err*æ ofu*er* borgh ok landh
Jech vil foa eth*er* alt j handh
Hær ywa*n* tha af hiartet loa
oc mæltæ til ha*nn*u*m* oc sagde soa

1) l. guben

2) F. stegh aff [sin hæst och] glædis

3) l. tha

Matte jech henne til husfr*v* taghe
th*et* tagh*er* iech foræ righæ gawee
Tha mo iech mek soræ kæræ
ath th*et* moa engelundæ væræ
[1]) l. icke Fforæ th*en* skild taler jech h*er*[1] soa
at jech vilde henne h*er* forsmoa
Jech veth enge*n* h*er* soa righ
At hu*n* mottæ ey vær*æ* ha*n*s ligh
Æn th*et*tæ vil iech h*er* bedæ eth*er*
Om j th*et* selffue ke*n*nis veth*er*
Om tessæ sælugæ q*ui*nnæ
th*er* hær vor fa[n]gnæ jnnæ
j giffue tho*m* ledige oc lade tho*m* fare
til th*et* land the førræ j varæ
Thi j vidæ th*et* sa*n*neligh Bl. 148
Jech hau*er* thom frelset for vten swigh
[2]) l. mæltæ Husbonde*n* mættæ[2] m*æt* ræt skæll
Jech lader thom gerne faræ vell
Thj j haffue dræbet the deflæ two
som ther*æ* ved*er*modh stodh vppoa
Th*et* siger iech a my*n* san
j haffue thom frelsset so*m* en ma*n*
Oc radhær iech eth*er* at thu gør
Th*er* iech hau*er* eth*er* bodæt før
Thu tag my*n* dottær oc gør soa
th*er* skalt thu høgelig æræ [aff] foa
Hær ywan swarede ha*n*nu*m* thær
j vidæ ey huore [mæt] mek th*et* stoær
Jech tørff eth*er* ey siæ j fra
j lade mek fare so*m* iech mo
Jech mo ey j th*et*tæ synnæ
hænd*œr* foa ell*er* andre q*ui*nnæ
The jomfr*v* so*m* mek fulde hid
til mek star he*n*nes høgistæ lidh

Hu*n* vil ey le*n*ger efft*er* mek bidæ
thi lader mek h*er*ræ hæde*n* ridæ
Ney th*et* skal teg ey soa gange
Jech vil teg my*n* dott*er* før før[1] fa*n*gæ
Mæde*n* [thit] hogmodh rader soa
me*n*[2] thu forsmor my*n* dött*er* at fao
thi[3] iech biuth*er* tek m*æt* mi*n*[4] æræ
æn angrær tek at thu ko*m*pt hæ*ræ*
Th*et* ved vel gud th*er* alt formoa
At iech vilde held*er*[5] he*n*ne g*er*næ soa[6]
Om th*et* mottæ væræ at th*ett*æ sy*n*nee
toa at i tage mek foræ fa*n*ge h*er* innæ
Th*et* mo ey h*er*ræ tess held*er* skee
th*et* vil iech h*er*ræ eth*er* thee
Nu ladh mek fare th*et* bed*er* iech tek
Foræ the jomf*r*v skild h*er* filg*er* mek
Jech vil eth*er* loffue a my*n*e troo
At iech vill ændeligh gøræ soa
Om gud vil gifue the trøsth
at iech gith*er* he*n*nis a*n*gest løsth
Tha skal iech atter ko*m*me hær
Om th*et* eth*er*s villie ær
th*et* j ville tha mek gifue he*n*ne[7]
Jech hoos eth*er* g*er*ne bleffue
Nu far teg hæde*n* oc var ey sen
toa at thu ko*m*mer h*er* ald*r*ig igen
Jech atter th*et* ey veth eth har
th*et* skalt thu vidhe oppenbar
Som[8] the fatige q*ui*nne so*m* ha*nnu*m var jæt
h*er* ywa*n* for nw tæde*n* brath
tha[9] alle sa*m*me*n* mod ha*n*nu*m* goa
J p*r*ocessione j two och two
th*er* nest ginge ha*n*nu*m* amodh
ridd*eræ* oc swene negede ha*nnu*m til fodh

[1]) l. for (?)
[2]) l. thet
[3]) l. tha
[4]) l. mygel
[5]) udsl.
[6]) l. foa
[7]) l. henne gifue
[8]) udsl.
[9]) l. the

Oc bedæ ha*nn*u*m* gerne th*er* till
At ha*n* foræ gudzskild gøræ vill
Ffor giffue th*o*m m̃*æt* rætte san
at the soa illeæ talede til ham
1) l. ledh the fulde ha*nn*u*m* vti ha*n*s veigh [1]
tidh so*m* h*er* ywa*n* foræ redh

Hær ywan swarede th*et* sig*er* iec tek
huat i hafue talet til mek Bl. 149
Jech vil eth*er* gerne forgifue
Nu lade eth*er* gud alle helæ lewee
thi tacker ha*nn*u*m* m*æt* blit andswar
2) udsl. Bodæ gud ha*n*s æ*re* vell eth*er* [2] beware
tha ginge the fra*m* the fatige q*ui*nnæ
tage orloff th*et* sa*m*me synne
Bade gud soa innerligh
giffue ha*nn*u*m* løn j hi*m*merigh
at ha*n* hafde frelset th*o*m af vondee
3) l. Oc At [3] fare side*n* hiem til landhee
Hær ywan far nw tæden brath
bode om dag ok so om nath
Th*er* otte dage gangne var
th*e*n nyende at quelde ko*m* ha*n* th*er*
Till th*et* huss iech sig*er* j fra
th*er* the ingræ sister inne loa
Och daglige eft*er* ha*nn*u*m* lenger
th*er* til hu*n* ha*n*s talen fongær
Tha jomfruen hu*n* th*et* spørie foar
at th*e*n ridd*er*æ nw ko*mm*e*n* ær
He*nn*is soth bradelig forgik
af the glæde nw hu*n* fik
Thj hu*n* ve*n*tæ sig nw hielp at foa
ath he*nn*is søst*er* skulde he*nn*e ey forsmo
4) udsl. Oc he*nn*e [arff] fra*n* henne ey tage soa [4]

m*æt* sinæ vrange saghæ
He*n*nis sorg var bode tu*n*gh oc hordh
tha lod hu*n* sin tienistæ vær*æ* vspordh
hu*n* gong*er* vt modh h*er* ywan
Hu*n* [1] oc helss*et* ha*n*nu*m* th*et* bestæ hu*n* kan
m*æt* blide ordh ok stoltæ talæ [2]
Th*er* henne stodh alt vel til modee
ha*n* loa th*er* the sa*m*me nath
Om morge*n*nen red ha*n* tæde*n* brat
Hær ywan oc the stoltæ jomfru
tith the ko*n*ning Art*us* fynne nw
Aa karildoss huss ha*n* inneæ ær
xl dagæ hau*er* voctæt thær
Om nog*er* th*en* ridd*er**æ* ko*m*me skall
th*er* værie vill the jomfru moall
The andre søst*er* til howæ var
hu*n* beddis af ko*n*ni*n*gh daul*eth* [3] andswar
J mwge th*et*tæ moll vtgiffue
Hu*n* ka*n* ey foa [4] me*n* hu*n* mo leffue
nog*er* th*en* ridd*er**æ* mek at foa
th*er* my*n* ridd*er**æ* tørf besta*n*de [5]
He*n*nis søstær ær ey langt j fra
Som [hun] hugde th*et* [oc] meltæ soa
Th*en* sa*m*me qwæld tha kom hu*n* th*er*
Oc løyens ridd*er**æ* m*æt* hennæ ær
ha*n* togh nw h*er*bærgge th*en* ridd*er* godh
j eth lidet huss th*er* hoos stodh
Ffor vten porte*n* the giorde soa
Jomfrue*n* oc h*er* ywan badhæ two
the h*er*bergede th*er* th*en* sa*m*me nath
til morge*n*ne*n* tha ko*m* dage*n* brath
Soa at enge*n* ma*n* ha*n*nu*m* kende
huerken ve*n*ner ell*er* noger frænde
tha th*en* nat hu*n* forgich

[1]) udsl.
[2]) l. ladhæ
[3]) l. daulig
[4]) udsl.
[5]) ɔ: bestoat

Tha stod ha*n* vp oc vemptæ sigh
oc redh tæde*n* langeth[1] tw Bl. 150.
h*er* ywan oc the stolte jomfru
Soa nær th*et* huss ther foræ ha*nnu*m stodh
the huilt*is* th*er* til solen gor vpp
h*er* gawian var førræ fare*n* borth
Soa at enge*n* til ha*nnum* attæ sporth
Oc viste enge*n* vten han een
hw*er*ken ridder*æ* ell*er* swen
Nar ha*n* ko*m*mer atter igen
forwte*n* the jomfru al een
th*er* ha*n* kompa*n*[2] skal for*æ* besta*n*de
Som ha*n* hau*er* taget sik til hande
H*er* gawia*n* soa lønlig ko*m* th*æ*r
at enge*n* ku*n*ne rønæ hwo ha*n* ær
Och alle the th*er* foræ æræ
Sporde huat ridder*æ* ha*n* mon wær*æ*
tha melt*is* om th*en* jomfru venæ
Som sin søst*er* vilde rænæ
Och he*n*ne vilde taghe j fra
th*et* godz so*m* hu*n* m*æt* rættæ aa
Jech beder ether g*er*ne ko*n*ni*n*g art*us* æn
th*et* j gøræ foræ gud och mæn
th*et* lider nw fast at daxe*n*s tidhe
j lader mek nw ey leng*er* bidhæ
Th*en* senestæ dag nw ko*m*men ær
my*n* søst*er* skulde nw væræ hær
m*æt* then ridder*æ* hu*n* sagde j fra
th*er* my*n* ridder*æ* skulde bestao
mik ticker th*et* vare en kra*n*ck a lith
th*et* my*n* søst*er* ær [æy] ko*m*men hidh
th*et*[3] mo j thæt hæræ fynnæ
th*et* iech hau*er* ræt at thætte synne
Dømer mek th*et* godz [til] oc lader mek fare

[1]) l. lønligh
[2]) l. kampæn
[3]) l. thy

thi at th*et* skal toch th*et* sa*m*me vare
th*e*r iech [sighær] eth*e*r [thet] ganger soa
th*et* low*er* jech eth*e*r a my*ne* troo
J vidæ th*et* vell sa*n*neligh
At iech hau*er* hær*æ* [wæret] foræ vte*n* swigh
fra th*e*n første dagh til th*e*nne tith
Side*n* i bade mek h*er* bidhe
thi tørffue vy ey vndræ vppa
Ath iech vill hær*æ* gøræ soa
Ffare nw hiem oc haue magæ
Och actæ ey he*n*nis vra*n*ge saghe
efft*er* telligh mødæ j haue hørth
th*e*r my*n* søst*er* hau*er* giort mek [1]
æn togh hu*n* ær j orde*n* derff
hu*n* fong*er* ey aff vor*æ* fadhær*ne* nw
soa møgit so*m* en fod bredh
huat held*er* hu*n* ær glad ell*e*r vredh
Thi at th*et* mek th*et* [2] bør til lagæ ræth
jech skal th*et* haue ene alt slæth
Nu th*e*r ko*n*ni*n*gen th*et* forstodh
th*et* hu*n* var so hogmodh
Hu*n* vilde alt m*æt* vræt faræ
tha swarede ha*n* he*n*ne oppenbare
Thu skal jomfru æn bidæ en stu*n*dh
thi iech [ma] th*et* ladæ enge lundh
af ko*n*gelig nafn ha*n* gud gaf mik
At gøræ ræt th*et* sigher iech tek
Bl. 151. Th*et* sig*er* [3] vel alle gode mæn
at th*et* ær ey middagh æn
th*e*r mo meget før queld skee
th*e*r vy ful lideth til see
Th*e*r ko*n*ni*n*gen hadde talet soa
th*e*n jomfru oc h*er* ywa*n* bodæ two
ko*m*me maglige go*n*ne thær

[1]) l. mek giort
[2]) udsl.
[3]) l. seer

Soa at enge*n* vistæ huo ha*n* ær
thi at ha*n*s løye efftær loa
j th*et* huss jech sagde j fra
th*er* ha*n* hadde lyet th*e*n nath
oc redh om morge*nn*e*n* tæde*n* brat
fførstæ ko*nn*i*n*gen vor tess var
Th*e*n ingræ jomfr*v* th*er* ko*mm*e*n* var
Ha*n* kende he*nn*e geniste*n* j stadh
Ha*n* var j sith hiarte gladh
thi ath hu*n* vilde nødig trætte
Oc giffu*er* seg høgelig j rætte
Ha*n* taler til henne blideligh
J *æræ* vell ko*mm*e*n* gud oc mek
the ridder*æ* løfftæ he*nn*e af sin hæst
Vndfinghe he*nn*e so*m* the ku*nn*e best
Th*er* he*nn*is søst*er* th*et*tæ soa
Ko*nn*i*n*g art*us* he*nn*e sawell vnfoa
Oc [hun] hafdeført th*e*n ridd*er* tith
th*er* hu*n* mottæ hafue alith
Tha vort hu*n* sort so*m* nog*er* jordh
oc gad foræ sorgh ey talit eth ord
Th*e*n yngræ jomfru for*æ* ko*nn*i*n*ge*n* gik
Soa høueslig hu*n* til ordee fik
Vy æræ h*er* ko*m*pne poa eth*er*s nadæ
th*e*nne ridder*æ* och [iech] wy badæ
Gud lønæ ha*nn*u*m* fore sin æræ
th*et* han vilde ko*m*me hæræ
Ath hielpe mek th*et* ha*n* formoa
til th*et* godzs iech rætelige aa
Ha*n* giorde well som iech ha*nn*u*m* bath
the[1] hadde ha*n* sigh gat[2] en a*n*nen stadh
th*er* han haffde øffrit at gøræ
som j foa h*er* effter ath ledhæ[3]
Soa ær ha*n* høuesk af sin synne

1) l. tha
2) l. iæt
3) l. spøræ

han fulde mik hit mek fatige q*ui*nne
Och veth ey gørle huoa iec ær
togh vil ha*n* for*æ* mek stride h*er*
my*n* h*er*ræ jech beder æn h*er* till
Om my*n* søst*er* th*et* gøræ vill
Ffor*æ* he*n*ne dygd m*æt* ethers nadæ [1]
Lade mek haue mit godz m*æt* nade
Jech bedess enctæt th*et* hu*n* aa
Soa fremt hu*n* vill mech ey forsmoa
Th*en* æld*ere* swarede he*n*ne th*er* till
sa*n*nelige jech th*et* sighe vill
enctet vil iech haue af tegh [2]
thi tu hau*er* huærk*en* dert ell*er* lith
Fforthi mattu vell gonge at sowe
Oc ladee tith ta*n*th thu d*ri*ffu*er* til hoffue
Ald*ri*gh kant thu p*re*dicke soa
Ath thu skalt thismeree foa

The yngræ swarede thære
th*et* mo ma*n* sooræ kæræ
Ath tellige ridd*eræ* for woræ saghæ
Bl. 152. skulle st*ri*de oc haffue vmaghe
Och ær th*et* tegh [3] eth lideth moll
th*er* my*n* ridderæ om stride skall
mek tickert [4] vær*æ* vmoelig [5] tinghæ
th*et* thu vilt mek th*er* til twi*n*ge
th*et* iech skal mit godz misthæ
ffor thine ko*n*ge [6] listæ
Jech vil my*n* ræt ey tha vpgiffue
Soa fræmpt my*n* ridder*æ* moa leffue
J mwæ th*et* mercke m*æt* selfue eth*er*
th*et* jech tørff my*n* ræt vell veth*er*
Thi vill iech g*er*ne tacke tek
Æn j vilde gøræ soa nadeligh

[1]) l. radæ
[2]) l. thit
[3]) l. togh
[4]) ticker the
[5]) Sv. ømkeli
[6]) l. kloge

llade mek haffue th*et* iech aa
Och ey m*æt* vra*n*gæ [a my*n*[1] troa

The ældræ swaredæ aff vrætte[2]
th*et* gor tegh før til ledhæ
Gudh lade mek førr*æ* brænnæ
Æn noger skulde th*et* kennæ
th*et* thu skulde een pe*n*ni*n*g foa
Ffør æn tessæ ridder*æ* twoo
Skillie nw vor trættæ
Huat mek bør aff rætæ
Och ladæ mek ald*ri*g siden leffue
Æn iech vilde tek vte*n* st*ri*d vpgifue
Tha meltæ the ingræ jomfru
O h*er*ræ gudh tek beder jech nw
mit hob stor til thin nadhæ
Ath thu frelsser my*n* ridder*æ* af vodæ
Th*er* foræ rætæ sage st*ri*dæ skall
oc vernee vell mit fatige moll
thogh hau*er* jech th*et* ey af tek fortiænt
ha*n* for væl løn at th*et* ær sænt
Th*er* the hadde taleth soa
thee ledæ fra*m* the ridder*æ* two
Ffolkit træng*er* th*er* soræ till
hw*er* th*et* gerne see vill
Huilke*n* theræ bædær formoa
Och a*n*nen mo th*er* nidær sloa
Mek ticker th*et* væræ en vnd*er*lig tingh
th*et* v*er*den gongær soa omkring
The som førræ godæ venner waræ
the nw sloss och stingiss soræ
Fførræ vntæ hwær a*n*nen væll
Och nw vell hw*er* anne*n* slo j hiell
m*æt* stor had vten god villie

1) l. th*et* aff mik
2) l. vredhæ

Soa at enge*n* mo th*o*m at skillie
the førræ motte vel sa*m*me*n* boo
th*et* ticker mek vnder a my*n*e troo
hw*er* th*er* holder hin a*n*nen fra
oc vill ha*n*nu*m* skade huat ha*n* moo
the hugge theræ ørss poa bodæ sidæ
hw*er* theræ tørff anne*n* bidhæ
Vmagelig the sa*m*men kørdæ
m*æt* the starcke skaft the førdæ
hw*er* the*ræ* stack th*e*n anne*n* fasth
Sao at the all j sticke brasth
hadde hw*er* theræ anne*n* kændh
the haffde ickæ sa*m*me*n* rænth
The ryctæ theræ swærd oc forde sa*m*me*n*
th*et* gik tha th*o*m bode vten ga*m*men
The sloæ hw*er* a*n*nen a*n*gist lighæ
engen vilde foræ anne*n* vighe
ey so breth som en fodh
Bl. 153. th*et* volde theræ hogmodh
theress godæ swærd so fastelig bed
the trictæ vth th*e*n rødæ swedh
Gø*m*me*n* hielm oc brønie ringe
soa mo*n* theræ blod vt springe
Theræ andlath oc the*ræ* kyndh
tretmedæ [1] fasth th*et* sa*m*me syndh
the*ræ* swærdh vare sløy oc ku*n*ne ey bidæ
the vilde ey leng*er* a thom lydhæ
The ructæ hw*er* fra*m* the*ræ* plade kniff
th*et* stodh om bæggiss the*ræ* liff
hw*er* sloar en a*n*nen a*n*gest ligh
Soa at eldh aff hielme*n* gik
ma*n* tenctæ at the skulde brænnæ
tha motte enge*n* th*o*m [2] a*n*ne*n* kende
theræ neffue vare soa hordæ

1) Sv. thrutnadho

2) l. then

enge*n* theræ anne*n* spordæ
the sloæss nær een halfu*er* dagh
Soa ath huilke*n* a*nn*e*n* gaf et slagh
tha var ey th*e*n a*nn*en soa seen
ha*n* galt ha*nn*u*m* so snart igen
There*æ* skiolde vare soa forslagne
the motte th*o*m ey leng*er* gaffne
The haffde fonget soa ma*n*ge saor
Jech ræd*is* the th*o*m til døtæ gor
1) l. vden 2) l. thet føgher — vnd*er* [1] gud [th*e*n sigh*er* [2] soa
th*et* nog*er* ma*n* th*o*m atskillie moa
togh at the hælædæ vare godæ
3) l. the — th*er* [3] vorde bodæ sa*m*me*n* modæ
oc motte enge*n* lefue*n*d*is* fy*n*ne
huilke*n* ther*æ* mottæ vinnæ
Och vilde tho bodæ prisen bær*æ*
aff the stridh the haffdæ thæræ
4) Sv. sænder — oc trodæ se*n*ner [4] bathæ til bakæ
the torde vet*er* om huile*n* taghæ
Och settiss nedær a the jordh
Och talede hw*er*ke*n* til a*nn*e*n* eth ordh
tha the hafde huilet en rith
5) l. burdæ 6) l. stridh — the barædæ [5] att*er* en horde*ræ* færdh [6]
Och bardess soa fastelige thær
Soa at hw*er* th*et* barn th*er* var nær
Och alle the th*er* soghæ vppa
meltæ th*et* oc sagdæ soa
Skullæ tessæ ridde*ræ* th*o*m forderffue
Fforæ the jomf*r*vers ærffue
th*et* ticker oss vær*æ* megel nøth
Ath the skulle th*er* for*æ* bliue døth
th*et* ka*n* thom aldrig væræ lønt
then ma*n*dom the haue h*er* rønt
Oc ær th*et* eth ønckelict moll

th*et* hw*er* af[1] a*n*nen gøræ scall
telligh nøt oc megel vmaghe
hw*er*ke*n* fore the*ri*ss selffue saghæ
Och hau*er* tho hwær anne*n* kær
Soa at hadde vitæt huo ha*n* ær
ha*n* vilde døt huos ha*n*nu*m* bliffue
æll*er* [m*æt* ha*n*nu*m* hoos frvæn[2] lewe
Thæsse ridd*er*æ h*er* bardess soa
the lidde til oc hørdæ aa
Ath the th*er* stodæ vte*n* vedh*er*
togæ til oc taletz vet*er* om sidær
At ko*n*ni*n*gen vildæ gøræ soa væll
Døme mellio*m* [thom] ræt och skæll
Bl. 154. tho ath th*et* vare ey the*ræ* villie
oc lade the ridd*eræ* th*er* m*æt* skillie

The ingræ jomfru swarede tha
ther nøger mek vel vppa
The ældree jomfru sagdæ ney
[thet wedh well gud iek gør thet ey]
thi at iech vil ey mit mol opgifue
men jech ser my*n* ridd*eræ* leffue
Drotni*n*gen bath ko*n*ni*n*gen so vel gøra
for my*n* skildh j mek th*et* høræ
The ingræ mottæ en fægræ*n*de[3] foa
æn th*et* ey mer vær*æ* moa
Och ladæ tho*m* ther m*æt* vare sath
Oc siden the ridd*eræ* skillies ath
mek ticker th*et* och illæ væræ
och a*n*nen theræ skal dø hæræ
och[4] hu*n* ka*n* ey thiss mer*æ* fange
Af th*et* godz he*n*ne efft*er* langæ
Tha swarede ko*n*ni*n*g artuss
J hafue vell hørt for*æ* the*tt*æ huss

[1]) l. a
[2]) l. hoos hannum mæt frygden
[3]) l. triding, eller måske Fjerding.
[4]) l. ath

The ældræ ær soa illæligh
thet hun vil icke lydæ mek
mæden hun vill thet haue soa
tha skiftæ so thet bestæ hun moa
Alt thet folk som kommet ær
vndredæ huoa the mundæ væræ
thi at engen aldrig førræ soa
Soa jempt two idderæ melliom goa
thi hwerken sættæ fram sith ben
hin annen slo ham atter[1] igen
Tha meltæ arme oc righæ
hwar fynner man andre slige
Vy vistæ thet gerne huo the æræ
soa frommelig gøræ hæræ
thet ær two[2] vnder two ridderæ godæ
ath the kunne icke vidæ[3] modæ
Naden[4] mon thom nw til goa
Soa at neppelige en annen soa
The vare soræ mødæ oc trættæ
the mottæ theriss arme ey oplætæ
Offuer theræ hoffuit mæt theræ swærdh
thi vare theræ slagh tha lidet verdh
Fforgangen var all theræ macth
af megel mødæ soa hørdæ iech sagt
Ath blodit væl i theræ soar
som then kædell offuer elden star
Hwer theræ ræddiss af andre[5] slagh
och vilde tha helder væræ mæt magh
mek ticker thet væræ ey vnderligt
thet thom listær ath hwilæ sigh
Fforæ tessæ twenne saghæ
the holde vp oc haffde mage
ffør the skillies af thenne stadh
[tha waræ the badhæ sammen gladh]

1) l. æy
2) l. et
3) l. vordæ
4) l. Naten
5) l. annens

Thi at ywa*n* efft*er* ledær
huat th*e*n ridder*æ* hedær
Ædlæ ridder*æ* jech spør tegh nw
Huat ær tit nafn oc huat hedær thu
h*er* gawia*n* kende icke ha*n*s røsth
th*et* ticker mek v*æ*r*æ* [vnd*er*lig lysth [1]
thi ha*n* huiskede lacth oc vilde ey talæ
th*et* hafde ha*n* af blodze*n*s qualee
th*er* ha*n*nu*m* rand til megel twi*n*ge
Ha*n* mottæ ey røræ vel sin twngæ
Th*et* meltæ h*er* ywan
Ædlæ ridder*æ* sagdæ han
Bl. 155. oss mo enge*n* skildh giffue
th*et* vy mwæ icke h*er* leng*er* bliue
th*et* vy nw skullæ skillies ath
th*et* gør oss th*e*nne mørke nath
Jech tør th*et* siæ aa my*n*e san
th*et* thu esth th*e*n fro*m*mestæ ma*n*
th*er* iech hau*er* seth j my*n*e daghe
[ther sik tordæ sa for liffueth voue]
Jech fech ald*ri*gh [a my*n*e troo [2]
jæn hed*er*ligh liden stridh
th*er* ke*n*nis jech vet*er* sa*n*neligh
Th*er* af the slagh thu gafst mek
Jech ve*n*t*er* mek nøtælig foa beth*er* [3]
Ey aa hender och ey aa fødh*er*
Jech mo mek neppelige røræ
th*et* mwæ j see och høræ
Th*et* ka*n* jech ful vell prøffue
thu ka*n*t thine slag vel heffuee [4]
Th*e*n skal sigh full vell actæ
th*er* sigh skal foræ tegh voctæ
Jech hugtess ald*ri*gh fynne th*e*n
bland hedne ell*er* oc cristne me*n*

[1] Sv. vnderlöst
[2] l. y myn tidh
[3] l. bøther
[4] Sv. höwa

ther mek so lenge stotess[1] vether
thet iech ey hannum slogh nedher
thi mo jech ther vell kennis veth
thu hauer mek kent en annen sedh
thine storæ slagh the giorde mek vee
So at iech mo hwerken høræ æller see
Nu tro mek herræ jech aldrigh soa
J myne dage jech sigher soa
Nogher timee en then man
ther [veter mit[2] swerd stride kan
Oc sig soa fremmeligh visee
thess vil iech ether priisæ
Nu sig mek herræ huat i hedæ
thet ær the bøn jech effter ledher
Oc huat skæl[3] thu kommen æsth
huare æræ thine frender oc næsth
Vistæ iech huoo tek mundæ fødæ
tha haffde jech vel stant myn nøde

Hær gawian swarede tha mæt skæll
Jech veth at then ær icke till
thi iech kennis [mek selffuer veth[4]
Jech fek fleræ slagh af tek
Jech mo thet sigæ mæt sannen nw
thi ath eth var støræ æn myne tw
Jech ræddis iech skulde foræ tek fly
ther iech slo eth tha sloss thu try
Her ywan mundæ hannum sware
Gud gaffue jech vistæ huo j vare
thet ær the ting jech efftær ledær
ethers naffn huat j hedhæ
Her gawian loa oc meltæ soa
thet veth vell gud ther alt formoa
haffuer iech teg giffuet nogræ slagh

1) Sv. stodhe
2) l. hedræ mæt
3) l. Aff huat slækt
4) l. veth s. mek

thu hau*er* mek guldet th*o*m j dagh
Tho vill iech gerne seyæ
Och vil th*er* om ey leng*er* tiee
Jech heder gawia*n* forwte*n* spoth
my*n* fader var neffnd*er* ko*nn*i*n*g loth
Fførstæ h*er* ywan th*et*tæ hørdæ
ville*n* i høræ huat ha*n* giorde
Ha*n* kaste fra*n* sigh swerd oc skioldh
Bl. 156. langen vey [aff then mild[1]
Oc kerde sigh soa harmelig
Awy vlicke vill mech swige
Huar øncken stu*n*d var th*en*ne
Ath iech skulde tegh icke kenne
Hadde jech videth huo j varæ
tha vilde iech geniste*n* ope*n*bar*æ*
Mech for eth*er* giffue
Och efft*er* [ethers] my*n*ne bliffue
Thi foræ al v*er*denss æræ
vilde iech ey vape*n* mod eth*er* bæ*ræ*
Soa fræmpt so*m* iech eth*er* kende
h*er* gawia*n* my*n* kæræ frænde
Tha h*er* gauia*n* th*et* forstodh
tha meltæ soa th*en* rid*eræ* godh
mek ticker th*et* væ*ræ* vnderlict
huat ma*n* esthu hwi taler thu slict
Jech heder ywa*n* fræ*n*de thin
Ko*nn*i*n*gh vria*n* hedh fader my*n*
Jech an tik vell foræ alle men
the jech vedh i v*er*den æn
thu hau*er* mek vist dyg*er*[2] til houe
Jech ær tek skildig æ*ræ* oc loue
ther j alle*n* stadh ærædе mek
ffræ*m*mermer æn selffu*er* sigh
Hau*er*[3] iech hau*er* giort mot my*n* villie

[1]) l. a then muld
[2]) l. dygdh
[3]) l. Huadh

tha vil iech soa foræ skillie
Jech biwd*er* eth*er* tellig bodh
for*æ* iech hau*er* eth*er* giort imodh
Jech ke*n*nis jech ow*er* ko*m*me*n* ær
Ffor alt th*et* folk h*er* ko*m*met ær
Høuesligh swarede h*er* gawian
Gud forbiwde sagdæ han
th*et* skal aldrigh gøræ jech
taghe bodh fore tellig sagh
thi at iech ke*n*nis th*er* gørlæ veth*er*
Jech anger[1] th*et* at gøræ ethær
th*et* i biwde mek til æræ
och sa*n*nelig th*et* skall væræ
Hær ywan swarede th*er* til ney
Sa*n*nelig th*et* sker ey
th*et* iech h*er*[2] modh oc [ma] ey sta*n*de
th*et* hau*er* iech fonget af eth*er*s honde
thi [er] jech skildig mek opgiffue
Oc efft*er* eth*er*s my*n*ne bliffue
H*er* gauia*n* meltæ oc swor om gudh
Soa hielpe ha*n* mek m*æt* sith budh
So*m* iech var ald*rig* soa omgiorth
Aff nog*er* leffue*n*d*is* man før
Sosom jech ær nw aff tegh
th*et* siær iech eth*er* sa*n*neligh
Jech siær th*et* ey for telligh sagh
th*et* iech [tek] roser a thin bagh
ther ha*n* hadde talet soa
tha ginge the sa*m*me*n* bodæ two
Och toghæ hw*er* anne*n* om hals
the myntess lefflig vten falsk
Hw*er* theræ gaf th*en* a*n*nen priis
the giorde th*et* tho[3] the vare viiss
Ther the ridder*æ* h*er* om kiue

1) Sv. agher
2) l. thy iech er
3) l. thy

hw*er* ther*æ* vilde a*nn*e*n* prisen giffue
Bl. 157. Tha ko*m* ko*nn*i*n*gen ridende ther
tho [1] alt th*et* folk th*er* var nær
oc vndredæ alle th*er* vppa
Hwi the mu*n*dæ gøræ soa
Ath the vare tha soa blidæ
effth*er* the*n* horde stridhæ
Huat ridder*æ* mu*n*dæ th*ett*æ wæræ
th*er* allen dagh stridæ hæræ
Ath enge*n* ma*n* th*o*m skillie motæ
oc nw æræ vortne so bradelig sotæ

KO*nn*i*n*gen meltæ tha til th*o*m [2]
jech vil eth*er* spørie meræ
Huat ridder*æ* æræ j bodhæ
th*er* hwær vilde a*nn*en skadæ
Och soa bradelige voræ offu*er* enee
th*et* vndrede riddere ok swenee
Hær gawia*n* swarede ha*nn*u*m* th*er* till
my*n* h*err*æ jech th*et* g*er*ne siæ vill
Megel vlicke tha var th*e*nne
At hw*er*ke*n* voræ skulde a*nn*e*n* kennie
tho vill iech gøræ so*m* j rodæ
Och siæ huoa vy æræ bodæ
my*n* kompa*n* ær h*er* ywan
Æn jech hed*er* [3] frændæ gawia*n*
Jech kende ey th*e*n ædlæ ma*n*
før æn omsidær mæltæ han
och sporde huat ma*n* jech var
omsider fik iech soa til swar
Som gudh mek [4] sin nadæ
Ha*n* vilde oss frelssæ badhæ
oc sagdæ huær vor[æ] andre*n* [5] fra
Huat mæn vy vare bodæ twoo

[1]) l. mæt
[2]) Sv. thera
[3]) l. eder
[4]) l. mæt
[5]) l. anden

j th*en* same rith tha ke*n*nis vy
hafde tha lengæ sta*n*dit th*en* st*ri*dh
tha motte jech ændelig døø
for vrange saghæ th*en* ælderæ mø
thi vilde jech mik held*er* vpgiffue
yuir ko*m*me*n* [ma*n* æn [1] iech mo leue
Æn myn frænde skulde haffue mødæ
ell*er* sørge noget efft*er* mek [2] døthæ
Hær ywan vor leed th*et* mwæ j troo
th*et* ær [3] gawia*n* meltæ soa
My*n* kær*œ* h*er*ræ th*et* haue j hørth
ha*n* kenner mek th*et* ha*n* hau*er* giort
th*et* vedh vell gudh j hi*m*merigh
Jech mo ey vær*œ* hans ligh
Hær gawia*n* swarede ha*n*nu*m* tha
J vedæ ey huar th*et* wær*œ* moa
Th*et* vil iech ald*ri*gh ke*n*nis veth*er*
th*et* iech hau*er* nog*er* priis foræ eth*er*
Jech kan th*er* icke siæ j fra
af alle the høueske [me*n* jech [4] soa
Oc huor the hw*er* a*n*ne*n* bøth
[vdhen twangh oc vdhen nødh]

Thær ko*n*ni*n*gh art*us* hørde ther*œ* dygd
hans hiartæ af glæde fik en frygd
Jech vil ether vell forlighe
Soa at huerke*n* skal a*n*nen swigæ
Jech ær thess j mit hiartæ gladh
th*et* iech seer j th*e*nne stadh
Th*er* liwende bæætthæ [5]
ffor vth*en* liffsenss skade

Ko*n*ni*n*g artus meltæ meræ
llatær ko*m*me folkit foræ [6]
Jech vil thom alle viisæ Bl. 158.

[1] l. være mædhen
[2] l. myn
[3] l. hær
[4] l. man ther
[5] l. Ether liw. badhe
[6] l. fleræ

Och tesse ridder*æ* priisæ
huat h*er* ær sked for snyme
j tesse daxiss thimæ
J skullæ th*et* alle hørdæ
huat tessæ ridder*æ* giorde
So[1] at the ær*æ* bode høueske och boldh
the ville thes giffue vti mit voldh
modh al th*e*n kæræ th*o*m mellio*m* ær*æ*
oc foræ th*e*n sag th*e* stridde h*er*
Jech skal th*o*m forlighe bodæ
m*æt* my*n*e viseste radhæ
Hør*æ*r i huat jech siær nw
Huar ær the ingræ jomfru
th*er* sigh hau*er* kert soa soræ
Llader he*n*ne nw fræ*m* til sware
tha vill iech henne gøræ ræth
Om th*et* godz hu*n* hau*er* til træth

The andre swarede th*er* hu*n* stor
myn herr*æ* jech h*er* til ræt*en*[2] ær
Och tage*n* fra*m* for*æ* ko*n*ni*n*gen rænde
førstæ ko*n*ni*n*gen he*n*ne kendæ
Tha meltæ ha*n* oc sagdæ soa
thu tørfft ey æn so ner goa
[th*er* at[3] ath thu holder tek snelle
Jech lodh tik icke kallæ
Thu skalt thin søst*er* foa
Alt th*et* hu*n* m*æt* rætæ aa
och enctæt aff th*et* haldæ
Soa fræmpt at iech mo wolde
kiære h*er*ræ jech beder eth*er* æn
j gøræn th*et* bodæ fore gud oc me*n*
tale*n* j leng*er* slicth
mek ticker th*et* vare ang*er*licht[4]

[1]) l. To
[2]) l. redhæ
[3]) l. tha
[4]) Sv. ængo likt

thi at iech mo th*et* ey høræ
æn halffue sider ath gøræ
[th*et* veth vell gud j hi*m*me*r*ige
Jech mo icke væræ ha*n*s lighæ

Hær gawia*n* swarede ha*n*nu*m* tha
Jech veth ey hwo*ræ* thet væ*ræ* moa
Ther vill iech ald*r*igh ke*n*nis vether
th*et* iech hau*er* nog*er* priiss foræ ether
Jech kan icke siæ j fra] [1]
tho at iech mek forgløme
Soa at iech mi*n*e ordh ey gøme
Th*et* stor ether thom [2] til modæ
th*et* j skulle mik ey hadhæ
ell*er* mek j orde*n* taghæ
ffor nogræ tellig honde saghe
Th*et* hør ther [till] aff ko*n*gelig æræ
Ræth at gøræ thom til [3] kæræ
Jech ke*n*nis ther sa*n*nelige vether
Ræt at gøræ th*et* sigh*er* iec ether
Thi vill iech he*n*ne skillie
Ræt omodh thin villiee
thi ath iech hau*er* th*et* fo*ræ* gud jæth
th*et* iech skall allæ gøræ ræth
J sighæ [4] th*et* vell iomfruge
Villæ i th*et* haffue j hugæ
ath he*n*nis ridde*ræ* oc soa thin
ginge bodæ sa*m*me*n* til myn
Och gafue ether [5] trættæ j mit voldh
æn tho ati [6] æræ j hiartet boldh
Jech mo ey [gøræ] alt th*et* thu vilt
huat thu hau*er* fore got ell*er* ilth Bl. 159.
thi ath vy vidæ th*et* alle slæth
th*et* thu taler th*et* ær ey ræth

[1] V. 4989—95 må udsl. De er gentagne fra 4934—40.
[2] l. wel
[3] l. ther
[4] l. sa (Sv. saghin)
[5] l. theræ
[6] l. at the

Thi mæde*n* jech skal th*et* døme
tha lader eth*er* bodæ søme
huar eth*er* skal th*en* a*nn*e*n* rætæ [1]
Ath bliffue ve*n*ner oc vær*œ* sotæ
ell*er* vil iech sighe brath
th*et* iech [wedh] fore gudh [ær] sath
my*n* søst*er* [som mek [2] ko*mm*e*n* næ*re* [3]
ffor thine vronge kiære
Oc sottess j ey j th*ett*e synne
tha skalt thu fange halfue my*nn*e
th*et* giorde hu*n* [4] af vith oc ey af brade
Oc vilde the jomfru th*er* m*œt* rædæ
the jomfru swarede ha*nn*u*m* th*er* til
Jech seer th*et* g*er*ne [5] ey so*m* jech vill
J skulle my*n* h*er*ræ radhæ
th*et* stoor til eth*er*s nadhæ
Huat i gøræ m*œt* ræt oc skæll
th*et* skal oss bode nøess vell
th*et* skulle vy g*er*ne at lidhæ
Soa ath [wi] th*et* skal ald*ri*gh slidee
J mwæ vell fore mek loffue
ffør æn iech ridær fra*n* hoffue
Ath huat i gøræ hæræ
th*et* skal alt stadugt vær*œ*

Jech sig*er* eth*er* th*et* jomfru nw
j skullæ vær*œ* henne frw
Och alt th*et* gods hu*n* offu*er* [6] moa
th*et* skal hu*n* af eth*er* vndfoa
oc tiene eth*er* th*er* af gernæ
So*m* hu*n* vare eth*er*s tærnæ
til alle føgæ gøræ soa
tho skulle i henne ey forsmoa
Ha*n* skifftæ soa mellio*m* the jo*m*f*r*vær two
th*et* thom nøgædæ vppao

[1] l. iæte
[2] l. sön skal ouer
[3] være
[4] l. han
[5] l. gaar
[6] l. arffue

the tackede ha*nn*u*m* huat the mottæ
Oc redæ siden tæden sothæ
Ko*nn*in*g*en melte til h*er* gawia*n*
my*n* kær*æ* fræ*n*de sagde han
lladen h*er* ywans vapn aftagæ
1) udsl. Och skiben ether bodhæ bodæ [1] magæ
th*et* bør eth*er* til at wæræ blith
effth*er* th*e*nne horde stridh
The giorde alt huat ko*nn*in*g*en bath
Och bu*n*dæ th*er*[æ vapn] aff tagen j stadh
the ginge tæden bodæ sa*m*men
m*æt* glæde oc soa m*æt* ga*m*men
enge*n* mottæ fynne thæræ
2) vildæ bedræ th*et* en vildræ [2] æn a*nn*e*n* væræ
tæsse h*err*æ tæden ginge
3) l. ther en vnd*er* then [3] the at see finghe
Ath løyen kom fare*n*de th*er*
Oc løbær som hu*n* galen ær
th*er* the soa th*e*n løye løbæ
tha tog folkit til at øbæ
the rædiss foræ th*e*n vadæ
th*e*n løye skulde th*o*m skade
Fførste løyen sin h*err*æ soa
hu*n* fiæl foræ ha*n*s føder oc loa

Hær ywan bat th*o*m bidæ
j tørffue ey fore h*e*nne quidæ
Thi th*et* haue*r* ey m*æt* h*e*nne at sætæ
hu*n* gør ether icke vætæ Bl. 160.
Jech tørff loffue a my*n* san
th*et* hu*n* skal skadæ enge*n* ma*n*
thi hu*n* haue*r* mek giuit sik
oc ær mek lydug me*n* hu*n* ær qweg
Wy æræ wenne bodhæ

Oc lyder huert vors a*n*ners rodh
tha ke*n*nis the alle sa*m*me*n* vether
th*et* sigh*er* boghen for sa*n*ne*n* eth*er*
Huat the hafde førræ hørth
th*et* løyens ridde*rœ* hafde giort
At th*et* var enge*n* anne*n* man
Ffor vten then stoltæ h*er* ywan
Hær gauia*n* meltæ [til] ywan tha
th*et* veth then gudh th*er* alt formoa
Jech hau*er* teg th*et* illæ lønth
then dygd jech hau*er* af teg rønth
th*er* thu giorde soa meget vell
thu slotz then drig[1] risæ j hiell
Oc frelstæ mit søst*er* barne
Vy æræ ether skuldig [at] tiæne g*er*ne
thu halp tho*m* [at holde] land oc byggæ[2]
Oc frelstæ tho*m* aff sorghe
Jech hau*er* th*er* oftæ huxæt aa
huo*rœ* th*et* mottæ væræ soa
Side*n* jech aff my*n* søster hørde
huat løye*n*s ridde*rœ* fo*rœ* he*n*ne giorde
Jech sporde huat ridde*rœ* ær the*n*ne
hu*n* sagde jech mu*n*dæ ha*n*nu*m* kenne
jech mottæ ha*nnum* ey toch fynnæ
Ffør æn nw at th*et*tæ synnæ
Efft*er* tesse sa*m*me ordh
the toghæ vatn oc ginge til bordh
ma*n* skibede tho*m* alle nadhe
til drich oc ædæ bodhæ
tha the [matte væræ[3]
the lodhe bindhe the*rœ* soræ
Och ginge fore ko*n*ni*n*ge*n* at stande
Spurde huat the skulde tage til honde

[1]) l. digræ
[2]) l. borge
[3]) l. mætte voræ

Tha lodh ko*nn*i*n*ge*n* kalle tith
the*n* mestær ha*n* haffde høgh alith
The*r* priseth var the*r* alle mesth
oc en var af tho*m* lægh*er* bæsth
Llodh bindæ theris wndæ
j the*n* sa*m*me stu*n*dee
Och bliue soa lenge thæ*ræ*
til the vell til sundæ æræ
Th*et* førstæ h*er* ywan var forga*n*git
the soar ha*n* hafde the*r* fongith
thæt tenctæ han j hugæ
A syne kiæ*ræ* husfrughæ
huoræ ha*n* motte j ska*m*me*n* frist
foa th*et* efft*er* ha*n* haffde misth
ha*n* motte ey leng*er* m*æt* tellig møtæ
tholæ the*n* twang forwt*en* døthæ
ha*n* huxede the*r* soa stakkit[1] aa
huoræ th*et* mottæ væ*ræ* soa
Ha*n* mottæ soa hæden faree
th*et* engen vurde thess varæ
til the kelde han [mwnne] til langhe
och ha*n* daglig soor[2] for twa*n*ge
Och vil the*r* æntigh blifue døth
ell*er* gøræ the fruæ so megel nøth
th*et* hu*n* skal ha*nn*u*m* forgifue
om hu*n* vil m*æt* nade*n* bliffue Bl. 161.
Huat han hau*er* he*nn*e giort imodh
oc biudhe he*nn*e ald*r*igh andre vth[3]
Vill hu*n* ey sith hogmodh forladhe
Ha*n* vill he*nn*e soa sorlige hadæ
huat ha*n* forma ræt alle synne
for wten mwr oc inne*n* thynne
The*r* til hu*n* self vil ke*nn*is veth*er*

1) l. stadeligh
2) l. bær
3) l. bodh

oc gøræ gerne huat ha*n* bedhær
Th*er* ha*n* haffde huxæt aa
th*et* ha*n* vilde ændelige gøræ soa
Och gad tha bodæ reth oc ga*n*get
Af the sor ha*n* hafde fanget
tha for ha*n* snart af th*et* huss
en morge*n* stu*n*d før dagen var liuss
oc ski[ø]deligh ha*n* tæden redh
til th*e*n kelde th*e*n geniste ledh
Och hans løye m*æt* goder villie
th*er* sig vilde ald*ri*gh fra*n* skillie
gik mæth ha*nn*u*m* enæ
ha*n* haffde ey fle*ræ* swene
Alle the vnder [waræ ther giordh]
the [i] haue fø*rræ* hørt
frosth hagel oc megel ysæ .
Forwten alle lysæ
lywnet och tordon
hørde ma*n* th*er* forwte*n* skyn
Soa ath alle the j huset æ*ræ*
mu*n*dæ sig inckelige kiæræ
for*æ* th*e*n storæ grw*m*me nøth
oc [1] hafde angist for*æ* sin døth
thi ath torn och mwræ skulfue vet*er*
som the skulde geniste*n* falle nedær
hw*er*t th*et* barn th*er* var nær [2]
Var helder vtæ at thætte synne
och soa langt teden ko*m*me*n* borth
th*et* enge*n* finge til th*om* sporth
the ba*n*nede ve*n*ner och frender
th*et* huss bygde m*æt* syne hændær
Jnne*n* en soa timlik stak [3]
ma*n* skall soa optæ varæ vgladh
Och foræ th*e*n mødæ the lagde thæ*ræ* [4]

1) l. the
2) l. inne
3) l. pinlig stadh
4) l. thær a

thy at en ma*n* mo vell gøræ soa
thom alle th*er* til twnghee [1]
amodh theræ villie tinghæ
ell*er* tolæ sligt vmaghe
fforæ engen teræ sakee

vneta meltæ til the fruee
Jech beder eth*er* høræ*r* nw
Huat iech vil sighe eth*er*
mek ticker j tørfue nw vel vet*er*
en ma*n* mottæ the*n* fynnee
th*er* sigh torde vnd*er*winnæ
J haffue icke ridd*er**æ* ell*er* swen
At wæ*r*ie eth*er*t landh fore telig me*n*
Mik rædiss tho th*et* fy*n*nis ey till
the*n* th*et* for*æ* eth*er* gøræ vill
thi ath the*n* ær ey j th*et*tæ landh
th*er* sig tørff tage til handh
eth*er*t landh so voctæ oc gømee
Som eth*er* æræ sømee
th*et* swig*er* [2] mek a mit hiartæ soræ
Ath ha*n* skal so hæden faree
mæde*n* ha*n* hau*er* oss giort tellig vonde
Ath enge*n* ma*n* skal ha*n*nu*m* besta*n*dee
tencker th*er* a my*n* kære fruæ Bl. 162.
soa stadelig inne*n* eth*er*s hughe
Huat h*er* vord*er* best til radhæ
at frelsse oss af the*n*ne vadæ
ell*er* miste j the*n* æræ
th*er* ma*n*ge vint*er* hau*er* værit hær*æ*
Nu sigh mek th*et* mi*n* hiarte kær*æ*
huat tegh ticker ligest wær*æ*
th*et* vy skulle til rade taghe

[1] l. twinghe
[2] l. swider

modh tellig høgelig skadee
Thu skalt nw gøræ so*m* iec tek badh
legge mek foræ noget radh
mæd*en* [1] thine kloge listæ
gudh [ladhæ] mek th*o*m ey mistæ

Th*et* lader iech eth*er* my*n* fr*v*æ hør*æ*
[iec kennes ther vedher iec wil thet gøræ]
huat iech vet j v*er*den væræ
th*er* eth*er* mo ko*m*me til æræ
tho veth iech vell forvte*n* sligh [2]
j haffue alt [vist rodeth [3] mik
th*er* eth*er* ka*n* vise til alle*n* modee
Huat j skulle gøræ ell*er* ladæ
Och vill iech held*er* tolæ hær
tellig nøth h*er* offu*er* goor
en nog*er* haffue th*er* effne [til]
Ath sighe th*et* m*æt* ræte skell
Jech skulde ith*er* vær*æ* vtroo
Ney sa*n*neligh iech gør ey soa
Ku*n*ne th*et* ey efft*er* ethers villie goa
en høgil [4] skildh tha motte jec foa
tho [5] at iech hin arme q*wi*nne
motte he*n*ne ey forwinnæ
thj [var th*o*m jth*er* [6] efft*er* vocthæ
Oc eth*er* gorlæ [ther] om actæ
th*er* til hær ko*m*mer nog*er* th*e*n ma*n*
Th*er* th*e*nne vande løsæ kan
th*et* moa tok ey [i] dagh at skee
th*et* gør mek i mit hiærte vee
The frwer [7] swaret th*et* sig*er* iec tek
the ridder*æ* h*er* ær*æ* mæd*en* [8] mek
Om thom thu ey taler [9]

[1]) l. mæd
[2]) l. swigh
[3]) l. visere rodh æn
[4]) l. høgelig
[5]) l. sa
[6]) Sv. vardin j ther
[7]) l. then frwe
[8]) l. mæd
[9]) l. tale

the løsæ ey myne qualee
thi at iech veth m*æt* rætæ san
Ath enge*n* the*ræ* ær thertil man
Jech lyder nw til thine radhæ
the skulle mek frelssæ af vade
Ma*n* sigh*er* j forde saghæ soa
Aa torfft skal ma*n* vinne troa
Matte vy nw th*en* ridde*ræ* foa
1) l. bestodh th*er* ther*æ* ridde*ræ* æn bestoa[1]
th*et* soæ j vell my*n* frue godh
Ha*n* giorde oc tyme*ræ* vell
ha*n* slo th*en* digre risæ j hiell
Jech veth ey gørle huat ha*n* hed*er*
th*er* my*n* hugh efft*er* ledh*er*
Æn mek rætelige my*n*ne kan
løyens ridde*ræ* hedær ha*n*
Jech æn me*ræ* sighe vill
the f*r*ve ær ey j v*er*den til
oc enge*n* h*er*ræ ær so righ
th*et* skulle i vidhe sa*n*neligh
th*er* ha*n*nu*m* motte so megit giffue
th*et* ha*n* vilde hoos ha*n*nu*m* bliue
2) l. vordær før ha*n* vent*er*[2] sath*er* vidh ha*n*s f*r*væ
th*et* ald*r*igh ganger ha*n*nu*m* af huge

. . . [Resten mangler] . . .

¶ Hær begyndes en historie aff

Flores oc Blantzeflor.

SOm ieg i bøgernæ skrev*et* sa
Oc æwentyr the sijæ fraa
En hetni*ng* kongæ meg*et* rijg
Sancte iepss land ath ødæ war hans ijdh
Han war en megh*et* fro*m*mer man
fenix aff aplas saa heth han
Tha there skib wore ko*m*næ nær
the lagde tijl lantz oc dwelde ther
Hvat the met roff ku*n*næ ey bort føre
th*et* lode the alt til skeben kiøre
Hoos eth bierch en adel wey laa
ther soæ the fattige pelegrime gaa
The røffuede them saa s[k]yudelige
saa wel th*en* fattigæ som then rijge
J'bland th*em* war en ridderæ i skare
Han wille til sancte iepss fare
Met hannu*m* war ha*n*s dotther kiære
henne tymede æwentyr mære
Met barn tha war then quinnæ wlæt
Hu*n* haffde thet for sijn hosbonde iæt
Ther he*n*ne fadher sculle fare
tha fulde hu*n* th*en* pelgrims skare
He*n*ne fadher war en fro*m*mer ma*n*

then første ther dræptes thet war han
The fangedhe tha then samme qvinnæ
førde henne til skips mod sin minne
The gaffue he*n*ne th*e*n kong i hender
hu*n* haffde ther ey wenner eller frender
Genesten at kongen henne saa
tha melte han oc sagde thaa
Kan ieg ellers merke reth
thenne qvinne ær aff goder æth
Førег he*n*ne hiem om hu*n* ma liffue
ieg wil wor drotning henne giffue
Jeg mindes hu*n* bad meg sistæ sinne
føre seg hiem en cristne qvinne
The skinde th*e*m fast som hwer formaa
til skips oc lode tæden gaa
The wore bode glade oc kadhe
the dreffue theris skempt i alle made
The wor i søæn for vdhen vmagæ
trij netther oc fyre dawæ
Then femte dag for theris egh*et* land
the kaste there acker po hviden sand
Tijl aplas borg man tijende fraa
at konge*n* vdhæ for la*n*net laa [a ij]
Oc war met seyer ko*m*men hiem
hwilket wel tottæ ther war them
The fore mod them met prijs oc ære
the bade hannu*m* alle wel ko*m*me[n] wære
Konghen for aff stæd met them
the fuldhe alle hannu*m* hiem
Han lod th*e*m genesten samme*n* kalle
oc giorde th*e*m stoor glæde alle
Han skiffthe th*et* gotz met th*e*m til lijge
saa the bleffue alle rijge

Han sagde oc til sijn drotning tha
i sculle oc mijn gaffue vntfaa
Th*e*n qvinne giffuer ieg edher til ternæ
hun tog henne oc tacket hanu*m* gernæ
Meer en for dyre stene oc guld
meg hobes hun worder meg huld
Hu*n* ma wel holde sijn cristne troo
om henne selffuer tycker soo
Th*e*n samme ædele vdlening qvinne
holt seg saa i alle sijnne
At fattige oc rijge vnthe henne wel
he*n*ne gerning oc ord wore met skiel
Ther hu*n* hade wæret en stu*n*d til hoffue
i thet hwss the inne loffue
Som hun war met drotni*n*gen innæ
At foster mu*n*ne hu*n* ther kijnnæ
Hvn glædes tha oc ey aff leg
hu*n* war bade rød oc bleg
Genisten drotning thet saa
tha melthe hun oc sade tha
Jeg seer at thu fødæ wil
sie meg hwem thet hører til
Hu*n* sade he*n*ne bade stunt oc tijme
oc sandh*et* at thette sijnne
Palme søndag i thet samme aar
drotning føde en søn so klaar
Oc en mø then cristen qvinne
th*e*n fyerste then man ku*n*ne fijnne
The gaffue th*e*m naffn i samme ijdh
forthi de fødes mod sommerens tijd
Flores kallede the then søn
oc blantzeflor then iomfrw skøn
Hans naffn en rød blomme lyder

hennes naffn eth hwit blomster tyder
The børn føde op th*e*n cristne qvinnæ
hu*n* sijwntes at haffue fawre sinnæ
Hver there hafdæ hint anneth saa kær
for vdh*e*n alskens falsk oc alskens flær
The fødes op met cristne seed
oc glædes sammen allen tijd [a iij]
The wore fyre winter saa
at hwer met anden i sengen laa
The adæ oc the drucke sammen
the haffdhe glæde leg oc gamme*n*
Ther the fæm aar gamle wære
the syu*n*tes mere til wext at wære
En andre børn i saa mange aar
ther kongen thettæ worde war
Sa lod han th*e*m til scole føre
som the mattæ wijsdom høre
Til duzborg th*e*n store stad
en mester han ther kalle bad
Han wor th*e*n høgeste the haffde ther
oc wijsdom som ther war neer
Tha meltæ kongen oc sade met skel
til sijn søn han vnthe wel
Mijn kiere søn ieg rader teg
lær nw wel oc inderlig
Oc forsymme ey thin tijmæ
hwerken orlig eller sijlle
Ha*n* swarede gladelig th*et* beder ieg
lader blantzeflor følge meg
Vdhen he*n*ne ieg ey leffue maa
E hwat ther scal effther gaa
Hans fadher swarede hannu*m* ther til
mijn søn ieg thet nv giøre wil

Jeg wil nv giøre al thijn williæ
ieg wil henne eij fraa teg skilliæ
Ha*n* bad the*n* mestere kenne the*m* badæ
the haffde til nymmet megel naade
Man haffde ey hørt savt fraa
the børn ther mere nijmme maa
Hwert there hade hijnt a*n*net saa kær
som hans eghet lijff hannu*m* ær
Hwat the*n* ene nijmme maa
sijer hijn anden genisten fraa
Ouidiu*m* haffde the hørt i scole
at nød kender for elskw at tolle
Elskw gaar for alle ting
i hwor werden gaar om kring
The*n* siette winter ther i fraa
haffde the bogen nijmmet saa
At the faar clercke oc saa walæ
ku*n*ne there maal fwl wel talæ
Theris elskw øctes i meer oc meer
at ingen war glad vdhen anden seer
¶ Kongen thet m*et* anger bær
at the ære hver anden soo kiær
Oc tog ther ydelig at tencke paa
[a iv] at han wille henne til hustrw faa
Jeg scal thet weriæ om gud wil
ha*n* ladher sijn drotning kalle til
Han spurde henne tha til raade
hvor ha*n* sculle styre then waade
Wor kiære søn elsker saa then møø
ha*n* wil for henne bode leffue oc døø
Om ether tycker ware til maade
at wij henne forderffue lade
Thet ær bedher wij giøre saa

en ha*n* scal henne til hustrw faa
Lieffaboren Han fanger en anden hie*m*boren[1] ær
tyckes ether saa mijn hiertens kiær

DRrotninge*n* tenctæ gørlege paa
hvat hu*n* wille til andswar faa
At hu*n* mu*n*ne thet bæste raade
at blantzeflor lyff sculle eij skade
Mijn kiære herre oss bør at actæ
at wij wor rijge ge*m*me oc wactæ
Oc wor søn for blantzeflor
taber ey heder eller sijn amur
Thij tycker meg radeligt wære [saa]
at wij skilie ha*n*nu*m* henne eij fraa
Thet he*n*ne lijff eij skade maa
thet tørff ieg edher raade saa
¶ Kongen swarede henne tha
Jeg haffuer en suster ey langt hær fraa
Tijdh wil ieg hanu*m* sende en tijme
at han mere wijsdom maa nijmme
Til sibilla aff mantorie
hun wil hannu*m* oc gerne see
Greffuen and hanu*m* oc saa wel
thet wed ieg met fwld got skiel
Første the faa at mærke ther
hvor foræ han tid sender ær
The fynne raad oc ku*n*ne at skilliæ
all samen there gude williæ
Ha*n*s mestere scal seg sywger giøre
oc siæ ha*n* kan hannu*m* icke høre
Then fattige qvinne scal oc skriwæ
Til blantzeflor at hun ey ma leffwæ
Oc bedæ henne ko*m*me snart til seg
om hun wil fijnne henne qveg

Ther han thenne tijendæ faar
sorg hans hiertæ nerlig gaar
Tha scal man hanu*m* loffue saa
at hu*n* ko*m*mer inden dagæ faa
Tha thet war rede met alle
kongen lod sijn søn ind kalle
Thu scalt fare i tetthe sindhe
[a v] tijd som thu math mere wijsd*om* finde
Flores swarede hannu*m* tha a
ieg wed ey huor thet ware maa
Skilies wed mester [oc] blantzeflor
thet ær mijn egen hiertens amur
En thij meg tycker thet illiæ ware
men i wille tha wil ieg fare
Kongen bad hannu*m* fare wel
hans swe*n*ne fulde hanu*m* met skiel
Jeg scal snart sende teg thin mø
hwat heller hu*n* ma leffue eller dø
Han gaff th*e*m pe*n*ninge saa til wone
at the tordæ ey weth at loonæ
Effther faa dawæ fijnge the at see
then stolte borg mantorie
Ther greffue gerit ær innæ
oc sibilla met sijn stolte qvinnæ
The vntfinge them fulwel
oc bade th*e*m bliffue ewindelig seel
Thet tottæ alt flores ijlle wære
at han saa ey sijn hiertens kiære
Then frwe ledæ hanu*m* til scole tha
som han ther stolte iomfrwer saa
At han sculle nogen haffue ther kær
oc blantzeflor sculle hanu*m* ware vmær
Thes flere io*m*frwer han ther seer
ha*n*s sorg øctes i meer oc meer

Saa ha*n* ku*n*ne eij nymme ther
aff noger som hanu*m* war neer
Hoos blantzeflor ha*n*s hw alt er
ha*n* faar eij roo eij tool vdhen ther
En halff moneth war thet saa
at ha*n* haffde effther henne atraa
Tha then tijd forgangen er
oc blantzeflor kom eij ther
Tha kendes ha*n* thet sandelig
at thet wor hannu*m* giort for swig
Mig rædes at hu*n* sculle wære død
oc fick tha angest oc megel nød
Han ku*n*ne eij ædhe eller dricke
for angest oc sorg oc meget vtycke
The swenne hoos hannu*m* ware
the lode bvd til kongen fare
At blantzeflor ko*m*me sculde skee
om hu*n* wille hanu*m* lewendijs see
Ther konge*n* the*n*ne tijende fraa
tha meltæ han oc sagde saa
We scal blantzeflor wordæ
som mijn søn fick til amvræ
Vdhen diæwelscap thet eij er
at ha*n* haffuer henne saa kær [a vi]
Wij lade bradelig dræbe henne
i en ijldh henne at brennæ
Nar han wed henne eij qveg
ha*n* glømmer henne skiødelig
Droninge*n* svarede hannu*m* thaa
nadijg herre i giøre eij saa
Jeg wil lade edher heller høre
hwat i mwæ bæder giøre
Rijge køpman lige hære
aff babilon the komme[n] ære

Wij wille th*e*m heller henne selijæ
for clenodijæ som wij willæ vellijæ
Gvld oc sølff oc gode gaffue
hvat wij wille selffue haffue
Oc the føre henne saa langt bort
at wij faa eij tijl henne sport
Han lod seg lenge bedæ tijl
før han thet gerne giøre wil
¶ Konge*n* lod siden kallæ sig
een køpman saa hemelig
Som ku*n*næ ma*n*ge hande maal
oc han bødh hanu*m* th*e*n io*m*frw faal
Werd wijlle han for henne tagæ
ha*n* giorde thet eij for pennige sagæ
Han lod til skips met henne løbæ
han fand then henne wille købæ
Aff babilon en køpman rijg
ther war ingen anden slijg
Xxx mark han genisten gaff
oc tywæ pæll paa samme laff
Oc tywæ mark sølff at thet sindh
oc xx mantle met sabel skindh
Oc xx kiortle aff harmer hwijde
och tywe kaaber øfret side
Eth kar aff gvll som valas giorde
oc bedræ kar man aldri hørde
Paa karet man skreffued saa ther
th*e*n strid som for troye borg war
Oc hvor man munne roo
iffuær haffu*et* i en gams kloo
Offuen paa loghet man screffuet soo
hwor venus pallas oc iuno
Stride om gvld æpled eth
som war them alle sammen tedh

Paa knappe*n* war en karbu*n*ckel steen
lijws som solen i mørken skeen
Offue*n* paa knappe*n* ęn fwgel aff gvld
Han ware met dyre stene fuld
Aff grøn fariæ skende the
then fwl thøthe th*e*m leffwendis see [a vij]
Thet kar, war i troye giort
eneas haffde thet tæden førth
Oc gaffues thet land i lomberdij
sidhen war thet ther lange vdhij
Thet erfuede man effther mand
alt t*i*l en list ther till fand
Han stall thet fran keiseren
oc gaff thet siden en køpman
Thet gaffue the for blantzeflor
the we*n*the th*e*m mere for he*n*ne amur
The wiste then ware til
ther mere for henne giffue wil
Thet blesede faffuer bøør paa strande
the seylede hiem met henne til lande
Aff babilonien en køpma*n*d[1] rijg
han køpte henne for siw sligh
Gwll som hwn [war] woxen til
han haffuer gutz saa megh*et* ha*n* wil
Han lod henne genesten til seg fare
oc i sterkæ gømme beware
Th*e*n he*n*ne solde for atther hiem
konge*n* ha*n* gick hanu*m* sæluer igeen
Oc andworde hanu*m* gode gaffue
ther til andre rijge at haffue
En graff aff gvld lod kongen gøre
ther stod screffu*et* paa som i maa høre
Her lijger th*e*n døden sloo i hiel
blantzeflor ther flores wnttæ wel

[1]) l. then konning

Nu kom flores farende there
oc spør hwor blantzeflor maa were
Han helsede fader oc modher sijn
hwor ær blantzeflor kiæreste mijn
Han engen swar aff them for
han gick thid som henne moder war
Thu scalt meg ther wisæ tijl
hvor blantzeflor ær [teg ey and wil[1]
Thet maa ieg ey lengher thijæ
ieg maa teg ther aff noghet sijæ
Hu*n* swarede hanu*m* m*et* græde*n*dhe taræ
ieg gidher ey sagt hwar hu*n* maa waræ
Thij ieg gør meg saa megel nødh
at mijn dotther hun er død
Hwar lenghe er thet sidhe*n* th*et* kom til
for otte dawe ieg sije wil
Tha war iordh*et* thet selfwæ ligh
thij ær ieg arm oc icke rijgh
Om henne død sade hun wseth
hun haffde thet sijn koning ieth
Tha han thet forstodh met skiel
[a viij] at hun war død som hannu*m* vnthe wel
Saa meghe*n* sorg fick han tha
han faldh paa guluedh oc laa
Th*en* qvinne war rædh oc øptæ saa
at kongen hørde ther seluer paa
Kongen oc drotningen løbe badhe
the gaffue th*em* oc sorlege grade
Tha han haffde liet en stund i dvale
tha stod han op oc [tog] til at tale
Awi ieg kærer yffwer teg dødh
at thu wille gøre meg then nød
At thu wille oss at skilie
alt modh bægys vor willie

[1]) l. ther ieg and wel

Nu leder meg tijd som ieg edher bedher
tijl grauen som i ladæ he*n*ne nedher
Fadher oc modher fuldæ hannu*m* tha
tijl graffuen som the savde fraa
Tha paa graffuen screffueth fand hand
blantzeflor flores wel andh
Tha møste han sijn fauræ ledh
och fald genesthen nedher wedh
Hañ laa lenge stunde i dwale .
for han kunne effther tale
Tha stodh han op oc tog at tale
och saa iemmerlig at ladhe
Awi hiærthens blantzeflor
thin elskw er worden meg swor
Jeg wor fød met thenne mø
hwi mathe ieg ey met henne dø
Wij fødes bodhe i en timæ
henne død kom meg alt forsijnnæ [1]
Hwat ieg meræ siæ wil
en wennere iomfrw war aldri til
oc aldri fødes men wij ære qveg
thij maa ieg sare kære meg
Jeg hade wel hafft m*et* døden treth
om ieg haffde wed meg meræ reth
Men ieg teg wenter i allen tijd
oc thu ko*m*mer ey i th*e*nne lidh
Før heller wil ieg meg selwer døde
oc løsæ saa mijn mange møde
Tha ko*m*mer ieg til paradis
ther er blantzeflor thet er ieg wijs
Op stodh flores oc dro sin kniff
ieg scal dræbe mith vnge lijff
Blantzeflor giff her paa endhe
at døden maa mig til teg sende

[1] l. forsnyme

Tha han then kniff til hiærte ladæ
ha*n*s moder greth oc til hannu*m* sagdæ
Meg tycker at thu est en daare
b i Tu kanth ey tith eghet liff spare
Han sade ieg er heller død
en ieg leffuer medh thelig nød
Mijn søn thu est eij een wiser man
for døden thu eij rædes kan
Ho seg selffuer dræber hære
ha*n* ko*m*mer aldri som glædh*e*nne ære
Thu finder th*et* om thu est wijs
blantzeflor ær eij i paradijs
The seg selffue dræbe fijndes
i helwedijs ijlth ther at brændijs
Kære søn ieg tencker m*et* meg
blantzflor at hun fijnnes quegh
Jeg habes en then læge at faa
ther he*n*nes lijff en læghe maa
Grædh*e*nne hu*n* for konge*n* gicg
mijn kiere herre i naade meg
Legger oss naaget radh ther tijll
wor søn segh selfuer dræbe wil
At wij skulle eij th*e*n sorgh faa
ath ha*n* worder oss saa tagh*e*n fraa
Mijn kiere wij skulle en stund bijdhe
ha*n*s sorg hu*n* maa en wel for lijdhe
Wij mintzle saa lenghe hans nød
wij wedhe ther ey aff for ha*n* ær død
Wille i saa mijn hierth*e*ns kiere
wij siæ hanu*m* thet som sand kan wære
Wij sculle enthen haffue th*e*m badhe
eller misthe ha*n*nu*m* oc haffue th*e*n skade
Ladher hanu*m* sanden at wijdæ fanghe
oc skiller hanu*m* wed th*e*n wannæ

Kongen swarede he*n*ne ther til
ieg thet gerne gøre wil
Drotninge*n* genesthen theden gaar
tijl sin søn som sørgende waar
Hu*n* talede til hannu*m* saa lysteleg
sijth her nedder oc tale met meg
Thu scalt thet widhe mijn søn kiere
at the*n*ne graff som thu seer hære
Hu*n* ær giort for thin faders wold
blantzflor ær for pennighe soldh
J th*e*nne graffuer hun eij ær inne
thu maathe he*n*ne en lefwendis fijnne
Thet war giort for thine saghe
at thu sculle eij for he*n*ne hawe vmaghe
At taghe til hustrw en quinne sligh
ther eij maa ware thin ligh
Wij wille thet heller skicke saa
at thu sculle en rigere iomfrw faa
Faar thu he*n*ne th*et* wore ey reth
hwn ær fattig oc aff cristen eth [b ij]
Lath teg eij effther henne langhe
thij thu kant henne aldrij fanghe
Hun ær ko*m*men saa langt borth
at thu faar eij til he*n*ne sporth
Han war fvlgladh oc war ey seen
oc swarede henne saa igien
Er thet sanden ij siæ migh
modher tha ær ieg øffreth rijg
han lod op graffuen at thetthe sinne
oc fand ther eij eth stycke ijnnæ
Tha war han glad oc sor om men
blantzeflor hun leffuer en
Jeg scal he*n*ne fijnde om hun ær quegh
aldri ko*m*mer ieg førre hiem til tegh

Mijn fadher for vdhen skel
solde he*n*ne som meg vnthe wel
Jeg loffuer aldri anden quinne
om ieg wed mijn egen sijnne
Sidhen gick then vnge man
ther som han sijn fadher fand
Ko*n*ghen war glad han hannu*m* saa
han helsede hannu*m* oc saade thaa
Gijff meg i thettæ sijnne
ath ledhe om ieg maa he*n*ne fijnne
Konge*n* tøtthe thet eij ware wel
thet ha*n* lodh he*n*ne eij slaa i hiel
Oc lastæ megh*et* drotninge[n]s raad
at hu*n* sculle wære saa vbrath
Mijn søn thu gør eij oss then skade
thijn modher oc meg then wadhe
At thu skijl teg oss saa fraa
aff sorg tha maa wij snart forgaa
Myn kiere fadher taler i sijnne
ladher meg snart hedh*e*n skijnne
Far ieg snart oc ær eij seen
thes snarer kommer ieg ighen
Men thu wilt ij endelig fare
thet scal alt effther thin welie ware
Gwl oc sølff hvad here er till
Han gaff hanu*m* men ha*n* haffue wil
Gud løne edher fadher ther taler saa
om ij wæle tha ladher meg faa
Syw heste the besthe maa wære
gul oc sølf men the kunne bære
Ha*n*s smider ware giorde wel til prisæ
thet alle mestere ku*n*ne bewisæ
Tre heste ware ladde met florinne
th*e*n fierde oc femthe m*et* dyre stene

Th*en* siette oc sywende m*et* sabelskijnd
m*et* mord skind oc saa m*et* hermelind [b iij]
Syv gangene swe*n*ne ieg hawe wil
oc rijdene andre syv ther tijl
Ther til sculle i meg en man faa
oc th*en* i trøste best opaa
Th*en* som kand rad til wandhe
e hvad oss kan ko*m*me til handhe
Th*en* ther købe oc seliæ kand
ieg wil meg hollæ for en køpmand
Vspart scal ware alt th*et* ieg aa
at ieg blantzeflor fijnne maa
Kongen swarede hannu*m* thaa
hwat thu bedes thet worder iaa
Thet war redhe alt han fick
han indh for fadher oc moder gick
Han tackede th*em* for gaffue rijg
bad th*em* haffve løn ewindelig
Aff then gud th*en*[1] trode oppaa
nw bedhes ieg orloff om ieg kan faa
Med edhers loff wil ieg bort fare
konge*n* war selffuer til sware
Han lod hentæ thet samme kar
som for blantzeflor giffuet war
Mijn kiere søn th*et* giffuer ieg teg
han tacket hanu*m* saa mijnnelig
Sijn beste gangere ha*n* he*n*the bad
oc gaff hanu*m* th*en* i samme stad
Th*en* hest war vnderlig til lijd
som snee war ha*n* halfuer hwid
Andh*en* ha*n*s sijde rød som blod
oc salleth vdhe for flores stod
Th*en* gior vnder sadelen laa
th*en* venneste noghen tijd wære maa

[1]) l. the

Aff fils been th*e*n sadel[b]uæ war
laght met dyre stene klar
Thet panel war aff blialth
med dyre gerninger samme*n* walt
Alt samme*n* th*e*n tingh ther til hørde
th*et* war aff gvld oc sølff giorde
Baade beetzel oc tøijæ ledher
skinende som solen met th*et* wæder
Søluener oc ystædæ wore aff gvld
med dyre stene satthe fvld
Ma*n* prijsede th*e*n gerni*n*g i fyre la*n*d oc feste
ther war inthæ som ther wed hectæ
Ha*n*s modher gaff ha*n*nu*m* en ring aff gvld
forthi hu*n* war hannu*m* hvld
Kant thu then gøme wel
tha worder thu aldrij vdhen skel
Engen ijld maa teg skade
[b iv] æy watn ey iern ko*m*mer teg til wadhe
Gømmer thu th*et* met samme sijnne
th*et* thu atledher th*et* scal thu fijnne
Han tackede th*e*m saa innerlig
the kyste hanu*m* saa mijnnelig
Han tog orloff aff th*e*m thære
the grædhe saa the gadhe ey mære
Fadher oc modher reffue theris haar
med sorg scal endhes ware aar
Wij see hanu*m* aldrig meræ
saa sadhe the oc andræ flere
Ther inne wore the øffreth spaa
forthi thet mu*n*de alt saa gaa
Han bad th*e*m bliffue wel oc sel
the bade hanu*m* fare wel
Ha*n* red thedhen genesten i stad
hans radgifuere han seg kalle bad

Han bad hannu*m* rijdhe til strandhe
tijdh som blantzeflor for fran landhe
Th*e*n fierde dag the ko*m*me thære
the lodhe theris kost rædhe wære
Oc ingen ku*n*ne anneth forstonde
en the købme*n* vare oc wille fra landhe
Thet thedes th*e*m alle obenbare
at flores savde seg købman ware
Alle the vdhi th*et* herber waræ
paa flores kost sculle the fare
Til seg han hostrw oc hosbone tog
oc gaff th*e*m mijød oc wijn nog
Tha the alle metthe ware
tha svcketh flores vidh sijg saare
Han mælte oc saade w*et* seg enæ
o kiere blantzeflor hijn renæ
Meg maa aldrig glædhen skee
for en ieg fangher teg at see
Hosbonden wor tettæ waare
at flores suckede saa saare
Tha sadhe han hwat i haffue ieth
ij er ko*m*men aff godher eth
Aldri war ha*n* oc køpman
andre ærendhe haffuer han
Hustrwen talede til hanu*m* thaa
kiere flores i sørie eij saa
Ladher edher sorg borth fare
ij skulle i endelig glader ware
Een møø war her forsnymen en ti d
hu*n* haffdhe oc telig samme ijdh
Blantzeflor hun kallede sigh
ij ære henne saa storlige lijgh
Hun sade seg aldri at weræ seel
for hu*n* fand th*e*n he*n*ne vnthe wel

Flores saade th*e*m paa sandhæ
hu*n* war sold til fremmede landhe
Hustrw swarede oc melthe thaa
som ij sade thet ær alt saa
Fór gwld oc stene skøne
war hvn solth til babilone
Ther flores hørde he*n*ne tale thaa
oc han th*e*n tijennæ aff he*n*ne fraa
Tha melthe han saa iammerlig
saa giffue thet gud in hijmmerig
Med sijn mijskund oc naade
at wij matthe en fijndes badhe
Aff glæde ha*n* eij wermæ kennæ
ha*n* fand eij th*e*n kniff ha*n* haffde i he*n*de
Han styrte kareth for seg nedher
wijn igien ha*n* henthe bedher
Ha*n* fick hustrwe*n* som hanu*m* sad ner
drijcker th*et* som heer i er
Oc kareth sculle i selffue hawæ
oc forsma ey saden gawæ
The snackede mangt oc giorde ga*m*men
all th*e*n affthen the wore sammen
Aarlig om morge*n* dawen war lyws
Tha øptes ther vdhen for thet hws
Ho til babilon wille fare
the sculle alle redhe ware
Oc føre theris ting til strande
thij børen bless fraa landhe
Flores war glad tha han thet høre
han lod sijn ting til strande føre
Han gaff the*n* hosbonne [oc ware*n* hvldh[1]
twsenne marck i rødh gvldh
Aff th*e*n hosbonne ha*n* orloff togh
alle hione*n* gaff han nogh

[1]) l. som war hvldh

Han gaff hwer sadant ther war
oc sijen han tijl strande faar
udsl. The badh*e*n th*e*m[1] alle fyld wel fare
oc gvd hans liff oc siel beware
Tijl skibet med th*e*m tha gick han
oc bad seg kalle then færie man
Gør som ieg bedher tha gør thu best
styr till then haffn her lijgher nest
Thij ieg forstaar thet sandelige
ath kong oc andre herre rijghe
Ther vndher konghen i babilon boo
the haffue thet alle lowet m*et* troo
Nar ottæ manede gagnæ ære
tha sculle alle komne wære
Jeg wil gerne ko*m*me brath
før en the sculle skilies ath [c ij]
Om ieg mijn kram matthe selije
hwat th*e*m lyste ther aff at welie
Jeg wil teg giffue gutz ther til
at thu fører meg hwort ieg wil

HAn swarede oc sade hanu*m* saa
ieg fører edher tijd om wij bør faa
2) udsl. gud gaff th*e*m bør oc blidher søø faa[2]
saa the tordhe eij wed at roo
The giore ey andnet i ottæ dawe
en seylede for wijnd oc vawe
Blandag hed en mectigh staad
tijd ko*m*me the fro [oc] megh*et* glad
Han saa høit i wæret laa
at man th*et* gørlige saa
Vdhi haffuet mange milæ
nar skebeth willæ ther ind seyle
Thet war tha som flores wil

at the ko*m*me ther snart till
Thij thæden mo*n*ne saa langt ware
fijre dages ferd til babilon at fare
Th*e*n styre man ha*n* badh saa brat
faa meg mijn løn fvld snart
Han lod genesten gøre saa
xx marck lad[1] hannu*m* faa
Guld oc sølff med fullen vegth
som ha*n* haffde til forn hanu*m* ieth
The swe*n*ne mu*n*ne op i staden gaa
oc spurde hwor the ku*n*ne herberge faa
En rijgher ma*n* tha funne thæ
ha*n* lenthe th*e*m gernæ herberæ
Thet skip for vdh*e*n la*n*neth laa
som blantzeflor kom tidh opaa
Thet war sedh ma*n* tolle sculle gifue
aff alt sith gutz om ha*n* wille leffue
Oc swerige paa gud i hemmerig
Han wille eij gøre ko*n*gen swig
han sculle ey gøre eller raade
thet ku*n*gen ku*n*ne ku*m*me til skade
Tha thet war enth the ginghe til bord
Flores sad tøst oc talede ey eth ordh
Han saadan hw til blantzeflor fick
ath hans sind hannu*m* ner forgick
Tha melthe bondhen thære
meg tøckes edher søriende wære
For xij edher pe*n*ningæ toch mijn swen
edhers x gaa her for een
Tha tencthæ flores saa med segh
then kong er eij dydeligh
Ther saaden skat bedher vtfaa
[c iij] som ingen ieffned er oppaa
Then hosbonde mælthe oc sadhe thaa

[1]) l. bad el. lod

th*et* war for snime*n* ieg her en io*m*frw saa
Hvn war edher storelege ligh
blantzeflor hun kallede sig
Tha war flores meghet glad
han sin kaabæ henthe baad
Ther drawer war met sabul skind
tag thw thenne wen kiere mijnd
Oc siæ meg [h]wor the*n* iomfrw rijg
kom som meg war lijg
Jeg haffuer hørt sawfft aff henne
en thij ieg eij henne kenne
Tijl babilon wor hvnført
i eth torn med konsten er giørt
Jeg wenther hvn er ther enæ[1] inne
oc met henne møør oc qvinne
The hwilte th*em* ther en nath
om morgene*n* fore the thæden brat
Tijl en ander fawer stad
the hwiltes ther oc en nath
Om nathen han i stadhen laa
han til henne tijende fraa
Then trediæ nath kom han ther
til en svndh som heder feer
Th*et* watn war dypt m*et* strøme saa
ther ku*n*ne ingen broo ware aa
J the*n* strøm ther stod een sten
ther war i læst eth horn aff been
Ho ther sculle yffuer fare
ha*n* sculle thet blesse oc glader ware
Han lod thet blesse en sijn swen
genesten kom hanu*m* ferijæ igen
Tha fore the yffuer skødeligh
ha*n* ledde th*em* hvs for vdhen swijg
Th*en* man spurde flores tha

[1]) l. en

ho esthu sij meg fraa
Ter nature*n* saa lighe giorde
then mø sist ieg yffuer førde
Hu*n* kerde seg i alle stunde her
at hun skildes wed sin hierth*e*ns kær
Oc kand ieg ellers merke reth
ij ære baade aff een gode eth
Ther flores th*et* med seg befaan
tha spurde han the*n* fæire[1] maan
Hvorth foor then iomfrw tha
hvn foor til babilonia
Kongen han køpte he*n*ne til seg
han ær aff gvld yffreth rijg
The skiinde th*e*m til herberg brath
[c iv] oc hafde ther fvl goth en nath
Han kaller til seg om morgenen
then feriæ karl hans gode wen
Wijss meg herberg til nogh*e*n man
i babilon ther købe kan
Oc for thin skil wille meg bewaare
at ingen scal gøre aff meg daare
Giff meg en tegen hannu*m* till
thet ha*n* meg thes bedher troo wil
Ha*n* gaff hannu*m* bode sølff oc guld
tijl hans pung war alt fvld
Herre gudh tacke teg herre rijg
aldri wor meg giffuet thes lijg
Sidh*e*n ieg kom hijth at boo
tijsse ordh maa i wel troo
Wille ij til babilon ware
yffuer eth stort watn sculle i fare
yffuer een broo oc gøme*n* en porth
ther star wdofuer eth torn saa storth
Th*et* herberg næst porth*e*n mu*n*ne ware

[1]) l. feriæ

tijd sculle i til herbers fare
Forthi thet ær en rijgher man
wij ære eens ieg oc han
Halfft ær ha*n*s th*et* ieg haffuer heer
oc halfft ær mith han hawer ther
Thagher mit tegh*e*n oc syær hannu*m* saa
han scal teg fre*m*dæ hwad han maa
Ha*n* fick hannu*m* en ring aff guld
thet han sculle ware hannu*m* hwld
Th*e*n tijd the geme*n* porten ko*m*me
tha saa flores sigh tijl fromme
Th*e*n ma*n* som hannu*m* saugt var froo
han hafde rijge kledær paa
Eth klede yffwer hanu*m* for th*e*n sool
ha*n* sadh oc hwilthe seg paa en stool
Ther gaff ho som kom til gesth
fijre ty penninga for hwar hesth
Oc tollæ skulle fyr for sigh
heller han war fattig eller righ
Genesten flores th*e*n da*n*nema*n* saa
han helsedæ hannu*m* merkelig thaa
Han fick hanu*m*. eth fijngere*n* aff gvld
thet han sculle ware hannu*m* hvld
Ha*n* twgh th*et* fijnghere*n* aff sijn hand
see om thu th*et* kendæ kand
Han fick hannu*m* andere fijngere*n* tw
ath bære hiem til sijn hustrw
Hun scickede hannu*m* i alle maade
tijl dryck oc saa til ædh*e*nne ware
Hun lod th*e*m herberg fanghe
oc god redæ til theris sænghe
Hvad the wille haffue til theris hæste
i hvad thet war the fijnge thet bæste
Tha war flores ko*m*men tid

som ha*n* haffde acth i lange ijdh[1]
Han talet ther æne w*et* sig there
ieg mathe heller hieme wære
Som werę sted i sodan waadhe
ieg haffuer her ingen meg til naade[2]
Oc ingen mijn lønlig ærenne the
at meg scal ingen skade ṣke
Oc mijn willie tørff apenbare
wordher kongen tyste[3] waare
Han lader meg icke liffue
i hwat helst ieg wil hannu*m* giffue
Meg wore bedræ hieme en here
hoos mijn fadher at wære
Han giffuer meg en iomfrv rijg
then som kan wære mijn lijg
Then tid han sad oc tenctæ saa
tha tog hans hw om kring at gaa
Ho meg wille al werdhen gijffue
vdhen blantzeflor maa ieg eij leffue
Meg mijnes en alle mijne vmage
ieg wille meg dræbe for henne saghe
Thet ieg wore nv met he*nn*e there
ieg sculle aldri komme here
Thij worder ieg her at bliffue
met saadan nade gudh meg wil giffue
Oc heden for[4] aldri fare
om ieg maa meg selffuer raade
For vdhen hvn scal føllige meg
enthen død eller oc qveg
Bonden kom gangende thære
oc bad sin gesth wel ko*mm*en wære
Tha war ha*n* thet gørlege war
at hans hw aff sorg war saar
Mijn kære gest i ware blidhe

[1]) l. tidh
[2]) l. raade
[3]) l. thess
[4]) l. før

oc ladher borth fare edhers quijde
Tycker edher nogen at skillie
thet scal alt wære effther edhers willie
Meg tycker her worder god til rønnæ
gud giffue ieg maa edher lønnæ
Jeg tencker noget paa mijne ware
at ieg scal saa rigeligh fare
At ingen sculle daare megh
eller i køp giøre w*e*t meg swigh
Bondhen melthe wij gaa til bord
ieg wil edher sijen sije mit ordh
Han lod sijn hustrw kalle
thu scalt vndfange tisse gester alle [d ij]
Oc giør gladher thenne gesth
aff al thin konst thu kant besth
Oc thet scal thu wide for sandh
han ær een ædeligh mandh
Sijdh*e*n gijnge the at faa th*e*m mad
the adhe oc drucke oc wore glad
Ther war glæde i alle maade
til drick oc saa ædhe baadhe
Ther kon*n*gen wore selwer there
tha mathe th*et* saa met ære wære
Ther ware badhe fwgle oc fiske
oc øffreth paa alle dijske
Thet beste wijn hvn for th*e*m baar
som i thet land woxer wor
¶ Tha tog flores fram thet kaar
som for blantzeflor giffuer waar
Paa kareth man skreffuet saa
hwor parijs ledhe frw elina
Tha tenctæ flores tha met seg
nar mvnne thet hendhe meg
At ieg saa ledher blantzeflor

hu*n* ær mijn egene hiærthens amur
Thet maa meg helpe licaris
forthi hun er klog oc wijs
Oc daries meg wel andh
om han meg weyen wijse kand
Hwor ieg mijn wilie fremme maa
at the maa meg til godhe gaa
Han tencthe ther paa saa saare
at hans øghen feldhe taare
Hvstrwen th*et* fwl gørlege saa
oc tegnede thet sijn hosbonne tha
The lodhe taghe mad aff bord
tha sawfde daries tijsse ord
Han bad flores sije seg fraa
hwat han tencte saa sare paa
Han sagde lader meg forstande
om ieg kan raad til edhers wande
Døll thin willie eij for meg
gør thu thet th*et* angher teg
Sij meg tijl mijn wen fuld god
hvat som tegh er amodh
℄ Tha meltæ hustrwen licaris
meg tyckes ther aff at wære wijs
At han blantzeflor hører til
han er henne lig ieg sijæ wil
En halff moneth war hun hære
hu*n* feldhe dawlege for hanu*m* taare
Oc kerde effther flores alle sijnne
[d iij] at hu*n* motthe hanu*m* aldrij fijnne
Tha flores hørde henne tale saa
hans widh mo*n*ne hanu*m* neer forgaa
Han swarede ieg he*n*ne brodher eij ær
ieg wenter hvn er mijn hiærthens kiær
Ney ieg wiltes nw sanneligh

hu*n* er mijn suster for vdhen svig
Daries swarede sij meg seth
thet ganger teg som ieg haffuer ieth
Ledher thu at he*nn*e sij thet meg
tha far thu eij wijselig
Bliffuer thet wisth thu sijer meg
at thu eij gør mod meg swigh
Tha wil ieg eij for teg thijæ
ieg wil teg sandhen sijæ
Daries soor oc loffuede hanu*m* troo
han sagde ieg er kommen saa
Om ieg kan blantzeflor hæden faa
thij hun er meg stollen fraa
Mijn fadher ær en koning rijg
gwl oc sølff gaff han meg
Gwld oc sølff oc godhe gaffue
ther sculle i raad yffuer haffue
Om ij ku*n*ne thet skicke saa
om ieg matthe he*nn*e igien faa
Thij thet er meg saa ko*m*met tijl
at ieg henne igien haffue wijl
Aldrij gør thet meg then nød
ieg scal en føre bliffue død
Daries swarede hannu*m* brath
ther til wed ieg ingen raedh
eg radher teg [ey] at sije ney
men ieg raader teg thu ledher ey
Fordhi worder kongen thet war
thet thu oc saadan ærendhe faar
Thet koster thit liff thet gør oc saa
at ingen man teg hielpe maa
Thijt som th*e*n io*m*frw ko*m*men ær
ther maa eij troldom ko*m*me neer
Ey styrke eij lysth eij andre saghe

maa th*e*n iomfrw tedhen taghe
Konge*n* aff babilon haffuer vndher seg
halff and*et* hu*n*dret ko*n*gen rijg
The som alle ko*m*me hannu*m* til
i en lydhen stund nar han wil
Tijwe myle er staden i gemen lang
m*et* høffue hws wel øffreth trang
Then mvr ther om kriñg gaar
thre store fawne han tycker waar
Oc femth*e*n fawne høy oc reth
[d iv] inden oc vdh*e*n er han fvlsleth
Sijw porthe oc tijwe er ther paa
ther høffue torn alt offuer staa
For hwer port ther fijnner man
ther sodan ærende man tencke kan
J staden selff er trij hu*n*dret feste
the man wed tijl wære beste
Paa hwer feste er aldri mijnne
eñ hu*n*dret ridhere noget sijnne
Keiseren aff rom sculle lenge tinge
før han ku*n*ne th*e*m ther vdh twinge
Mijt i staden eth taar[n] thet stanner
thet giorde kemper met theris he*n*ner
Then mvr er wel giort tilføye
hu*n*dret alne er hans høye
Oc giort met, mange mesterlig ting
hu*n*dret fawne er han om kring
Han er aff marmer stene grøne
the fvlgodhe ær oc skiøne
En knap ther owen paa tornit staar
aff rød gvld reth offuer klaar
Gømen knapen staar een stang
fijre tij alne er hvn langh
Ther owen een karbunkel steen

som solen altijd klarist skeen
Saa skijnt then steen om mørke nath
yffuer tij mile thet er alt sath
Fyre-tij gulff er ther ijnne
aff feyerste marmor ma*n* kand fijnne
Saa at ingen kand forstaa
hwat them opæ holde maa
The stolpe op vnder hvalwingen staa
op vndher øwerste gvlwet the gaa
The stolpe ære met gvld om kring
alle skreffne i een ring
Mijt paa gvlwet staar een hæsth
giort aff sølff som wære maa best
Thet renesthe watn gaar aff ha*n*s mund
oc mijt paa gvlwet i een brond
At the io*m*frwer mwe ther i fare
nar th*e*m tycker tijme at ware
Fijre tij hærbere ær ther ijnne
e the besthe man maa fijnne
The ære met rigedom giorde saa
at ma*n* wed ther aff at sije fraa
E hvat mester som ko*m*mer ther
han tencker e hvat thet giort ær
Han i naaget seer ther opaa
som han meer aff nyme maa
J hvert herbergh ær ther inne
the wenesthe io*m*frwer ma*n* maa fijnne e i
The fijerste kongen for at høre
han ladher them alle tijd inføre
The traper ære giorde saa
at hwer maa til annen gaa
Oc til thet herberg kongen i ær
hwilken bod han sendher ther
Fijre tij iomfrwer eræ thære

aff besthe sleth man wed wære
The iomfrwer haffue thet tijl løne
thoo aff th*e*m sculle kongen tiene
The sculle altijd taghe ware
nar han wil op aff søffnen fare
Oc ingen man maa tiene thære
wdhen han scal gelledh wære
Paa hwert gvlff ære iomfruer thre
een mester yffuer th*e*m haffue the
Han ær kyndigh inden segh
oc giømmer porthen ydeligh
Mange andre ydermere gaa
oc bære swerd oc giøre saa
Oc dræber hwem han sijer tijl
ther eij giøre hwad han wil
Hans herberg yffuer porthen staar
saa som man i torneth gaar
Om noghen saa dierwer er
for tijl æffne at komme ther
Tha ladher han hanu*m* berije oc slaa
alt han haffuer tages hannu*m* fraa
Han hafuer kongens orloff til
at giøre aff them hwat han wil
Ther er oc tij wecther paa
som aldri sculle aff wernen gaa
For andre tij kommer ther igen
nath oc daw er them alt een
℄ Konge*n* hafuer een vnderlig ijdh
then haffuer han havft soo lange*n* tijd
Een mø i seng m*et* seg hwert aar
som hver nath met hannu*m* gaar
Nar thet aar er gange*n* om kring
tha ladher han steffne almindelig tingh
Konger oc herre som ther er neer

the sculle tha alle ko*m*me ther
Tha ladher han henne dræbe saa
ath alle see ther vppaa
Han aud he*n*ne engen liwendis man
then quinne som for haffde han
Sijdhen ladher han sammen kalle
the iomfrwer i torneth ære alle
J en abelgard eij langt ther fraa
oc ladher folket samm[en gaa] [e ij]
Alle gaa tha sørgendis til
ingen kongen haffue wil
Then hedher wille the heller vnbere
then som eij sculle lenger wære
At wide faaresta saadan nød
om aars daghen en wisse død
Jeg wil lade edher forstaa
aff then abelgard ieg sagde fraa
En wern haffuer han om seg
thet ær mvret saa sterkelig
Oc støpt aff kaaber paa then mvr
i fvgle ligne[l]sse oc saa i diwr
Nar wætherth ko*m*mer skiødeleg
tha giffuer hwer en røst aff seg
Alskens diwr er ther oppa
ther man i lannet fijnne maa
The gru*m*me diwr paa iorden gaa
nar the then røst at høre faa
Ther gru*m*mhet mo*n*ne fraa th*e*m falle
the worde genesten blidhe alle
The diwre sivnghe qvideløsth
hvert met sijn stercke røsth
Thet er sa fawert at ko*m*me sammen
th*e*m at høre er øffreth gamme*n*
Wdhen ha[nnu*m* t]het i modh er

at han haffuer eij sijn hierthens ker
Anden weyen wed thet rijss
ther løber i flodh aff paradijs
Som man pleyer efrantes at kalle
gømen then appelgard met alle
Jnne*n* thet ædele watn saa rene
ther fijnner man mange dyre stene
Then apelgard met blomster staar
winther oc sommer ha*n* aldrig for gaar
The ædelste træ ære ympedhe there
som i lannen beste mvnne were
Saadan yrther man haffue wil
er ther alle hande tijl
Saa meghen glæde er i thet rijss
som man wore inden paradijss
Mijt i garden een kielle staar
een mvr aff gvld om henne gaar
En strøm rijner then kielle fra
then strøm met dyre stene gaa
Nar ko*n*gen sig drotning skiffthe wil
tha kaller ha*n* alle io*m*frwer ther till
Oc bedher the*m* yffwer strøme*n* gaa
oc kaller hwer hijn andhen fraa
Oc bedher folket see alt ynderlig
[e iij] see hwor watneth therer segh
Er hvn mø yffuer strømen gaar
thet watn i sijn fariæ staar
Er hvn eij mø offuer strømen wodh
thet want skifftes om til blodh
Hwilken ther fijndes i thelig maal
ha*n* ladher he*n*ne brenne i eth baal
Jngen kand bliffue met frijhed saa
at hu*n* scal eij offuer strømen gaa
Vndher thet træ ieg sade fraa

Hvilken som blomster eth faller paa
hu*n* scal ware drotning thet aar
oc en for hun thæden gaar
Tha sculle the krone henne alle
drotning oc sijdhen frwe kalle
Han met gerninger skicker til
blomstereth faller paa hwem han wil

HV om en moneth scal thet wære
at alle herre ko*m*me there
Tha wil han taghe sandeleg
blantzeflor til hvstrw seg
Hu*n* er th*e*n wæneste ther ijnne ær
han haffuer oc henne for alle kær
Han haffuer til he*n*ne saa meghen troo
han maa sig henne eij skilie fraa
Oc fremme met he*n*ne all sijn willie
han meen thet scal ingen at skilie
¶ Flores melthe ieg bedes naade
ij maa meg hielpe om i wel raade
Raader meg nw i thette sijnne
hwor ieg maa mijn kæreste fijnne
Jeg giffuer edher gvld oc sølff ther til
oc saadant som i haffue wil
Jeg ræes eij for inghen awæ
ieg wil mit lijff for henne wawæ

Tha swarede hannu*m* daries
ieg wil sijæ edher flores
wilthu henne fijnne møø
saa at thu rædhes eij at døø
Thet beste raed wil ieg teg raade
thet er eij for vdhen waade
Thu scalt i morgen aarlæ gaa

wdh til thet thaarn oc giøre saa
Oc male met thine fødher ther
hwor tycker then mvren ær
Then porthener ieg sagde tegh
han ær ther alth wijsselegh
Saa vnderlig han teg spørie maa
hwo esthu [h]wij gør thu saa
Jeg thet aldri førre fand
[e iv] at ther kom saa dyerfwen mand
Thu scalt sware oc bedhe teg høre
sij thu wijlt sadant eth andh*et* lade giøre
Nar thu ko*m*mer hiem til thijn
som thu esth hieme i apelin
Nar han thet forstor aff teg
at thu taler saa rijgeleg
Thu måth wel ware en rijger man
wilt thu tafleth lege sijer han
Thij han thet gerne giøre wil
han er ther øffreth kloger tijl
Thu beer met teg een pwsse fvld
ther er hu*n*drede marck i gwld
Oc lad thet saa meghet holde
hwilken edher thet scal gielde
Vdhen gvld eij lege wil han
ther met winder thu then man
Om thu math tafleth windhe
thu lad hannu*m* eij andh*et* befijndhe
En ath thu hannu*m* giffue wil
sith eghet oc alt thu bær til
Oc sij at thu est øffreth rijgh
tha vndhrer han thet sijer icke[1] teg
Tha bedher ieg[2] teg ko*m*me igien
sij hannu*m* iaa oc war eij seen
Annen daghen thu ko*m*mer ther

[1]) l. ieg
[2]) l. han

atther saa meghet thu med teg beer
Matthu wijnne tha gør aff ga*m*men
gijff hanu*m* thijt oc hans alt samme*n*
Tha tacker han oc haffuer teg kær
oc bedher teg atther ko*m*me ther
Sij ath thu thet giøre wil
teg fatthes eij gvld eij sølff ther til
Hu*n*drede marck scal thu thid bære
oc kareth thet thu haffuer hære
Kan thu tafleth wijnne thaa
thijt oc hans scalthu hannu*m* faa
Kareth gøm met selffuer teg
tha bedher han teg saa inderlig
At thu met hannu*m* til bortz wilt gaa
saa gerne thu thet gøre maa
Tha pleyer teg then godhe mand
med alle drycker ther han kand
Han faller aff teg thet godhe kaar
som paa bordhet for ær[1] staar
Han bijwdher tegh i samme stund
for kareth mere en tvsende punth
Thu scalt hannu*m* sware ther til
at thu thet kaar eij selliæ wijl
Oc gijff hannu*m* thet i sammen stundh
saa glædes hans hw mange lvnd e i
At han engen sindhe kand [ɔ: e v]
faller paa knæ oc worder tijn mand
Thu tall til hannu*m* fvld blidelig
oc bed hanu*m* sijen loffue teg
At han scal wære teg holt oc troo
alle sijne dawe oc gøre saa
Oc sij hannu*m* sijen th[i]n wande fraa
frist hvat han teg hielpe maa
ℭ Flores talede mange lvnd

1) l. ethær

til daries i samme stvnd
Flores war tha ræt fvlglad
han gick bort at soffue i stad
Th*et* gick alt frem som daries saffde
e hvat ieg nv ther mere om talde
The lycthe sammen thet gick alt saa
som bogen førre saffde fraa
Tha portener war flores mand
oc ietthe hanu*m* tieneste hvat han kand
J alle hande maadhe oc sagde[1]
som thet kunne ko*m*me til maade
Flores saffde til hannu*m* thaa
nv ladher ieg teg mijn williæ forstaa
Mijn fader er en koning rijg
flores pleyer man kalle meg
Jeg haffwer leth saa mange sijnne
at blantzeflor som ær her ijnne
Hvn ær meg illæ stollen fraa
nv esthu then meg hielpe maa
Ther han hørde hannu*m* tale saa
han ku*n*ne nept noget andswar faa
Han meltæ tha saa hermelig
gud gaffue ieg aldri hafde seet teg
Thet war fvld ijllæ ieg giorde saa
at ieg thin gaffue aff teg thaa
Aldrij sculle thu faa aff meg
haffde ieg mijn troo eij loffuet teg
Nv scal ieg holde oc giøre saa
ther ganger effther ee hwat ther maa
Men ieg rædes al for then nød
at thet worder alles wore død
Blantzeflor første sijn
sidhen baade thin oc mijn
Gack nw bort som thijt herberg ær

[1]) l. saghe.

paa tredie dag kom atther her
Her inden wil ieg tencke paa
hwat bæst til raade wære maa
Flores swarede bradelieg
alt forlangt tycker thet wære meg
Jeg wenther thet scal eij ware saa
at wij skulle døden wisselig faa [e vi]
Han gick fraa then portener
oc tijd som hans hærberg ær
Han bleff i sit herberg ijnne
tijl then tijd han sculle hannu*m* fijnne
℄ Then portener lod sijen købe
øffret mange store løbe
Han lod th*e*m fyllæ met alskøns blomme
then tredije dag ther han sculle komme
Aff silke fick ha*n* hanu*m* en kiortel rød
oc bad han lijgæ som han wor død
Han bad hanu*m* op i løben fare
ha*n*s giorter[1] oc blomsteret eens waare
Han lod tho sijne swenne kalle
bærer thette blomsteret til iomfrwer alle
Thoo swe*n*ne kaller han hemelig
bærer th*e*nne korff then iomfrv rijg
Then nw ær offuer them alle
blantzeflor hun lader seg kalle
Forthij ieg wed saa wisselig
At hun scal th*e*r fore tacke mig
The swe*n*ne giorde som han badh
oc bore hannu*m* genisten bort i stad
Then korff ha*n* war fwl twng at bære
thet begynthe the at kære
Tha bannede the hannu*m* fyltæ saa
wij wille thet somt her bort slaa
Gømen eth windug næst oss ær

[1]) l. kiortel

men wij ære thet saa neer
Then andh*en* sagde ther til neij
wij gange fram oc giøre thet eij
The ginge fram oc gio[r]de saa
the ku*n*ne eij teth hette paa
Thet fick en andh*en* iomfrw rijg
hvn tackede them saa gladelig
The swe*n*ne ginge hiem i gien
then iomfrw stod ther effther een
Oc lethe i thet blomster thaa
tha flores tænctæ saa
Ha*n* tenctæ ha*n*s kære wor ko*m*men ther
oc tha han op i korwen staar
Then iomfrw war saa ijlæ wedher
hwn ropte oc alle hiĕlpe bedher
Flores war saa ijlæ widh
oc lade seg søriendis i korwen nidh
Han tenctæ tha saa sandeleg
alt th*et* war hanu*m* giort for swig
Han holde seg genesten met th*en* blo*m*me
the iomfrwer alle sammen ko*m*me
Oc spurde hwat henne skade maa
[e vij] eller hwij hvn ropthe saa
Hvn tenctæ ther saa ijnderlig paa
hwat hvn sculle til andswar faa
Hvn tenctæ stadelig tha met seg
thet blomster war eij acther meg

EN sommer fvl i blomsteret laa
hannu*m* ieg heer op flye saa
Jeg war saa ræd i alle maade
ieg wiste eij hwor ieg sculle laade
The io*m*frwer giorde aff henne gamme*n*
oc looe at henne alle sammen

Hwer gick siden hiem til sijn
then iomfrw kommen war aff rijn
Blantzeflor oc then iomfrw baade
the wore baade eene at raade
Clares then iomfrw kaller seg
blantzeflor gack hijt til meg
Thet feyerste blomster iorden maa the
thet fanger thu hær at see
Gack hijt til meg giøre oc saa
wed om thu thet kenne maa
Tha swarede henne blantzeflor
clares thu wist eij aff amvr
Thijk met blomsteret lyste maa
oc meg met sorgen scal om gaa
Meg synes eij blomster lystelig
thij haffuer thu synd thu skoffer mig
Clares thotte thet wære ynkelig
at blantzeflor talede sligt
For flores skyll gack hijt til meg
tag thet blomster her er hoos meg
Hun hørde thet naffuen oc war glad
oc gick til henne genesten i stad
Tha flores thette wel forstaar
at blantzeflor ther kommen waar
Tha spranck han op raskelig
oc blantzeflor tog til seg
The mintes i then samme stund
wel hundret sinde aff hierthens grund
The græde aff glæde baade sammen
the finge siden mere gammen
Then stolte clares sade saa
kender thu thet blomster hun sade saa
Meg tycker at thu est ther at kær
for al thet folk i wærden ær

Engen wen haffuer thu nv til
at thu thet blomster met skiffte wil
Clares thet eij vndher ær
thet ær flores mijn hierthens kær
The baade henne saa gerne ther
[e viij] løn met oss at han ær her
Offuer begys wore liff thet gaar
om ko*n*gen worder thet war
Clares sagde ieg wil thet lønne
thet sculle i forsand aff meg rønne
Thet wil ieg saa lønne met teg
som ieg wille haffue igien aff teg
¶ Flores oc blantzeflor gingæ samme*n*
i eth hwss oc haffde gammen
Thet ga*m*men som the funne tha
er meg til loffuet at sije fraa
The talede oc giorde th*e*m gammen
ther the wore kumne sammen
Flores sagde ieg haffuer fore teg
offthe fareth waadeleg
Wed thet mend ieg war eij glad
før en nv i thenne stad
Siden sist wij skildis saa
at i wore meg stolen fraa
The kærde there store wande
hvat them war ko*m*met til hande
Hvat scal ieg mære sije ther fraa
en halffuer monet war thet saa
Hwert there hierte ey and*et* munde staa
thet mu*n*de alt effther theris wilie gaa
Clares wilde thet icke laade
hu*n* tientæ them i alle maade
Oc trygelig met alle troo
oc dydelig hwn giore saa

There leg gaar nw alt om kring
oc wendis om til anden ting
hwat the haffue nw hafft til bod
thet gar them alt sammen i mod
Thet kom til en morgen saa
at the soffwe tha boode thaa
Tha kom clares then iomfrv rijg
the loæ i hwer andhens fawn gladelig
Oc bad blantzeflor seg klæde thaa
wij sculle boode for kongen gaa
Thij han wil nv klæde seg
mijn kære skijnd teg raskeleg
Hu*n* swaret i søffne ieg ko*m*mer i stad
oc henne for seg gange bad
Clares bort gik for kongen gaar
oc tenctæ at blantzeflor hoos he*n*ne waar
Blantzeflor sowff saa sødelig
at hvn ku*n*ne eij wecke seg
Tha kongen clares eenæ saa
tha melthe han oc sagde tha
Clares hwor ær blantzeflor
hun er mijn egen hierthens amvr
Sandelig sijer ieg edher teth
al the*n*ne nath hu*n* for edher bad
Hu*n* bad for edher sammen baade
tijl sijn gud alt om hans naade
At ij mathe ko*m*me samme*n* saa
thet i mathe baade glæde faa
Hvn soffnede ey for solen vp gick
thij synthes meg thet ynkelicke
At wæcke henne saa bradelig
thet wore stoor synd thote meg
Kongen meltæ oc sagde saa
ær thet seth som thu sijer fraa

Ja sagde clares then stolte qvinne
herre i sculle eij and*et* befijnne
Kongen vnthe henne wel
oc lodh seg nøije met thet skel
Anden dag ther dawen war lijws
tha kom clares til thet hws
Ther blantzeflor ijnne laa
thet war tijd op at staa
Hun swarede ieg ær rædę nw
ieg ko*m*mer en før æn thv
Blantzeflor omwende seg
oc soffnet strax saa sødelig
hwer i andhens faw*e*n laa
the soffnede sidhen baade too
Clares siden theden gaar
tijd som hun watn oc handklæde foor
Hu*n* kallede at henne andh*et* sinne
hu*n* ku*n*ne ther engtæ andswar fijnne
Som hun stod oc tenctæ met seg
blantzeflor ær gangen for meg
Hvn skynde effther hwat hu*n* formaa
tijl thet herberg kongen i laa
Ther kongen clares æne saa
tha mælte han oc sagde saa
Hwor ær blantzeflor mijn hierthens kær
men hvn ær eij met teg hær
Tha swarede hannu*m* th*e*n iomfrv rijg
hu*n* ko*m*mer effther skødelig
Kongen tencte tha met seg
blantzeflor giør w*et* meg swig
Han bad een swend saa hemmelig
kalle blantzeflor ind til seg
Swende*n* giorde som ha*n* hanu*m* bad
han ganger tid genesten i stad

han skøder eij før han gaar
at clares inne for kongen waar
Ha*n* ko*m* oc fick at see th*e*m baade
hwor the laage oc haffde naade [f ij]
Han saa th*e*m soffwe sødelig
thij gick han tedhen skødelig
Tijl thet herberg kongen i laa
i mijne dawe ieg aldri saa
Saa stoor en hiertens amvr
som clares haffuer oc blantzeflor
Jeg gyder eij wecht them baade
eller oc giøre them nogen vmagæ
Clares waar baade bleg oc rød
hu*n* rædes for bægijs there død
ℭ Tha kongen hørde hannu*m* tale saa
thv scalt nw met meg gaa
Tag mijth swerd ieg wil thit gange
ieg scal thet at wide fange
Hoo blantzeflor mu*n*ne haffue saa kær
men clares inne hoos meg ær
Kongen oc swenden gingæ tha
som flores oc blantzeflor inne laa
Han lod op eth windw i thet sind
at solen mathe skind ther ind
Thet kongen math at see faa
hwo thet war hoos henne laa
Nv ære the staddæ i stoor waade
vdhen gudh met sijn naadhe
Nadeligh them hielpe wil
Kongen saa ther gørlege till
Han kende blantzeflor som hu*n* laa
then andhen han eij kende maa
Han stod oc tenctæ wedh seg lenge
hwo ther laa met henne i sænge

Han løffthe op klæderne oc vndher saa
at thet war man hoos henne laa
℄ Ko*n*gen øpthe oc war saa wredh
man mathe thet høre langhe leedh
Han drog sith swerd yffuer th*e*m baadhe
then swe*n* bad ædele herre i them naadhe
Dræber them eij saa snarelige her
for i widhe hwo thet er
Han maa en henne brodher were
men the saa hemelige ære hære
Then koning swarede hannu*m* wel
hans swar thet war met skeel
J søffne ieg them eij dræbe maa
før ther kommer dom oppa
J thet wagnedæ the opp baadhe
th*e*m war tha fvl vnth tijl raadhe
Ther the saae konghen standhe
met draweth swerth i handhe
Tijl flores sadhe then koningh rijg
[f iij] tha loode the saa iemmerlig
hwo esthv lath meg forstande
ther teg tørde hethe w*et* saada*n* wande
Oc giøre meg soodan wære
at soffue hoos mijn hiertens kære
Jeg swer om alle gude ieg maa
en ond død tha scalt thu faa
Oc saa then hørre ther ligher met teg
hun haffuer ijlle sweget meg
℄ Flores sagde til kongen thaa
taler eij til henne saa
Lægger henne til ingen wære
hu*n* ær eij werd then skild at bære
Gører m*et* meg effther edhers naade
som edher worder selff til raadhe

E hvor kom edher paa
hu*n* war meg ille stollen fraa
Thet skede alt met falsk oc swig
at hu*n* war saa tagen fran mig
Thij bedes ieg aff edher naade
at i oss ladhe leffue baadhe
Tijl konger oc herrer met do*m* at skillie
som the for gud antswar willie
ℭ Kongen swarede oc sagde tha
Ja ia thet scal wære saa
Met dom scal ieg wære edhers død
oc eij leffwe for vdhen nød
Fijre tij riddere han kalle bad
oc bad th*e*m ko*m*me genisten i stad
Konger oc hertwer ko*m*me ther
oc alle the ther wore neer
Kongen lod krij oc øbæ saa
at alle sculle til hobe gaa
Ther the wore ko*m*me[n] there
tha tog kongen seg at kære
Han sagde ieg ladher edher forstande
hvat meg ær ko*m*me[n] til hande
Thij bedher ieg edher alle tha
at i laade rethen fram gaa
Hvilken aff edher eij gøre saa
hans eghet liff thet koste maa
Thet edher alle witerligt ær
ieg køpte en møø forsnijmen her
For syw sligt gvld som hu*n* ku*n*ne weye
thet beste gvld man wille eye
Jeg lod he*n*ne sidhen ko*m*me ther
vthri thet torn ieg selffuer er
Fijretij møør er ther inne
the feyerste man kand fijnne

Jeg bød alle the ther ære
[f iv] at the sculle he*n*ne til tieneste wære
Jeg acthe he*n*ne til selffuer meg
for alle the som nv ere qveg
Jeg haffde tenct henne at kalle
drotning offuer the iomfrwer alle
Thij tencte ieg w*et* selffuer meg
at hun vnthe meg wel met seg
Hu*n* pl[e]yer hwar morgen til meg gaa
met want oc hand klæde for meg staa
Clares oc met henne gaar
i føre morgens worde ieg thet war
At clares ene for meg gick
tha spurde ieg saa hemelig
hwij blantzeflor eij kommen er
som er mijn egen hiertens kær
Hu*n* sagde hun hafde thet for meg ieth
at bede for meg alle neth
Jeg trode henne oc lod thet wære
andhen morgen ko*m* hun eij there
Tha tæncte ieg saa sandeleg
at hu*n* haffde giort mod meg swig
En swend lod ieg til henne gaa
han fand hwor hun i sengen laa
Met henne en swend aff aplas rijg
the soffue gantzeske sødelig
Jeg gick tijd som meg war til raade
ieg tenctæ th*em* at dræbe baade
The baade meg saa ijnderlig
for then gud i hemmerig
At ieg sculle th*em* eij drebe saa
før en ther ko*m*mer dom oppa
Jeg giorde thet for kongelig ære
ieg lood th*em* baade lefwendes wære

Nv beder ieg heer om sleth
at i dømmer her om een reth
At andre retzele ther aff faa
ther meg acthe at daare saa

MArsilius war een koning rijg
han stod op bad høre seg
Wi hawe thet al sammen hørt
the ord wor koning haffuer framført
Hans last er oss worden leed
som han haffuer for oss alle teedh
Høye sager munne thet wære
the røre paa rijghens [h]edher oc ere
Oc paa them kæren gaa[r] vppa
thij radher ieg edher i giøre saa
Jeg wed mijn herre eij sije wijl
vdhen reth som thet bør tijl
Then som kæren gaar oppa
han scal selff til andswar staa
Thij tycker meg got raad wære
i lade them komme til antswar hære
Kunne the redæ for them faa
for hvat saag the giøre saa
Wij wille thet gerne høre
kunne the eij ræde for them giøre
Wij døme then man oc then qvinne
then fulliste død som wij kunne fijnne

PVtron heet een koning rijg
han stod op bad høre seg
Wij ære thet alle skyldughe at kære
hvat kongen rører paa sijn ære
Then man ær dierff i tvngen saa
scal han selff til andswar gaa

Tha gør han sijn ordsage saa
at wij mve hannu*m* alle troo
Tij tycker meg thet raadeligt wære
man lather hannu*m* icke ko*m*me hære
Tha øpte paa tinget mange*n* man
oc baade genesten dræbe han
Oc graffue henne leffuendis i iord
oc talede mange hastege ord
Oc somme baade hanu*m* siwde oc flaa
oc sodet siden paa henne slaa
hwer melte ther tijl som han wil
oc gripon ierl badh høre til
J gode men i giøre eij wel
at dømme them for vden skiel
J haffue thet alle soreth sleth
at i sculle hwer man dømme reth
J wide thet alle sandelig
at hwer man bør at talæ for seg
Thij tycker meg thet raadelig wære
i laade them baade komme tijl sware
At wij mve thet alle forstaa
hwat the wille tijl andswar faa
The toghe widh thet raad alle
oc lodhe them genisten for th*e*m kalle
The ko*m*me bvndnæ for kongens stool
Kongen melte hør thu thet fool
hoo gaff teg saa dierwæ raad
at thu hawer saa saare meg forsmad
At tage meg blantzeflor saa fraa
hwar mu*n*de thu i thornet gaa
At engen man war ther wed
vden thu ko*n*ne troldom snedh
Thv wiste icke aff then wade
at ther kunne eij troldom skade

Flores swarede ieg sijer eder alle
i sculle meg ingen swijger kalle [g ij]
Jeg kan oc ingen troldom giøre
thet lader ieg edher alle høre
Mijn fader ær en koning rijg
aff aplas borg han kaller seg
Engen last hawer ieg her giord
blantzeflor war fraa megført
En thij hun kom i eders wære
for gud ær hun mijn hiertens kære
Sijden hun war meg stollen fraa
ieg aldrij nath som anden laa
Letæ ieg at henne man fraa man
tijl ieg hær henne faan
Met snelle raad kom ieg hijd
met troldom for ieg ingen tijd
Han sagde th*em* alle openbare
hwilken lvnd han ther ko*m*men ware
Oc beder ieg eder alle sleth
mellom meg oc kongen i dømen reth
Thij thet ær seth ieg sijer saa
ieg biwder meg i een kamp at gaa
Hvat heller ieg scal til fod eller hæst
met then man i eye bæst
Men tha sculle i meg wapen faa
ther ieg meg met wærie maa
℄ Blantzeflor mælte gredelig
thet wed wel gud i hemmerig
Thet er alt sand han sagde saa
ieg war alt hannu*m* ijlle stollen fraa
Wel giorde kongen siden mod meg
han wille meg haffue t[i]ll hvstrw seg
Thet sijer ieg eder openbare
før mit bryllop sculle saa ware

ieg sculle før met mijn egen kniff
sønder skoreth mith eget lijff
Thij beeder ieg the herre raade
at i døme oss lijffuet baade
Eller skillie at wor nøød
baade samme[n] met een døød

EN swen effter then portener gaar
han kom tijd genesten tijl swar
Oc han war bunden ska*m*melig
baade for fattijg oc saa for rijg
The spurde hannu*m* om thet war saa
som flores haffde sagt them fraa
Han swarede brad oc icke taffde
thet er alt sanden som flores saffde
The wore tha alle offuer æne
kongen ridder oc saa swenne
Thet kongen flores sculle faa
[g iij] thet bæste ørss han eye maa
Oc sadan wapn han selffuer krawde
oc haffue th*e*n dom han selffuer lawde
Een anden riddere hannu*m* faa
som mod flores sculle gaa
Han sculde mod flores rijde
om theris liff tha sculle the strijde
Kant flores fange seyer here
the blijffue frij alle tre met ære
Oc kongen gijffue flores i wold
saa mæget gvld som hun war fore sold
For then last hannu*m* skede ther
sijw sligt gvld som hun stoor ære
Taber han i thette træthemaal
man scal th*e*m bre*n*ne i eth baal

℄ Kongen lod een riddere kalle
som raskest war yffuer th*e*m alle
Thü scall met flores strijdhe hær
oc folket scal thaa staa ther nær
The sculle ey hæden førre gaa
før annen edher maa seyer faa
Then tijd the riddere wore ræde
the lode theris ørss vdh ledhe
Tha sprunge op the helde snaare
dyste redæ erlege met stoor fare
hwer there stak hijn anden saa fast
at stagene alt i stycke brast
The ructæ vth theris gode swerd
som mangæ penninge wore werd
Oc sloo hwer anden inderlige
ingen wille for anden wige
Saa breth som eth hoffwet haar
theris strid alt mannelig staar
Flores høgh then riddere nw
ha*n* flacte hans skiol sønder i tw
Tha brast hans wenstere axelbeen
then riddere kom hannu*m* reth igien
Oc høg hans skiold all i styckæ
tha nød flores fuld got lyckæ
Han war eij hwerken lam eller saar
hannu*m* skade reth eij eth hoffu*et* haar
Flores war thet gørlege waar
at ridderen hannu*m* nerlege gaar
Han høg tha som han mathe mest
halssen af then ridderes hæst
Ridderen wendis snart igien
oc høg aff hans hæst fremre been
Saa at th*e*n hannu*m* stride imod

oc han the wore baade til fod
En war flores inthet saar
[g iv] then ridere saa ijllæ wreder waar
Han høg flores tha saa faast
at een deel aff hans helmen brast
Oc høg een deel aff hans haar
at blodet alt vth effther gaar
Tha ropte alle som ther omstaar
nv haffuer flores sijt banæ saar
Han maa seg nv met alle gijffue
men han kan eij lenger liffue
Tha halp hannu*m* thet fingeren aff gvld
som hannu*m* gaff hans moder huld
Sijste sijnne han henne saa
ther han skildes henne fraa
Tha tenctæ flores til then amvr
som han hade hafft for blantzeflor
Ha*n*s høgre axel hwg han hanu*m* fraa
saa han langt i marken laa
Ridderen styrte tha døder needer
flores melte ieg eder beeder
Thesse gode men alle sleth
seer til om ieg haffuer giort mijn reet
Om blantzeflor oc ieg wij baade
maa nv ware met roo oc naade
The swarede hannu*m* alle wel
at han haffuer frelst th*e*m met skiel
℄ Kongen lod tha fram bære
som han mu*n*ne skyllug wære
Tha mælte flores thet saa
thet scal icke wære saa
Gud forbijvde i alle saghe
at ieg sculle gvld for ære taghe

Ther kongen thenne høweshed saa
tha mælte han oc sagde thaa
J sculle endelig bliffue her
om edher lysther at wære neer
Thij ieg thet merke kan
at thu esth en æddele man
Jeg wil gerne giffue teg
om thu wilt her dwelies hos meg
Thu scalt alt mit rijge raade
offuer gvld sølff oc peninge baade
Saa at ieg wil eij hafue mære
vdhen mijt torn oc koning wære
Han tacker kongen naadelig
for alle then ære i wede megh
Maa th*et* met edhers mijnde ware
tha wil ieg helst tijl la*nn*et fare
[1]) l. en met The dweldes .[met en [1] hannu*m* there
æt aar oc hade mægen ere
Tha thet aar omganghet war
flores indh foor kongen gaar [g v]
Oc lod hannu*m* thet forstande
at han wille hiem tijl lande
Han tackede hanu*m* for alle naadhe
tesse ere mijne wenner baade
Marsilius koning oc gripon ierl
them andh ieg i h[i]erthe wel
Jeg bedher edher i haffue th*e*m kær
oc for mijn bøn elske th*e*m hær
En bedher ieg edhers naade mære
for thenne samme portenere
Daries herbergtz hosbonne mijn
then ferije karl mijn godhe wen
Ladher th*e*m oc nyde mijn bøn

oc fange ther aff god røn
Then koni*n*g swarede i sculle nv høre
hvat ieg wil for eders skyl giøre

MArsilius koning kaller han til seg
gaff hannu*m* sith beste ko*n*gerig
Thet vnder marsilius herscap laa
gripon ierl ladher ha*n* thet faa
Thet rijge som marsilius aathe
oc mære han hanu*m* iethe
Gripons hertugdømen th*e*n porthener
oc andre egne som ther war neer
Oc daries thet then portener haffde
oc andet mere hvat han kraffde
Then færie karl flyde han ther
alt thet daries otthæ før
Han tackede kongen naadelig
for all then ære i wide meg
For gotz oc saa for rige gaffue
nv wil ieg orloff aff eder haffue
J sculle æn een stund bijde
oc eij saa snarlig fraa meg rijde
Men ieg lader for eder gaa
en swend som scal eder reede faa
En swen han seg kalle bad
oc hannu*m* bad rijde fore i staad
Oc tage hannu*m* saa gørlege til ware
som han sculle selffuer fare
Tha the wore altings reede
blantzeflor lod seg inleedæ
thijd som kongen innæ waar
flores ind met henne gaar
The tackede hannu*m* alle tijde

oc bedijs orloff tæden at rijde
¶ Konge*n* helssede them inderlig
riddere oc swenne kaller han til seg
J fylge them met troo tijl strande
oc siden til theris egen lande [g vi]
The fore theden met megel ære
then siette dag the komme thære
Som skiben wore alle reede sammen
the wu*n*ne op seyl oc fore met gamme*n*
Femten dage them til naade
wore the i syøn for vden waade
Then xvi dag for theris eghet land
the kaste ther acker aff[1] hwiden sand
Then samme dag spurde han ther
at hans fader oc moder døder ær
Oc saa til modern blantzeflor
som ær hans eget hiertens amvr
Genesten folket thet forstaa
at flores vden for landet laa
The ko*m*me alle sammen snarlig there
vntfijnge hannu*m* met megel ære
The lode genesten steffne ting
yffuer alt lannet ther om kring
Oc toge hannu*m* til koning ther
yffuer alt thet folck i lannet ær
Flores lod the riddere kalle
oc lod them komme samme*n* alle
The ther hannu*m* fwlde hiem
rijge gaffuer gaff han them
Oc klenode mange hande
oc lod th*em* faare hiem tijl lande
The riddere fore som flores bød
alle samme*n* i skarlagen rød

[1]) l. aa

The fore hiem oc hwer war glad
oc helsede konge*n* som flores bad
The konger gaffue hwer anden gafue
i meden the liffuet matte haffue

THa lod flores til bryllop raade
ther war alle hande naade
Thet bæste folck i landet ær
thet war alt sammen ko*m*met ther
Then høgtijd stod lange stund
the wore glad mange lund
Siden then høgtijd hun for gaar
wore the samme[n] i tij aar
J the tij aar finge the søner tree
the feyerste ther man maa see
Blantzeflor talede til flores thaa
mijn herre om ieg edher bedæ maa
Wille i lyde mijne raade
tijl frantz fare wij tha baade
Mijn moder sagde meg ther fraa
at ieg ther rijge frender aa
flores swarede henne thaa
g vij] Jeg wil gerne giøre saa
første ieg haffuer reeth meg til
ieg gerne met teg fare wil
Hundrede skip lod han til reede
the ware baade lange oc bræde
Jnden hwert skep wore ix heste
the i landet wore beste
The finge bør oc seylede thaa
tijl een stad hedær venetia
Flores sidhen teeden reedh
op tijl frantze*n* then genesten leed

Aff gvld tha war han øffreth rijg
sex hu*n*drede folck hafde han met seg
Ther the tijd tijl parijs ko*m*me
tha møte th*e*m ma*n*ge herre oc fro*m*me
The henne frender mu*n*ne wære
i ware wel ko*m*men til oss hære
The wore ther een fierdingtz aar
flores hwer dag til kirken gaar
Ther mu*n*ne han ma*n*ge prediker høre
som blantzeflor bad for hannu*m* giøre
F[l]ores lod henne forstande
at han wille hiem til lande
Blantzeflor swarede mijn hiertens kær
wij maa æn een stund bliffue hær
Jeg wil sije edher sæth
hvat ieg haffuer for eder ieth
Ther oss tymede then store nød
ieg iettæ for bæggis wore død
Matthe ieg [nv wiether[1] bygæ met roo
siden wille ieg i kloster boo
Wdh welier eth aff tijsse tw
hvilket i wille eller nw
om ieg scal her igien wære
æller i lad edher cristne hære
Oc alt thet folck met eder ær
thet scal alt sammen cristnes hær
Saa oc thet som hie*m*me ær
lader thet cristnes mijn hiertens kær
Flores melte oc sagde iaa
thet scal sandelig wære saa
Mijn hw haffuer lenge stu*n*d*et* tijl
at ieg cristen wore wijl
Han lod genesten cristne seg ther

[1]) l. x winther

oc alt thet folck met hannu*m* ær
Sijdhen toge the met them preste
biscoppe oc klercke aff the beste
The ræde saa gladelig tijl then strand
oc seylede til theris eget land
Sijden lod han steffne vdh
g viij alt thet folck han haffde yffuer bvd
The sculde til cristne troo gaa
ho thet gør eij han scal døden faa
Sijden bygde the hærdelige[1]
mange kijrker oc kloster rijge
The wore sammen i fijre tij aar
sa lenge theris alder waar
Theris konge rijge skiffte the
mellom the søner tree
Hwer there war sa gammel tha
at han ku*n*ne selff for rijget staa
The skildes at en liffuendis thaa
hwer there hijn anden fraa
Flores til munckæ i thet sind
oc blantzeflor til frwerne ind
Tha leffde the saa lenge baadæ
som gud gaff them tijl naade
For twang the haffde i iorderig
gud gaff them ther for hemmerig
Nv haffue i alle hørt her fraa
hwor thet gick them baade twaa
The ende there liff oc finge roo
met gud som leffuer the paa troo
Nv haffuer thet æwentyr endhe
gudh han oss sijn naade sende
Eufemia drotning i sijn tijme
hvn lod thettæ æwentyr skrijffue

[1]) l. hæderlige

Gut giffue them naade bogen giorde
oc saa alle henne hørde
Goth leffnet oc reth skrifte maal
oc til hemmerige at ko*m*me wor syel
Tijl ihesu cristi signede hende
oc ther at blijffue for vden ændhe

ℭ Tryckt i køpenhaffn wedh
Gotfred aff gheme*n* Anno
d*omi*ni M. ccccc. ix. Paa sa*n*c-
ti valentini affthen.

ANMÆRKNINGER

til første og andet Bind.

Rettelser,

som er foretagne i denne Udgave.

Ivan Løveridder. *)

(I Bind S. 1—204.)

Linie 52. ath, for: och
- 95. sa f. icki sa
- 106. of [burde været: aff] f. os
- 161. Her findes i Hdskrft. de fire Lin. 242-45, som i Overensst. med E og Sv. er satte på deres rette Plads.
- 195. gesth f. hesth
- 309. feyre, kan måske læses: feyrr
- 342. hierde f. hierte
- 395. jgiømmen f. jgiømmem
- 438. søden f. soden
- 588-92 efter A med dansk Skrivemåde
- 704. Ther f. then
- 743. mon f. mom
- 747. store f. støre
- 774. porth f. pørth

Lin. 783. Indskudt efter A.
- 874. mad f. mand
- 999. grawe f. grage
- 1108. hæundh f. handh
- 1192. noger f. moger
- 1231. man f. men
- 1252. skule f. skale
- 1303. er f. hr
- 1324. naffn f. haffn
- 1354. thenne f. thinne
- 1399. then f. thet
- 1406. Luneta f. laneta
- 1407. a f. och
- 1451. tencte f. tenthe
- 1540. borth f. børth
- 1645. och f. ooch
- 1647. ower f. oweer
- 1648-49. udfyldte efter A og E.
- 1684. ath f. ath ath
- 1840. skorte f. skiorte
- 1889. hwn f. han
- 2095. dwal f. owal
- 2107. skiemten f. skiemtem

---

*) For at lette Benyttelsen af den svenske Udgave af Ivan Løveridder (i Sv. Fornskriftsällskapets Samlingar) er i denne Udgave benyttet de samme Betegnelser af Håndskrifterne, så at A—D betyder de 4 svenske, E det i II Bind aftrykte og F det i I Bind aftrykte danske.

Lin. 2176. hanom f. hamom
- 2183. them f. hanom
- 2295. frwer f. frwere
- 2324. then f. them
- 2327. hierne f. hierte
- 2587. flere f. mere
- 2595. neder f. nerde
- 2621. tha f. than
- 2627. tøligh f. toligh
- 2654. och f. iech
- 2689. ormen f. ormom
- 2763. ey f. en
- 2850. anger f. nanger
- 2854. gledhæ f. gled-hææ
- 2888. Thw f. hwn
- 3136. ther f. ther ther
- 3137. jech thet f. thet jech thet
- 3140. selff til f. til selff til
- 3223. for mægh (gentaget i Hdskft.)
- 3301. hierthe f. hierthet
- 3320. mænd (gent. i Hdskft.)
- 3454. hwaræ f. hwæræ.
- 3499. sawdæ f. giordæ.
- 3557. Indsat efter A. og E.
- 3617. wordhæ f. wørdhæ
- 3846. wi f. wil
- 3856. thet f. thik
- 3900. han f. hin
- 3904. bar f. bad.
- 3924. gordæn f. giordæ
- 3930. Rettet eft. A. og E. istedenfor: han løweeffther hanum æræ.

Lin. 3940. døtter f. datter.
- 3980. hinde f. hanum.
- 4054-5. Indsat efter E.
- 4092. Then f. them
- 4112. spordæ f. sordæ
- 4212. morigen f. mørigen
- 4591. hiertæ (gent. i Hdskft.
- 4639. hæræ f. haræ
- 4661. færæ f. føræ
- 4907. herræ f. herra
- 4957. hanum (gent. i Hdskrft.)
- 5028. hwn f. hwm
- 5139. sagh f. sægh
- 5241. ginghæ f. gindhæ
- 5621. ey f. jeth
- 5700. giernæ f. giensten
- 5725. sawdæ f. swadæ
- 5816. hierthe f. hierthet
- 5844. tha f. the
- 5941. la f. lad
- 5978. nadhæ f. madhæ
- 6111. hierthe f. hierthet
- 6409. fra f. fra fra.

Hertug Frederik af Normandi.

(I. Bind S. 207—284.)

Linie 30. ath f. athz
- 126. nær f. nar
- 260. dameth. Læsningen er usikker, der kan måske læses:

daneth, damth eller dumth.
Lin. 386. tidhen f. sidhen. — ther f. thet
- 422. giordhæ..han f. giordha..hæn
- 431. han f. iech
- 451. seyer edher f. edher seyer
- 455. ther f. then
- 467. swarede f. swerede
- 524. tha f. deden
- 748. Tha f. the
- 780-840. Indskudte efter Sv. Bladet mangler ikke i selve Hdskr., da Læget L har sine fulde 14 Blade. Måske har det været borte allerede i Forskriften, uden at Afskriveren har lagt Mærke dertil.
- 994. The f. tha
- 1031. rese f. frwe
- 1226. Bladets Hjørne er bortrevet.
- 1277. faa f. saa
- 1290. swaredhe f. sweredhe
- 1351. mægh f. hanum
- 1458. Gamiorin f. Gamiorni
- 1514. kam f. kam jech
- 1519. læs: Beuiand, eft. Sv. Ellers er Stedet meningsløst.
Lin. 1530. om f. och
- 1535. De indskudte Linier eft. Sv., for at redde lidt af Meningen.
- 1690. ther f. then
- 1766. swarede f. sawrede
- 1817. the f. thet
- 1914. saghen f. sadhen
- 1948. tidh f. didh
- 1988. then f. them
- 1993. øwert f. owert
- 2107. theg f. then
- 2151. mwn f. mz
- 2415. oss f. ass.

Flores og Blanseflor.

(I. Bind S. 287—356.)

Linie 10. snime, kan læses: smime
- 56-108. indskudt efter Ghemen.
[- 56. fyre f. fyee
- 62. allæ them (eft. A*)) f. ther war them
- 64. hanum f. them]
- 371. han f. the
- 374. en f. ey
- 453. thin f. sin
- 744. han f. hwn
- 885. Tha f. the
- 1000. øwerste f. owerste
- 1099. grimme f. grin̄æ
- 1246. thit f. thz
- 1316. Rettet eft. Gh. istdf. Flores ther man kaller segh

*) A—D betegner de fire svenske Håndskrifter af Flores og Blanseflor.

Lin. 1496. tientæ f. tenkte
- 1604. vden f. vder
- 1627. Tha f. the
- 1683. hær f. hvær
- 1771. løwen f. lowen
- 1899. skiold f. hielm
- 1931-60 indskudte efter Ghemen.
- 2020. Thet f. ther
- 2066-67 indskudte efter Ghemen.
- 2074. clenodia f. clonodio.
- 2078-9. Indskudte efter Ghemen.

Lavrin.

(II. Bind S. 3—31.)

Lin. 166. Tilf. eft. Udg. 1701.
- 167. wey f. wee
- 551. han f. han han
- 570. thu f. och
- 590. hanum f. hans
- 756. Tilf. eft. Udg. 1701.

Persenober.

(II. Bind S. 35—86.)

Lin. 13. hun (eft. Udg. 1572) f. han
- 138. iomfrw (ligeså) f. iwncker
- 146. red (ligeså) f. løb.
- 152. ath han f. ath ath
- 418. tient f. tenkt
- 699. ap och f. och ap
- 713. thet f. ther
- 955. fæmte f. fænte
- 1179. jnnæ f. jm̄æ

Den kydske Dronning.

(II. Bind S. 89—128.)

Lin. 155. faren f. farne
- 393. heden f. henden
- 442 og 488. tentæ f. tenktæ
- 838. wæræ f. wæra
- 886 og 894 kæmpe f. kampe.

I Aftrykket af Ivan Løveridder efter Hdskft. K. 4 (II Bind S. 131-288) er Fejlene rettede i Randen. Det samme er for en Del Tilfældet med Ghemens Udgave af Flores og Blanseflor (II Bind S. 289-348); men i denne er desuden rettet en stor Mængde Bogstavfejl. Dertil hører, at der næsten i hver anden Linie findes et *u* som skal være *n*, eller omvendt et *n* som skal være *u*; at der meget hyppig er sat *æ*, hvor Ghemen anvender en Type, der gerne kunde gælde for *a*. Fremdeles er følgende Trykfejl rettede:

Lin. 42. fyre f. fyee
- 88. oc f. ob
- 123. al thijn f. alt hijn
- 181. ku*n*ne f. ku*n*me

Lin. 245. vdhen f. vehen
- 264. giøræ f. gioræ
- 290. them f. then
- 292. lyws som f. lywss om

Lin. 294. dyre f. dure
- 329. them f. then
- 352. gaffue f. goffne
- 388. blantzéflor f. blantzeoor
- 520. mynnelig f. mynenlig
- 521. beste f. heste
- 536. thet f. chet
- 543. gøme f. gømen
- 569. thedes f. thedens
- 576. sveketh f. sveketh
- 581. tettæ f. testæ
- 583. Tha f. The. — ieth f. i eth
- 592. samme f. sammen
- 617. snackede f. sanckede
- 643. ottæ f. octæ
- 655. ey f. en
- 666. dages f. daget
- 861. Tha f. The
- 901. sanneligh f. sammeligh
- 911. troo f. teoo
- 934. komme f. kommen
- 994. nyme f. nymen
- 999. traper f. trapet
- 1016. giøre f. giore
- 1041. man f. wan
- 1053. edher f. edhet
- 1055. haffuer f. heffuer
- 1107. drotning f. dortning
- 1113. scal f. scalt
- 1168. vndhrer f. vndhret
- 1179. thu f. ther
- 1198. worder f. worden

Lin. 1212. saffde f. laffde
- 1218. ladher f. ladhet
- 1226. noget f. nogetz
- 1246. wisselig f. wilsselig
- 1319. Thijk f. Thijd
- 1325. flores f. fllores
- 1370. thet f. thtt
- 1383. blantzeflor f. klantzeflor
- 1403 og 1422 soffnede f. soffuede
- 1420. soffnet f. soffuet
- 1431. kongen f. konhen
- 1432. mælte f. malte
- 1439. swend f. swerd
- 1466. solen f. solem
- 1517. herrer f. herren
- 1592. i f. in
- 1607. skyldughe f. skyldugte
- 1626. man f. men
- 1650. borg f. brog
- 1654. hiertens f. hiettens
- 1680. skoreth f. skorech
- 1693. æne f. ane
- 1695. faa f. saa
- 1703. seyer f. seyee
- 1716. seyer f. seyes
- 1717. the f. then
- 1752. haffuer f. heffuer
- 1843. helssede f. helstede
- 1873. riddere f. ridddre
- 1878. liffuit f. liffnit
- 1899. lod f. lad
- 1900. lange f. længe

23 *

Rettelser og Tillæg,

mest af Afskriveren selv, i Håndskr. K. 47 (jfr. I. Bind og II. S. 3—128). Åbenbare Skrivfejl, som Afskriveren selv har rettet, er ikke medtagne.

Ivan Løveridder.

(I. Bind S. 1—204.)

Bl. 1. r. har en nyere Hånd skrevet:
Om Kong Artus og Keyser Karol. Magn.

Lin. 27. I thenne er tilføjet i Randen.
- 529. sare, opr. fast
- 929. mwr, tilföjet.
- 1528. frwe, ligeså.
- 1551. han, ligeså.
- 1764. man, ligeså.
- 2020. amodh, opr. wthen
- 2076. tha, tilf.
- 2145. al qwer, ligeså.
- 2407. aff, ligeså.
- 2490. last, ligeså.
- 3237. hwad, opr. om
- 3422. iwan, tilf.
- 3448. i ligeså.
- 4776. rider tilf. af en nyere Hånd.
- 4832. ven, opr. søn

Lin. 4837. tilf. i Randen af en yngre Hånd: Fanden sielff.
- 5339. nw tilf.

Hertug Frederik af Normandi.

(I. Bind S. 207—284.)

Lin. 55. sin opr. sith. Tilf. med yngre Hånd: aff nyi.
- 442. for, tilf. af nyere Hånd.
- 604. derwe opr. driwe
- 656. mæg, tilf.
- 768. dronningjnnæ. opr. dronningh
- 1149. reth, rett. til ther
- 1386. os, tilf.
- 1437. han, ligeså.
- 1694. sa, ligeså.
- 1737. strax, ligeså.
- 2264. al, ligeså.
- 2288. thet, opr. ther
- 2304. for rett. til foor

Lin. 2307. ath rett. til aff
- 2410. søn er overstreget.

Flores og Blanseflor.

(I. Bind S. 287—356.)

Linie 4. landh, tilf. af en yngre Hånd.
- 733. staden, opr. stowen
- 870. mest, opr. best
- 1175. til, opr. saa til
- 1929. axel, opr. arm
- 2096. børn, opr. søner.

Lavrin.

(II. Bind S. 3—31.)

Lin. 43. aff, opr. om
- 53. opr. werland søn
- 154. medh æræ, opr. mieræ
- 218. alle tilf. af en yngre Hånd.

Persenober.

(II. Bind S 35—86.)

Lin. 11. gud tilf. af en yngre Hånd.
- 141. oc, ligeså.
- 369. hende icke, opr. ingen folck høræ heller
- 775. for, opr. i.

Den kydske Dronning.

(II. Bind S. 89—128.)

Lin. 345. borg, opr. port
- 433. qwinnæ, opr. frwe
- 501. meg, tilf. senere.
- 585. ter, tilf. af en yngre Hånd.
- 618. mest, opr. best
- 674. snimen, opr. simen
- 919. igien, opr. igiømen
- 983. eder, ligeså.
- 1233. os, tilf. senere.

Læsemåder og Anmærkninger.

Ivan Løveridder.

(Se I. Bind S. 1—204 [F.] og II. Bind S. 131—288 [E.] På Svensk udg. i Fornskrift S. Saml. A—D betegner de fire svenske Afskrifter.)

Lin. 3. fromme saghe, E. forom sagher, A. forna saghu.
F. - 7. koningh Magnus, E. Karll magnus, A. Karlamagnus.
- 8. vare the wijs, E. (og A.) vare the fwss.
- 51. och snackede møgeth, E. kalsethe mangt, A. oc kalzadho marght.
- 78. han hoff op, E. han burde.
- 118-25. E. udelader Dronningens Svar.
- 169. megh mwnde lith lide, E. 160. mæt dybæ lidæ.
- 188-91 jf. E. 179-82.

A. for vtan husith tha hængdhe eet bordh
aff alzkyns malm tha war thet giordh
een hamar hoos thet bordhith laa
tha man met honum a bordhith sla.

- 209. jen righ bradze aff guldhet fin,
E. 200. ther brast oc enctæt af gullet fyn.
- 218-25. findes ikke i E., de fire sidste ikke i A.
- 236-37. ikke i E.
- 246-47. heller ikke.
- 259 (= A. 250). for them ath fly, E. oc tog at fly.
- 268-9 jf. E. 247-48.

A. hans hals var som en wlfualle
hans ledha skapilse iak nødhogh talde.

(B. og D. omtrent ligeså, C. udelader begge Linier.)

- 278-81. jf. E. 257-60.

A. skæggith hwast ok illa flæt
ryggin var mæt kulom sæt
hans føter bredhe ok kartnæghle lang
finger som gripskløør varo the vrang.

F. Lin. 285. och selff war han sorth och bigh [? som bigh].
E. 264. vten kost fult hadeligh.
- 291. E. tilf.: (270-2) han sprang a en ottæ alne stubbæ
oc stødde sigh veth sin eghen klubbæ.
A. (283-4) han sprang op a een höghen stubba
studde sik vidh sina klubbo.
(B. og C. a en attæ alnæ stobbæ.)
- 319. saa mange grumme och saa sterke
E. 300. vten the vare bwnne full starck
A. vtan the varo bundin mæt band swa stark.
- 338. iech faar ey lede
E. 319 (og A.) iec faar oc ledær
- 345. saa ath andre herrer matte megh prise
E. 326 (og A.) thet myn æræ motte rysæ.
- 377-9. jf. E. 358-60.
A. rædhelik elder thet maghin ij tro
komber ther met mykin dyn
for vtan alla nadher ok skyn.
- 386-7. findes ikke i E.
- 436-47. heller ikke.
- 461-4. findes ikke i E. eller A.
- 480-3. findes ikke i A.
- 500. vthen last, E. 463. og A. vnderløst
- 526. jf. E. 489. oc fruær, skal være: oc swenæ.
- 680. alle ien, E. 680. rettere: allen.
- 684-5. findes ikke i E.
- 706. rende fast met hoffmodh
E. 669. en ridder aff then rosengord
A. een riddare aff thæn ødhkne skogh.
- 720-1. findes ikke i E.
- 730-1. heller ikke.
- 738-9. findes ikke i E. og A.
- 742-3. ikke i E.
- 750-1. ikke i E, 752-3. ikke i A.
- 785. huer led (= E.), A. hwar lot.
- 830-1. findes ikke i A.
- 836-7. jf. E. 789-90.
A. vtan ij ena idhart nampn iak ey mon
vtan ij hetin herra iwan.
- 861. læs: [i] ien liden stadh.
- 870-1. findes ikke i E.

F. Lin. 915. somme the bowe och somme the sangh
E. 866. somme hadde bwe oc somme stangh
A. some hafdho bogho ok some stang.
- 938-9. findes ikke i E.
- 942-3. heller ikke.
- 959. howen sare, E. 906. hiartæ sore, A. hiærtadh saar.
- 965. ther liweth aff hanom wandh
E. 912. ther vadion røthæ owerwan
A. ther vighit offwer honum van.
- 974-5. findes ikke i E.
A. o ho o ho o ho
thæn ædhlæ frw hon saghde swa
- 990-97. findes ikke i E, 996-97 ikke i A-D.
- 1093 indskyder A:
tho haffuer iak hört sighia een visan man
that han ij bokom skrifuith fan
hwa ther stadhlika hafuer akt op a
man qwinno hwgh sköt vænde ma.
- 1111. E. 1047 rettere: at the ey fynnes.
- 1113. jf. E. 1049.
- 1134-9. findes ikke i E.
- 1159. jf. E. 1079.
A. ther iæmvæl ok til riddirskap kan.
- 1166-7. jf. E. 1096-97.
A. thet annar tholkin ij værldinne ære
ney twar thet ma ey være
- 1204-5. findes ikke i E.
- 1217. thet ey forstande, E (og A) har ikke dette: ey. Begge Dele giver Mening, men rigtignok en forskellig om Fruen.
- 1232. jf. E. 1160.
A. the halfuo bætre æru æn han
- 1292-3. findes ikke i E.
- 1298-1301. findes hverken i E. eller i A-D, skönt idetmindste den sidste Linie er nødvendig, for at få Mening i de næste.
- 1336-7. jf. E. 1258-59.
- 1368-9. findes ikke i E.
- 1398-1401 heller ikke. 1442-43 heller ikke.
- 1481. lønner, E. 1395. loffuer.
- 1500. jf. E. 1414.

F. Lin. 1540-1. ' findes ikke i E. 1546-7 heller ikke.
- 1550. jf. E. 1460.
A. har ikke Linien. .
- 1582-3. jf. E. 1492-93.
A. mædhan herra vadhoyn swa snima do
thet hon vilde göra swo
- 1618. thy wij haue, E. 1528. (og A.) Ja i haffue.
Det bliver da Fortsættelse af Fruens Tale.
- 1624-5. findes ikke i E. 1636-9 og 1642-3 heller ikke.
- 1647. jf. E. 1549.
A. ower annars manz land ok swa husfru.
- 1648-9 er Plads ladet åben til de efter A. og E. indskudte Ord, der sagtens har manglet i F.s Forskrift.
- 1698-9. findes ikke i E.
- 1725-31, som ikke ret passer på dette Sted, findes hverken i E. eller A-D. Dog har E., istedenfor de to sidste Linier, sine 1626-27.
- 1768-9. findes ikke i E.
- 1777. koningh Artus ridder, E. 1671. k. Artus holdingh, A. k. Artws kompanum.
- 1782-3. findes ikke i E.
- 1830-83. Skildringen af Kong Artus Modtagelse er betydelig forkortet i E., hvor Lin. 1830-1. 1833. 1838-43. 1846-9. 1856-7. 1868-9. 1872-3. 1878-83 er udeladte.
- 1898-9. 1914-5. 1920-3. 1928-30. 1943-4. 1951-2. 1959-72. 1983-4. 1995-8 findes ikke i E.
- 1961. A. at j och idher frva j ælskens ey badhæ.
- 2021. sligt, E. so, A. sat.
- 2043. togh orloff (ligeså A.), E. 1876 har glemt eller udeladt orloff.
- 2045-6 findes ikke i E. Heller ikke den lille Betragtning 2051-58.
- 2089-90. jf. E. 1912-3.
(B. og C. som F., A. og D. mangle Linierne.)
- 2093-4 og 2105-6 findes ikke i E.
- 2107. jf. E. 1926.
A. glædhi ok læte.
- 2118. jf. E. 1937.
- 2138. løwed, E. liwet, A. lofuath, (B. og C. lugit).
- 2152. jf. E. 1971.
A. sit nu kwar thin fule skænde.

F. Lin. 2153-4. findes ikke i E.
- 2158. jf. E. 1975.
- 2163-6. 2171-2. 2183-4. 2187-8. 2203-4. 2219-20. 2227-8. 2269-72. 2279-80. 2283-4. 2291-2 findes ikke i E.
- 2480. jf. E. 2260.
- 2482-3. findes ikke i E.
- 2514-5. heller ikke.
- 2535. Den i det følgende beskrevne Kamp er betydelig forkortet i E., Linierne 2535-6. 38-39. 42-43. 46-49. 52-67. 84-89. 98-99. 2608-9 er udeladte.
- 2568-71. jf. E. 2320-3.
- 2594. som han war godh, E. 2340. som han voræ oodh, A. som han var odh.
- 2617. E. (B. C. og D.) har her to Linier 2360-61:

  Ett fult høgt bergh var aa hans ledh
  then vegh han til husæt redh

  som mangler i F. (og A).
- 2641. iomfrwer och mør, E. 2385 rettere: fruær [och] mør.
- 2659. tøligh bod, E. 2403. telligh foreffningh, A. tholka daghthingan, B. tolik foræmning, C. tolig for haming, D. toligh vissan.
- 2671. findes ikke i E.
- 2680. Skildringen af Optrinet med Løven er atter stærkt forkortet i E., hvor Linierne 2680-1. 94-7. 2710-12. 21-33. 40-41. 44-53. 66-9. 93-4. 2820-23. 30-33. 37-8. 42-3. 50-61 er udeladte. Desuden adskillige Ændringer, såsom:
- 2708-10. jf. E. 2444-45.
- 2717. tegner hanom, E. 2450. fagner her ywan.
- 2725. Den manglende Verselinie har A.:

  ther drakin hafdhe haldith a.
- 2726. Løven kaldes her og nogle Steder senere (2730. 44. 4913) han, noget hyppigere thet (2690. 2834-5. 4819), men som oftest hun (2714-18. 31. 41-3. 3459).
- 2771. jf. E. 2475.

  A. ok bleef ther om the sama nat.
- 2774. jf. E. 2478.
- 2780. begynder en anden Afskriver, der har Forkærlighed for *æ*, og Medlyds Fordobling (tallæ f. talæ, vissæ f. visæ). Medens den første skriver med (721. 1260) og meth (1343), opløser den anden

Afskriver dette som oftest forkortede Ord (mz) mæd (2792. 3802. 5184.) og mædh (3302), og nogle Gange medh (2832. 3000. 6403). Den første skriver hanom, den anden hanwm.

F. Lin. 2878-81. findes ikke i E.
- 2894-5. jf. E. 2568-9.
  A. fore thera lygno maal
  the vilia mik morghon brænna a baal
  B. (C og D): thy at ey ær bættre wardit mit mal
  the williæ mik morghon brenne j ball.
- 2921. jfr. E. 2595.
- 2938-43. findes ikke i E.
- 2957. jf. E. 2625.
- 2964-5. 70-1. findes ikke i E.
- 2978. them faa, E. 2642 rettere: hannum fonge.
- 2980. mark och hoff, E. 2644 vistnok rettere: mangtit hoff, A. mangt eet hoff.
- 2986. ath Gawian, E. 2650. effter her ywan och her gawian. (A.-D. = F.)
- 2996. walewan, E. 2660. gawian, A. waluan.
- 3034. jf. E. 2698.
- 3036. jf. E. 2700.
- 3038. jf. E. 2702.
- 3044-5. findes ikke i E.
- 3056 har E. den manglende Linie (2719):
  ther var engen byggæ oppa.
- 3065-6 findes ikke i E.
- 3109-10. jf. E. 2770-71.
- 3126-28. jf. E. 2787-89.
- 3130. ressæ, E. 2791. jættæ. Således oftere (3332. 3352. 94. 3419).
- 3154. mangler i E.
- 3161. E. har den manglende Linie (2822):
  Han finder ther vell syne maghe.
- 3172-3. hwn, jf. E. 2833-4. han.
- 3176-7. A. ok sinna syster sona nödh
  thet the nu forsniman æru födh.
  E. har gjort en Linie deraf (2837):
  och sine søstersønners døth.
- 3204-5. 14-15. 24-25. 38-41. 48-53. 72-73. 86-88 findes ikke i E.

F. Lin. 3296-7. jf. E. 2935-36.
(A.-C. ligesom E., i D. mangler de to Linier.)
Da det er Datteren i Huset, der taler, har F. sikkert rettet Udtrykket »min fru« om Pigens egen Moder.
- 3326-7. findes ikke i E.
- 3340. jf. E. 2978.
- 3358-9. 62-9. 82-5. 96-7. 3402-3. findes ikke i E.
- 3403. then, måske Skrivfejl for thet.
- 3429. jf. E. (A.-D.) 3049-50.
- 3448-9. findes ikke i E.
- 3451. jf. E. 3070.
A. ok loot thet se han var ey lam.
- 3470-1. findes ikke i E.
- 3478-9. jf. E. 3095-96.
A. tha sprang han fram och til hans hio
swa angistlikæ han honum slo.
- 3485. jf. E. 3102.
- 3491-4. 96-7. 3502-5. 10-13. 15-18. 28-29. 35. 38-9. 46-7. 3555. 62-3 ikke i E.
- 3567. jf. E. 3156.
A. fore hwat wilin j henne forderffuæ
D. huath göre i nw i onde vette.
- 3570-1. 74-7. 80-3. 98-9. 3614-5. 36-7. 40-3. 76-9. 90-3. 96-7. ikke i E.
- 3641. sa fremt som jec, A. rettere: swa framt ij.
- 3701. A.-D. har her to Linier, som fattes i vore danske:
Tha hans brödher mondo thetta se
thet giordhe thöm ij hiærtadh ve.
- 3710-11. 14-19. 28-9. 38-9. 48-51. 56-9. 64. 76-7. 80-1. 85-7. 90-1. 94-5 ikke i E.
- 3798. then frwæ herræ Iwan jcki kiendhæ
jf. E. 3325. hun [ɔ: Luneta] loth sich som hun her ywan icke kende
A. hon loot som hon herra iwan ey kennæ.
- 3816-19. 44-5. 58-9. 62. 70-3. 88-9. 94-5. 3900-1 ikke i E.
- 3918. som han mest gadhæ, E. 3426. som han vor odh, A. som han var skiot.
- 3922-3. 28-9. 39. ikke i E.
- 3940-1. Hosbwndens datter mæd Gusz radhæ
the leste begiær waræ bodhæ.

E. 3443-44. husbondens dottær mæt gutz nadhe
och han the bestæ lægæ bodæ.
A. husbondans dotter met gudz nadhe
ok han the bæsta lækiara varo the badhæ.
B. og C. udelade: the badhe i sidste Linie, der er bleven for lang, fordi der er indskudt: ok han. Både Meningen og Verset kommer sikkert bedst til deres Ret, ved, som i nærværende Udgave, at forandre F.s datter til døtter.

F. Lin. 3950-1. ikke i E.
- 3965. then jomfrw, E. 3465. rettere: the ingree (yngre).
- 3986-7. 94-4007. ikke i E.
- 4014-15. jf. E. 3499-3500.
A. the helsa herra gafuian ok andra thæyghna
aff leons riddara væghna.
- 4024. jf. E 3509.
A. ok idher manga helso sænde.
- 4054-5. Plads er ladet åben i Hdskft. til de to indskudte Linier.
- 4060-5. ikke i E., som derimod har de to Linier 3545-6.
- 4090. fyri tywe, E. 3571. trætten, A. siæxtighi, B. og C. sæxtæn.
- 4094-101. 108-11. 18-19. 28-29. 36-7. 42-3. 50-57. 62-3. 68-9. 72-9. 90-1. 4198-203. 14-15. 28-9. ikke i E.
- 4124. som ... foræ æræ, E. 3591. till ... foræ ær, A. thiit ... foræ ær, B. fore henne æræ, C. for hænne ær.
- 4241. jen leder trold, E. 3669. een storæ fiende, A. een større diæfwl, B. og C. en mere fiændh.
- 4254-5. 58-61. 84-5. 92-3. 4304-7. 28-9. 32-3. 44-5. 48-66. 73-4. 79-80. 91-2. 4399-406. 15-16. ikke i E.
- 4428. jf. E. 3801-3.
- 4437-8. ikke i E.
- 4446. burde være indskudt efter E. (3820) og A.:
Och øpte fast thet samme sin.
- 4458-9. 62-3. 71-3. 76-7. 88-9. 4504-9. ikke i E.
- 4516-7. jf. E. 3873-74.
A. han kalladhe a thæn portanæræ
ok swa a hans kompana flere.
- 4522-3. jf. E. 3879-80.
- 4524-5. ikke i E.

F. Lin. 4539. twsindh, E. 3894 (og A.) hundrede.
- 4544. blialdh, E. 3899 (og A.) pæll.
- 4554-5. 62-3. 66-9. 77-8. 84-9. 4601-2. 22-3. 38-41 ikke i E.
- 4647. jf. E. 3978.
A. tha kom han ey andra lund ther at.
- 4672-5. ikke i E.
- 4686. om vgen, E. 4013. om siw nætter.
- 4728-35. 42-83. 98-4809. 16-17. 40-3. ikke i E.
- 4766-70 har Afskriveren neppe selv forstået. Om man også retter alskiønæ til ælskoghæ, må man snarere gætte sig til Meningen, end finde den udtrykt.
i A. lyder Stedet:
æn tho at hware cupido
var tha til ok giordhe swo
thæn man kallar ælskogha gudh
han vilde thet skipa met sit budh
for allum mannum mena.
- 4836. giæstæ maa, E. 4095. genisten for fra, A. gesta fa.
- 4839. jf. E. 4098.
A. thu skal thik væria.
- 4861. øwerth righ, E. 4116. ower mek, A. yfrith riik.
- 4874-83. 4904. 10-11. 15-17. 22-3. 28-9. ikke i E.
- 4934. burde indskydes efter E. 4170 (og A):
Jech skal teg giffue eth thet fall.
- 4953-4. ikke i E.
- 4976. borget mægh, E. 4210. bæriet mek, A. borghat mik.
- 4989-90. 5019-30. 59-60. 69-70. 79-99. 105-8. 17-22. 61-68. 79-80. ikke i E.
- 5182. jf. E. 4356.
A. jak skal thik hældre fa hænne forfanga
B. (og C.) jach skal tik fa henne helder til fanga
- 5203-10. 19-22. 29-30. 37-8. 59-62. 67-68. ikke i E.
- 5268. burde indskydes E. 4421:
Hennis sorg var bade tungh oc hordh
eller rettere efter A.: hennis sot o. s. v.
- 5272-3. 94-9. 5308-11. 30-1. ikke i E.
- 5332-3. jf. E. 4471-2.
- 5356-7. ikke i E.
- 5388-9. jf. E. 4525-6.

F. Lin. 5403. hawdhæ aff myghet lidh, E. 4540. mottæ hafue a lith.
- 5470-1. jf. E. 4607-8.
- 5483. tilføjer E. sine Lin. 4621-24.
- 5574-5. er i E. flyttet til 4718-19.
- 5637. jen saa hordh jen lidæn stridh, E. 4775. jæn hederligh liden stridh, A. æn hardhelikare een litin striidh, B. (og C.) jæm hardelik en lithin stridh; og den sidste Læsemåde er udentvivl den retteste, så det første jen i F. er Forvanskning af jem.
- 5667. jf. E. 4805.
  A. tha stadde iak væl mina mödha.
- 5684-5. ikke i E.
- 5719. jf. E. 4855.
  A. tha wil iak thet swa fore skilia.
- 5729. mægh anger thet jech giordhæ edher
  E. 4865. jech ager thet at gøræ ether
  A. iak agher thet at göræ idher.
- 5746-9. ikke i E.
- 5791. længi, E. 4923. lengæ, A. rettere: længre.
- 5934-5. 42-3. ikke i E.
- 5945 indskyder E. to Linier (5080-81), som intet af de øvrige Hdskrftr. har.
- 6120-21. jf. E. 5254-55.
  A. man sigher ij fornum saghum swo
  ij nødh skal man vinum tro.
- 6140-6409. findes ikke i E., hvor de sidste Blade fattes.
- 6394-6409. jf. A. (5739-54):

Tha thusand vintre thry hundradh aar
fran gudz fözlo lidhin var
ok ther til thry ij thæn sama tima
vardh thæsse bokin giordh til rima
Eufemia drötning thet maghin ij tro
læt thæssa bokena vænda swo
aff valske tungo ok a vart maal
gudh nadhe the ædhla frugho siæl
ther drötning ower norghe var
met gudz miskund thrættan aar
Nu ær thæsse book til ændæ
gudh os sina nadher sændæ
gudh gifui honum ther hona giordhe

ok allum thöm ther bokena hördhe
himerikis glædhi for sina mödho
ok frælse os fran hæluitis dödhæ.

Hertug Frederik af Normandi.

(I. Bind S. 207—84. På Svensk udgivet i Sv. Fornsk. S. Samlingar, med Benyttelse af 6 Håndskrifter, A—F.)

Lin. 5. thy, Sv. the.
- 6. man, Sv. mæn.
- 13-29. er stærkt forkortet, den sv. Original har istedenfor disse 17 Linier 63.
- 23. for onckeligt har Sv. visselik ell. wiislik.
- 93. Sv. (142) han hertugh fræderik görla kænde.
- 150. Sv. (230) kono och barn for thöm mik hæria.
- 179-90. findes i Sv. som Fortsættelse af Dvergens Klage, 136-46.
- 298. Sv. (364) fyra handa færgha liws ther skeen.
- 314. willæ tingh, Sv. ville diwr.
- 341. Sv. (403) tha the glædhi een ænda fik.
- 358. Sv. (420) ok hwart tafuil.
- 376-82. Sv. (438-44): a eet sihwalfft bergh husith la
man hafuer ey vænare hws seet
vtan mons gebal the vidha hafua leet
een haghi var aldra væghna om kring
th*et* bergh var begrepith m*et* een ring
eet vatn vte for haghan flööt
at man aff husith ther ouer sköööt.
- 399-407. jf. Sv. (461-67):
swa herbærghadho thæsse herra hær
ok for th*et* folk ther komith ær
sloghos tiæl badhe fiærra ok nær
som æwintyrith sigher idher hær
the rikasta tiæl iak hafuer aff hört
hafdho konunga thiit m*et* thöm fört
græsdukin all aff gulpæl ær.
- 476. Rimordet er i Sv. (538) vnda.

Lin. 581-6. gives i Sv. (639-40) kortelig:
the aff rikin förste varo kompne
th*et* var them ræt til litin fromæ.
- 602. Den manglende Linie hedder i Sv. (657):
at\ andre magho se ther vidh
- 642. Sv. (697): atta grefua ouer eet værdh.
- 653. han er vist ved Uagtsomhed bleven stående for: hanum, da denne Genstf. ellers ikke bruges.
- 658. lewe bør udslettes.
- 936. slibæ, Sv. skipa.
- 1079-80. Sv. (1139-42):
han giordhe mik ænga nadha
th*et* thör iak allum radha
tholik thiænist vmbære
som han giordhe vidh mik thære.
- 1081. soff jech, Sv. (1143) stodh iak.
- 1109. thin, Sv. (1180) siin.
- 1160-1. Sv. (1229-30):
marghin stoltan franzeis
ther frome æro ok korteis.
- 1164-5. Sv. (1233-4):
ther komber oc th*et* komparni
aff th*et* sihwalfua bordh the æra fri.
- 1196. onkelig, Sv. (1265) owinnelik.
- 1220. Han, Sv. man.
- 1256. Sv. (1327):
han var höfuizk vtan kiiff.
- 1284. han, Sv. (1355) iak.
- 1313. then ridder, Sv. (1382) the riddare.
- 1520. Da Hertug Frederik er ankommen i Følge med Gamiorin og hans Dronning Belafir, kan Talen her ikke være om ham. Efter den svenske Text er Talen om Beviand af Skotland, der igen nævnes i de efter Sv. indskudte Vers (1544), og hvis Navn skjuler sig (1546) i Herren »aff Bemen«, hvor Sv. (1613) har:
(- 1546). Beuiand then riddir rik.
- 1552. Portegalæ, Sv. (1619) aff tæstergale (ell. tostergala, tysther galæ, troster galæ).

Lin. 1562. Sv. (1627): Herra maliz aff cenalabrok (el. meliz . . tenabrok , nielz . . tenebroc).

- 1568. Sv. (1633) lewis ok herra visrezat (el. leuitz aff pwenzin).

- 1576-1651. Disse 75 Vers svare til c. 800 i Sv. (1641-2430), og her er foretaget ikke blot en meget stærk Forkortelse, men forsøgt en hel Omarbejdelse, der dog ikke kan siges at være lykkets, da der er bleven stående Træk, som kun forklares ved Kendskab til den oprindelige Skikkelse af Fortællingen. For det første er Skildringen af selve Turneringen i Barna helt udeladt, skönt den skulde tjene til at fremhæve Hertug Frederiks Tapperhed og Fromhed i sit fulde Lys. Efter den Sv. Text byder derpå Gamiorin Frederik hjem til sig, men denne afslår Tilbudet og rider alene til Irland. Han kommer til Staden, hvor Kongedatteren Floria gemmes, og da flere Riddere fra Turneringen ankomme og udbrede hans Pris, modtages han af Kongen med stor Hæder og Gæstfrihed. Hert. Frederik udspejder imidlertid Lejligheden og ved Hjælp af sin Tryllering sniger han sig ind til Floria. Alt dette skildres med stor Omstændelighed. Han har fået sendt et Bud til Gamiorin, der kommer ham til Hjælp med Skibe, og på dem bortfører han Kongedatteren, men bliver undervejs kastet overbord i en Storm til stor Fortvivlelse for Floria, der føres til Skotland. I denne Havsnød treffes Hert. Frederik af sine Forfølgere, og Fortællingen falder her atter sammen med den danske Forkortelse. Efter denne ser man ikke, hvor Hert. Fred. gör af de 20 Skibe han strax får af Gamiorin; han opholder sig hemmelig i Staden, og får et Skib af sin Vært, hvorpå han bortsender Floria til Skotland, men bliver selv frivillig tilbage, for at se hvordan det vil gå. Kongen udsender sine Svende for at gribe ham, og Læseren bliver næsten mere overrasket end disse ved, at de finder ham flydende ude i Søen (v. 1710-11).

Lin. 1902. **landzens herræ**, Sv. (2683) **almoghin**.
- 2010-17 er forvansket, Sv. (2777):
  han ridher sik swa nær th*et* bærgh
  ther han förræ then litla dwærgh
  haffde funnith aff karlamit (ell. karllawint)
  tha vardh honum væghin blind.
- 2025. **hertogen**, Sv. (2788) **the rakka**.
- 2034. **thet han**, Sv. (2797) **the vapn han**.
- 2144-5. Sv. (2911-12):
  swena stekara kæmmenæra
  marghe vaghna ok sömara fleræ.
- 2156. **gonghen**, Sv. (2923) **genom**.
- 2373. **noghen vledh**, Sv. (3159) **thorpare heet**.
- 2381-4. findes ikke i Sv., som derimod (3171-74) indskyder efter L. 2386:
  hon vilde sina dotter in hafua m*et* sik
  th*et* skulin ij vita sannelik
  th*et* stilte the fruor m*et* hænna æra
  thy the hafdho hænne kæra.
  og tilföjer efter 2394, at Datteren blev gift med en Konge af Spania og fik der Døtre og Sönner rige,
  the lifdho thera alder vnskelika
  hans barn the vordho halla godh
  ok the hafdho ræt herra modh
  the hioldo hedherlika
  thera land ok rika
  swa at thera mæn m*et* makt och mogha
  thiænto them m*et* helom hugha.
- 2401-20. Sv. (3201-32):
  Thenne bok ther ij hær höra
  henne lot kesar otte göra
  ok vænda aff valsko ij thyzt maal
  gudh nadhe thæs ædhla första siæl
  nu ær hon annan tiidh giordh til rima
  nylika innan stuntan tima
  aff thyzko ok ij swænska tungæ
  th*et* forstanda gamble ok vngæ
  hona lot vænda a vart maal
  eufemia drötning henna siæl
  gifui gudh ij himerikæ
  m*et* ænglom nadher æwerdhelika

fore alla the dygdh ok æræ
hon giordhe mædhan hon var hæræ
til gudh ok værldina badhe
thy var th*et* offdyr skadhe
at hon matte ey længre lifua
ok nær vinir ,ok frænder blifua
Tha thusand aar ok thryhundrath aar
fra guz födhilse lidhin var
ok ther til atta manadha ok twa
[B.-E. och ther til viij aar och manade twa]
var thæsse bok diktath swa
som han kunne at thydha
hwa hænne lyster lydha
Jak vil th*et* ther m*et* ænda
gudh os sina nadher sændæ
ok gifui them alla bokena hördhe
swa ok them ther bokena giordhe
glædhi for vtan ænda
tha them skal dödhin hænda
han hona skreef han fa ok swa
til sighiom alle saman ia.

Flores og Blanseflor.

(I. Bind S. 287—356 [F.] og II. Bind S. 279—348 [E.] Den Levning af en Udgave [ældre end 1509?] som er funden i Upsala, er her betegnet med G. På Svensk udg. i Sv. Fornskrift-S. Samlingar, med Benyttelse af 4 Håndskrifter A—D.)

Lin. 13-24. findes ikke i E.
- 31. land, findes ikke i E., heller ikke i Sv.; Talen er om Valfartstedet, St. Jago de Compostella.
- 99. E. iidh, A. riidh.
- 100. E. 86. mod, G. ghen.
- 109-10. mgl. i E. og i de sv. Hdskftr., men antyder, at F. her har sluttet sig nærmere til den franske Original, hvor der siges, at skönt Blanseflors Moder opfødte og opdrog begge Börnene, havde

Flores dog en hedensk Amme. (du Mérils Udg. v. 177 ff.)

Livré l'ont a la damoisele,
Por cou qu'ele estoit sage et bele,
A norrir et a maistroier
Fors seulement de l'alaitier:
Une payene l'alaitoit,
Si com lor lois le commandoit.

Lin. 111-12. E. 95-6. G. the fødæs op w*ed* cristen seedh
ok glædes sa*m*en saa manghe leedh.
- 117. E. 101. G. Ok ther the v vinther ga*m*læ voræ.
- 121-6. E. 105-10. G.:

Tha lodh han them tijl scholæ føræ
saa [eg. sāa, ? som] the mathæ vijsdom høræ
Til dusborgh en mectigh stadh
en mester han segh kallæ badh
Han var then høgeste the hafdæ th*er*
ok then visiste ther var ner.

- 123. Drwssenborigh, E. (107) duzborg, G. dusborgh, A. geenstan, B. gwisdom, C. og D. gisdon.
- 133. E. 117. G. grædeligh.
- 143-4. E. 127-8. G. Han ey hørt hafdæ sauft fraa
the børn ther nymmæ saa.
- 146. E. 130. G. ha*n*num selfuer er.
- 148. E. 132. G. syer genesth*e*n th*e*n andh*e*n i fraa.
- 150. E. 134. G. som kender nødh for elskow tolle.
- 155. sa for vale, E. 139. saa walæ, G. saa for valæ, A. leekmæn badhe.
- 160. E. 144. G. ath the voræ.
- 163. E. 147. G. Iek skal th*et* varæ.
- 167. E. 151. G. Wor søn elsker saa then fategæ mø.
- 170-1. E. 154-5. G. wi ville hi*n*ne forderfue ladhæ
Th*et* er bædre i gøræ saa.
- 173. E. 157. G. ienfboren.
- 182. taber ey sin hiertens amwr, E. 166. taber ey heder eller sin amur, A. bedre: tappe ey sin hedher fore henna amur.
- 184. fra, E. 168. ey fra, G. ifraa.
- 190. E. 174. G. ath han matæ meræ visdo*m* nymmæ.
- 195. E. 179. G. Første han fa*n*ger ath merkæ theer.
- 205-6. hwn-hinnæ, E. og A. han-hans.

Lin. 224. E. 208. G. ath the torfdæ i [ɔ: ey] bedhæ eller lonæ.
- 248. E. 232. G. ath hans fadher gioræ hanum suig.
- 252. vløckæ, E. 236. vtycke, A. mykin hikka.
- 255-6. mgl. i E.
- 266. E. 248. G. i en eldh villæ wi heynæ brænyne [ɔ: hennæ brænne].
- 283-4. E. 265-6. G. Konningh bad kallæ saa hemmeligh en righ købmandh tijl segh.
- 286. E. 268. G. ok hanum hafuæ [l. hafdæ] then iomfrv faal.
- 299. Walkas, E. valas, A. valdast, B. walkis, C. walkin, D. wakin.
- 303. Gryda, E. 285. man, A. mgl. 303-4, B.:
Oc hurw gyrke munde roo
jwir haffwita gammens troo.
Fransk: Et l'ost des Grius, com il nagoient
(449-50) Et Agamemnon qu' il menoient.
- 317. och gaff thet konningen aff Lwmbardi,
E. 299. Oc gaffues thet land i lomberdij,
A. ok gaff thet lanom [B. lagmannen] ij lumbardi.
Fransk: Si la dona, en Lombardie,
A Lavina qui fu s'amie. (491-2.)
- 430. jf. E. 412. 439-40 mgl. i E.
- 446. indskyder E. sine 427-8.
- 464. jf. E. 446 indskyder: oc aff cristen.
- 478 og 480. mgl. i E.
- 513. Når war falder bort, således som i A., bliver 513-16 en Del af Flores' Tale.
- 553-4. mgl. i E., som derimod efter 558 indskyder sine 537-8.
- 590. E. indskyder her sine 571-2.
- 615-6. jf. E. 597-600.
- 678. hworth vidh skybedh munde seylæ,
E. 662. nar skebeth willæ ther ind seyle.
A. huru skipith matte skridha.
- 707-8. for told heller pænninghe tog myn swend
thigh andræ thÿwge for hwer jen.
E. 691-2. for ꝩii edher penningæ toch mijn swen
edhers ꝩ gaa her for' een.
A. mgl., B. [og C.] for tol [tull] idhra pæninga tok min swen,
thy at edher tya [twa] gaar hær for en.

Lin. 737-8. mgl. i E.
- 755-6. jf. E. 737-8.
- 786. wi ære kiøbe mend, E. 768. wij ære eens, A. wi ærum kompana.
- 807-8. mgl. i E. 865-6. ligeså.
- 889-90. jf. E. 869-70.
  A. ther til ma mik hiælpa liçoris
  ok hænna raadh thy hon ær viis.
- 909-10. jf. E. 889-90.
  A. Tha sagdhe hans husfru liçoris
  iak thykkis ther a vara viis.
- 960. jen stwnd, E. (940) en lydhen stund, A. (953) stakkotan tima.
- 965: 100 E. og A.: 15. C. 30. — 967. A. siwtighe.
- 980. fagne, E. alne.
- 982: 1000, E. 100.
- 985-6. mgl. i E.
- 990: 30 alne, E. 40 alne, A. 40 fampna.
- 995: 4 herberig, E. 40 gulff.
- 1003-4. mgl. i E.
- 1035. jf. E. 1010.
  A. vtan han skal snöpter vara.
- 1055-60. mgl. i E. 1089-90 og 1093-4. ligeså.
- 1109. jf. E. 1073.
  A. Annan væghin thet æpla riis.
- 1113-14. mgl. i E. 1117-24. ligeså.
- 1125. jf. E. 1079.
  A. (1102). then æpla gardh.
- 1130-8. mgl. i E. 1143-52 ligeså.
- 1175. kwnst, E. 1111. gerninger.
- 1177-8. mgl. i E. 1191-4 ligeså.
- 1213 (og E. 1143). vnderlig, A. vredhelika.
- 1251-3. mgl. i E. 1281-2 ligeså.
- 1285-1314 er kortelig omskrevet i E. 1207-18.
- 1321-2. mgl. i E. 1327-8 ligeså.
- 1356. jf. E. 1256.
- 1411-16. mgl. i E.
- 1420 indskyder E. (og A.) sine 1315-16.
- 1427-46. mgl. i E.
- 1450. jf. E. 1336.

Lin. 1469-70. mgl. i E.
- 1472. jf. E. 1356.
A. ær mik ey lofuath at sighia i fra.
- 1481-6. mgl. i E. 1493-4 ligeså.
- 1524. jf. E. 1400.
- 1529. indskyder E. 1406-7.
- 1561-2. mgl. i E. 1573-6, 1583-4, 1601-2, 1611-16 ligeså.
- 1634 indskyder E. sine 1495-8.
- 1639-40, 49-50, 59-60 mgl. i E.
- 1665-70. jf. E 1523-4.
- 1683-4, 89-90, 99-1700, 1731-2, 39-40, 49-50, 61-62, 69-70, 75, 78-80. mgl. i E.
- 1782 indskyder E. sine 1617-18.
- 1783-4. jf. E. 1619-20.
A. some badho han siwdha ok fla
ok sidhan sudhith a hænne sla.
- 1785. Twrpin, E. gripon, A. gripun.
- 1839-42. jf. E. 1675-6.
- 1907-8. mgl. i E.
- 1931. Der mangler her et Blad i Hdskft., som idetmindste har indeholdt 60 Linier. Halvdelen er indsat efter E., men Resten kan hverken udfyldes efter Ghemens Udgave ell. de svenske Hdskftr. De tre meningsløse Linier 1989-91 tyder på, at den danske Flores må have haft en udførligere Skildring måske af det Gæstebud, der efter den franske Original fulgte ovenpå Forsoningen, og ialfald noget om, hvordan Kongen, da han gik glip ad Blanseflor, trøstede sig med at tage Klares til sin Dronning, efter höjtidelig at have lovet Blanseflor, at han vilde aflægge sin gamle Skik, at lade sine Koner dræbe, når Året var udløbet. Jfr. Floire et Blanceflor par Ed. du Méril, V. 2831-40.

Apres fait Claris amener:
Par le conseil de Blanceflor
La prent l'amirals a oissor,
Mais Blanceflor moult li pria
Quant Claris éue avera
Tout l'an, por Diu, que ne l'ocie
Ains la tiegne toute sa vie;

Et Floires ausi l'en pria:
Blanceflor moult grant joie en a,
Et li amirals lor otrie
Qu'il la tendra toute sa vie.

Lin. 2000 og 2017. Grewe, E. gripon.
- 2012-13. mgl. i E.
- 2020. jf. 1819. A. gripuns iærl döme.
- 2072-3. mgl. i E.
- 2080-4. jf. E. 1877-8.
- 2085 og 87. mgl. i E. 2092-3 ligeså.
- 2096-99. jf. E. 1887-8.
  A. ij the thry aar tha fingo the
  thre the vænasta sönir man ville se.
  F. har oprindelig også (2096) haft søner, men det er rettet til børn, og de to Linier om Datteren (2098-9) er komne til, rimeligvis for at lade Plads åben for Sagnet om Karl den Stores Moder, Bertha, der skulde være en Datter af Flores og Blanseflor. I Overensstemmelse dermed er Linierne 2164-5 indskudte, og 2170 tre rettet til to. Ingen af de andre nordiske Skikkelser af Digtet har noget om Datteren.
- 2112: 6, E: 9, A: 20. — 2120-1 mgl. i E.
- 2128-29. jf. 1915-16. Prædikenerne, som Blanseflor »bad göre« for Flores er der kun Tale om i Ghemens Udgave.
- 2140-1. mgl. i E.
- 2163. jf. E. 1948. I den franske Flores bliver det ikke ved Truslen (2955-8):
  Qui le baptesme refusoit,
  Ne en Dieu croire ne voloit,
  Floire les faisoit eschorchier,
  Ardoir en fu ou detrenchier.
- 2164-5. findes kun i F. Se ovenfor 2096-9.
- 2168: 60, E.: 40, A.: otalik, B.: ottatigi.
- 2172-3. jf. E. 1955-6.
- 2179-82. jf. E. 1963-4.
- 2187. jf. E. 1968, som må være en Forvanskning.
- 2192-3. mgl. i E.
- 2195. jf. E. 1975. reth anger er hos Ghemen bleven til goth leffnet.

Lin. 2200-1. Afskriverindens Bøn for sig selv findes ikke i E. A. slutter (2188-99):

Nu hafuer thenne saghan ænda,
gudh os sina nadher sændæ
then them loot vænda til rima
eufemia drötning ij then sama tima
litith för æn hon do
gudh gifui henna siæll nadher oc ro
swa ok them ther hænne giordhe
ok allom them ther bokena hördhe
ræt ryghilsè ok godh skriptamaal
himerikis glædhi vare siæll
th*et* late os ihesus christus hænda
ther lifuer ok styrir for vtan ænda.

Dværgekongen Lavrin.

(II. Bind S. 3—31.)

Lin. 506 i Udg. 1701: eder er det Raad, om I mig høre.
- 530 i Udg. 1701: en rum alene dyb oc der til vi [ɔ: vid] jfr. Nyerup (Almindelig Morskabslæsning 1816. S. 77): »en rum Alen dyb og dertil vid«, i Overensstemmelse med den tyske Original: »einer ellen tiff vnd weit« (Symbolæ ad literaturam teutonicam antiquiorem, Hauniæ 1787. S. 14).
- 534. hytte, Udg. 1701: heth.
- 694. hælwe, kan måske læses: halwe.

Persenober og Konstantienobis.

(II. Bind S. 35—86, sammenlignet med Udg. 1572 [B.] og 1700 [C.].)

Lin. 11. B. skicket, for: føwet. — 22. konstig f. klog. —
- 27 og 63. frem f. for.
- 37-38. B. tid-blid f. modh-godh.
- 67. B. Den for oss kunde Herre være.
- 77. eldste f. edleste.
- 84. B. Oc huor de deris stat monne bære.

Lin. 87. yngste f. ipperste. — 122. giorde met konster f. skibedhe meth kwnst (jf. 134).
- 133. megit f. hallæ. — 167. besticket f. beseyled.
- 207. for sig saa f. giorde saa. — 240. tiede f. bleff.
- 248. sidde til f. edæ aff.
- 252. B. Fordi alting bleff baarit den Juncker faare.
- 265. maade f. nadhe. — 278. væsen f. rey.
- 297-8. ned — wendis wed, B. neder — lagdis vreder.
- 300. Christ f. Maria. Men 301. er dog hun bleven stående.
- 352. tale f. snakæ (ligeså 1486).
- 383-4. B. Den Juncker suarede hende fuld snart
Huad i mig raade vil ieg giøre met en fart.
- 434. hiem f. theden.
- 455. fornemme f. fregne. — 461. actede f. tierede.
- 476. eder f. æræ. — 486. met huer anden f. mant.
- 488. skicket f. stelled.
- 515. sarlig, B. snarlig, C. svarlig.
- 547. B. lyst oc glæde f. glede. — 555. kyste f. mynte.
- 556. aff hiertens grund, B. tusindlund.
- 569. forkynde f. springe.
- 599. kredz, B. breff, C. kreds.
- 600. B. ingen aff dem f. hwærken.
- 601. hadskelige f. angelige — 620. kroppen f. guben.
- 655-6. udel. i B. og C. — 730. til huer anden f. mant.
- 732. tusind f. mange. — 734. holdet f. stillet.
- 739. linkleder f. kleder. — 757. deyligste f. feyerstæ.
- 756-59. B. Den hans Moder gaff hannem i Franckerige
Hand liuste saa klarlige
Det hand maatte giørlig kiende
At det vaar den deyligste Quinde
Der hand i alle hans dage ey før saa.
- 770. skalck f. bowe.
- 794. B. gick bort met angist oc quide f. the lodhæ saa.
- 851. naffn f. emmed.
- 904. fordærffue f. for driwe, C. fordriffue.
- 915-16. mgl. i B. og C.
- 922. B. at den Hedenske ko*n*ge ville deris land opbre*n*de.
- 926. formu f. mowe. — 941. det giøre f. bort giøræ. —
- 953. stolte f. saltæ. — 962. snart f. seth.
- 985. kold bad f. karbad. — 986. megit til glæde f. noghet til klede.

Lin. 1011. deylig f. dygdelig.
- 1036. B. Min Søster oc Frue i hiertet mod
Haffde i sit hierte saa kier
Oc ingen viste aff samme fær.
- 1058. otte tilforn f. til forne aa.
- 1079-82. B. Haffuer megit ond told
For dig saa mangefold
Om du vilde nu høre mig
Sandelig siger ieg dig.
- 1100. ved hende f. i sinnæ. — 1123. snarer f. rasker.
- 1130. B. suenne oc møer f. møør.
- 1158. B. For dit Hoff kommer til hende.
- 1162. B. som han er vant i sin vnge dage.
- 1184. hoff Folk f. folk. — 1191-4. mgl. i B.
- 1210. fortryde f. treyæ. — 1230. B. snarlig saa foruaré.
- 1242. B. hans farffue hun vaar huide. — 1250. farffue f. foræ.
- 1259. angist f. lyst. — 1261. loffuede f. jette.
- 1270. besat f. sath. — 1280. det ting f. the tindh.
- 1281-2. mgl. i B. — 1293. B. det samme hans Frue sagde.
- 1296. gressit f. rindestienen. — 1302. hans f. sin.
- 1306. vrde f. worte — 1315. hadskelige f. angerlige.
- 1319-20. dære — met ære f. thaa — saa.
- 1324. skalck f. skiewel. — 1366. Tornere f. allæ thæræ.
- 1385-6 mgl. i B. — 1398. her kommen f. i werden.
- 1413. saa skaa f. skybe saa. — 1429. B. venlig dæré.
- 1507-14. B: Da talede de mellem dem alle
Huem de skulde Konning kalle
De ginge sammen dære
Oc raadde huem konning skulde være
De vaare da offuer eens alle
Bade den gamle Ridder kalle
At de vilde giffue hannem i haand
Huem som hand vilde vnde de land
Der vilde de nøuis alle met
Oc giffue dem der til frid.
- 1520. B. Da bør hannem at haffue den ære.
- 1523-4. mgl. i B.
- 1532. saare f. hollæ. — 1560. mgl. i B.
- 1575-6. B. Den gamle Ridder ieg oc næffnde
Hand vilde oc vnde hannem sin æffne.

Lin. 1584. tilføjer B:
Den Hedenske Konge som ieg sagde fra
Det monne saa met hannem gaa
Land oc Rige de fra hannem toge.
Sit liff hand i den krig loed
Det Land bleff omuent til den Christen tro
Gud lade dem alle fange ro
Her talis icke mere i denne stund
I haffue nu hørt det saa mangelund
Huorledis det er tilgangit met de personer tho
Som haffue hafft saa megen wro
De finge deylige Sønner tre
Dennem skifte de Rigerne i fred
Den ene Franckerige til
Den anden Constantia met skel
Den tredie det Hedenske Konge land
Det vil ieg eder sige forsand.
- 1585. tilf. B: Nu befaler ieg alle mand
Gud Fader Søn oc Hellig Aand
Gud vnde oss alle den euige ro
At wi maa bliffue vdi en stadig tro
Paa vor siste ende
Naar wi skulle fare vdaff dette elende
Nu er denne Bog til ende
Gud oss sin Naade sende. Amen.
Ende paa denne Historie.

Til Læseren.*)

DEnne Historie vaar sat paa rim,
Aar effter Guds fødzels time,
Det vil ieg sige obenbar,
Tusind firehundrit Aar
Firesindstiue paa det fierde,
Det skal vide baade leg oc lærde,
At viste ieg der mere aff at sige,
Da vilde ieg nu ingelunde tie,
Thi vil ieg nu min tale ende,
Den som Bogen aff tysk oc til danske vende,

*) C. flytter denne Efterskrift „til Læseren" om foran, så den bliver Forord.

Er født i Bergen iblant de haarde Steen,
Gud lad hannem leffue foruden meen,
Huo hans naffn [C. tilf. ret] vil vide,
Da tørffue [C. tøve] de ey lenger effter lede,
Hendrick Christensen er hans naffn,
Gud vnde hannem [C. tilf. Ro] oc euindelig gaffn,
Der mand screff M D hundrit Aar,
Effter Christi Fødzel alt obenbar,
Oc der til lige Trysinds tiue,
Ieg vil det icke [C. ingenlunde] liuffue,
Da bleff Bogen først tryct paa ny,
Vdi den Kongelige Stad [C. og By
Som vi mon kalde] Kiøbenhaffn,
Mangen til lærdom, nytte oc gaffn,
Nu nylig offuerseet oc forbedrit,
Oc mange steder Corrigerit.
Gud giffue oss at wi maatte bliffue fromme,
At wi maatte alle til Himmerig komme,
Der at bliffue oc at være,
At oss maatte times [C. time] den ære
Gud vnde [mgl. i C.] oss den lycke at komme til haand,
Fader oc Søn oc hellig Aand,
Styre for oss oc raade,
Oc vocte oss fra Helffuedis vaade,
Der til suare wi allesammen,
Oc sige aff hu oc hierte Amen.

Finis.

Naar alt er vend,
Da er Døden end.

